2.1) กระบวนการเกิดหลุมยุบ

หลุมยุบเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติอย่างหนึ่งที่ดินยุบตัวลงเป็นหลุมลึก และมีเส้นผ่าศูนย์กลางตั้งแต่ 1-200 เมตร ลึกตั้งแต่ 1 ถึงมากกว่า 20 เมตร เมื่อแรกเกิดปากหลุมมีลักษณะเกือบกลมและมีน้ำขังอยู่ก้นหลุม ภายหลังน้ำจะกัดเซาะดินที่ก้นหลุมกว้างมากขึ้น ลักษณะคล้ายลูกน้ำเต้า ทำให้ปากหลุมพังลงมาจนเหมือนกับว่าขนาดของหลุมยุบกว้างขึ้น โดยปกติหลุมยุบจะเกิดในบริเวณที่ราบใกล้กับภูเขาที่เป็นหินปูนเนื่องจากหินปูนมีคุณสมบัติละลายน้ำที่มีสภาพเป็นกรดอ่อน ประกอบกับภูเขาหินปูนมีรอยเลื่อนและรอยแตกมากมายดังจะสังเกตได้ว่าภูเขาหินปูนมีหน้าผาชัน หน้าผาเป็นรอยเลื่อนและรอยแตกในหินปูนนั่นเอง บริเวณใดที่เป็นรอยแตกของหินปูนตัดกันจะเป็นบริเวณที่ทำให้เกิดโพรงได้ง่าย โพรงหินปูนถ้าอยู่พ้นผิวดินก็คือถ้ำ ถ้าไม่โผล่เรียกว่าโพรงหินปูนใต้ดิน ซึ่งจำแนกเป็น 2 ระดับ คือ โพรงหินปูนใต้ดินระดับลึก (ลึกจากผิวดินมากกว่า 50 เมตร) และโพรงหินปูนใต้ดินระดับตื้น (ลึกจากผิวดินไม่เกิน 50 เมตร) ส่วนใหญ่หลุมยุบจะเกิดบริเวณที่มีโพรงหินปูนใต้ดินระดับตื้น

2.2) ลักษณะของหลุมยุบ

รูปร่างของหลุมยุบแตกต่างกันไปตามลักษณะการเกิด ส่วนใหญ่มีรูปร่างวงกลมหรือวงรี หลุมยุบที่เกิดจากการพังถล่มของเพดานโพรงหรือถ้ำใต้ดิน จะมีขอบหลุมชัน แต่หลุมยุบที่เกิดเนื่องจากการละลายของหินเป็นหลัก จะมีขอบหลุมเอียงลาด ขนาดของหลุมขึ้นอยู่กับขนาดของโพรงหรือถ้ำใต้ดิน มีตั้งแต่ไม่กี่เมตรถึงหลายร้อยเมตรและลึกหลายสิบเมตร โพรงใต้ดินที่พบในประเทศไทย มีดังนี้

โพรงหินปูนใต้ดิน เมื่อฝนตกลงมาจะได้รับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ขณะผ่านชั้นบรรยากาศและซึมลงใต้ผิวดิน ทำให้น้ำฝนมีความเป็นกรดอย่างอ่อน (กรดคาร์บอนิก) เมื่อไหลผ่านและสัมผัสกับหินปูนจะละลายเนื้อหินปูนออกไปด้วย ในที่สุดก็จะค่อยๆ เกิดเป็นโพรงหรือถ้ำใต้ดินขึ้น เมื่อโพรงใต้ดินเหล่านี้มีการขยายขนาดใหญ่ขึ้นและอยู่ใกล้ผิวดินมากยิ่งขึ้น เพดานไม่สามารถต้านทานน้ำหนักของดินและสิ่งก่อสร้างที่กดทับด้านบนได้ ก็จะถล่มพังลงไปด้านล่างและกลายเป็นหลุมยุบในที่สุด โพรงหินปูนถ้าอยู่พ้นผิวดิน ก็คือ ถ้ำ ถ้าไม่โผล่เรียกว่าโพรงหินปูนใต้ดิน ซึ่งจำแนกเป็น 2 ระดับ คือ โพรงหินปูนใต้ดินระดับลึก (ลึกจากผิวดินมากกว่า 50 เมตร) และโพรงหินปูนใต้ดินระดับตื้น (ลึกจากผิวดินไม่เกิน 50 เมตร) ส่วนใหญ่หลุมยุบจะเกิดในบริเวณที่มีโพรงหินปูนใต้ดินระดับตื้น

ชั้นเกลือหินใต้ดิน พื้นที่ส่วนใหญ่ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีชั้นเกลือหินรองรับอยู่ด้านใต้ เกลือหินมีคุณสมบัติละลายน้ำได้ง่าย เมื่อมีการทำเหมืองใต้ดิน โดยการสูบเกลือขึ้นมา จึงเป็นสาเหตุทำให้เกิดโพรงใต้ดินขึ้น ต่อมาเพดานโพรงพังทลายลง จึงเกิดเป็นหลุมยุบขึ้น ขนาดของหลุมยุบอาจมีขนาดใหญ่โต สร้างความเสียหายให้กับทรัพย์สินของประชาชนได้

ชั้นทรายถูกน้ำใต้ดินพัดพา มักเกิดขึ้นในพื้นที่ที่มีชั้นทรายรองรับอยู่ใต้ดินและอยู่ใกล้แม่น้ำ ลำคลอง เกิดขึ้นทั่วทุกภาคของประเทศ เมื่อมีฝนตกหนักหรือตกต่อเนื่อง ทำให้ปริมาณและแรงพัดพาของน้ำใต้ดินเพิ่มขึ้นจึงพัดพาเอาตะกอนทรายใต้ดินลงสู่แม่น้ำ ลำคลอง จึงทำให้เกิดโพรงใต้ดินขึ้น แต่โพรงใต้ดินที่เกิดจากสาเหตุนี้จะมีขนาดไม่ใหญ่มาก และไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินเพียงแต่สร้างความตื่นตระหนกให้กับผู้ประสบเหตุ

2.3) หลุมยุบในประเทศไทย

หลุมยุบเกิดมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน กรมทรัพยากรธรณีได้รับแจ้งและเข้าไปตรวจสอบในพื้นที่มากกว่า 45 แห่ง โดยพบว่าพื้นที่ที่เกิดหลุมยุบอยู่ในพื้นที่ราบใกล้ภูเขาหินปูนภายหลังการเกิดธรณีพิบัติภัยแผ่นดินไหวและคลื่นยักษ์ เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ. 2547 พบว่า มีหลุมยุบเกิดขึ้นมากกว่า 19 ครั้ง โดยเกิดใน 4 จังหวัดที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากธรณีพิบัติภัยครั้งนี้คือ จังหวัดสตูล พังงา กระบี่ และตรัง ถึง 14 ครั้ง เกิดในภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยอีก 4 ครั้ง และเกิดในภูมิภาคอื่นคือ จังหวัดเลย 1 ครั้ง

2.4) ปัจจัยที่ทำให้เกิดหลุมยุบ

2.4.1) เป็นบริเวณที่มีหินปูนรองรับอยู่ในระดับน้ำตื้น

2.4.2) มีโพรงหรือถ้ำใต้ดิน

2.4.3) มีตะกอนดินปิดทับทาง (ไม่เกิน 50 เมตร)

2.4.4) มีการเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำใต้ดิน

2.4.5) มีรอยแตกที่เพดานโพรงใต้ดิน

2.4.6) ตะกอนดินที่อยู่เหนือโพรงไม่สามารถคงตัวอยู่ได้

2.4.7) มีการก่อสร้างอาคารที่มีโพรงอยู่ใต้ดินระดับตื้น

2.4.8) มีการเจาะบ่อบาดาลผ่านเพดานโพรงหินปูนใต้ดินระดับตื้น ทำให้แรงดันน้ำและอากาศภายในโพรงถ้ำเปลี่ยนแปลง

2.4.9) มีผลกระทบที่เกิดจากแผ่นดินไหวที่มีความรุนแรงเกิน 7 ริกเตอร์

2.5) ข้อสังเกตก่อนเกิดหลุมยุบ

2.5.1) ดินทรุดและยุบตัว ทำให้กำแพง รั้ว เสาบ้าน ต้นไม้ โผล่สูงขึ้นตะกอนดินที่อยู่เหนือโพรงไม่สามารถคงตัวอยู่ได้

2.5.2) มีการเคลื่อนตัว/ทรุดตัว ของกำแพง รั้ว เสาบ้าน ต้นไม้ ประตู/หน้าต่างบิดเบี้ยว ทำให้ปิดยากขึ้น

2.5.3) เกิดแอ่งน้ำขนาดเล็กในบริเวณที่ไม่เคยมีแอ่งน้ำมาก่อน

2.5.4) มีต้นไม้ ใบไม้ ดอกไม้ และพืชผัก เหี่ยวเฉาเป็นบริเวณแคบๆ หรือเป็นวงกลม เนื่องจากสูญเสียความชื้นของชั้นดินลงไปในโพรงใต้ดิน

2.5.5) น้ำในบ่อ สระ เกิดการขุ่นข้น หรือเป็นโคลน โดยไม่มีสาเหตุ

2.5.6) อาคาร บ้านเรือนทรุด มีรอยปริแตกบนกำแพง พื้น ทางเดินเท้า และพื้นดิน

2.6) สิ่งบอกเหตุก่อนเกิดหลุมยุบและโพรงยุบในพื้นที่ราบที่อยู่ใกล้เขาหินปูน

2.6.1) เกิดเสียงดังคล้ายเสียงฟ้าร้องจากใต้ดิน ซึ่งเป็นผลมาจากการถล่มของเพดาน โพรงหินปูนใต้ดินหล่นลงมากระแทกพื้นถ้ำใต้ดิน ก่อนที่จะเกิดการยุบตัวของหลุมในเวลาต่อมา ซึ่งอาจจะหลายนาที หลายชั่วโมงหรือเป็นวันก็ได้

2.6.2) บางกรณีจะมีน้ำทะลักพุ่งขึ้นมาจากใต้ดิน ภายหลังการเกิดเสียงดังจากใต้ดิน เนื่องจากเกิดการยุบถล่มของเพดานถ้ำที่มีน้ำอยู่ในโพรงใต้ดิน

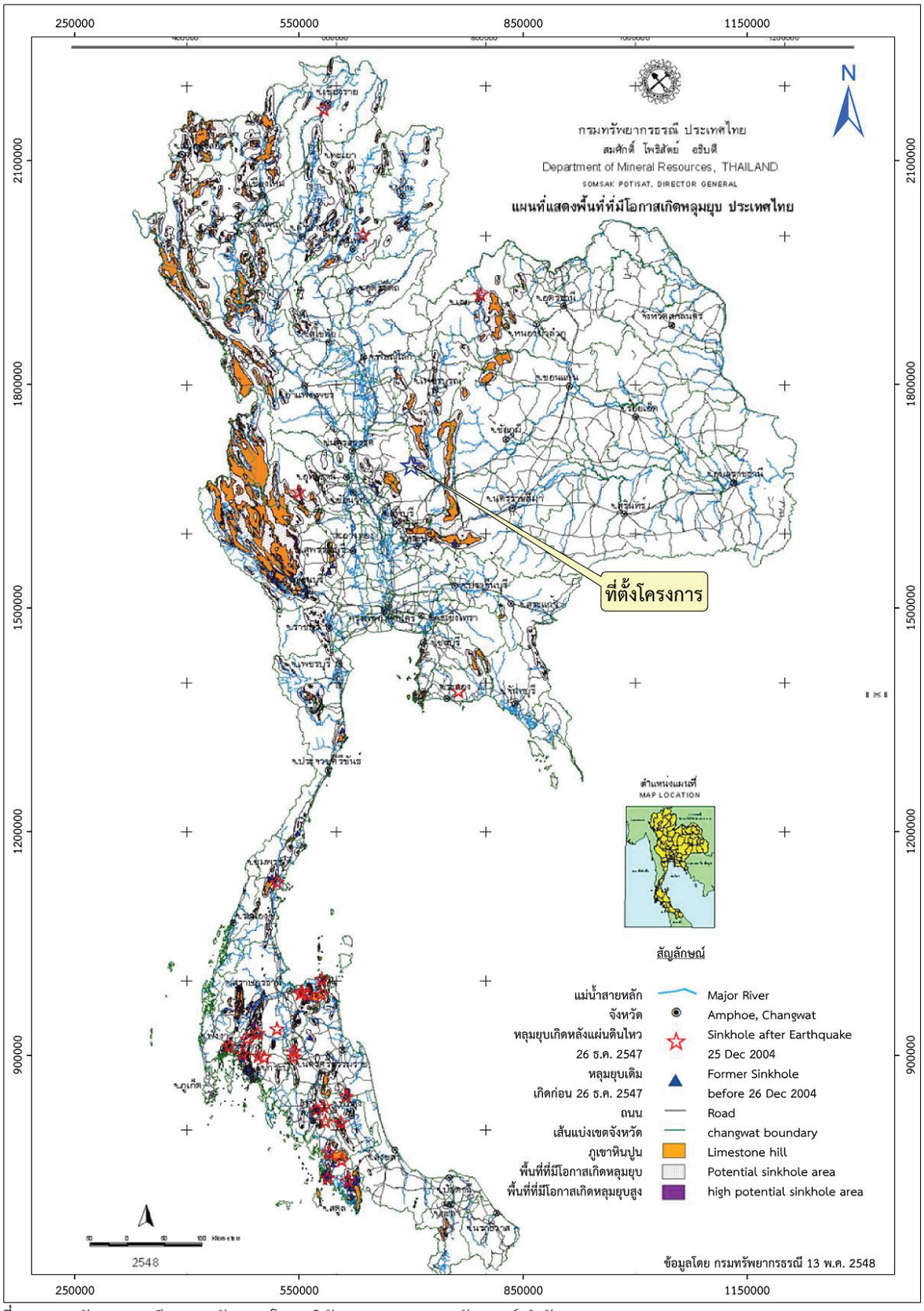
2.6.3) ก่อนเกิดการยุบตัว พื้นดินรอบข้างจะมีรอยแตกร้าวอย่างผิดสังเกต ซึ่งรูปร่างของพื้นที่ที่พบรอยแตกร้าว ส่วนใหญ่จะมีลักษณะเป็นวงกลมหรือวงรี คล้ายร่างแหหรือใยแมงมุม ขนาดของพื้นที่ที่พบรอยแตกร้าวจะใกล้เคียงกับขนาดโพรงหรือถ้ำที่อยู่ใต้ดิน โดยทั่วไปมีเส้นผ่าศูนย์กลางมากกว่า 5 เมตร

2.6.4) สิ่งก่อสร้างที่หยั่งลึกลงไปในดิน เช่น ท่อน้ำ เสา รั้ว จะมีลักษณะคดโค้งหรือเลื่อนตัวผิดสังเกต

2.6.5) บางครั้งจะพบว่าน้ำตามบ่อบาดาลหรือบ่อน้ำที่อยู่ใกล้เคียงจะมีสีขุ่นข้นหรือเป็นโคลน อันเนื่องจากการพังทลายของผนังถ้ำ

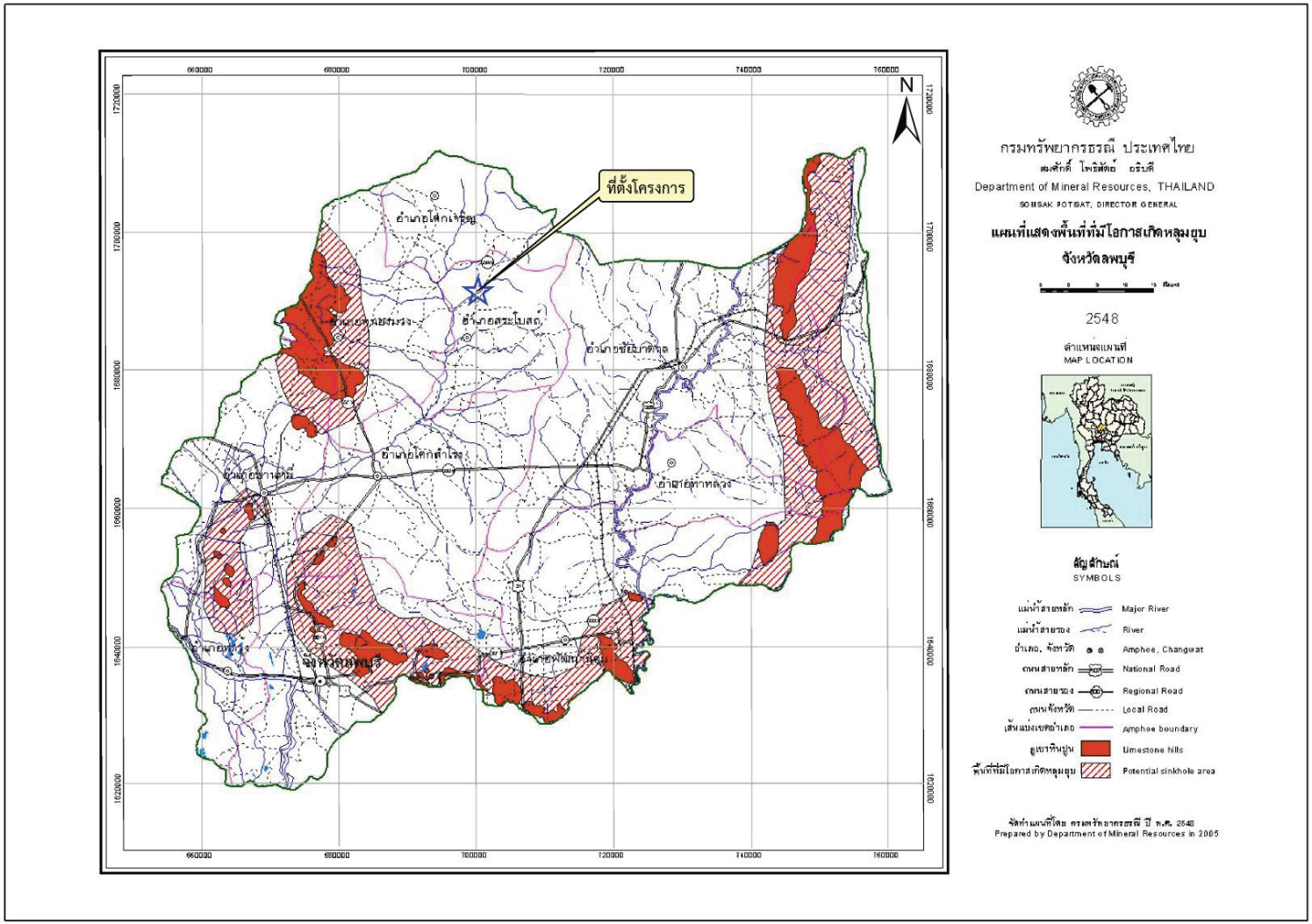
2.7) พื้นที่เสี่ยงภัยหลุมยุบในจังหวัดลพบุรี

เมื่อพิจารณาแผนที่แสดงพื้นที่ที่มีโอกาสเกิดหลุมยุบในจังหวัดลพบุรี **(รูปที่ 3.1-20)** พบว่า บริเวณพื้นที่โครงการซึ่งตั้งอยู่หมู่ที่ 3 บ้านมหาโพธิ ตำบลมหาโพธิ อำเภอสระโบสถ์ ไม่ได้จัดอยู่ในพื้นที่ที่มีโอกาสเกิดหลุมยุบ และเมื่อพิจารณาจากบัญชีรายชื่อพื้นที่ที่มีโอกาสเกิดหลุมยุบของจังหวัดลพบุรี (กรมทรัพยากรธรณี เข้าถึงได้จาก http://www.dmr.go.th/n_more_news.php?filename=lobuli; สืบค้นเมื่อวันที่ 30 มีนาคม พ.ศ. 2565) ดังแสดงใน**ตารางที่ 3.1-14** พบว่า บริเวณพื้นที่โครงการซึ่งตั้งอยู่ในตำบลมหาโพธิ อำเภอสระโบสถ์ ไม่ได้ถูกจัดอยู่ในบัญชีรายชื่อพื้นที่ที่มีโอกาสเกิดหลุมยุบแต่อย่างใด

ที่มา: กรมทรัพยากรธรณี, 2548 ดัดแปลงโดย บริษัท ทอพ-คลาส คอนซัลแทนท์ จำกัด, 2565

รูปที่ 3.1-19: แผนที่แสดงพื้นที่ที่มีโอกาสเกิดหลุมยุบในประเทศไทย

ที่มา: กรมทรัพยากรธรณี, 2548 ดัดแปลงโดย บริษัท ทอพ-คลาส คอนซัลแทนท์ จำกัด, 2565

รูปที่ 3.1-20: แผนที่แสดงพื้นที่ที่มีโอกาสเกิดหลุมยุบจังหวัดลพบุรี

ตารางที่ 3.1-14: แสดงบัญชีรายชื่อพื้นที่ที่มีโอกาสเกิดหลุมยุบ จังหวัดลพบุรี

ลำดับ	อำเภอ	รายชื่อตำบล
1	เมืองลพบุรี	ต.เขาพระงาม / ต.เขาสามยอด / ต.โคกตูม / ต.ท่าแค / ต.ท่าศาลา / ต.นิคมสร้างตนเอง
2	พัฒนานิคม	ต.พัฒนานิคม / ต.ช่องสาริกา / ต.มะนาวหวาน / ต.ชอนน้อย / ต.หนองบัว / ต.ห้วยขุนราม / ต.น้ำสุด
3	โคกสำโรง	ต.ห้วยโป่ง
4	ชัยบาดาล	ต.บัวชุม / ต.ซับตะเคียน / ต.นาโสม / ต.หนองยายโต๊ะ / ต.เกาะรัง
5	ท่าวุ้ง	ต.เขาสมอคอน
6	บ้านหมี่	ต.ไผ่ใหญ่ / ต.ดงพลับ / ต.บ้านชี / ต.บางพึ่ง / ต.โพนทอง / ต.ดอนดึง / ต.ชอนม่วง / ต.สนามแจง
7	ท่าหลวง	ต.ซับจำปา / ต.หัวลำ
8	ลำสนธิ	ต.หนองรี / ต.กุดตาเพชร / ต.เขารวก / ต.เขาน้อย
9	หนองม่วง	ต.หนองม่วง / ต.บ่อทอง / ต.ดงดินแดง / ต.ชอนสารเดช

ที่มา: กรมทรัพยากรธรณี, 2559 เข้าถึงได้จาก http://www.dmr.go.th/n_more_news.php?filename=lobuli, สืบค้นเมื่อวันที่ 30 มีนาคม พ.ศ. 2565)

3.1.8 แผ่นดินไหว

การศึกษาลักษณะธรณีวิทยา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะธรณีวิทยาบริเวณพื้นที่โครงการ และบริเวณใกล้เคียง ทั้งในส่วนของชนิดแร่ องค์ประกอบทางเคมี ลักษณะโครงสร้างทางธรณีวิทยา และลักษณะธรณีวิทยาแหล่งแร่ในพื้นที่โครงการ และในการศึกษาการเกิดแผ่นดินไหว มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาโอกาสการเกิดแผ่นดินไหวภายในพื้นที่โครงการ พร้อมทั้งนำข้อมูลที่ได้มากำหนดมาตรการป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

3.1.8.1 วิธีการศึกษา

รวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากรายงานลักษณะทางธรณีวิทยาแหล่งแร่ของโครงการ และข้อมูลจากแผนที่รอยเลื่อนมีพลังในประเทศไทย ของกรมทรัพยากรธรณี พ.ศ. 2562 และทบทวนข้อมูลการเกิดแผ่นดินไหวของกรมทรัพยากรธรณี พ.ศ. 2559

3.1.8.2 ผลการศึกษา

1) ลักษณะธรณีวิทยา

กรมทรัพยากรธรณีได้จำแนกหน่วยหินในบริเวณพื้นที่โครงการ และพื้นที่ใกล้เคียงว่าประกอบไปด้วยหินชั้นและหินแปร หินอัคนี และตะกอน (เรียงลำดับอายุจากแก่ไปอ่อน) โดยคณะผู้ศึกษาได้เสนอรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลด้านธรณีวิทยา อันประกอบไปด้วย ลักษณะธรณีวิทยาทั่วไป ลักษณะธรณีวิทยาแหล่งแร่ ธรณีวิทยาโครงสร้าง คุณภาพแร่ และปริมาณสำรองแร่ ไว้โดยละเอียดแล้วดังแสดงใน**บทที่ 2**

2) แผ่นดินไหว

จากการศึกษาข้อมูลเอกสารเกี่ยวกับแผ่นดินไหว (Earthquake) ของกรมทรัพยากรธรณี พ.ศ. 2559 พบว่า แผ่นดินไหว เป็นภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดจากการสั่นสะเทือนของพื้นดิน อันเนื่องมาจากการปลดปล่อยพลังงานที่สะสมไว้ภายในโลกออกมาเพื่อปรับสมดุลของเปลือกโลกให้คงที่ โดยส่วนใหญ่แผ่นดินไหวมักเกิดตรงบริเวณขอบของแผ่นเปลือกโลกที่มีการเคลื่อนตัว ซึ่งการเคลื่อนตัวดังกล่าวเกิดขึ้นเนื่องจากชั้นหินหลอมละลายที่อยู่ภายใต้เปลือกโลก ได้รับพลังงานความร้อนจากแกนโลก และลอยตัวผลักดันให้เปลือกโลกตอนบนตลอดเวลา ทำให้เปลือกโลกแต่ละชั้นมีการเคลื่อนที่ในทิศทางต่างๆ พร้อมทั้งได้สะสมพลังงานไว้บริเวณขอบของเปลือกโลก

คือ เป็นส่วนที่ชนกัน เสียดสีกัน หรือแยกจากกัน พลังงานที่สะสมในเปลือกโลกถูกส่งผ่านไปยังเปลือกโลกของทวีปตรงบริเวณรอยร้าวของหินใต้พื้นโลกหรือที่เรียกว่า “รอยเลื่อน” เมื่อระนาบรอยร้าวที่ประกอบกันได้รับแรงอัดมากๆ ก็จะทำให้รอยเลื่อนมีการเคลื่อนตัวอย่างฉับพลัน เกิดเป็นแผ่นดินไหวได้เช่นเดียวกัน

2.1) สาเหตุของการเกิดแผ่นดินไหว เกิดจากสาเหตุหลัก 2 ประการ คือ

1. เกิดจากการกระทำของมนุษย์ ได้แก่ การทดลองระเบิดปรมาณู แรงระเบิดจากการทำเหมืองแร่ การสร้างเขื่อนใกล้รอยเลื่อน การทำงานของเครื่องจักรกล การจราจร รวมถึงการเก็บขยะนิวเคลียร์ไว้ใต้ดิน เป็นต้น

2. เกิดจากธรรมชาติ ซึ่งเป็นสาเหตุหลักของการเกิดแผ่นดินไหว โดยเป็นการเกิดตามธรรมชาติอันเนื่องมาจากการเคลื่อนที่ของแผ่นเปลือกโลก การขยายตัวของเปลือกโลก การที่เปลือกโลกเกิดการคดโค้งโก่งตัวอย่างฉับพลัน การเคลื่อนตัวของรอยเลื่อน การระเบิดของภูเขาไฟ การยุบตัวของโพรงดิน แผ่นดินถล่ม เป็นต้น

2.2) ความร้ายแรงของแผ่นดินไหว

ความร้ายแรงอันเนื่องมาจากแผ่นดินไหวสามารถบอกได้ในรูปของความรุนแรง (Intensity) และขนาด (Magnitude) ของแผ่นดินไหว มีรายละเอียดดังนี้

- ความรุนแรงของแผ่นดินไหว (Intensity) ขึ้นอยู่กับผลกระทบของแผ่นดินไหวที่มีต่อความรู้สึกของคนต่อความเสียหายของอาคารและสิ่งก่อสร้าง และต่อสิ่งของธรรมชาติต่างๆ ความรุนแรงจะมากน้อยแตกต่างกันไปในแต่ละแห่งที่ถูกรบกวนทั้งนี้ขึ้นอยู่กับตำแหน่งของผู้สังเกตว่าอยู่ห่างไกลจากตำแหน่งศูนย์กลางแผ่นดินไหว (Epicenter) มากน้อยเพียงใด แสดงถึงความรุนแรงของเหตุการณ์แผ่นดินไหวที่เกิดขึ้น มาตรวัดผลกระทบหรือความเสียหายจากแผ่นดินไหวกำหนดได้จากความรู้สึกของอาการตอบสนองของผู้คน การเคลื่อนที่ของเครื่องเรือนเครื่องใช้ภายในบ้าน ความเสียหายของปล่องไฟ เป็นต้น มาตราวัดความรุนแรงของแผ่นดินไหวมีการพัฒนาขึ้นมาใช้กันหลายมาตรา แต่ที่นิยมใช้กันมากที่สุดได้แก่ มาตราเมอร์คัลลีที่ปรับปรุงแล้ว (Modifield Mercalli (MM) Intensity Scale) พัฒนาโดย Harry Wood และ Frank Neumann ซึ่งเป็นนักวิชาการแผ่นดินไหวชาวอเมริกันได้ทำการปรับปรุงขึ้นในปี ค.ศ. 1931 (พ.ศ. 2474) ซึ่งประเทศไทยใช้มาตรการนี้ในการเปรียบเทียบระดับความรุนแรงเช่นกัน มาตราเมอร์คัลลี มีตั้งแต่ 1-12 ระดับ จากระดับความรุนแรงที่น้อยมากจนไม่สามารถรู้สึกได้ซึ่งต้องตรวจวัดได้ด้วยเครื่องมือวัดแผ่นดินไหวเท่านั้น จนถึงขั้นรุนแรงที่สุด จนทุกสิ่งทุกอย่างพังพินาศ ดังแสดงรายละเอียดใน**ตารางที่ 3.1-15**

- ขนาดของแผ่นดินไหว (Magnitude) เกี่ยวข้องกับปริมาณของพลังงานซึ่งถูกปล่อยออกมา ณ ตำแหน่งจุดกำเนิดแผ่นดินไหว (Hypocenter) ค่าขนาดแผ่นดินไหวนี้ขึ้นอยู่กับความสูงของคลื่นแผ่นดินไหว (Amplitude) นิยมใช้หน่วยของขนาดแผ่นดินไหวว่า “ริกเตอร์” (Richter) เป็นตัวเลขที่ทำให้สามารถเปรียบเทียบขนาดของแผ่นดินไหวต่างๆ กันได้ เป็นมาตราที่วัดขนาดของแผ่นดินไหว ซึ่งบันทึกได้จากเครื่องวัดแผ่นดินไหว (Seismograph)

ตารางที่ 3.1-15: ความรุนแรงของแผ่นดินไหวตามมาตราเมอร์คัลลี

อันดับที่	ลักษณะความรุนแรง
I	เป็นอันดับที่อ่อนมาก ตรวจวัดโดยเครื่องมือ
II	พอรู้สึกได้สำหรับผู้ที่อยู่นิ่งๆ ในอาคารสูง
III	พอรู้สึกได้สำหรับผู้อยู่ในบ้าน แต่คนส่วนใหญ่ยังไม่รู้สึก
IV	ผู้อยู่ในบ้านรู้สึกว่าของในบ้านสั่นไหว
V	รู้สึกเกือบทุกคน ของในบ้านเริ่มแกว่งไกว
VI	รู้สึกได้กับทุกคนของหนักในบ้านเริ่มเคลื่อนไหว
VII	ทุกคนต่างตกใจ สิ่งก่อสร้างเริ่มปรากฏความเสียหาย
VIII	เสียหายค่อนข้างมากในอาคารธรรมดา
IX	สิ่งก่อสร้างที่ออกแบบไว้อย่างดี เสียหายมาก
X	อาคารพัง ทางรถไฟบิดงอ
XI	อาคารสิ่งก่อสร้างพังทลายเกือบทั้งหมดผิวโลกปูนนูน และเลื่อนเป็นคลื่นบนพื้นดินอ่อน
XII	ทำลายหมดทุกอย่างมองเห็นเป็นคลื่นบนแผ่นดิน

ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา, 2548

ทั้งนี้ มาตราวัดขนาดแผ่นดินไหวของริคเตอร์ (The Richter Magnitude Scale) ได้รับการพัฒนาขึ้นมาเมื่อ ค.ศ. 1935 (พ.ศ. 2478) โดย Charles F. Richter แห่งสถาบันเทคโนโลยีแคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา ดังนั้นจึงนิยมใช้หน่วยของขนาดแผ่นดินไหวว่า “ริคเตอร์” (Richter) เป็นตัวเลขที่ทำให้สามารถเปรียบเทียบขนาดของแผ่นดินไหวต่างๆ กันได้ เป็นมาตราที่วัดขนาดของแผ่นดินไหว ซึ่งบันทึกได้จากเครื่องวัดแผ่นดินไหว (Seismograph) มิได้เป็นหน่วยวัดเพื่อแสดงผลของความเสียหายที่เกิดขึ้น โดยมีความสัมพันธ์ของขนาดแผ่นดินไหวตามมาตราริคเตอร์ โดยประมาณกับความสั่นสะเทือนใกล้ศูนย์กลาง **(ตารางที่ 3.1-16)**

ตารางที่ 3.1-16: แสดงความสัมพันธ์ของขนาดแผ่นดินไหวตามมาตราริคเตอร์กับความสั่นสะเทือนใกล้ศูนย์กลาง

ขนาด (ริคเตอร์)	ความสัมพันธ์ของขนาดแผ่นดินไหวโดยประมาณกับความสั่นสะเทือนใกล้ศูนย์กลาง
1-2.9	- เกิดการสั่นไหวเล็กน้อย ผู้คนเริ่มรู้สึกถึงการสั่นไหว บางครั้งรู้สึกเวียนศีรษะ
3-3.9	- เกิดการสั่นไหวเล็กน้อย ผู้คนที่อยู่ในอาคารรู้สึกเหมือนรถไฟวิ่งผ่าน
4-4.9	- เกิดการสั่นไหวปานกลาง ผู้ที่อาศัยอยู่ทั้งภายในอาคารและนอกอาคารรู้สึกถึงการสั่นสะเทือน วัตถุห้อยแขวนแกว่งไกว
5-5.9	- เกิดการสั่นไหวรุนแรงเป็นบริเวณกว้างเครื่องเรือนและวัตถุมีการเคลื่อนที่
6-6.9	- เกิดการเคลื่อนไหวรุนแรงมาก อาคารเริ่มเสียหายพังทลาย
7.0 ขึ้นไป	- เกิดการสั่นไหวร้ายแรง อาคารสิ่งก่อสร้างมีความเสียหายอย่างมาก แผ่นดินแยกวัตถุที่อยู่บนพื้นถูกเหวี่ยงกระเด็น

ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา, 2548

2.3) แผ่นดินไหวในประเทศไทย

ประเทศไทยเป็นส่วนหนึ่งของแผ่นยูเรเซียน ซึ่งล้อมรอบโดยแผ่นเปลือกโลก 2 แผ่น คือ แผ่นมหาสมุทรอินเดีย (Indian Plate) และแผ่นมหาสมุทรแปซิฟิก (Pacific Plate) แผ่นดินไหวมักเกิดมากตรงบริเวณรอยต่อระหว่างแผ่นเปลือกโลก ในขณะที่บริเวณภายในแผ่นเปลือกโลกมีแผ่นดินไหวเกิดขึ้นน้อยกว่า และมักไม่รุนแรง โดยมากเกิดตามแนวของรอยเลื่อนใหญ่ๆ ประเทศไทยอยู่ในเขตที่ถือว่าค่อนข้างปลอดแผ่นดินไหวพอสมควร (กรมทรัพยากรธรณี, 2548)

2.4) รอยเลื่อนมีพลังในประเทศไทย

รอยเลื่อนมีพลังในประเทศไทยประกอบด้วยรอยเลื่อนต่างๆ จำนวน 14 รอยเลื่อน ได้แก่ รอยเลื่อนแม่จัน รอยเลื่อนแม่อิง รอยเลื่อนแม่ฮ่องสอน รอยเลื่อนแม่เมย รอยเลื่อนแม่ทา รอยเลื่อนเถิน รอยเลื่อนพะเยา รอยเลื่อนปัว รอยเลื่อนอุตรดิตถ์ รอยเลื่อนเจดีย์สามองค์ รอยเลื่อนศรีสวัสดิ์ รอยเลื่อนระนอง รอยเลื่อนคลองมะลุ่ย และรอยเลื่อนเพชรบูรณ์ (กรมทรัพยากรธรณี, 2555) **(รูปที่ 3.1-21)**

2.5) รอยเลื่อนที่มีพลังในจังหวัดลพบุรีและบริเวณพื้นที่โครงการ

จากรอยเลื่อนมีพลังทั้ง 14 รอยเลื่อนดังกล่าวข้างต้น ถ้านำมาเป็นหลักเกณฑ์พิจารณาที่ตั้งพื้นที่โครงการ พบว่า จังหวัดลพบุรีไม่มีรอยเลื่อนที่มีพลังพาดผ่าน รอยเลื่อนที่ใกล้พื้นที่โครงการที่สุดคือ รอยเลื่อนศรีสวัสดิ์ และรอยเลื่อนเพชรบูรณ์ แต่พื้นที่โครงการไม่ได้ตั้งอยู่ในเขตรอยเลื่อนเหล่านี้แต่อย่างใด และอยู่ห่างจากรอยเลื่อนดังกล่าว **(รูปที่ 3.1-21)** ทำให้พื้นที่โครงการมีโอกาสเกิดแผ่นดินไหวน้อยมาก

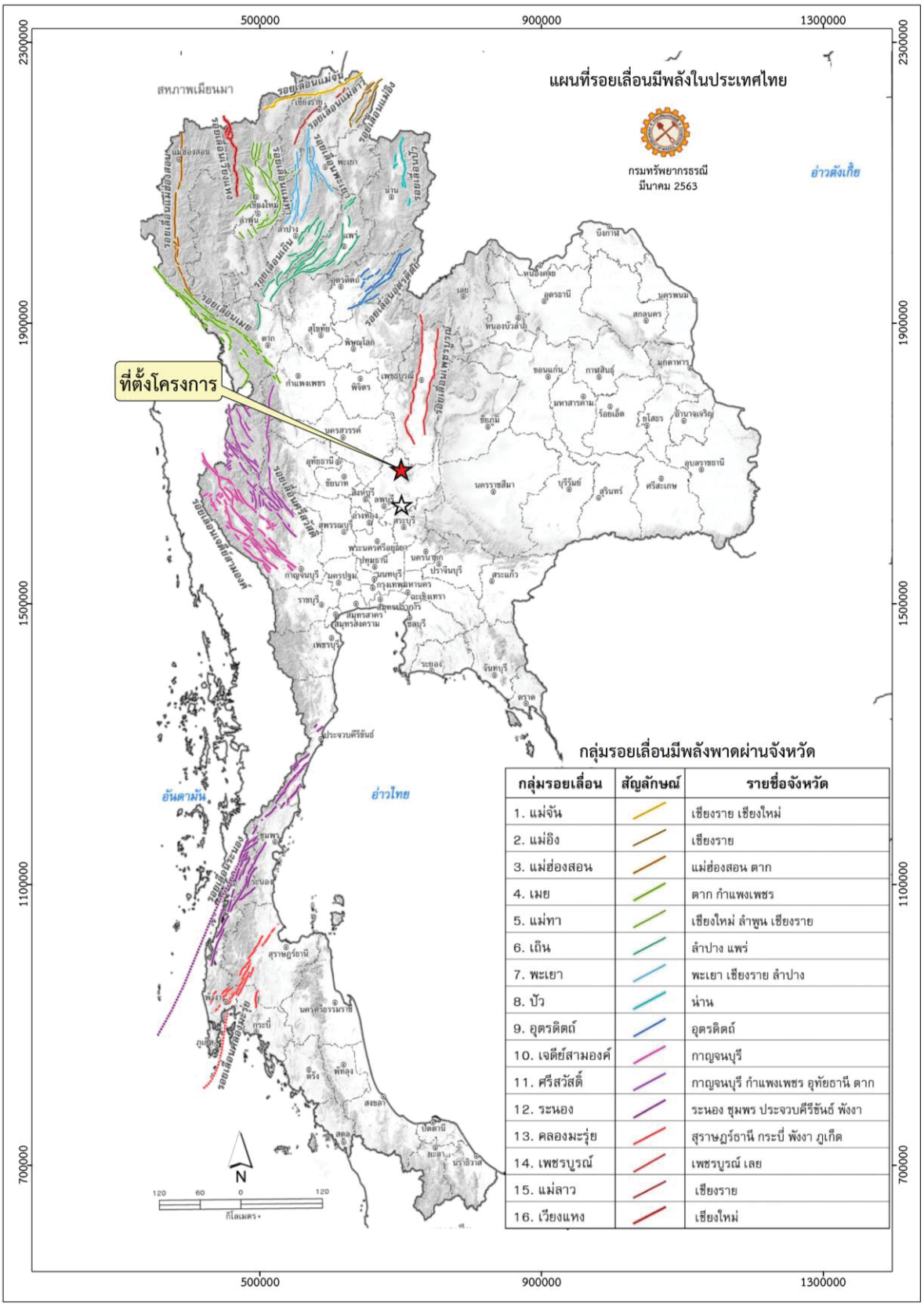
2.6) พื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินไหวของประเทศไทย

กรมทรัพยากรธรณี ได้แสดงระดับความรุนแรงของการเกิดแผ่นดินไหวตามมาตราเมอร์คัลลี่ โดยมีการแสดงระดับความรุนแรงเป็นตัวเลขโรมัน แบ่งออกเป็น 5 ระดับความรุนแรง โดยมีรายละเอียดดังนี้ **(รูปที่ 3.1-22)**

- I-III เมอร์คัลลี มีความรุนแรงเบา คือ มีการเกิดแผ่นดินไหวที่เบา สามารถตรวจวัดได้เฉพาะเครื่องมือตรวจแผ่นดินไหว คนทั่วไปไม่สามารถรับความรู้สึกได้ แสดงด้วยสีเขียวเข้ม
- IV เมอร์คัลลี มีความรุนแรงพอประมาณ คือ คนที่สัญจรไปมารู้สึกได้ รถยนต์ที่จอดอยู่สั่นไหวชัดเจน แสดงด้วยสีเขียวอ่อน
- V เมอร์คัล มีความรุนแรงค่อนข้างแรง คือ เกือบทุกคนรู้สึกว่ามีแผ่นดินไหวเกิดขึ้น คนที่นอนหลับตกใจตื่น แสดงด้วยสีเหลือง
- VI เมอร์คัลลี มีความรุนแรงแรง คือ ทุกคนรู้สึกได้ว่ามีแผ่นดินไหวเกิดขึ้น ต้นไม้สั่น บ้านแกว่ง สิ่งปลูกสร้างบางชนิดล้มพัง แสดงด้วยสีส้มอ่อน
- VII เมอร์คัลลี มีความรุนแรงแรงมาก คือ ฝาผนังห้องแยก/ร้าว ฝ้าเพดานร่วง แสดงด้วยสีส้มเข้ม

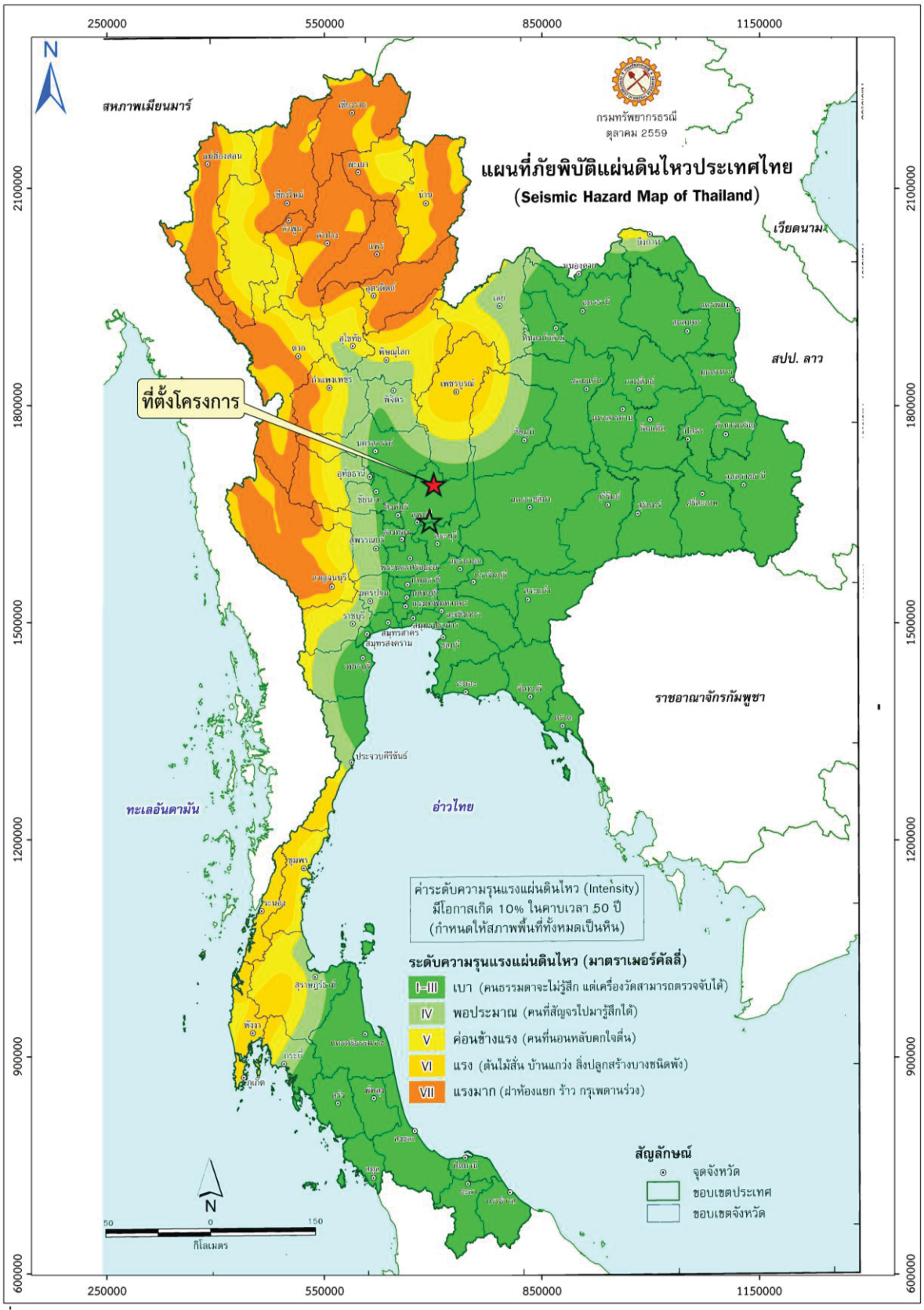
2.7) ความเสี่ยงภัยแผ่นดินไหวบริเวณพื้นที่โครงการ

เมื่อพิจารณาพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินไหวของประเทศไทยตาม**รูปที่ 3.1-22** พบว่าพื้นที่โครงการตั้งอยู่ในเขตตำบลมหาโพธิ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี พบว่า บริเวณพื้นที่โครงการจัดอยู่ในเขตพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินไหวสีเขียวเข้ม ตามการจำแนกของกรมทรัพยากรธรณี เป็นเขตที่มีระดับความรุนแรงแผ่นดินไหว ในระดับ I-III เมอร์คัลลี มีความรุนแรงเบา คือ คนธรรมดาจะไม่รู้สึก แต่เครื่องวัดสามารถตรวจจับได้ จึงถือว่าพื้นที่โครงการอยู่ในเขตที่ค่อนข้างปลอดภัยจากแผ่นดินไหว

ที่มา: กรมทรัพยากรธรณี, 2563 ดัดแปลงโดย บริษัท ทอพ-คลาส คอนซัลแทนท์ จำกัด, 2565

รูปที่ 3.1-21: แผนที่รอยเลื่อนมีพลังในประเทศไทย

ที่มา: กรมทรัพยากรธรณี, 2559 ดัดแปลงโดย บริษัท ทอพ-คลาส คอนซัลแทนท์ จำกัด, 2565

รูปที่ 3.1-22: แผนที่แสดงพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินไหวในประเทศไทย

3.2 ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางชีวภาพ

3.2.1 ทรัพยากรป่าไม้

ดำเนินการศึกษาสภาพปัจจุบันของระบบนิเวศวิทยาของป่าไม้ในบริเวณพื้นที่โครงการและนอกพื้นที่โครงการในรัศมี 3 กิโลเมตร ซึ่งทำการศึกษาโดยวิธีการสำรวจภาคสนาม ในช่วงเดือนสิงหาคม 2562 และเมษายน 2565 เพื่อประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นต่อทรัพยากรป่าไม้ จากการดำเนินกิจกรรมของเหมืองแร่ตลอดจนกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

1) วัตถุประสงค์

1.1) เพื่อศึกษาข้อมูลประเภทของสังคมพืชคลุมดินและระบบนิเวศในพื้นที่โครงการและพื้นที่นอกโครงการรัศมีใน 3 กิโลเมตร

1.2) เพื่อศึกษาข้อมูลองค์ประกอบชนิดพันธุ์พืช โครงสร้างป่า มวลชีวภาพ และการกักเก็บคาร์บอนในพื้นที่โครงการ

1.3) เพื่อประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นต่อทรัพยากรป่าไม้ และลักษณะนิเวศวิทยาป่าไม้จากการดำเนินกิจกรรมของโครงการ

1.4) เพื่อเสนอแนะมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นต่อทรัพยากรป่าไม้ ที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

2) ขอบเขตการศึกษา

กำหนดขอบเขตการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมในด้านทรัพยากรป่าไม้ของโครงการ จะเน้นที่พื้นที่ดำเนินโครงการเป็นหลัก เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบโดยตรง และสำรวจพื้นที่รัศมีรอบโครงการ โดยแบ่งเป็นพื้นที่โครงการ และพื้นที่นอกโครงการในรัศมี 3 กิโลเมตร ดังนี้

2.1) พื้นที่โครงการ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบทางตรงมากที่สุด จะทำการสำรวจข้อมูลองค์ประกอบชนิดพันธุ์พืช โครงสร้างป่า มวลชีวภาพ และการกักเก็บคาร์บอน

2.2) พื้นที่นอกโครงการในรัศมี 3 กิโลเมตร ซึ่งเป็นพื้นที่ที่จะได้รับผลกระทบในด้านของห่วงโซ่ระบบนิเวศ ดังนั้น จะทำการศึกษาประเภทของป่าที่ปรากฏ ลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินรอบพื้นที่โครงการ และรายชื่อชนิดพันธุ์ไม้ที่ปรากฏ สำหรับเป็นชนิดพันธุ์ไม้เพื่อปลูกฟื้นฟูหลังดำเนินโครงการ

3) วิธีการศึกษา

ดำเนินการศึกษาทรัพยากรป่าไม้ในภาคสนาม โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.1) ในบริเวณที่ไม่มีสภาพเป็นป่าไม้ จะทำการศึกษาลักษณะนิเวศวิทยา การปกคลุมของพืชพรรณและการใช้ประโยชน์พื้นที่ โดยศึกษาจากเอกสารข้อมูลโครงการ แผนที่ภูมิประเทศของกรมแผนที่ทหาร มาตราส่วน 1:50,000 และการสำรวจภาคสนามในพื้นที่ เพื่อใช้ในการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนการสำรวจ การวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งการประเมินสถานภาพ ศักยภาพ และผลกระทบของทรัพยากรป่าไม้ ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการพัฒนาของโครงการ รวมถึงศึกษารายละเอียดการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของโครงการในพื้นที่คำขอประทานบัตร และนอกพื้นที่คำขอประทานบัตรที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรป่าไม้ เพื่อประเมินศักยภาพและผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อไปในอนาคต

3.2) ในบริเวณที่มีสภาพป่าไม้ จะทำการเก็บข้อมูลภาคสนามโดยการวางแปลงสำรวจสภาพป่าไม้ให้เป็นตัวแทนของสภาพสังคมพืช มีรายละเอียดดังนี้

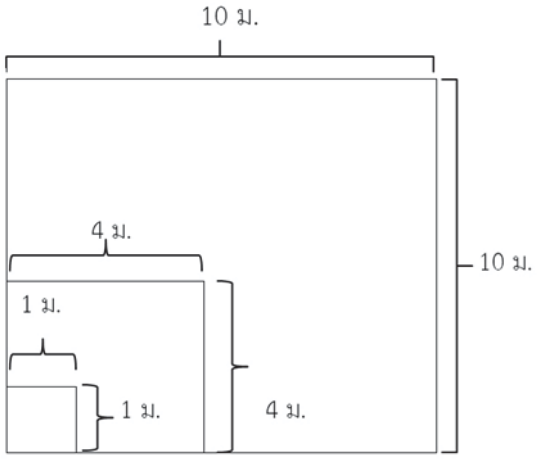
(1) รวบรวมและศึกษาภาพถ่ายดาวเทียม google earth และแผนที่ภูมิประเทศมาตราส่วน 1:50,000 ของกรมแผนที่ทหาร

(2) สำรวจสภาพพื้นที่ศึกษาในเบื้องต้น เพื่อจำแนกสภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน และสภาพการปกคลุมของพืชพรรณในบริเวณพื้นที่ศึกษา

(3) ทำการเก็บข้อมูลภาคสนามด้วยการวางแปลงสำรวจแบบแปลงชั่วคราว (Temporally sample Plot) สำรวจสภาพป่าไม้ให้ครอบคลุมและเป็นตัวแทนของสภาพสังคมป่าไม้ในพื้นที่ศึกษาโดยใช้ข้อมูลภาพถ่ายทางอากาศ และการสำรวจในเบื้องต้นช่วยกำหนดตำแหน่งวางแปลงตัวอย่าง เพื่อศึกษาสภาพนิเวศของพื้นที่ การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

(4) รูปร่างและขนาดแปลงตัวอย่าง ในการศึกษาครั้งนี้เนื่องจากเป็นพื้นที่ป่าเรือนยอดเปิด (open crow forest) จึงใช้วิธีวางแปลงตัวอย่างชั่วคราวรูปสี่เหลี่ยม ขนาด 10x10 ตารางเมตร และซ้อนทับด้วยแปลงขนาด 4x4 ตารางเมตร และ 1x1 ตารางเมตร เพื่อศึกษาและตรวจนับชนิดพันธุ์ไม้ ดังนี้

- แปลงขนาด 10x10 ตารางเมตร ศึกษาข้อมูลต้นไม้ (tree) ทุกต้นที่มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางเพียงอก (DBH: Diameter at Breast Height) มากกว่า 4.5 เซนติเมตร บันทึกข้อมูล ชนิดไม้ (Species) ขนาดความโต (DBH) ความสูง (Height) รวมทั้งนับจำนวนเถาวัลย์ กล้วยไม้ และไม้อิงอาศัย
- แปลงขนาด 4x4 ตารางเมตร ศึกษาข้อมูลลูกไม้ (sapling) บันทึกชนิดลูกไม้ทุกต้นที่มีความสูงมากกว่า 1.30 เมตร แต่มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางเพียงอก (DBH) น้อยกว่า 4.5 เซนติเมตรเพื่อนำมาใช้ในการคำนวณหาความหนาแน่นของลูกไม้ และใช้ประกอบการประเมินสถานภาพทางนิเวศวิทยาป่าไม้ในด้านชนิดไม้ ความหนาแน่นของลูกไม้ และโอกาสในการทดแทนตามธรรมชาติ
- แปลงขนาด 1x1 ตารางเมตร ศึกษากล้าไม้ (Seedling) ที่ปรากฏในแปลง โดยนับชนิดพันธุ์ไม้ที่มีขนาดความสูงไม่เกิน 1.30 เมตรทุกต้น รวมทั้งนับหญ้าและพืชล้มลุกในแปลงนี้ด้วย (**รูปที่ 3.2-1**)

รูปที่ 3.2-1: รูปร่างและขนาดแปลงตัวอย่าง

4) การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่บันทึกได้จากการวางแปลงตัวอย่าง จะนำมาวิเคราะห์ความหลากชนิดของต้นไม้ที่สำรวจได้ในพื้นที่ วิเคราะห์ความหนาแน่นของไม้ใหญ่ ลูกไม้ และกล้าไม้ มีรายละเอียดดังนี้

4.1) จำแนกขอบเขตของระบบนิเวศสังคมพืช และประเภทป่า

4.2) ศึกษาความหลากชนิด ทำการวิเคราะห์โดยการจัดทำตารางบัญชีรายชื่อของพรรณไม้ที่สำรวจพบ โดยแบ่งตามกลุ่ม (Life form) ได้แก่ ไม้ต้น ไม้พุ่ม เถาวัลย์ กล้วยไม้ ไม้แปะติด หญ้า และพืชล้มลุก มีรายละเอียดชื่อสามัญ ชื่อวิทยาศาสตร์ของชนิดนั้น ๆ ตามชื่อพรรณไม้แห่งประเทศไทย เต็ม สมิตินันทน์ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติมปี พ.ศ. 2557

4.3) ค่าความหนาแน่นของพันธุ์ไม้แต่ละชนิด (Density : D) จากสูตร

$$\text{Density} = \frac{\text{จำนวนต้นของชนิดไม้นั้นๆที่พบในแปลงตัวอย่าง}}{\text{พื้นที่แปลงตัวอย่างทั้งหมดที่ทำการศึกษา}}$$

4.4) ค่าความหนาแน่นสัมพัทธ์ (Relative Density :RD) จากสูตร

$$\text{Relative Density} = \frac{\text{จำนวนต้นของพันธุ์ไม้ชนิดนั้น}}{\text{จำนวนต้นทั้งหมดทุกชนิด}} \times 100$$

4.5) ค่าความเด่นสัมพัทธ์ (Relative Dominance : RDo) จากสูตร

$$\text{Relative Dominance} = \frac{\text{พื้นที่หน้าตัดของไม้ชนิดนั้น}}{\text{พื้นที่หน้าตัดของไม้ทุกชนิด}} \times 100$$

4.6) ค่าความถี่สัมพัทธ์ (Relative Frequency : RF) จากสูตร

$$\text{Relative Frequency : RF} = \frac{\text{ความถี่ของพันธุ์ไม้ชนิดนั้น}}{\text{ความถี่รวมของพันธุ์ไม้ทุกชนิด}} \times 100$$

4.7) ค่าดัชนีความสำคัญของพันธุ์ไม้ (Important Value Index : IVI) จากสูตร

Important Value Index = RD + RDo + RF

4.8) การหาค่ามวลชีวภาพ

การศึกษามวลชีวภาพของต้นไม้ในป่าธรรมชาติโดยใช้สมการแอลโลเมตรีในการคำนวณหามวลชีวภาพของต้นไม้ในป่าธรรมชาติ โดยหาผลผลิตมวลชีวภาพเหนือพื้นดิน (Above ground biomass) รวมกับผลผลิตมวลชีวภาพใต้ดิน (มวลชีวภาพของราก) โดยใช้สมการแอลโลเมตรีของ Ogawa *et al.* (1965) ในการหามวลชีวภาพเหนือพื้นดิน และใช้สมการของ Cairns *et al.* (1997) ในการหามวลชีวภาพของราก โดยมีสูตรในการคำนวณดังนี้

มวลชีวภาพเหนือพื้นดิน =Ws+Wb+Wl

Ws = $0.0396(D^2H)^{0.9326}$

Wb = $0.003487(D^2H)^{1.0270}$

Wl= $(28.0/Wtc + 0.025)^{-1}$

มวลชีวภาพของราก = Exp (-1.0850 + 0.9256 ln (Above ground biomass density)

โดยที่ D = ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางเพียงอก (DBH)

H = ความสูงทั้งหมดของต้นไม้

Ws = มวลชีวภาพของลำต้น

Wb = มวลชีวภาพของกิ่ง

Wl = มวลชีวภาพของใบ

Wtc = มวลชีวภาพของลำต้นและกิ่ง

4.9) การหาค่าการกักเก็บคาร์บอน

การกักเก็บคาร์บอน ประเมินการกักเก็บคาร์บอนในมวลชีวภาพต่างๆ ทั้งในส่วนของมวลชีวภาพเหนือพื้นดินและส่วนของมวลชีวภาพใต้ดินของต้นไม้ในพื้นที่ศึกษา ใช้ค่าปริมาณคาร์บอนของ ศูนย์วิจัยป่าไม้ (2552) โดยประเมินปริมาณคาร์บอนป่าเบญจพรรณไว้เท่ากับร้อยละ 49.01 ของน้ำหนักแห้ง

5) ผลการศึกษา

โครงการทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินเพอร์ไลต์ ของ บริษัท บี แอนด์ พี เพอร์ไลต์ จำกัด คำขอประทานบัตรที่ 7/2560 หมายเลขหลักหมายเขตเหมืองแร่ที่ 29275 ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 3 บ้านมหาโพธิ ตำบลมหาโพธิ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี มีเนื้อที่ทั้งหมด 40 ไร่ 1 งาน ปรากฏอยู่ในแผนที่ภูมิประเทศของกรมแผนที่ทหาร มาตราส่วน 1 : 50,000 ลำดับชุด L 7018 ระวาง 5139 I (อ.โคกสำโรง) อยู่ระหว่างเส้นกริดแนวตั้งที่ 700114 - 7000396 ตะวันออก และ เส้นกริดแนวนอนที่ 1691312 - 1691797 เหนือ พื้นที่คำขอประทานบัตรเป็นที่ลาดเชิงเขา มีความลาดเอียงเล็กน้อยไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ อยู่ติดต่อ ทางทิศตะวันตกของภูเขาไม่มีชื่อ ซึ่งภูเขาลูกนี้อยู่ทางทิศตะวันตกของเขาฝาละมี พื้นที่โครงการอยู่ห่างจากเขาฝาละมี ประมาณ 800 เมตร มีระดับความสูงตั้งแต่ประมาณ 100 – 74 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง โดยในพื้นที่จะพบ โขดหินกระจายอยู่ทั่วไป และปกคลุมด้วยต้นไม้ขนาดเล็ก พื้นที่ยังไม่เคยผ่านการทำเหมืองมาก่อน พื้นที่คำขอประทานบัตรตั้งอยู่ในพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าวังเพลิง ป่าม่วงค่อมและป่าลำนารายณ์ เต็มทั้งแปลง โดยจัดอยู่ในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 5 ไม่พบแหล่งน้ำและไม่มีทางน้ำไหลผ่านพื้นที่โครงการ (**ดังรูปที่ 3.2-2**)

สภาพทั่วไปของพื้นที่โครงการ

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนามของนายสุชาติ แย้มปราสัย (ผู้เชี่ยวชาญด้านนิเวศวิทยาทางบก) และคณะ ในช่วงเดือนสิงหาคม 2562 และเมษายน 2565

รูปที่ 3.2-2: แสดงลักษณะโดยทั่วไปภายในพื้นที่คำขอประทานบัตร

ลักษณะสังคมพืชและความหลากหลายทางชนิดพันธุ์ จากการสำรวจพื้นที่ป่าไม้ในโครงการและพื้นที่รัศมี 3 กิโลเมตรจากพื้นที่โครงการ พบว่า พืชพรรณมีความหลากหลายจำแนกตามรูปชีวิต (Life form) ได้ทั้งหมด 11 กลุ่ม ได้แก่ ไผ่ (Bamboo) เฟินที่มีลักษณะเลื้อยพัน (Climbing Fern) หญ้า (Grass) ไม้ล้มลุก (Herb) ไม้เถาล้มลุก (Herbaceous Climber) ไม้พุ่ม (Shrub) ไม้ต้นขนาดเล็ก (Shrubby Tree) ไม้ต้น (Tree) ไม้พุ่มขนาดเล็ก (Undershrub) ไม้เถาเนื้อแข็ง (woody Climber) และไม้ต่างประเทศ (Exotic) จำแนกอนุกรมวิธานได้ 56 วงศ์ (Family) 94 สกุล (Gunes) 116 ชนิด (Species) โดยเป็นกลุ่มของไม้ต้นมากที่สุด 28 วงศ์ 53 สกุล 67 ชนิด สำหรับพืชกลุ่มอื่น ดังนี้ ไผ่ (Bamboo) 1 วงศ์ 1 สกุล 1 ชนิด เฟินที่มีลักษณะเลื้อยพัน (Climbing Fern) 1 วงศ์ 1 สกุล 1 ชนิด หญ้า (Grass) 1 วงศ์ 8 สกุล 8 ชนิด ไม้ล้มลุก (Herb) 5 วงศ์ 8 สกุล9 ชนิด ไม้เถาล้มลุก (Herbaceous Climber) 3 วงศ์ 2 สกุล 4 ชนิด ไม้พุ่ม (Shrub) 3 วงศ์ 3 สกุล 3 ชนิด ไม้ต้นขนาดเล็ก (Shrubby Tree) 9 วงศ์ 11 สกุล 15 ชนิด ไม้พุ่มขนาดเล็ก (Undershrub) 1 วงศ์ 1 สกุล 1 ชนิด ไม้เถาเนื้อแข็ง (woody Climber) 1 วงศ์ 1 สกุล 1 ชนิด และไม้ต่างประเทศ (Exotic) 3 วงศ์ 5 สกุล 6 ชนิด (**ตารางที่ 3.2-1**) สำหรับรายชื่อชนิดพันธุ์ไม้ได้แสดงรายละเอียดใน**ตารางที่ 3.2-2**

ตารางที่ 3.2-1: จำนวนชนิดพันธุ์ตามรูปชีวิต (Life form) ของพันธุ์ไม้ที่พบในพื้นที่ป่าไม้ในพื้นที่ศึกษา

กลุ่ม (Life form)	วงศ์ (Family)	สกุล (Gunes)	ชนิด (Species)
ไผ่ (Bamboo)	1	1	1
เฟินที่มีลักษณะเลื้อยพัน (Climbing Fern)	1	1	1
หญ้า (Grass)	1	8	8
ไม้ล้มลุก (Herb)	5	8	9
ไม้เถาล้มลุก (Herbaceous Climber)	3	2	4
ไม้พุ่ม (Shrub)	3	3	3
ไม้ต้นขนาดเล็ก (Shrubby Tree)	9	11	15
ไม้ต้น (Tree)	28	53	67
ไม้พุ่มขนาดเล็ก (Undershrub)	1	1	1
ไม้เถาเนื้อแข็ง (woody Climber)	1	1	1
ไม้ต่างประเทศ (Exotic)	3	5	6
รวมทั้งหมด	**56**	**94**	**116**

ที่มา: จากการสำรวจภาคสนามของนายสุชาติ แย้มปราสัย (ผู้เชี่ยวชาญด้านนิเวศวิทยาทางบก) และคณะ ในช่วงเดือนสิงหาคม 2562 และเมษายน 2565

ตารางที่ 3.2-2: บัญชีรายชื่อของพันธุ์ไม้ที่พบในพื้นที่ป่าไม้ในพื้นที่ศึกษา

ลำดับ	ชื่อสามัญ	สกุล	ชนิด	วงศ์	วิสัย*[1]
1	กกกันดาร	*Fimbristylis*	*insignis*	Cyperaceae	H
2	กรวยป่า	*Casearia*	*grewiifolia*	Salicaceae	T
3	กระเจียว	*Curcuma*	sp.	Zingiberaceae	H
4	กระถินพิมาน	*Acacia*	*harmandiana*	Mimosoideae	T
5	กระทุ่มเนิน	*Mitragyna*	*rotundifolia*	Rubiaceae	T
6	กระบก	*Irvingia*	*malayana*	Irvingiaceae	T
7	กระเบากลัก	*Hydnocarpus*	*ilicifolia*	Achariaceae	T
8	กระมอบ	*Gardenia*	*obtusifolia*	Rubiaceae	ST
9	กร่าง	*Ficus*	*altissima*	Moraceae	T
10	กลิ้งกลางดง	*Dioscorea*	*bulbifera*	Menispermaceae	HC
11	กะเจียน	*Hubera*	*cerasoides*	Annonaceae	ST
12	กัดลิ้น	*Walsura*	*trichostemon*	Meliaceae	T
13	กางขี้มอด	*Albizia*	*odoratissima*	Mimosoideae	T
14	กาสามปีก	*Vitex*	*peduncularis*	Lamiaceae	T
15	ขว้าว	*Haldina*	*cordifolia*	Rubiaceae	T
16	ข่อย	*Streblus*	*asper*	Moraceae	T
17	ข่อยหนาม	*Streblus*	*ilicifolius*	Moraceae	ST
18	ข่าป่า	*Globba*	*sp.*	Zingiberaceae	H
19	ข้าวนก	*Oryza*	*meyeriana*	Poaceae	G
20	ขี้เหล็ก	*Senna*	*siamea*	Caesalpinioideae	T
21	ขี้อ้าย	*Terminalia*	*nigrovenulosa*	Combretaceae	T
22	คำมอกหลวง	*Gardenia*	*sootepensis*	Rubiaceae	ST
23	เคด	*Catunaregam*	*spathulifolia*	Rubiaceae	ST
24	แคบิด	*Fernandoa*	*adenophylla*	Bignoniaceae	T
25	แคหางค่าง	*Fernandoa*	*adenophylla*	Bignoniaceae	T
26	งิ้วป่า	*Bombax*	*anceps*	Malvaceae	T
27	แดง	*Xylia*	*xylocarpa*	Mimosoideae	T
28	ตะขบป่า	*Flacourtia*	*indica*	Salicaceae	T
29	ตะคร้อ	*Schleichera*	*oleosa*	Sapindaceae	T
30	ตะคร้ำ	*Garuga*	*pinnata*	Burseraceae	T
31	ตะแบกเกรียบ	*Lagerstroemia*	*cochinchinensis*	Lythraceae	T
32	ตะแบกเปลือกบาง	*Lagerstroemia*	*duperreana*	Lythraceae	T
33	ตูมกาขาว	*Strychnos*	*nux-blanda*	Loganiaceae	ST

ตารางที่ 3.2-2: (ต่อ) บัญชีรายชื่อของพันธุ์ไม้ที่พบในพื้นที่ป่าไม้ในพื้นที่ศึกษา

ลำดับ	ชื่อสามัญ	สกุล	ชนิด	วงศ์	วิสัย*[1]
34	เต็ง	*Shorea*	*obtusa*	Dipterocarpaceae	T
35	แต้ว	*Cratoxylum*	*maingayi*	Hypericaceae	T
36	เถาสะอึก	*Merremia*	*hederaceae*	Convolvulaceae	HC
37	ทองหลางป่า	*Erythrina*	*subumbrans*	Papilionoideae	T
38	ทิ้งถ่อน	*Albizia*	*procera*	Mimosoideae	T
39	บุก	*Amorphophallus*	sp.	Araceae	H
40	ปรงเขา	*Cycas*	*pectinata*	Cycadaceae	ST
41	ประดู่ป่า	*Pterocarpus*	*macrocarpus*	Papilionoideae	T
42	ปรู๋	*Alangium*	*salviifolium*	Cornaceae	T
43	ปอแก่นเทา	*Grewia*	*eriocarpa*	Malvaceae	T
44	ปอขาว	*Sterculia*	*pexa*	Malvaceae	T
45	ปอบิด	*Helicteres*	*isora*	Malvaceae	S
46	ปอฝ้าย	*Firmiana*	*colorata*	Malvaceae	T
47	ผักหวานป่า	*Melientha*	*suavis*	Opliaceae	ST
48	ผ่าเสี้ยน	*Vitex*	*canescens*	Lamiaceae	T
49	พฤกษ์	*Albizia*	*lebbeck*	Fabaceae	T
50	พลับพลา	*Microcos*	*tomentosa*	Malvaceae	T
51	พะยอม	*Shorea*	*roxburghii*	Dipterocarpaceae	T
52	พังแหรใหญ่	*Trema*	*orientalis*	Cannabaceae	ST
53	พุดทุ่ง	*Holarrhena*	*curtisii*	Apocynaceae	S
54	พุดผา	*Gardenia*	*collinsiae*	Rubiaceae	ST
55	เพ็ก	*Vietnamosasa*	*pusilla*	Poaceae	B
56	โพศรีมหาโพธ์	*Ficus*	*religiosa*	Moraceae	T
57	มะกล่ำต้น	*Adenanthera*	*pavonina*	Mimosoideae	T
58	มะกอกป่า	*Spondias*	*pinnata*	Anacardiaceae	T
59	มะเกลือ	*Diospyros*	*mollis*	Ebenaceae	T
60	มะขามป้อม	*Phyllanthus*	*emblica*	Phyllanthaceae	T
61	มะค่าแต้	*Sindora*	*siamensis*	Caesalpinioideae	T
62	มะค่าโมง	*Afzelia*	*xylocarpa*	Caesalpinioideae	T
63	มะป่วน	*Mitrephora*	*vandaeflora*	Annonaceae	T
64	มะม่วงหัวแมงวัน	*Buchanania*	*lanzan*	Anacardiaceae	T
65	มะหาด	*Artocarpus*	*thailandicus*	Moraceae	T
66	มันเสา	*Dioscorea*	*alata*	Dioscoreaceae	HC
67	เม่าไข่ปลา	*Antidesma*	*ghaesembilla*	Phyllanthaceae	T

ตารางที่ 3.2-2: (ต่อ) บัญชีรายชื่อของพันธุ์ไม้ที่พบในพื้นที่ป่าไม้ในพื้นที่ศึกษา

ลำดับ	ชื่อสามัญ	สกุล	ชนิด	วงศ์	วิสัย*[1]
68	โมกมัน	*Wrightia*	*arborea*	Apocynaceae	T
69	ไมยราบขาว	*Mimosa*	*diplotricha*	Mimosoideae	Ex
70	ไมยราบยักษ์	*Mimosa*	*pigra*	Mimosoideae	Ex
71	ยอเถื่อน	*Morinda*	*elliptica*	Rubiaceae	ST
72	ยอป่า	*Morinda*	*coreia*	Rubiaceae	ST
73	รักป่า	*Semecarpus*	*curtisii*	Anacardiaceae	T
74	รัง	*Shorea*	*siamensis*	Dipterocarpaceae	T
75	ราชพฤกษ์	*Cassia*	*fistula*	Caesalpinioideae	T
76	ลำดวน	*Melodorum*	*fruticosum*	Annonaceae	T
77	เลา	*Saccharum*	*spontaneum*	Poaceae	G
78	เลี่ยน	*Melia*	*azedarach*	Meliaceae	T
79	ว่านพระฉิม	*Dioscorea*	*bulbifera*	Dioscoreaceae	HC
80	ว่านหาวนอน	*Kaempferia*	*rotunda*	Zingiberaceae	H
81	ส้มกบ	*Hymenodictyon*	*orixense*	Rubiaceae	T
82	ส้มกุ้ง	*Ampelocissus*	*martinii*	Vitaceae	WC
83	สมอภิเภก	*Terminalia*	*bellirica*	Combretaceae	T
84	สมอรัด	*Lagerstroemia*	*villosa*	Lythraceae	T
85	สวอง	*Vitex*	*limonifolia*	Lamiaceae	T
86	สองสลึง	*Lophopetalum*	*duperreanum*	Caesalpinioideae	T
87	สะแกแสง	*Flemingia*	*involucrata*	Fabaceae	S
88	สะเดา	*Azadirachta*	*indica*	Meliaceae	T
89	ส้าน	*Dillenia*	*obovata*	Dilleniaceae	T
90	ส้านใบเล็ก	*Dillenia*	*ovata*	Dilleniaceae	T
91	สาบแร้งสาบกา	*Pogostemon*	*auricularis*	Lamiaceae	H
92	สาบเสือ	*Chromolaena*	*odorata*	Compositae	Ex
93	เสลา	*Lagerstroemia*	*loudonii*	Lythraceae	T
94	เสี้ยวป่า	*Bauhinia*	*saccocalyx*	Caesalpinioideae	ST
95	แสลงใจ	*Strychnos*	*nux-vomica*	Loganiaceae	ST
96	หญ้าขจรจบดอกเล็ก	*Pennisetum*	*polystachyon*	Poaceae	Ex
97	หญ้าขัด	*Sida*	*rhombifolia*	Malvaceae	US
98	หญ้าแขม	*Phragmites*	*karka*	Poaceae	G
99	หญ้าคา	*Imperata*	*cylindrica*	Poaceae	G
100	หญ้างวงช้างน้อย	*Heliotropium*	*indicum*	Boraginaceae	H
101	หญ้าเจ้าชู	*Chrysopogon*	*aciculatus*	Poaceae	G

ตารางที่ 3.2-2: (ต่อ) บัญชีรายชื่อของพันธุ์ไม้ที่พบในพื้นที่ป่าไม้ในพื้นที่ศึกษา

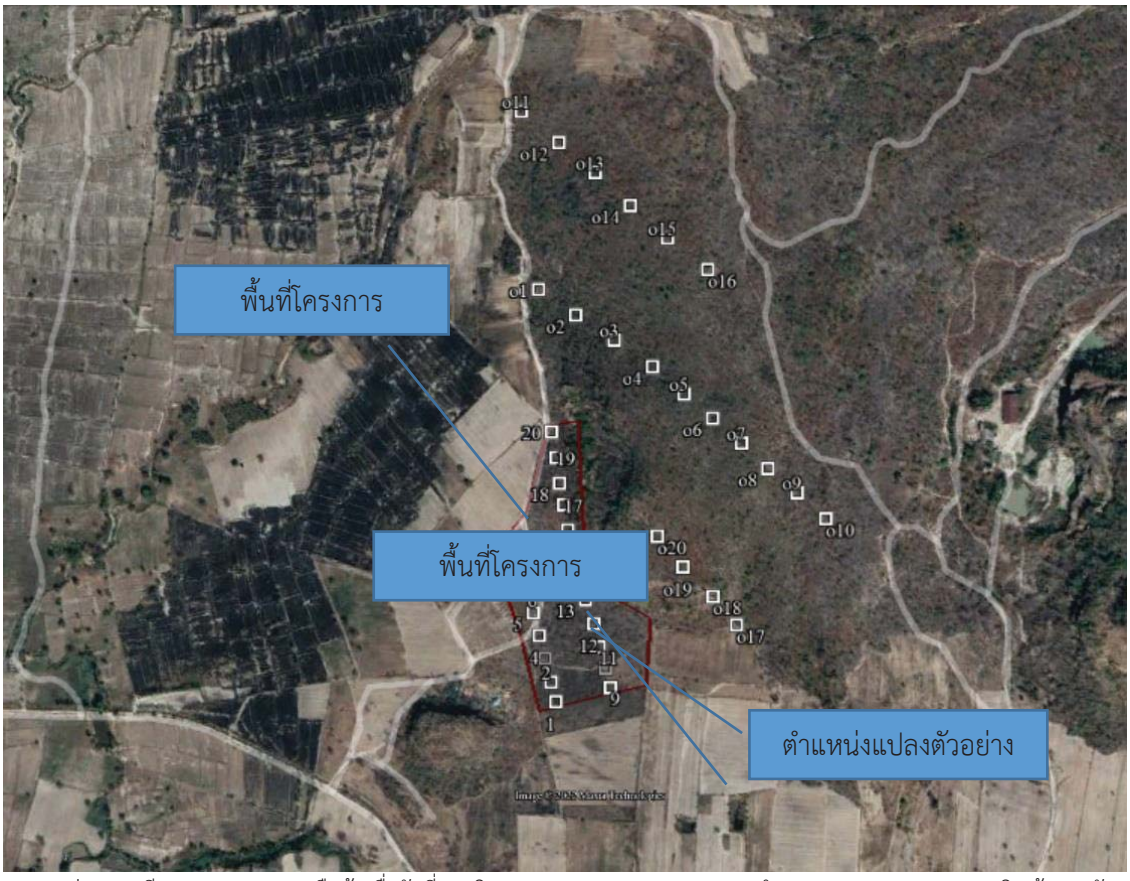
ลำดับ	ชื่อสามัญ	สกุล	ชนิด	วงศ์	วิสัย*[1]
102	หญ้าแดง	*Ischaemum*	*rugosum*	Poaceae	G
103	หญ้าตีนกา	*Cyperus*	*laxus*	Cyperaceae	H
104	หญ้าปากควาย	*Dactyloctenium*	*aegyptium*	Poaceae	G
105	หญ้าแพรก	*Cynodon*	*dactylon*	Poaceae	Ex
106	หญ้ายายเภา	*Lygodium*	*flexuosum*	Lygodiaceae	CF
107	หญ้ารังนก	*Chloris*	*barbata*	Poaceae	Ex
108	หญ้าหวาย	*Paspalum*	*longifolium*	Poaceae	G
109	หญ้าแห้วหมู	*Cyperus*	*rotundus*	Cyperaceae	H
110	หมัน	*Cordia*	*cochinchinensis*	Bignoniaceae	T
111	หว้า	*Syzygium*	*cumini*	Mytraceae	T
112	เหมือดคน	*Helicia*	*robusta*	Proteaceae	T
113	เหมือดจี้	*Memecylon*	*scutellatum*	Melastomataceae	ST
114	แหนนา	*Terminalia*	*glaucifolia*	Combretaceae	T
115	อ้อยช้าง	*Lannea*	*coromandelica*	Anacardiaceae	T
116	อะราง	*Peltophorum*	*dasyrrhachis*	Caesalpinioideae	T

ที่มา: จากการสำรวจภาคสนามของนายสุชาติ แย้มปราสัย (ผู้เชี่ยวชาญด้านนิเวศวิทยาทางบก) และคณะ ในช่วงเดือนสิงหาคม 2562 และเมษายน 2565

หมายเหตุ : กลุ่ม*[1]

EF	=	เฟินที่เกาะอาศัยอยู่บนต้นไม้
TerF	=	เฟินที่อาศัยอยู่ตามพื้นดิน
C	=	ไม้เถา
T	=	ไม้ต้น
S	=	ไม้พุ่ม
S/ST	=	ไม้พุ่ม/ไม้ต้นขนาดเล็ก
ST	=	ไม้พุ่ม/ไม้ต้นขนาดเล็ก
ExST	=	ไม้ต้นขนาดเล็ก (ไม้ต่างถิ่น)
H	=	ไม้ล้มลุก
ExH	=	ไม้ล้มลุก (ไม้ต่างถิ่น)
TrH	=	ไม้ล้มลุกที่ทอดเลื้อยไปตามไม้พุ่ม
P	=	ปาล์ม
G	=	หญ้า
ExG	=	หญ้า (ไม้ต่างถิ่น)

การวางแปลงเพื่อศึกษาทรัพยากรป่าไม้ พื้นที่โครงการเป็นพื้นที่ป่าไม้ ลักษณะเป็นป่าโปร่ง เรือนยอดห่าง ส่วนใหญ่เป็นไม้ขนาดเล็ก และมีหินโผล่ จึงได้ทำการสุ่มวางแปลงตัวอย่างในพื้นที่โครงการเพื่อศึกษาการปรากฏของสังคมพืช และประเมินการเชื่อมโยงของถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าและชนิดพันธุ์ไม้ท้องถิ่นดั่งเดิมที่จะนำมาปลูกในพื้นที่สีเขียวของโครงการ โดยวางแปลงสี่เหลี่ยมขนาด 10X10 ตารางเมตร สุ่มกระจายทั่วพื้นที่จำนวน 20 แปลง และวางแปลงในพื้นที่ป่าไม้นอกโครงการในบริเวณใกล้เคียงอีก จำนวน 20 แปลง (**รูปที่ 3.2-3**) มีผลการสำรวจดังนี้

ที่มา: ภาพถ่ายดาวเทียม google earth สืบค้นเมื่อวันที่ 14 สิงหาคม พ.ศ. 2565, และจากการสำรวจภาคสนามของนายสุชาติ แย้มปราสัย (ผู้เชี่ยวชาญด้านนิเวศวิทยาทางบก) และคณะ ในช่วงเดือนสิงหาคม 2562 และเมษายน 2565

รูปที่ 3.2-3: ตำแหน่งวางแปลงสำรวจทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่โครงการ

5.1) ลักษณะสังคมพืชในพื้นที่โครงการ

ลักษณะสังคมพืช ในพื้นที่โครงการ มีสภาพเป็นป่าเบญจพรรณผสมป่าเต็งรัง มีหินโผล่ ไม้ที่ปรากฏเป็นไม้ขนาดเล็ก จากการสำรวจ พบไม้ยืนต้นในแปลงตัวอย่างจำนวน 18 ชนิด ได้แก่ ตะแบกเปลือกบาง แต้วทองหลางป่า รัง อ้อยช้าง สวอง ปอฝ้าย พฤกษ์ สมอรัด หมัน ส้าน มะม่วงหัวแมงวัน กางขี้มอด โมกมัน มะขามป้อม ยอป่า ทิ้งถ่อน และจิ้วป่า พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นหินจึงมีการปกคลุมด้วยไม้เถาและหญ้า โดยมีชั้นเรือนยอดยังไม่ปรากฏชัดเจน เนื่องจากต้นไม้มีการขึ้นกระจายแบบห่างๆ การแบ่งชั้นเรือนยอดของหมู่ไม้จึงยังไม่ปรากฏชัดเจน

การเติบโตและความหนาแน่น จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ทรัพยากรป่าไม้บริเวณในพื้นที่โครงการ มีชนิดพันธุ์ไม้ที่ปรากฏในแปลงตัวอย่างจำนวนไม่น้อยกว่า 18 ชนิด โดยมีเส้นผ่านศูนย์กลางเฉลี่ย 11.25 เซนติเมตร ความสูงเฉลี่ย 6.39 เมตร ความหนาแน่นรวม 74.40 ต้นต่อไร่ ชนิดมีความหนาแน่นมากที่สุดเรียงลำดับ ได้แก่ ตะแบกเปลือกบาง แต้ว ทองหลางป่า รัง อ้อยช้าง ปอฝ้าย สวอง และสมอรัด มีความหนาแน่นเฉลี่ย 17.60, 16.80, 7.20, 8.00, 6.40, 3.20, 5.60 และ 1.60 ต้นต่อไร่ตามลำดับ และอีก 10 ชนิด มีความหนาแน่นเท่ากัน ได้แก่ พฤกษ์ หมัน ส้าน มะม่วงหัวแมงวัน กางขี้มอด โมกมัน มะขามป้อม ยอป่า ทิ้งถ่อน และงิ้วป่า เมื่อวิเคราะห์ ดัชนีความสำคัญของพันธุ์ไม้ (IVI) พบว่า พันธุ์ไม้ที่มีค่าดัชนีความสำคัญของพันธุ์ไม้มากที่สุด ได้แก่ ตะแบกเปลือกบาง มีค่า IVI เท่ากับ 67.11 รองลงมา 5 ลำดับ ได้แก่ แต้ว ทองหลางป่า รัง อ้อยช้าง และสวอง มีค่า IVI เท่ากับ 42.61, 31.86, 30.58, 29.02 และ 25.29 ตามลำดับ (**ตารางที่ 3.2-3**)

ตารางที่ 3.2-3: แสดงชนิดพันธุ์ เส้นผ่านศูนย์กลางเฉลี่ย (DBH) ความสูงเฉลี่ย (H) ความหนาแน่นเฉลี่ย (Density) ค่าความหนาแน่น สัมพัทธ์ (RD) ค่าความเด่นสัมพัทธ์ (RDo) ค่าความถี่สัมพัทธ์ (RF) และ ค่าดัชนีความสำคัญของพันธุ์ไม้ (IVI) ของสังคมพืชในพื้นที่โครงการ

ลำดับ	ชนิด	DBH	H.	Density	RD.	Rf.	Rdo.	IVI.
		(cm.)	(m.)	(tree per rai.)				
1	ตะแบกเปลือกบาง	11.03	6.46	17.60	23.66	22.81	20.65	67.11
2	แต้ว	7.65	5.40	16.80	22.58	10.53	9.50	42.61
3	ทองหลางป่า	12.95	6.50	7.20	9.68	10.53	11.66	31.86
4	รัง	10.98	7.85	8.00	10.75	10.53	9.30	30.58
5	อ้อยช้าง	12.65	5.63	6.40	8.60	10.53	9.89	29.02
6	สวอง	21.27	9.38	3.20	4.30	7.02	13.97	25.29
7	ปอฝ้าย	11.95	6.79	5.60	7.53	7.02	7.72	22.26
8	พฤกษ์	26.09	7.00	0.80	1.08	1.75	5.26	8.09
9	สมอรัด	10.85	6.75	1.60	2.15	3.51	1.82	7.48
10	หมัน	21.64	5.50	0.80	1.08	1.75	3.61	6.44
11	ส้าน	15.15	7.00	0.80	1.08	1.75	1.77	4.60
12	มะม่วงหัวแมงวัน	13.84	9.50	0.80	1.08	1.75	1.48	4.31
13	กางขี้มอด	11.30	7.00	0.80	1.08	1.75	0.99	3.81
14	โมกมัน	11.01	5.50	0.80	1.08	1.75	0.94	3.77
15	มะขามป้อม	9.70	6.00	0.80	1.08	1.75	0.73	3.56
16	ยอป่า	5.70	3.50	0.80	1.08	1.75	0.25	3.08
17	ทิ้งถ่อน	5.60	3.50	0.80	1.08	1.75	0.24	3.07
18	งิ้วป่า	5.41	3.50	0.80	1.08	1.75	0.23	3.06
เฉลี่ย		**11.25**	**6.39**					
รวม				**74.40**	**100.00**	**100.00**	**100.00**	**300.00**

ที่มา: จากการสำรวจภาคสนามของนายสุชาติ แย้มปราสัย (ผู้เชี่ยวชาญด้านนิเวศวิทยาทางบก) และคณะ ในช่วงเดือนสิงหาคม 2562 และเมษายน 2565

5.2) ลักษณะสังคมพืชนอกพื้นที่โครงการในรัศมี 3 กิโลเมตร

ลักษณะสังคมพืช นอกพื้นที่โครงการในรัศมี 3 กิโลเมตร มีพื้นที่ป่าไม้กลุ่มป่าผลัดใบที่อุดมสมบูรณ์ จากแผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดินพบว่ามีพื้นที่ป่าในรัศมี 3 กิโลเมตรอยู่ประมาณ 9,991.19 ไร่ จากการสำรวจพบว่า ป่าไม้ที่พบเป็นกลุ่มของป่าเบญจพรรณและป่าเต็งรัง จากการสุ่มวางแปลงในพื้นที่ที่ปรากฏพันธุ์ไม้พบต้นไม้ในแปลงตัวอย่างจำนวนไม่น้อยกว่า 47 ชนิด ได้แก่ กระบก กางขี้มอด กาสามปีก ข่อย ข่อยหนาม ขี้อ้าย แคบิด แคหางค่าง งิ้วป่า แดง ตะคร้อ ตะคร้ำ ตะแบกเกรียบ ตะแบกเปลือกบาง แต้ว ทองหลางป่า ทิ้งถ่อน ปอขาว ปอบิด ประดู่ป่า ปอแก่นเทา ปอฝ้าย ผ่าเสี้ยน พฤกษ์ พลับพลา พะยอม พังแหรใหญ่ มะกอกป่า มะเกลือ มะขามป้อม มะค่าแต้ มะค่าโมง มะม่วงหัวแมงวัน เม่าไข่ปลา โมกมัน ยอเถื่อน ยอป่า รักป่า รัง สมอรัด สวอง สะแกแสง ส้าน หมัน หว้า อ้อยช้าง และอะราง

การเติบโตและความหนาแน่น จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ทรัพยากรป่าไม้นอกพื้นที่โครงการในรัศมี 3 กิโลเมตร มีชนิดพันธุ์ไม้ที่ปรากฏในแปลงตัวอย่างจำนวนไม่น้อยกว่า 47 ชนิด มีเส้นผ่านศูนย์กลางเฉลี่ย 11.60 เซนติเมตร ความสูงเฉลี่ย 7.30 เมตร ความหนาแน่นรวม 192.80 ต้นต่อไร่ ชนิดมีความหนาแน่นมากที่สุด 10 ลำดับแรก ได้แก่ รัง แต้ว ตะแบกเปลือกบาง ทองหลางป่า มะค่าแต้ อ้อยช้าง ประดู่ป่า ตะแบกเกรียบ มะค่าโมง และปอฝ้าย มีความหนาแน่นเฉลี่ย 81.6, 17.6, 15.2, 10.4, 8.0, 6.4, 6.4, 4.0, 4.0 และ 3.2 ต้นต่อไร่ ตามลำดับ

ชั้นเรือนยอดของหมู่ไม้ จากการสำรวจพบว่า หมู่ไม้มีการแบ่งชั้นเรือนยอดไม่เด่นชัดนัก เนื่องจากเป็นป่าผลัดใบที่มีเรือนยอดห่างกัน การแข่งขันทางด้านตั้งจึงมีไม่มากนัก ข้อมูลจากการวางแปลงสำรวจจะพบว่าพันธุ์ไม้ที่ปรากฏมีความสูงอยู่ในระดับใกล้คียงกัน ซึ่งจะพบไม้บางชนิดมีทรงพุ่มโดดเด่นกว่าชนิดอื่น เช่น พะยอม มะเกลือ มะม่วงหัวแมงวัน และมะกอกป่า มีความสูงประมาณ 11-12 เมตร เป็นต้น

ดัชนีความสำคัญของพันธุ์ไม้ (IVI) จากการวิเคราะห์ พบว่า พันธุ์ไม้ที่มีค่าดัชนีความสำคัญของพันธุ์ไม้มากที่สุด ได้แก่ รัง มีค่า IVI เท่ากับ 99.63 รองลงมา 10 ลำดับ ได้แก่ ตะแบกเปลือกบาง แต้ว ทองหลางป่า อ้อยช้าง มะค่าแต้ กาสามปีก ประดู่ป่า ตะแบกเกรียบ มะค่าโมง และสมอรัดมีค่า IVI เท่ากับ 21.02, 20.01, 18.46, 12.56, 11.82, 9.72, 9.02, 7.33, 7.12 และ 5.09 ตามลำดับ (**ตารางที่ 3.2-4**)

ตารางที่ 3.2-4: แสดงชนิดพันธุ์ เส้นผ่านศูนย์กลางเฉลี่ย (DBH) ความสูงเฉลี่ย (H) ความหนาแน่นเฉลี่ย (Density) ค่าความหนาแน่น สัมพัทธ์ (RD) ค่าความเด่นสัมพัทธ์ (RDo) ค่าความถี่สัมพัทธ์ (RF) และ ค่าดัชนีความสำคัญของพันธุ์ไม้ (IVI) ของสังคมพืชนอกพื้นที่โครงการในรัศมี 3 กิโลเมตร

ลำดับ	ชนิด	DBH	H.	Density	RD.	Rf.	Rdo.	IVI.
		(cm.)	(m)	(tree per rai.)				
1	รัง	11.96	7.48	81.60	42.32	15.00	42.30	99.63
2	ตะแบกเปลือกบาง	11.38	6.76	15.20	7.88	6.00	7.13	21.02
3	แต้ว	8.75	5.43	17.60	9.13	6.00	4.88	20.01
4	ทองหลางป่า	14.63	7.08	10.40	5.39	5.00	8.07	18.46
5	อ้อยช้าง	13.52	6.63	6.40	3.32	5.00	4.24	12.56
6	มะค่าแต้	9.59	8.33	8.00	4.15	5.00	2.67	11.82
7	กาสามปีก	25.09	9.93	2.40	1.24	3.00	5.47	9.72
8	ประดู่ป่า	10.79	9.00	6.40	3.32	3.00	2.70	9.02
9	ตะแบกเกรียบ	9.29	6.40	4.00	2.07	4.00	1.25	7.33
10	มะค่าโมง	8.49	8.60	4.00	2.07	4.00	1.04	7.12
11	สมอรัด	9.88	7.33	2.40	1.24	3.00	0.85	5.09
12	ปอฝ้าย	8.36	6.63	3.20	1.66	2.00	0.81	4.47
13	พฤกษ์	29.50	7.00	0.80	0.41	1.00	2.52	3.94
14	มะขามป้อม	9.05	6.25	1.60	0.83	2.00	0.47	3.30
15	จิ้วป่า	8.88	8.50	1.60	0.83	2.00	0.46	3.29
16	ทิ้งถ่อน	8.16	5.75	1.60	0.83	2.00	0.39	3.22
17	ยอป่า	6.52	4.65	1.60	0.83	2.00	0.25	3.08
18	มะม่วงหัวแมงวัน	21.86	11.00	0.80	0.41	1.00	1.38	2.80
19	พะยอม	20.94	12.00	0.80	0.41	1.00	1.27	2.69
20	มะกอกป่า	19.82	11.00	0.80	0.41	1.00	1.14	2.55
21	หมัน	18.04	6.00	0.80	0.41	1.00	0.94	2.36
22	ส้าน	17.44	7.50	0.80	0.41	1.00	0.88	2.30
23	อะราง	17.40	8.90	0.80	0.41	1.00	0.88	2.29
24	กางขี้มอด	15.46	8.50	0.80	0.41	1.00	0.69	2.11
25	หว้า	15.46	8.00	0.80	0.41	1.00	0.69	2.11
26	ตะคร้ำ	15.37	6.50	0.80	0.41	1.00	0.68	2.10
27	ปอขาว	14.51	7.00	0.80	0.41	1.00	0.61	2.03
28	ตะคร้อ	13.87	7.30	0.80	0.41	1.00	0.56	1.97
29	รักป่า	12.47	7.80	0.80	0.41	1.00	0.45	1.87
30	แคบิด	11.93	7.00	0.80	0.41	1.00	0.41	1.83
31	สะแกแสง	11.14	8.00	0.80	0.41	1.00	0.36	1.77

ตารางที่ 3.2-4: (ต่อ) แสดงชนิดพันธุ์ เส้นผ่านศูนย์กลางเฉลี่ย (DBH) ความสูงเฉลี่ย (H) ความหนาแน่นเฉลี่ย (Density) ค่าความหนาแน่น สัมพัทธ์ (RD) ค่าความเด่นสัมพัทธ์ (RDo) ค่าความถี่สัมพัทธ์ (RF) และ ค่าดัชนีความสำคัญของพันธุ์ไม้ (IVI) ของสังคมพืชนอกพื้นที่โครงการในรัศมี 3 กิโลเมตร

ลำดับ	ชนิด	DBH	H.	Density	RD.	Rf.	Rdo.	IVI.
		(cm.)	(m)	(tree per rai.)				
32	เม่าไข่ปลา	10.37	7.50	0.80	0.41	1.00	0.31	1.73
33	แดง	10.31	8.50	0.80	0.41	1.00	0.31	1.72
34	กระบก	10.18	9.00	0.80	0.41	1.00	0.30	1.72
35	มะเกลือ	10.18	12.00	0.80	0.41	1.00	0.30	1.72
36	สวอง	9.80	8.50	0.80	0.41	1.00	0.28	1.69
37	แคหางค่าง	9.10	7.00	0.80	0.41	1.00	0.24	1.65
38	ข่อย	9.04	6.00	0.80	0.41	1.00	0.24	1.65
39	ผ่าเสี้ยน	8.91	9.00	0.80	0.41	1.00	0.23	1.64
40	โมกมัน	8.53	6.50	0.80	0.41	1.00	0.21	1.63
41	ยอเถื่อน	8.53	5.50	0.80	0.41	1.00	0.21	1.63
42	ขี้อ้าย	8.40	9.00	0.80	0.41	1.00	0.20	1.62
43	พังแหรใหญ่	8.21	5.00	0.80	0.41	1.00	0.20	1.61
44	ปอบิด	7.51	6.70	0.80	0.41	1.00	0.16	1.58
45	ปอแก่นเทา	7.00	9.00	0.80	0.41	1.00	0.14	1.56
46	พลับพลา	6.68	7.00	0.80	0.41	1.00	0.13	1.54
47	ข่อยหนาม	5.25	4.00	0.80	0.41	1.00	0.08	1.49
เฉลี่ย		11.60	7.30					
รวม				192.80	100.00	100.00	100.00	300.00

ที่มา: จากการสำรวจภาคสนามของนายสุชาติ แย้มปราสัย (ผู้เชี่ยวชาญด้านนิเวศวิทยาทางบก) และคณะ ในช่วงเดือนสิงหาคม 2562 และเมษายน 2565

5.3) มวลชีวภาพป่าไม้และการกักเก็บคาร์บอนของป่าไม้

มวลชีวภาพของป่าไม้ในพื้นที่ศึกษาทั้งหมด พบว่า มวลชีวภาพรวมในพื้นที่ป่าไม้ของโครงการมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3,173.69 กิโลกรัมต่อไร่ เป็นส่วนของมวลชีวภาพเหนือพื้นดินมีค่าเฉลี่ย 2,537.85 กิโลกรัมต่อไร่ โดยเป็นส่วนของมวลชีวภาพของลำต้นเฉลี่ย 2,079.52 กิโลกรัมต่อไร่ มวลชีวภาพของกิ่งเฉลี่ย 376.63 กิโลกรัมต่อไร่ และมวลชีวภาพของใบเฉลี่ย 81.70 กิโลกรัมต่อไร่ สำหรับมวลชีวภาพใต้ดินมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 635.84 กิโลกรัมต่อไร่ โดยพื้นที่โครงการทั้งหมดยังคงมีสภาพป่าอยู่ ดังนั้นพบว่ามีอยู่อีกประมาณ 40.25 ไร่ ดังนั้น มวลชีวภาพของป่าไม้ที่สะสมอยู่ในพื้นที่โครงการจะมีอยู่ทั้งหมด 127.74 ตัน โดยมวลชีวภาพอยู่เหนือพื้นดิน 102.15 ตันและเป็นมวลชีวภาพใต้ดิน 25.59 ตัน สำหรับพื้นที่ป่าไม้นอกโครงการ มีมวลชีวภาพสะสมเฉลี่ยสูงกว่าในพื้นที่โครงการ เนื่องจากเป็นป่าที่มีสภาพสมบูรณ์กว่าในพื้นที่ที่จะขออนุญาตดำเนินโครงการ โดยมีมวลชีวภาพสะสมเฉลี่ย 8,610.36 กิโลกรัมต่อไร่ เป็นส่วนของมวลชีวภาพเหนือพื้นดินเฉลี่ย 6,873.24 กิโลกรัมต่อไร่ และมวลชีวภาพใต้ดินเฉลี่ย 1,737.12 กิโลกรัมต่อไร่ (**ตารางที่ 3.2-5)**

ศักยภาพในการกักเก็บคาร์บอนของป่าไม้ในพื้นที่ศึกษา พบว่า ป่าไม้ในบริเวณพื้นที่ที่ศึกษามีศักยภาพในการกักเก็บคาร์บอนประมาณ 42,224.83 ตันคาร์บอน โดยสะสมอยู่ในพื้นที่ป่าไม้ของโครงการ 62.61 ตันคาร์บอน และสะสมอยู่ในพื้นที่ป่าไม้นอกพื้นที่โครงการ 42,162.22 ตันคาร์บอน เมื่อเทียบสัดส่วนกับปริมาณคาร์บอนที่สะสมอยู่นอกพื้นที่โครงการพบว่า ปริมาณคาร์บอนที่สะสมในพื้นที่โครงการมีอยู่ประมาณร้อยละ 0.15 ของปริมาณคาร์บอนที่สะสมอยู่ในพื้นที่ป่าไม้ในรัศมี 3 กิโลเมตรจากพื้นที่โครงการ (**ตารางที่ 3.2-5)**

ตารางที่ 3.2-5: สรุปมวลชีวภาพและการกักเก็บคาร์บอนในพื้นที่ป่าไม้ในโครงการและนอกโครงการในรัศมี 3 กิโลเมตร

มวลชีวภาพและการกักเก็บคาร์บอน		ในพื้นที่โครงการ				นอกพื้นที่โครงการ				รวมทั้งหมด (ตัน)
		ค่าเฉลี่ย (กก./ไร่)	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	ปริมาณทั้งหมด (ตัน)	สัดส่วนร้อยละ	ค่าเฉลี่ย (กก./ไร่)	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	ปริมาณทั้งหมด (ตัน)	สัดส่วนร้อยละ	
มวลชีวภาพเหนือพื้นดิน	ต้น	2,079.52	40.25	83.70	0.15	5,641.47	9,991.19	56,365.00	99.85	56,448.70
	กิ่ง	376.63	40.25	15.16	0.15	1,007.61	9,991.19	10,067.22	99.85	10,082.38
	ใบ	81.70	40.25	3.29	0.15	224.16	9,991.19	2,239.63	99.85	2,242.91
	รวม	2,537.85	40.25	102.15	0.15	6,873.24	9,991.19	68,671.85	99.85	68,774.00
มวลชีวภาพใต้ดิน		635.84	40.25	25.59	0.15	1,737.12	9,991.19	17,355.90	99.85	17,381.49
มวลชีวภาพทั้งหมด		3,173.69	40.25	127.74	0.15	8,610.36	9,991.19	86,027.74	99.85	86,155.48
กักเก็บคาร์บอน		1,555.42	40.25	62.61	0.15	4,219.94	9,991.19	42,162.22	99.85	42,224.83

ที่มา: จากการสำรวจภาคสนามของนายสุชาติ แย้มปราสัย (ผู้เชี่ยวชาญด้านนิเวศวิทยาทางบก) และคณะ ในช่วงเดือนสิงหาคม 2562 และเมษายน 2565

5.4) คุณค่าของป่าไม้ด้านต่างๆ

การประเมินมูลค่าสิ่งแวดล้อมด้านคุณค่าด้านสิ่งแวดล้อม ตามหลักเกณฑ์การคิดคำนวณความเสียหายทรัพยากรธรรมชาติของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (2564) ซึ่งได้จัดทำแบบจำลองการประเมินค่าความเสียหายต่างๆ ประกอบด้วย 1) แบบจำลองการประเมินค่าปริมาณน้ำและดินที่สูญหาย 2) แบบจำลองการประเมินค่าของปริมาณธาตุอาหารหลักของพืชที่สูญหาย และ 3) แบบจำลองค่าอากาศที่ร้อนขึ้น ซึ่งสามารถประเมินมูลค่าด้านสิ่งแวดล้อมได้ ดังนี้

คุณค่าด้านสิ่งแวดล้อม หลังจากทำเหมืองไปแล้ว พื้นที่ป่าบริเวณโครงการทั้งหมดจะถูกทำลายเปลี่ยนสภาพไปอย่างสิ้นเชิง ซึ่งทำให้เกิดความเสียหายทางสิ่งแวดล้อมประกอบไปด้วย การสูญเสียน้ำจากการไม่ดูดซับน้ำฝนของพื้นที่ดินประมาณ 119.63 มิลลิเมตร/ปี ปริมาณดินตะกอนที่ถูกกัดเซาะพังทลายออกไปจากพื้นที่ประมาณ 6.74 ตัน/ไร่/ปี ธาตุอาหารหลักของพืชที่สูญหายประกอบด้วยไนโตรเจนประมาณ 4.32 ppm สูญเสียธาตุฟอสฟอรัสประมาณ 6.56 ppm และสูญเสียโพแทสเซียมประมาณ 118.52 ppm และการสูญเสียพื้นที่ที่ป่าไม้บริเวณดังกล่าวยังทำให้อุณภูมิบริเวณนั้นร้อนขึ้นหลังจากการทำลายป่าประมาณ 0.53 องศาเซลเซียส

คุณค่าทางเศรษฐกิจ จากการประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจของป่าไม้ในพื้นที่โครงการ โดยใช้มูลค่าของไม้ยืนต้น กล้าไม้ และลูกไม้ (กรมอุทยานฯ, 2564) พบว่า พื้นที่โครงการมีมูลค่าของทรัพยากรป่าไม้เฉลี่ยประมาณ 40,818.18 บาทต่อไร่ โดยเป็นมูลค่าของเนื้อไม้ 38,462.62 บาท มูลค่าของลูกไม้ 1,340.00 บาท และมูลค่าของกล้าไม้ 1,015.56 บาท ซึ่งพื้นที่โครงการจะต้องทำการตัดไม้เพื่อเปิดพื้นที่จำนวน 40 ไร่ 1 งาน ดังนั้นพื้นที่ดำเนินโครงการจะมีมูลค่าที่ตัดไม้ออกประมาณ 1,542,931.84 บาท แต่อย่างไรก็ตาม ต้นไม้ที่ขึ้นอยู่ในพื้นที่โครงการเป็นไม้ที่มีขนาดเล็ก คดงอ แคระแกร็น ซึ่งไม้ที่นำไปใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจได้น้อยส่วนใหญ่ใช้ในการเผาถ่านได้เท่านั้น

คุณค่าด้านการอนุรักษ์ พื้นที่คำขอประทานบัตรตั้งอยู่ในพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าวังเพลิง ป่าม่วงค่อมและป่าลำนารายณ์ เต็มทั้งแปลง โดยจัดอยู่ในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 5 สภาพป่าไม้ในพื้นที่โดยทั่วไปมีเพียงไม้ขนาดเล็กรวมทั้งจำพวก ไม้เลื้อยและพืชล้มลุกขึ้นอยู่ทั่วไป การดำเนินโครงการจะต้องเปิดพื้นที่เพื่อทำเหมืองแร่ ซึ่งจะทำให้สูญเสียพื้นที่ป่าไม้จำนวน 40 ไร่ 1 งาน แต่อย่างไรก็ตาม เจ้าของโครงการจะต้องจ่ายเงินชดเชยเพื่อให้กรมป่าไม้ดำเนินการปลูกป่าทดแทนในพื้นที่อื่น ซึ่งเป็นการเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ทดแทนพื้นที่เดิมที่สูญเสียไป

คุณค่าด้านพืชสวยงาม จากการศึกษาทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่โครงการพบพันธุ์ไม้ทั้งหมด 18 ชนิด ซึ่งพันธุ์ไม้ที่พบเป็นชนิดพันธุ์ที่สามารถพบเห็นได้ทั่วไป และมีอยู่มากมายในป่าธรรมชาติและในพื้นที่เกษตรกรรม ไม่มีพันธุ์พืชที่เป็นพืชสวยงามและค้าขายในตลาด มีเพียงพันธุ์พืชบางชนิดที่ประชาชนในพื้นที่นำไปปลูกเป็นไม้ประดับตามบ้านเรือน เช่น ปรง พุดผา และพุดทุ่ง เท่านั้น

คุณค่าด้านพันธุกรรมเพื่อการปรับปรุงพืชเกษตรและพืชสมุนไพร จากการศึกษาทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่โครงการพบพันธุ์ไม้ทั้งหมด 18 ชนิด ซึ่งพันธุ์ไม้ที่พบเป็นชนิดพันธุ์ที่สามารถพบเห็นได้ทั่วไป และมีอยู่มากมายในป่าธรรมชาติและในพื้นที่เกษตรกรรม อีกทั้งไม่เป็นแหล่งศึกษาวิจัยและแหล่งทดสอบชนิดพันธุ์พืชและสมุนไพรของหน่วยงานใดๆ

การวางแปลงตัวอย่าง

การวัดข้อมูล

สภาพป่าไม้ในพื้นที่โครงการ

สภาพป่าไม้นอกพื้นที่โครงการในรัศมี 3 กิโลเมตร

ที่มา: จากการสำรวจภาคสนามของนายสุชาติ แย้มปราสัย (ผู้เชี่ยวชาญด้านนิเวศวิทยาทางบก) และคณะ ในช่วงเดือนสิงหาคม 2562 และเมษายน 2565

รูปที่ 3.2-4: การสำรวจป่าไม้ ลักษณะป่าไม้ในพื้นที่โครงการ และสภาพทั่วไปนอกโครงการในรัศมี 3 กิโลเมตร

3.2.2 ทรัพยากรสัตว์ป่า

ระบบนิเวศวิทยาทางบกนอกจากจะมีพืชพันธุ์ต่างๆ ที่ประกอบอยู่ในระบบนิเวศป่าไม้แล้ว ยังมีระบบนิเวศของสัตว์ป่าเป็นส่วนหนึ่งของระบบนิเวศทางบกด้วย ในการศึกษาสภาพปัจจุบันของนิเวศวิทยาสัตว์ป่าเน้นศึกษาถึงชนิดพันธุ์ ความหลากหลาย ขนาดของประชากร ถิ่นที่อยู่อาศัย และการกระจายพันธุ์ รวมถึงสถานภาพตามกฎหมายและสถานภาพด้านการอนุรักษ์ของสัตว์ป่าในพื้นที่โครงการและพื้นใกล้เคียง อันเป็นข้อมูลที่สำคัญในการใช้วิเคราะห์และประเมินผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับสัตว์ป่า เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดมาตรการป้องกัน แก้ไข และลดผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น อันเนื่องมาจากการพัฒนาโครงการให้มีน้อยที่สุด

1) วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1.1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานของทรัพยากรสัตว์ป่า ในสภาพแวดล้อมปัจจุบันในบริเวณพื้นที่ศึกษา (พื้นที่คำขอประทานบัตร และบริเวณพื้นที่โดยรอบพื้นที่คำขอประทานบัตรในรัศมี 3 กิโลเมตร)

1.2) เพื่อศึกษาความหลากชนิด ความชุกชุม และประเมินสถานภาพของสัตว์ป่าในพื้นที่ศึกษา

1.3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของสัตว์ป่ากับถิ่นที่อยู่อาศัยในบริเวณพื้นที่ศึกษา

1.4) เพื่อประเมินผลกระทบจากการดำเนินโครงการ อันอาจเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการต่อทรัพยากรสัตว์ป่าและสภาพถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า

1.5) เพื่อเสนอแนะมาตรการสำหรับการป้องกันแก้ไขผลกระทบ และแนวทางในการจัดการทรัพยากรสัตว์ป่า ในบริเวณพื้นที่ศึกษา

2) ขอบเขตการศึกษา

ทำการศึกษานิเวศวิทยาสัตว์ป่าในบริเวณพื้นที่ศึกษา ในสัตว์ป่า 4 กลุ่มหลัก คือ สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก สัตว์เลื้อยคลาน สัตว์เลี้ยงลูกด้วยน้ำนม และนก โดยทำการสำรวจเก็บข้อมูลทางด้าน ชนิดพันธุ์ (Species) การแพร่กระจาย (Distribution) ความชุกชุม (Abundance) รวมทั้งสภาพแวดล้อมของถิ่นอาศัย (Habitat) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของสัตว์ป่ากับถิ่นอาศัยและทำการประเมินสถานภาพ (Status) พร้อมทั้งประเมินผลกระทบจากการดำเนินโครงการอันจะเกิดแก่สัตว์ป่ากำหนดพื้นที่ศึกษาครอบคลุมพื้นที่เดียวกับพื้นที่ศึกษาทรัพยากรป่าไม้

3) วิธีการศึกษา

การรวบรวมข้อมูลสัตว์ป่าและการศึกษาสภาพนิเวศของพื้นที่ มีแนวทางการศึกษาดังนี้

3.1) การสำรวจทางอ้อม (Indirected count) เป็นการสำรวจข้อมูลทางอ้อม โดยการสอบถามประชาชนในพื้นที่ถึงการพบเห็นชนิดและประเภทของสัตว์ป่าที่พบในพื้นที่ใกล้เคียง ซึ่งผลจากการสำรวจทางอ้อมนี้จะไม่นำมารวมวิเคราะห์ผลการศึกษา เนื่องจากการระบุชนิดสัตว์ป่ามีรายละเอียดที่ต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญในการจำแนก ผลการศึกษาจากประชาชนในพื้นที่จะนำมาวางแผนสำหรับการเลือกใช้วิธีการในศึกษา โดยผลการศึกษาจะใช้ข้อมูลจากการค้นหาโดยตรงชนิดของสัตว์ป่าในพื้นที่หรือบริเวณใกล้เคียง

3.2) ค้นหาโดยตรง (Direct count) โดยการสำรวจภาคสนามด้วยการเดินในเวลากลางวันให้ครอบคลุมทั่วทั้งพื้นที่โครงการเพื่อค้นหาตัวสัตว์ป่าหรือร่องรอยหลักฐานที่ใช้ระบุชนิดสัตว์ป่าได้ เช่น รอยตีน มูล ซาก ขน คราบ รูและโพรง เสียงร้อง เป็นต้น ซึ่งการสำรวจสัตว์ป่าแต่ละกลุ่มมีวิธีการสำรวจดังนี้

3.2.1) กลุ่มสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก ใช้วิธีการสำรวจดังนี้

- การพบตัวโดยตรง โดยการสำรวจในเวลากลางวันตามพื้นที่อยู่อาศัยประเภทต่างๆ โดยเฉพาะบริเวณแหล่งน้ำ และจุดที่มีน้ำขัง นอกจากค้นหาตัวเต็มวัย ยังได้ค้นหาลูกอ็อด (tadpole) ด้วย เพราะลูกอ็อดต้องอาศัยน้ำจึงมีแนวโน้มของการพบในเวลากลางวันได้ดีกว่าการค้นหาตัวเต็มวัย

- สองหาด้วยแสงไฟในเวลากลางคืน ส่องหาตามแหล่งน้ำ ลำห้วย ในเวลากลางคืนตอนพลบค่ำ ช่วงเวลา 18.00-21.00 น.

- ฟังเสียงร้อง โดยสัตว์ในกลุ่มสะเทินน้ำสะเทินบกมักจะร้องเพื่อทำการจับคู่ ซึ่งจะทำให้สามารถหาพิกัดของจุดที่สัตว์เหล่านี้อยู่อาศัยได้ และบางชนิดสามารถจำแนกได้จากเสียงร้อง เช่น กบ เป็นต้น

3.2.2) กลุ่มนก ใช้การสำรวจครอบคลุมทุกระบบนิเวศโดยใช้กล้องส่องทางไกลชนิดสองตาส่องตรวจหาจำแนกชนิด ใช้ 2 วิธี ได้แก่

- สำรวจตามเส้นทาง (Roadside count)

- สำรวจโดยกำหนดจุดนับนกตามถิ่นที่อยู่อาศัยพื้นที่ต่างๆ (Point count)

รวมทั้งการจำแนกด้วยเสียง สำรวจในเวลากลางวัน โดยแบ่งออกเป็นสองช่วงเวลา ช่วงเช้าตั้งแต่เวลา 06.00-10.00 น. และช่วงบ่ายถึงเย็น ตั้งแต่เวลา 15.00-18.00 น. ทั้งนี้ เนื่องจากช่วงเวลาดังกล่าวเป็นเวลาที่นกมักออกหากินและบินกลับรัง จึงมีโอกาสพบเห็นนกได้มากที่สุด

3.2.3) กลุ่มสัตว์เลื้อยคลาน ใช้วิธีสำรวจดังนี้

- การพบตัวโดยตรง โดยการสำรวจในเวลากลางวันตามพื้นที่อยู่อาศัยประเภทต่างๆ โดยเฉพาะช่วงสายที่มีแดดออก สัตว์เลื้อยคลานมักออกมาอาบแดดตามก้อนหิน กิ่งไม้

- สองหาด้วยแสงไฟในเวลากลางคืน ทำการส่องหาด้วยแสงไฟตามพื้นที่ต่างๆ เนื่องจากสัตว์เลื้อยคลานบางชนิดมักจะหลบซ่อนตัวในเวลากลางวันและออกหากินในช่วงเวลาพลบค่ำ

- หลุมดัก (Pit fall trap) เพื่อให้สัตว์เลื้อยคลานตกลงไปในหลุม การวางแนวหลุมเป็นแบบ X-Shape ใช้สำรวจสัตว์เลื้อยคลานที่มีนิสัยหลบซ่อนตัวและสัตว์ที่หากินอยู่บนพื้นดิน โดยทำการตรวจหลุมดักทุก 1 ชม. เพื่อความปลอดภัยของสัตว์ที่ตกลงไปในหลุม

- สังเกตจากร่องรอยและคราบหรือซาก โดยการเดินสำรวจตามพื้นที่ต่างๆ เพื่อหาร่องรอยคาบของสัตว์เลื้อยคลาน เช่น คราบงู ไข่ตุ๊กแก หรือซากที่โดนรถทับบนถนน เป็นต้น

3.2.4) กลุ่มสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ใช้วิธีการสำรวจทางตรง (Direct Method) ดังนี้

- การสังเกตตัวสัตว์ในพื้นที่โดยตรง โดยการเดินสำรวจตามถิ่นที่อยู่อาศัยประเภทต่างๆ และตามเส้นทางการสัญจร ดักซุ่มดูตามแหล่งน้ำ แหล่งอาหาร

- การตั้งกรงดัก (Trapping) โดยการวางกรงและใส่เหยื่อล่อ โดยมีเป้าหมายในสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมขนาดเล็กประเภทที่มีความว่องไวสูง เช่น กระรอก หนู เป็นต้น

- การวางตาข่าย (Netting) เพื่อสำรวจค้างคาวที่ออกหากินในเวลากลางคืน ช่วงเวลาตั้งแต่ 18.00-21.00 น.

นอกจากนี้ยังใช้วิธีการสำรวจทางอ้อม (Indirect Method) ได้แก่ การจำแนกจากร่องรอยที่ปรากฏ (Tracks and signs identification) สำรวจครอบคลุมทุกระบบนิเวศตามเส้นทางในช่วงเวลากลางวัน เช่น คุ้ยหาบริเวณที่เป็นกองวัสดุ ขอนไม้/โขดหิน ใบไม้ที่ร่วงทับถมบนพื้นดิน โพรงไม้ ถ้ำ ซอกหลืบ และตั้งกล้องดักถ่าย (Camera trap)

3.3) การจำแนกและตรวจสอบความถูกต้องของสัตว์ป่า ดำเนินการจำแนกและตรวจสอบความถูกต้องของสัตว์ป่าแต่ละชนิดและเรียงลำดับตามหลักอนุกรมวิธานในตารางบัญชีรายชื่อสัตว์ป่าแต่ละกลุ่มใช้เอกสารประกอบด้วย (1) สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก ใช้ ธัญญา (2546) และ Toylor (1962) (2) สัตว์เลื้อยคลานใช้ Tay (1963, 1965, 1970), Indraneil (2012) และ Merelet al. (1998) (3) นกใช้ Lakagul and Round (1991) , Robson (2008) และ จารุจินต์ และคณะ (2555) (4) สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมใช้ จอห์น (2546), ประทีป ด้วงแค (2550) และ Charles (2008)

3.4) ความหลากชนิดของสัตว์ป่าที่รวบรวมข้อมูลได้จากการสำรวจโดยตรง นำเสนอเป็นบัญชีรายชื่อสัตว์ป่าแต่ละกลุ่ม พร้อมข้อมูลการแพร่กระจายของสัตว์แต่ละชนิดตามพื้นที่ ระดับความชุกชุมสัมพัทธ์ (relative abundance) และสถานภาพ

3.5) การประเมินความชุกชุม พิจารณาจากความถี่ในการพบสัตว์ป่าแต่ละชนิดมาคำนวณเป็นค่าร้อยละความชุกชุมสัมพัทธ์โดยใช้แนวทางของ Pettingill (1970) คือ

$$\text{ร้อยละความชุกชุมสัมพัทธ์} = \frac{\text{จำนวนครั้งที่พบสัตว์ X 100}}{\text{จำนวนครั้งที่สำรวจ}}$$

แล้วประเมินเป็นควาชุกชุม 3 ระดับ คือ ชุกชุมมาก (Abundant หรือ Very common) ชุกชุมปานกลาง (Common) และชุกชุมน้อย (Less common) โดยใช้เกณฑ์

3.5.1) ชุกชุมมาก ได้แก่ ชนิดที่พบจากการสำรวจได้บ่อยครั้งมากและมีค่าความชุกชุมสัมพัทธ์ร้อยละ 67-100

3.5.2) ชุกชุมปานกลาง ได้แก่ ชนิดที่พบจากการสำรวจได้ค่อนข้างบ่อยและมีค่าความชุกชุมสัมพัทธ์ ร้อยละ 34-66

3.5.3) ชุกชุมน้อย ได้แก่ ชนิดที่พบจากการสำรวจน้อยครั้งและมีค่าความชุกชุมสัมพัทธ์ร้อยละ 1-33

3.6) สถานภาพของสัตว์ป่า ใช้การตรวจสอบจากเอกสารโดยตรวจสอบสถานภาพที่ได้รับการคุ้มครองโดยกฎหมาย (Legal status) และสถานภาพเพื่อการอนุรักษ์ (Conservation status) สถานภาพที่ได้รับการคุ้มครองโดยกฎหมาย ใช้ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 ที่กำหนดสัตว์ป่าของประเทศไทยออกเป็น

3.6.1) สถานภาพที่ได้รับการคุ้มครองโดยกฎหมาย ใช้ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 ที่กำหนดสัตว์ป่าของประเทศไทยออกเป็น

(1) สัตว์ป่าสงวน reserved animal) ได้แก่ ชนิดที่หายากและใกล้สูญพันธุ์ หรือที่สูญพันธุ์ไปแล้ว มีจำนวน 15 ชนิด และตรวจสอบได้จากบัญชีท้ายพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 (ราชกิจจานุเบกษา, 2535)

(2) สัตว์ป่าคุ้มครอง (protected animal) ได้แก่ ชนิดที่คุ้มครองไว้ไม่ให้ประชากรลดลงและเพื่อมิให้บางชนิดต้องสูญพันธุ์ และตรวจสอบได้จากบัญชีกฎกระทรวงกำหนดให้สัตว์ป่าบางชนิดเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง พ.ศ. 2546 สำหรับชนิดที่ไม่มีรายชื่อในทั้งสองบัญชีเป็นสัตว์ป่าไม่ได้รับการคุ้มครองโดยกฎหมาย (non-protected animal) ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้

3.6.2) สถานภาพเพื่อการอนุรักษ์ใช้ตามเกณฑ์ของสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม (2560) ซึ่งพิจารณาสัตว์ป่าตามภาวะของการถูกคุกคามในประเทศไทย และใช้เกณฑ์ของ IUCN (2022) version 2022-1 ซึ่งพิจารณาสัตว์ป่าตามภาวะของการถูกคุกคามในระดับโลกและเป็นมาตราฐานที่ยอมรับโดยนานาชาติและประเทศไทย โดยกำหนดสถานภาพสัตว์ป่าเพื่อการอนุรักษ์ให้เป็นสัตว์ป่าถูกคุกคาม (threatened animal) ซึ่งจำแนกเป็น 7 ระดับตามความรุนแรงของการถูกคุกคาม คือ

(1) สัตว์ป่าใกล้สูญพันธุ์อย่างยิ่ง (Critically Endangered animal: CR) ได้แก่ ชนิดที่ประสบกับความเสี่ยงสูงมากต่อการสูญพันธุ์ในธรรมชาติ

(2) สัตว์ป่าใกล้สูญพันธุ์ (Endangered animal:EN) ได้แก่ ชนิดที่ประสบกับความเสี่ยงสูงต่อการสูญพันธุ์ในธรรมชาติ

(3) สัตว์ป่ามีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ (Vulnerable animal:VU) ได้แก่ ชนิดที่ประสบกับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ในธรรมชาติ

(4) สัตว์ป่าใกล้ถูกคุกคาม (Near threatened animal:NT)

(5) สัตว์ป่ากลุ่มที่น่าเป็นกังวลน้อยที่สุด (Least concern :LC)

(6) สัตว์ป่าที่มีข้อมูลไม่เพียงพอ (Data Deficient :DD)

(7) สัตว์ป่าเฉพาะถิ่น (Endermic species:En)

สำหรับสัตว์ป่าที่ไม่มีรายชื่อในทุกระดับการคุกคามของแต่ละเกณฑ์เป็นสัตว์ป่า ไม่ถูกคุกคาม (non-threatened animal)

3.7) การประเมินผลกระทบโดยพิจารณาจากลักษณะกิจกรรมของโครงการ และความสัมพันธ์ของกิจกรรมของสัตว์ป่ากับถิ่นที่อยู่อาศัยเป็นรายชนิด โดยถือเอาถิ่นอาศัยของสัตว์ป่าเป็นปัจจัยหลัก แบ่งระดับผลกระทบของโครงการต่อสัตว์ป่าออกเป็น 3 ระดับ ตามลักษณะของถิ่นที่อยู่อาศัยและประเภทของสัตว์ป่า คือ

- ถิ่นที่อยู่อาศัยถูกเปลี่ยนสภาพ ขาดความต่อเนื่อง หรือถูกตัดขาดจากกัน เนื่องจากการดำเนินโครงการ
- ถูกรบกวนการดำรงชีวิต เนื่องจากถิ่นที่อยู่อาศัยถูกคุกคาม หรือถูกทำลาย
- ถูกคุกคามต่อชีวิตโดยตรง โดยมีสาเหตุเนื่องมาจากการดำเนินโครงการ

4) ผลการศึกษา

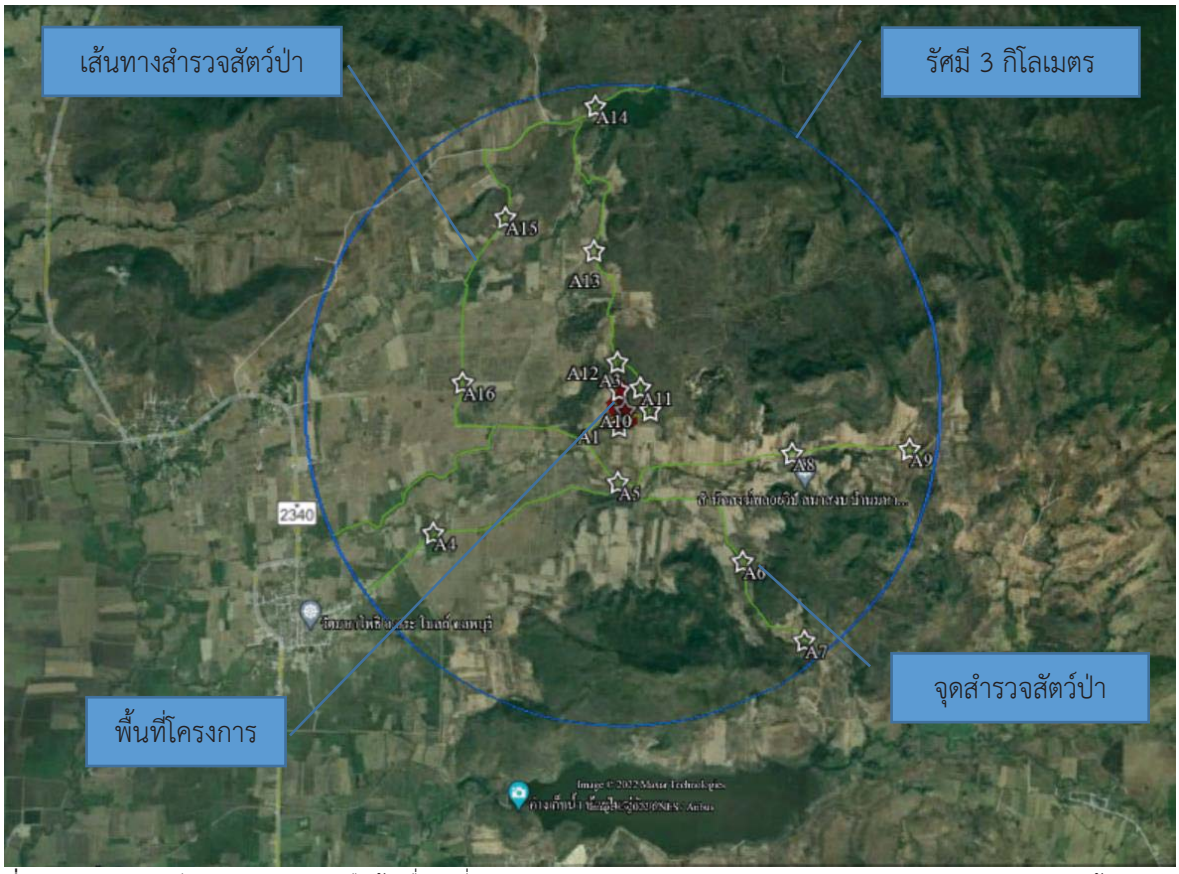
ผลการสำรวจภาคสนามจากการค้นหาโดยตรง (Direct search)

การสำรวจภาคสนามดำเนินการสำรวจ 2 ฤดู เพื่อให้ได้ข้อมูลชนิดสัตว์ป่าที่ครบคลุมมากที่สุด โดยทำการสำรวจในฤดูฝนช่วงเดือนสิงหาคม 2562 และฤดูแล้งช่วงเดือนเมษายน 2565 ใช้วิธีการสำรวจหลายวิธีประกอบกันตามที่ได้กล่าวมาในวิธีการสำรวจข้างต้น (**รูปที่ 3.2-5 และรูปที่ 3.2-6**) สามารถรวบรวมความหลากชนิดของสัตว์ป่า ได้แบ่งตามพื้นที่สำรวจ 2 บริเวณ ได้แก่ บริเวณพื้นที่โครงการ ซึ่งเป็นพื้นที่คำขอประทานบัตรและพื้นที่บริเวณรอบโครงการในรัศมี 3 กิโลเมตรจากพื้นที่โครงการ ทำการครอบคลุมทุกระบบนิเวศและแบ่งการสำรวจตามถิ่นที่อยู่อาศัย ซึ่งแบ่งเป็นพื้นที่ประเภทใหญ่ๆประกอบด้วย พื้นที่ป่าไม้ พื้นที่เกษตรกรรมและชุมชน และพื้นที่แหล่งน้ำ พื้นที่ตั้งโครงการมีสภาพเป็นป่าไม้ทั้งแปลง โดยอยู่ติดกับพื้นที่เกษตรกรรมและพื้นที่ป่าไม้ สัตว์ป่าที่พบเป็นสัตว์ป่าขนาดเล็กที่สามารถเคลื่อนย้ายได้อย่างรวดเร็วและมีการปรับตัวให้เคลื่อนย้ายเข้าออกระหว่างพื้นที่เกษตรกรรมและพื้นที่ป่าไม้ รวมทั้งสามารถปรับตัวให้เข้ากับกิจกรรมของมนุษย์ได้เป็นอย่างดี จากการรวบรวมข้อมูลความหลากชนิดของสัตว์ป่าพบสัตว์ป่าอย่างน้อย 87 ชนิด จำแนกเป็นสัตว์ป่าแต่ละกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก 4 ชนิด กลุ่มสัตว์เลื้อยคลาน 12 ชนิด กลุ่มสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม 5 ชนิด และกลุ่มนก 66 ชนิด (**ตารางที่ 3.2-6**) และแสดงรายละเอียดทั้งหมดใน**ตารางที่ 3.2-9**

ตารางที่ 3.2-6: จำนวนตามหลักอนุกรมวิธานของสัตว์ป่าแต่ละกลุ่มที่รวบรวมข้อมูลได้ในพื้นที่โครงการและพื้นที่รอบโครงการในรัศมี 3 กิโลเมตร

ชั้น (Class)	จำนวนตามหลักอนุกรมวิธาน			
	อันดับ (Order)	วงศ์ (Family)	สกุล (Genus)	ชนิด (Species)
สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก	1	3	3	4
สัตว์เลื้อยคลาน	2	6	11	12
สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม	3	3	5	5
นก	13	35	54	66
รวม	**19**	**47**	**73**	**87**

ที่มา: จากการสำรวจภาคสนามของนายสุชาติ แย้มปราสัย (ผู้เชี่ยวชาญด้านนิเวศบนบก) และคณะ ในช่วงเดือนสิงหาคม 2562 และเดือนเมษายน 2565

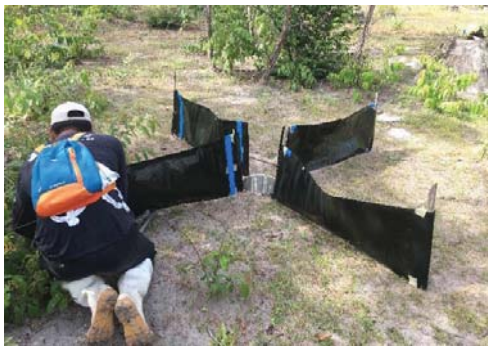

ที่มา: ภาพถ่ายดาวเทียม google earth สืบค้นเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2565, และจากการสำรวจภาคสนามของนายสุชาติ แย้มปราสัย (ผู้เชี่ยวชาญด้านนิเวศวิทยาทางบก) และคณะ ในช่วงเดือนสิงหาคม 2562 และเมษายน 2565

รูปที่ 3.2-5: แสดงตำแหน่งแนวเส้นทางสำรวจสัตว์ป่าในพื้นที่ศึกษา

สำรวจตามแหล่งน้ำ

ส่องหาชนิดโดยใช้กล้องส้องทางไกลชนิดสองตา

หลุมดัก (Pit fall trap)

กางตาข่ายดัก

สำรวจตามซอกหิน

สำรวจจากซากขน/ร่องรอย

ติดตั้งกล้องดักถ่ายสัตว์

ส่องหาด้วยแสงไฟตอนกลางคืน

ที่มา: จากการสำรวจภาคสนามของนายสุชาติ แย้มปราสัย (ผู้เชี่ยวชาญด้านนิเวศวิทยาทางบก) และคณะ ในช่วงเดือนสิงหาคม 2562 และเมษายน 2565

รูปที่ 3.2-6: การศึกษาสัตว์ป่าในการสำรวจภาคสนาม

4.1) <u>ในพื้นที่โครงการ</u>

ในพื้นที่โครงการเป็นพื้นที่ป่าไม้ทั้งแปลง มีต้นไม้ขนาดเล็กและมีความหนาแน่นต่ำ พื้นที่ส่วนใหญ่เปิดโล่งและมีหินโผล่ ไม่มีแหล่งน้ำภายในพื้นที่โครงการ สัตว์ป่าที่พบเป็นสัตว์ที่มีขนาดเล็กและเป็นชนิดที่คุ้นเคยกับมนุษย์ เคลื่อนที่เร็ว และมีการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี หรือใช้พื้นที่ดังกล่าวเพื่อเป็นที่อยู่อาศัยหลบภัยเท่านั้นชั่วคราวเท่านั้น จากการสำรวจพบสัตว์ในกลุ่มนกเป็นส่วนใหญ่ซึ่งมีการใช้ประโยชน์กระจายเกือบทั่วพื้นที่ จากกการสำรวจสามารถจัดจำแนกได้เป็น 8 อันดับ 21 วงศ์ 29 สกุล 37 ชนิด โดยมีรายละเอียดของความหลากชนิด สถานภาพ และความชุกชุม **(ตารางที่ 3.2-7)** ดังนี้

1. สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก ไม่พบในการสำรวจครั้งนี้ เนื่องจากพื้นที่โครงการมีสภาพแห้งแล้งดินเป็นดินทราย ไม่มีแหล่งน้ำอันเป็นพื้นที่อยู่อาศัยสำคัญของสัตว์กลุ่มนี้ และในบริเวณใกล้เคียงของพื้นที่โครงการเป็นพื้นที่เกษตรกรรม แปลงนาข้าว และมีลำคลองอยู่นอกพื้นที่โครงการ ซึ่งมีความเหมาะสมต่อการอยู่อาศัยมากกว่าในพื้นที่โครงการ สัตว์กลุ่มนี้จึงไม่อาศัยอยู่ในพื้นที่โครงการ

2. สัตว์เลื้อยคลาน พบอาศัยอยู่ตามต้นไม้ ลานหิน พื้นดิน และพุ่มไม้ในพื้นที่โครงการ จากการสำรวจพบจำนวน 6 ชนิด จำแนกตามหลักอนุกรมวิธานเป็น 1 อันดับ 3 วงศ์ 5 สกุล ได้แก่ จิ้งเหลนบ้าน กิ้งก่าแก้ว กิ้งก่ารั้ว งูเขียวพระอินทร์ ตุ๊กแกบ้าน และแย้ มีเฉพาะกิ้งก่าแก้วและกิ้งก่ารั้วที่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครองตามบัญชีแนบท้ายกฎกระทรวงฯ พ.ศ. 2546 เมื่อพิจารณาตามบัญชี IUCN Red List พบว่า จิ้งเหลนบ้าน ตุ๊กแกบ้าน และแย้ อยู่ในกลุ่มสัตว์ที่มีความเสี่ยงต่ำ (Least Concern : LC) และพบว่าแย้ อยู่ในกลุ่มสัตว์ป่าใกล้ถูกคุกคาม (Near threatened = NT) ตามบัญชีสถานภาพเพื่อการอนุรักษ์ตามเกณฑ์สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม (2560) สำหรับความชุกชุม พบว่า จิ้งเหลนบ้าน กิ้งก่าแก้ว และกิ้งก่ารั้ว มีความชุกชุมในระดับมาก งูเขียวพระอินทร์และตุ๊กแกบ้าน มีความชุกชุมในระดับปานกลาง และแย้ มีความชุกชุมในระดับน้อย

3. สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม พบเพียง 2 ชนิด ได้แก่ กระรอกหลากสี และกระเล็นขนปลายหูสั้น ซึ่งเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมขนาดเล็กที่อาศัยตามต้นไม้ และรอยต่อระหว่างพื้นที่เกษตรกรรมกับป่าไม้ สัตว์ทั้งสองชนิดนี้สามารถเคลื่อนย้ายไปมาระหว่างพื้นที่โครงการและพื้นที่ข้างเคียงได้อย่างรวดเร็ว สำหรับการอนุรักษ์พบว่า ทั้งสองชนิดไม่เป็นสัตว์คุ้มครองตามบัญชีแนบท้ายกฎกระทรวงฯ พ.ศ. 2546 และกระรอกหลากสีอยู่ในกลุ่มสัตว์ที่มีความเสี่ยงต่ำ (Least Concern : LC) ตามบัญชี IUCN Red List และทั้งสองชนิดไม่มีความเสี่ยงตามเกณฑ์สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม (2560) และ โดยมีความชุกชุมในระดับปานกลางถึงระดับมาก

4. นก สัตว์ป่ากลุ่มนี้มีความสามารถในการบินทำให้มีขอบเขตการแพร่กระจายที่กว้างตลอดจนสามารถเคลื่อนย้ายไปยังระบบนิเวศที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว ในพื้นที่โครงการพบนกส่วนใหญ่บริเวณพุ่มหญ้าและพุ่มไม้ และบางชนิดที่พบเป็นเพียงแค่การบินผ่านพื้นที่โครงการเท่านั้น นกที่พบในพื้นที่โครงการเป็นชนิดที่พบเห็นได้ทั่วไปและคุ้นเคยกับเมืองและกิจกรรมของมนุษย์ จากการสำรวจพบจำนวน 29 ชนิด จำแนกตามหลักอนุกรมวิธานเป็น 6 อันดับ 17 วงศ์ 22 สกุล นกที่สำรวจพบทั้งหมดจัดเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองตามบัญชีแนบท้ายกฎกระทรวงฯ พ.ศ. 2546 มีนกเพียง นกพิราบ และนกเขาชวา เท่านั้นที่ไม่ได้รับการคุ้มครอง และสถานภาพตามบัญชี IUCN Red List Data พบว่า นกจำนวน 28 ชนิด อยู่ในระดับความเสี่ยงต่ำ (Least Concern : LC) ยกเว้น

นกกางเขนดง เท่านั้น ที่ไม่ได้รับการประเมิน สำหรับสถานะการอนุรักษ์ตามเกณฑ์สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม (2560) พบว่า นกทุกชนิดที่พบอยู่ในระดับความเสี่ยงต่ำ (Least Concern : LC) ยกเว้นนกพิราบ ที่ไม่ได้รับการอนุรักษ์ เมื่อนำผลสำรวจมาวิเคราะห์หาความชุกชุม พบว่า มีนกที่มีความชุกชุกมาก จำนวน 12 ชนิด ได้แก่ นกแอ่นบ้าน นกเขาชวา นกเขาไฟ นกพิราบ นกกาเหว่า นกกระจิบธรรมดา นกแซงแซวหางปลา นกกระติ๊ดขี้หมู นกกางเขนบ้าน นกปรอดสวน นกเอี้ยงสาริกา และนกเอี้ยงหงอน นกที่มีความชุกชุมระดับปานกลาง จำนวน 11 ชนิด ได้แก่ นกตะขาบทุ่ง นกจาบคาหัวสีส้ม นกบั้งรอกใหญ่ นกขมิ้นน้อยธรรมดา นกสีชมพูสวน นกจับแมลงสีน้ำตาล นกกินปลีอกเหลือง นกปรอดคอลาย นกปรอดหน้านวล นกกินแมลงอกเหลือง และนกโพระดกธรรมดา นกที่มีความชุกชุมระดับน้อย จำนวน 6 ชนิด ได้แก่ นกกะรางหัวขวาน นกแซงแซวสีเทา นกแซงแซวหางบ่วงใหญ่ นกจับแมลงคอแดง นกกางเขนดง และนกตีทอง

ตารางที่ 3.2-7: ความหลากหลาย สถานภาพ และระดับความชุกชุมของสัตว์ป่าแต่ละกลุ่มที่สำรวจพบในพื้นที่โครงการ

กลุ่ม	ความหลากหลาย				สถานภาพ				ความชุกชุม		
					กฎหมาย		อนุรักษ์				
	อันดับ	วงศ์	สกุล	ชนิด	สงวน	คุ้มครอง	สผ	IUCN	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก (Amphibia)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. สัตว์เลื้อยคลาน (Reptilia)	1	3	5	6	-	2	1 (NT)	3 (LC)	3	2	1
3. สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม (Mammalia)	1	1	2	2	-	-	-	1 (LC)	1	1	-
4. นก (Aves)	6	17	22	29	-	27	28 (LC)	28 (LC)	12	11	6
รวม (Total)	**8**	**21**	**29**	**37**	**-**	**29**	**29 (NT)**	**32 (LC)**	**16**	**14**	**7**

ที่มา: จากการสำรวจภาคสนามของนายสุชาติ แย้มปราสัย (ผู้เชี่ยวชาญด้านนิเวศวิทยาทางบก) และคณะ ในช่วงเดือนสิงหาคม 2562 และเมษายน 2565

4.2) นอกพื้นที่โครงการในรัศมี 3 กิโลเมตร

นอกพื้นที่โครงการ มีการใช้ประโยชน์พื้นที่ต่างๆหลากหลายประเภท จึงได้ทำการศึกษาสัตว์ป่าตามถิ่นที่อยู่อาศัย 3 ประเภทใหญ่ ประกอบไปด้วย 1) พื้นที่เกษตรกรรม/ชุมชน ได้แก่ นาข้าว ข้าวโพด มันสัมปะหลัง ชุมชน และสถานที่ราชการ เป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ โดยนาข้าวมีมากถึง ร้อยละ 37.62 ของพื้นที่ทั้งหมด ส่วนใหญ่จะเป็นสัตว์ป่าที่พบจะเป็นกลุ่มนก และสัตว์ที่พบในพื้นที่ประเภทนี้จะเป็นสัตว์ขนาดเล็กที่มีการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมและคุ้นเคยกับกิจกรรมของมนุษย์ซึ่ง สัตว์ป่าขนาดใหญ่และขนาดกลางไม่สามารถอาศัยอยู่ได้ เนื่องจากสภาพพื้นที่ไม่เหมาะสมในการดำรงชีวิตเพราะขาดทั้งแหล่งอาหารและที่หลบซ่อนตัว 2) พื้นที่ป่าไม้ มีอยู่ร้อยละ 48.33 ของพื้นที่ศึกษาทั้งหมด เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ที่ดีที่สุด เพราะมีครบด้วยปัจจัยด้านอาหาร น้ำ และที่หลบภัย จึงพบสัตว์ป่าได้หลากหลายประเภท และ 3) แหล่งน้ำ เป็นพื้นที่ที่จำเป็นและสำคัญกับสัตว์ป่าทุกประเภท เป็นทั้งที่อยู่อาศัยและแหล่งอาหารของสัตว์สะเทินน้ำสะเทิน สัตว์เลื้อยคลาน และนกน้ำ ซึ่งภายใน

ขอบเขตที่ศึกษามีแหล่งน้ำสาธารณะเช่น อ่างเก็บน้ำ คลองส่งน้ำ เป็นต้น จากการสำรวจพบสัตว์ในกลุ่มนกเป็นส่วนใหญ่ และพบสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมขนาดเล็ก สัตว์เลื้อยคลาน และสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก ซึ่งเป็นชนิดที่สามารถพบเห็นได้ทั่วไปและส่วนใหญ่สามารถปรับตัวเขากับสภาพแวดล้อมได้เป็นอย่างดี สำหรับสัตว์ที่สำรวจพบทั้งหมดได้จากการสำรวจแบบพบเห็นตัวโดยตรง สามารถจัดจำแนกได้เป็น 19 อันดับ 47 วงศ์ 73 สกุล 87 ชนิด **(ตารางที่ 3.2-8)** รายละเอียดแบ่งตามกลุ่มสัตว์ป่า ได้ดังนี้

1. สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก พบได้ในถิ่นที่อยู่อาศัยประเภทพื้นที่เกษตรและแหล่งน้ำ จากการสำรวจพบ 4 ชนิด จำแนกตามหลักอนุกรมวิธานเป็น 1 อันดับ 3 วงศ์ 3 สกุล ได้แก่ คางคกบ้าน อึ่งอ่างบ้าน กบหนอง และกบนา ซึ่งทั้ง 4 ชนิด ไม่เป็นสัตว์ป่าสงวนและสัตว์ป่าคุ้มครอง โดยไม่ได้รับการประเมินสถานภาพสัตว์ที่ถูกคุกคามตามสำนักงานนโยบายและแผน (2560) และสถานภาพระดับโลกตาม IUCN Red List พบว่า ทั้ง 4 ชนิด เป็นชนิดอยู่ในกลุ่มความเสี่ยงต่ำ (Least Concern : LC) เมื่อพิจารณาความชุกชุมพบว่า กบนา มีความชุกชุมอยู่ในระดับปานกลาง คางคกบ้าน อึ่งอ่างบ้าน และกบหนอง มีความชุกชุมระดับมาก

2. สัตว์เลื้อยคลาน พบกระจายอยู่ทั่วไปในระบบนิเวศต่างๆ จากการสำรวจพบจำนวน 12 ชนิด จำแนกตามหลักอนุกรมวิธานเป็น 2 อันดับ 6 วงศ์ 11 สกุล ได้แก่ จิ้งเหลนบ้าน กิ้งก่าแก้ว กิ้งก่ารั้ว งูเขียวพระอินทร์ งูสิงธรรมดา งูเห่า จิ้งจกหางหนาม ตุ๊กแกบ้าน งูทางมะพร้าวลายขีด งูลายสอบ้าน แย้ และเต่านา มี 4 ชนิด ที่ถูกจัดให้อยู่ในบัญชีสัตว์ป่าคุ้มครองตามบัญชีแนบท้ายกฎกระทรวงฯ พ.ศ. 2546 ได้แก่ กิ้งก่าแก้ว กิ้งก่ารั้ว งูสิงธรรมดา และเต่านา สถานภาพตามบัญชี IUCN Red List Data พบว่า เต่านา ถูกจัดให้อยู่ในสถานะภาพสัตว์ป่ามีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ (Vulnerable : VU) และมี 6 ชนิด ได้แก่ งูเห่า จิ้งจกหางหนาม ตุ๊กแกบ้าน งูทางมะพร้าวลายขีด งูลายสอบ้าน และแย้ ถูกจัดให้อยู่ในระดับความเสี่ยงต่ำ (Least Concern : LC) และเมื่อพิจารณาสถานภาพตามสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม (2560) พบว่า เต่านา ถูกจัดให้อยู่ในสถานะภาพสัตว์ป่ามีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ (Vulnerable : VU) แย้ ถูกจัดอยู่ในกลุ่มสัตว์ป่าใกล้ถูกคุกคาม (Near threatened = NT) และงูทางมะพร้าวลายขีด ถูกจัดให้อยู่ในระดับความเสี่ยงต่ำ (Least Concern : LC) เมื่อพิจารณาถึงระดับความชุกชุม พบว่า จิ้งเหลนบ้าน กิ้งก่าแก้ว กิ้งก่ารั้ว และจิ้งจกหางหนาม มีความชุกชุมระดับมาก งูเขียวพระอินทร์ และตุ๊กแกบ้าน มีความชุกชุมระดับปานกลาง และ งูสิงธรรมดา งูเห่า งูทางมะพร้าวลายขีด งูลายสอบ้าน แย้ และเต่านา มีความชุกชุมในระดับน้อย

3. สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม พบในระบบนิเวศของป่าไม้ และพื้นที่เกษตรกรรม ซึ่งเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมขนาดเล็ก เคลื่อนย้ายไปมาระหว่างพื้นที่ป่าไม้ และพื้นที่เกษตรกรรม สัตว์ป่าเหล่านั้นสามารถปรับตัวเข้ากับกิจกรรมของมนุษย์ จากการสำรวจพบ 5 ชนิด เนื่องจากสภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม จำแนกตามหลักอนุกรมวิธานเป็น 3 อันดับ 3 วงศ์ 5 สกุล ได้แก่ กระแตเหนือ พังพอน กระจ้อน กระรอกหลากสี และกระเล็นขนปลายหูสั้น เมื่อพิจารณาสถานภาพการคุ้มครองตามบัญชีแนบท้ายกฎกระทรวงฯ พ.ศ. 2546 พบว่า พังพอน เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง สถานภาพตามเกณฑ์ IUCN Red List พบว่า กระแตเหนือ พังพอน กระจ้อน และกระรอกหลากสี อยู่ในระดับความเสี่ยงต่ำ (Least Concern : LC) สำหรับความชุกชุม พบว่า กระจ้อน และกระรอกหลากสี มีความชุกชุมระดับมาก กระแตเหนือและกระเล็นขนปลายหูสั้น มีความชุกชุมปานกลาง และพังพอน มีความชุกชุมอยู่ในระดับน้อย

4. นก สำรวจพบจำนวน 66 ชนิด จำแนกตามหลักอนุกรมวิธานเป็น 13 อันดับ 35 วงศ์ 54 สกุล เป็นสัตว์กลุ่มที่พบมากที่สุด ทั้งที่หากินตามพุ่มไม้ เรือนยอดไม้ พื้นที่เกษตรกรรม หนองน้ำ ฯลฯ นกที่สำรวจพบ 62 ชนิดจัดเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองตามบัญชีแนบท้ายกฎกระทรวงฯ พ.ศ. 2546 มีนกเพียง 4 ชนิด คือ นกเขาชวา นกเขาใหญ่ นกพิราบ และนกกระจอกบ้านเท่านั้นที่ไม่ได้รับการคุ้มครองฯ และมีเพียงนกกระจาบทองเท่านั้น ที่เป็นสัตว์ป่าใกล้ถูกคุกคาม (Near threatened = NT) ตามบัญชี IUCN Red List Data และนก 65 ชนิดมีสถานภาพอยู่ในระดับความเสี่ยงต่ำ (Least Concern : LC) ตามบัญชีการคุ้มครองตามสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม (2560) มีเพียงนกพิราบเท่านั้นที่ไม่ได้รับการประเมินสถานภาพ เมื่อพิจารณาระดับความชุกชุม พบว่ามีนก 28 อยู่ในระดับความชุกชุมมาก เช่น นกแอ่นบ้าน นกกระแตแต้แว็ด นกปากห่าง นกเขาชวา นกเขาไฟ นกเขาใหญ่ นกพิราบ นกกะเต็นอกขาว นกกระปูดใหญ่ นกกาเหว่า นกกวัก และนกกระจิบธรรมดา เป็นต้น ชนิดที่มีความชุกชุมระดับปานกลาง จำนวน 21 ชนิด เช่น นกตะขาบทุ่ง นกจาบคาเล็ก นกจาบคาหัวสีส้ม นกบั้งรอกใหญ่ นกขมิ้นน้อยธรรมดา นกแอ่นพง นกกระจิบหญ้าสีเรียบ นกสีชมพูสวน นกอีเสือสีน้ำตาล นกจับแมลงสีน้ำตาล นกกินปลีอกเหลือง และนกกระจาบทอง เป็นต้น ส่วนนกที่เหลืออีก 17 ชนิด เป็นชนิดที่พบได้ไม่บ่อยนักจัดเป็นชนิดที่มีระดับความชุกชุมน้อย เช่น เหยี่ยวขาว นกกะรางหัวขวาน นกอีวาบตั๊กแตน ไก่ป่า นกกะลิงเขียด นกแซงแซวหางบ่วงใหญ่ นกจับแมลงคอแดง นกกางเขนดง นกตีทอง และนกหัวขวานสามนิ้วหลังทอง เป็นต้น

ตารางที่ 3.2-8: ความหลากหลาย สถานภาพ และระดับความชุกชุมของสัตว์ป่าแต่ละกลุ่มที่สำรวจพบนอกพื้นที่โครงการในรัศมี 3 กิโลเมตร

กลุ่ม	ความหลากหลาย				สถานภาพ				ความชุกชุม		
					กฎหมาย		อนุรักษ์				
	อันดับ	วงศ์	สกุล	ชนิด	สงวน	คุ้มครอง	สผ	IUCN	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก (Amphibia)	1	3	3	4	-	-	-	4 (LC)	3	1	-
2. สัตว์เลื้อยคลาน (Reptilia)	2	6	11	12	-	3	1 (LC), 1 (NT), 1 (VU)	7 (LC), 1 (VU)	4	2	6
3. สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม (Mammalia)	3	3	5	5	-	1	-	4 (LC)	2	2	1
4. นก (Aves)	13	35	54	66	-	62	65(LC)	64(LC, 1(NT)	28	21	17
รวม (Total)	19	47	73	87	0	66	66(LC), 1(NT), 1 (VU)	79(LC), 1(NT), 1(VU)	37	26	24

ที่มา: จากการสำรวจภาคสนามของนายสุชาติ แย้มปราสัย (ผู้เชี่ยวชาญด้านนิเวศวิทยาทางบก) และคณะ ในช่วงเดือนสิงหาคม 2562 และเมษายน 2565

ตารางที่ 3.2-9: รายชื่อสัตว์ที่สำรวจพบโดยตรงทั้งในพื้นที่โครงการและพื้นที่นอกโครงการในรัศมี 3 กิโลเมตร

ลำดับ	อันดับ	วงศ์	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชนิด	สถานภาพ*1			ถิ่นที่อยู่อาศัย			การกระจาย*2		ความชุกชุม*3
					1	2	3	ป่าไม้	เกษตร	แหล่งน้ำ	ใน	นอก	
กลุ่มสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก													
1	Anura	Bufonidae	*Bufo melanostictus*	คางคกบ้าน	-	-	LC	-	/	-	-	/	มาก
2	Anura	Microhylidae	*Kaloula pulchra*	อึ่งอ่างบ้าน	-	-	LC	-	/	-	-	/	มาก
3	Anura	Ranidae	*Hoplobatrachus rugulosus*	กบหนอง	-	-	LC	-	/	/	-	/	มาก
4	Anura	Ranidae	*Hoplobatrachus rugulosus*	กบนา	-	-	LC	-	/	/	-	/	ปานกลาง
กลุ่มสัตว์เลื้อยคลาน													
1	Squamata	Agamidae	*Mabuya multifasciata*	จิ้งเหลนบ้าน	-	-	LC	/	-	/	/	/	มาก
2	Squamata	Agamidae	*Calotes Emma*	กิ้งก่าแก้ว	ค	-	-	/	-	/	/	/	มาก
3	Squamata	Agamidae	*Calotes versicolor*	กิ้งก่ารั้ว	ค	-	-	/	-	/	/	/	มาก
4	Squamata	Colubridae	*Chrysopelea ornata*	งูเขียวพระอินทร์	-	-	-	/	-	-	/	/	ปานกลาง
5	Squamata	Colubridae	*Ptyas korros*	งูสิงธรรมดา	ค	-	-	/	/	-	-	/	น้อย
6	Squamata	Elapidae	*Naja kaouthia*	งูเห่า	-	-	LC	/	/	-	-	/	น้อย
7	Squamata	Gekkonidae	*Hemidactylus frenatus*	จิ้งจกหางหนาม	-	-	LC	-	/	-	-	/	มาก
8	Squamata	Gekkonidae	*Gekko gecko*	ตุ๊กแกบ้าน	-	-	LC	/	-	-	/	/	ปานกลาง
9	Squamata	Colubridae	*Coelognathus radiatus*	งูทางมะพร้าวลายขีด	-	LC	LC	/	-	-	-	/	น้อย
10	Squamata	Colubridae	*Xenochrophis flavipunctatus*	งูลายสอบ้าน	-	-	LC	-	/	/	-	/	น้อย
11	Squamata	Agamidae	*Leiolepis belliana*	แย้	-	NT	LC	/	/	-	/	/	น้อย
12	Testudines	Geoemydidae	*Malayemys subtrijuga*	เต่านา	ค	VU	VU	-	-	/	-	/	น้อย

ตารางที่ 3.2-9: (ต่อ) รายชื่อสัตว์ที่สำรวจพบโดยตรงทั้งในพื้นที่โครงการและพื้นที่นอกโครงการในรัศมี 3 กิโลเมตร

ลำดับ	อันดับ	วงศ์	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชนิด	สถานภาพ*1			ถิ่นที่อยู่อาศัย			การกระจาย*2		ความชุกชุม*3
					1	2	3	ป่าไม้	เกษตร	แหล่งน้ำ	ใน	นอก	
กลุ่มสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม													
1	Carnivora	Tupaiidae	*Tupaia belangeri*	กระแตเหนือ	-	-	LC	/	/	-	-	/	ปานกลาง
2	Chiroptera	Herpestidae	*Herpestes javanicus*	พังพอน	ค	-	LC	/	/	-	-	/	น้อย
3	Rodentia	Sciuridae	*Menetes berdmorei*	กระจ้อน	-	-	LC	/	/	-	-	/	มาก
4	Rodentia	Sciuridae	*Callosciurus finlaysonii*	กระรอกหลากสี	-	-	LC	/	/	-	/	/	มาก
5	Rodentia	Sciuridae	*Tamiops mcclellandii*	กระเล็นขนปลายหูสั้น	-	-	-	/	/	-	/	/	ปานกลาง
กลุ่มนก													
1	Accipitriformes	Accipitridae	*Elanus caeruleus*	เหยี่ยวขาว	ค	LC	LC	-	/	-	-	/	น้อย
2	Accipitriformes	Accipitridae	*Accipiter badius*	เหยี่ยวนกเขาชิครา	ค	LC	LC	-	/	-	-	/	น้อย
3	Accipitriformes	Accipitridae	*Spilornis cheela*	เหยี่ยวรุ้ง	ค	LC	LC	-	/	-	-	/	น้อย
4	Accipitriformes	Accipitridae	*Circus melanoleucos*	เหยี่ยวด่างดำขาว	ค	LC	LC	-	/	-	-	/	น้อย
5	Anseriformes	Anatidae	*Dendrocygna javanica*	เป็ดแดง	ค	LC	LC	-	/	/	-	/	ปานกลาง
6	Apodiformes	Apodidae	*Apus nipalensis*	นกแอ่นบ้าน	ค	LC	LC	/	/	-	/	/	มาก
7	Charadriiformes	Charadriidae	*Vanellus indicus*	นกกระแตแต้แว็ด	ค	LC	LC	-	/	/	-	/	มาก
8	Ciconiiformes	Ciconiidae	*Anastomus oscitans*	นกปากห่าง	ค	LC	LC	-	/	/	-	/	มาก
9	Columbiformes	Columbidae	*Geopelia striata*	นกเขาชวา	-	LC	LC	/	/	/	/	/	มาก
10	Columbiformes	Columbidae	*Streptopelia tranquebarica*	นกเขาไฟ	ค	LC	LC	/	/	/	/	/	มาก
11	Columbiformes	Columbidae	*Streptopelia chinensis*	นกเขาใหญ่	-	LC	LC	/	/	/	-	/	มาก
12	Columbiformes	Columbidae	*Columba livia*	นกพิราบ	-	-	LC	/	/	/	/	/	มาก

ตารางที่ 3.2-9: (ต่อ) รายชื่อสัตว์ที่สำรวจพบโดยตรงทั้งในพื้นที่โครงการและพื้นที่นอกโครงการในรัศมี 3 กิโลเมตร

ลำดับ	อันดับ	วงศ์	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชนิด	สถานภาพ*[1]			ถิ่นที่อยู่อาศัย			การกระจาย*[2]		ความชุกชุม*[3]
					1	2	3	ป่าไม้	เกษตร	แหล่งน้ำ	ใน	นอก	
13	Coraciiformes	Alcedinidae	*Halcyon smyrnensis*	นกกะเต็นอกขาว	ค	LC	LC	-	/	/	-	/	มาก
14	Coraciiformes	Alcedinidae	*Alcedo atthis*	นกกระเต็นน้อยธรรมดา	ค	LC	LC	-	/	/	-	/	ปานกลาง
15	Coraciiformes	Coraciidae	*Coracias benghalensis*	นกตะขาบทุ่ง	ค	LC	LC	/	/	-	/	/	ปานกลาง
16	Coraciiformes	Meropidae	*Merops orientalis*	นกจาบคาเล็ก	ค	LC	LC	/	/	-	-	/	ปานกลาง
17	Coraciiformes	Meropidae	*Merops leschenaulti*	นกจาบคาหัวสีส้ม	ค	LC	LC	/	/	-	/	/	ปานกลาง
18	Coraciiformes	Upupidae	*Upupa epops*	นกกะรางหัวขวาน	ค	LC	LC	/	-	-	/	/	น้อย
19	Cuculiformes	Cuculidae	*Centropus sinensis*	นกกระปูดใหญ่	ค	LC	LC	/	/	-	-	/	มาก
20	Cuculiformes	Cuculidae	*Eudynamys scolopacea*	นกกาเหว่า	ค	LC	LC	/	/	-	/	/	มาก
21	Cuculiformes	Cuculidae	*Phaenicophaeus tristis*	นกบั้งรอกใหญ่	ค	LC	LC	/	-	-	/	/	ปานกลาง
22	Cuculiformes	Cuculidae	*Cacomantis merulinus*	นกอีวาบตั๊กแตน	ค	LC	LC	/	-	-	-	/	น้อย
23	Galliformes	Phasianidae	*Gallus gallus*	ไก่ป่า	ค	LC	LC	/	-	-	-	/	น้อย
24	Gruiformes	Rallidae	*Amaurornis phoenicurus*	นกกวัก	ค	LC	LC	-	/	/	-	/	มาก
25	Passeriformes	Aegithinidae	*Aegithina tiphia*	นกขมิ้นน้อยธรรมดา	ค	LC	LC	/	-	-	/	/	ปานกลาง
26	Passeriformes	Artamidae	*Artamus fuscus*	นกแอ่นพง	ค	LC	LC	/	-	-	-	/	ปานกลาง
27	Passeriformes	Cisticolidae	*Prinia inornata*	นกกระจิบหญ้าสีเรียบ	ค	LC	LC	/	-	-	-	/	ปานกลาง
28	Passeriformes	Cisticolidae	*Orthotomus sutorius*	นกกระจิบธรรมดา	ค	LC	LC	/	-	-	/	/	มาก
29	Passeriformes	Corvidae	*Corvus macrorhynchos*	อีกา	ค	LC	LC	/	/	-	-	/	มาก
30	Passeriformes	Corvidae	*Dendrocitta vagabunda*	นกกะลิงเขียด	ค	LC	LC	/	-	-	-	/	น้อย
31	Passeriformes	Dicaeidae	*Dicaeum cruentatum*	นกสีชมพูสวน	ค	LC	LC	/	/	-	/	/	ปานกลาง

ตารางที่ 3.2-9: (ต่อ) รายชื่อสัตว์ที่สำรวจพบโดยตรงทั้งในพื้นที่โครงการและพื้นที่นอกโครงการในรัศมี 3 กิโลเมตร

ลำดับ	อันดับ	วงศ์	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชนิด	สถานภาพ*1			ถิ่นที่อยู่อาศัย			การกระจาย*2		ความชุกชุม*3
					1	2	3	ป่าไม้	เกษตร	แหล่งน้ำ	ใน	นอก	
32	Passeriformes	Dicruridae	*Dicrurus macrocercus*	นกแซงแซวหางปลา	ค	LC	LC	/	/	/	/	/	มาก
33	Passeriformes	Dicruridae	*Dicrurus leucophaeus*	นกแซงแซวสีเทา	ค	LC	LC	/	/	/	/	/	น้อย
34	Passeriformes	Dicruridae	*Dicrurus paradiseus*	นกแซงแซวหางบ่วงใหญ่	ค	LC	LC	/	-	-	/	/	น้อย
35	Passeriformes	Estrildidae	*Lonchura punctulata*	นกกระติ๊ดขี้หมู	ค	LC	LC	/	/	-	/	/	มาก
36	Passeriformes	Estrildidae	*Lonchura striata*	นกกระติ๊ดตะโพกขาว	ค	LC	LC	/	-	-	-	/	มาก
37	Passeriformes	Laniidae	*Lanius cristatus*	นกอีเสือสีน้ำตาล	ค	LC	LC	/	-	-	-	/	ปานกลาง
38	Passeriformes	Motacillidae	*Motacilla alba*	นกอุ้มบาตร	ค	LC	LC	/	-	-	-	/	น้อย
39	Passeriformes	Muscicapidae	*Copsychus saularis*	นกกางเขนบ้าน	ค	LC	LC	/	/	-	/	/	มาก
40	Passeriformes	Muscicapidae	*Muscicapa dauurica*	นกจับแมลงสีน้ำตาล	ค	LC	LC	/	-	-	/	/	ปานกลาง
41	Passeriformes	Muscicapidae	*Ficedula albicilla*	นกจับแมลงคอแดง	ค	LC	LC	/	-	-	/	/	น้อย
42	Passeriformes	Muscicapidae	*Copsychus malabaricus*	นกกางเขนดง	ค	LC	-	/	-	-	/	/	น้อย
43	Passeriformes	Nectariniidae	*Cinnyris jugularis*	นกกินปลีอกเหลือง	ค	LC	LC	/	-	-	/	/	ปานกลาง
44	Passeriformes	Passeridae	*Passer montanus*	นกกระจอกบ้าน	-	LC	LC	/	/	/	-	/	มาก
45	Passeriformes	Phylloscopidae	*Phylloscopus inornatus*	นกกระจิ๊ดธรรมดา	ค	LC	LC	/	-	/	-	/	มาก
46	Passeriformes	Ploceidae	*Ploceus hypoxanthus*	นกกระจาบทอง	ค	LC	NT	/	/	/	-	/	ปานกลาง
47	Passeriformes	Pycnonotidae	*Pycnonotus finlaysoni*	นกปรอดคอลาย	ค	LC	LC	/	/	/	/	/	ปานกลาง
48	Passeriformes	Pycnonotidae	*Pycnonotus blanfordi*	นกปรอดสวน	ค	LC	LC	/	/	/	/	/	มาก
49	Passeriformes	Pycnonotidae	*Pycnonotus goiavier*	นกปรอดหน้านวล	ค	LC	LC	/	/	/	/	/	ปานกลาง
50	Passeriformes	Pycnonotidae	*Pycnonotus melanicterus*	นกปรอดเหลืองหัวจุก	ค	LC	LC	/	-	-	-	/	น้อย

ตารางที่ 3.2-9: (ต่อ) รายชื่อสัตว์ที่สำรวจพบโดยตรงทั้งในพื้นที่โครงการและพื้นที่นอกโครงการในรัศมี 3 กิโลเมตร

ลำดับ	อันดับ	วงศ์	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชนิด	สถานภาพ*1			ถิ่นที่อยู่อาศัย			การกระจาย*2		ความชุกชุม*3
					1	2	3	ป่าไม้	เกษตร	แหล่งน้ำ	ใน	นอก	
51	Passeriformes	Sturnidae	*Sturnia malabarica*	กิ้งโครงแกลบหัวเทา	ค	LC	LC	/	/	/	-	/	ปานกลาง
52	Passeriformes	Sturnidae	*Acridotheres tristis*	นกเอี้ยงสาริกา	ค	LC	LC	/	/	/	/	/	มาก
53	Passeriformes	Sturnidae	*Acridotheres grandis*	นกเอี้ยงหงอน	ค	LC	LC	/	/	/	/	/	มาก
54	Passeriformes	Sylviidae	*Passer montanus*	นกกระจิบธรรมดา	ค	LC	LC	/	/	/	-	/	มาก
55	Passeriformes	Timaliidae	*Macronous gularis*	นกกินแมลงอกเหลือง	ค	LC	LC	/	-	-	/	/	ปานกลาง
56	Pelecaniformes	Ardeidae	*Ardeola bucchus*	นกยางกรอกพันธุ์จีน	ค	LC	LC	-	/	/	-	/	มาก
57	Pelecaniformes	Ardeidae	*Bubulcus ibis*	นกยางควาย	ค	LC	LC	-	/	/	-	/	มาก
58	Pelecaniformes	Ardeidae	*Egretta garzetta*	นกยางเปีย	ค	LC	LC	-	/	/	-	/	มาก
59	Pelecaniformes	Ardeidae	*Ardea alba*	นกยางโทนใหญ่	ค	LC	LC	-	/	/	-	/	ปานกลาง
60	Pelecaniformes	Ardeidae	*Butorides striata*	นกยางเขียว	ค	LC	LC	-	/	/	-	/	มาก
61	Pelecaniformes	Pelecaniformes	*Microcarbo niger*	นกกาน้ำเล็ก	ค	LC	LC	-	/	/	-	/	มาก
62	Piciformes	Megalaimidae	*Megalaima lineata*	นกโพระดกธรรมดา	ค	LC	LC	/	-	-	/	/	ปานกลาง
63	Piciformes	Megalaimidae	*Megalaima haemacephala*	นกตีทอง	ค	LC	LC	/	-	-	/	/	น้อย
64	Piciformes	Picidae	*Dinopium javanense*	นกหัวขวานสามนิ้วหลังทอง	ค	LC	LC	/	-	-	-	/	น้อย
65	Piciformes	Picidae	*Dendrocopos canicapillus*	นกหัวขวานด่างแคระ	ค	LC	LC	/	-	-	-	/	น้อย
66	Charadriiformes	Recurvirostridae	*Himantopus himantopus*	นกตีนเทียน	ค	LC	LC	-	/	/	-	/	ปานกลาง

ที่มา: จากการสำรวจภาคสนามของนายสุชาติ แย้มปราสัย (ผู้เชี่ยวชาญด้านนิเวศวิทยาทางบก) และคณะ ในช่วงเดือนสิงหาคม 2562 และเมษายน 2565

หมายเหตุ

***1 สถานภาพ**

1 = คุ้มครองตามกฎหมาย ค = คุ้มครองตามบัญชีแนบท้ายกฎกระทรวงฯ พ.ศ. 2546 - = ไม่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย

2 = เพื่อการอนุรักษ์ตามเกณฑ์สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม (2560) VU = สัตว์ป่ามีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ (Vulnerable), NT (Near threatened) = สัตว์ป่าใกล้ถูกคุกคาม, LC (Least Concern) = สัตว์ป่าที่มีความเสี่ยงต่ำ - = ไม่ถูกคุกคาม

3 = เพื่อการอนุรักษ์ตามเกณฑ์ IUCN (2020, version 2020-3) VU = สัตว์ป่ามีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ (Vulnerable), NT (Near threatened) = สัตว์ป่าใกล้ถูกคุกคาม, LC (Least Concern) = สัตว์ป่าที่มีความเสี่ยงต่ำ - = ไม่ถูกคุกคาม

***2 การกระจาย**

ใน = พบในโครงการ นอก = พบนอกโครงการในรัศมี 3 กิโลเมตร

***3ความชุกชุม**

มาก = ความชุกชุมมาก ได้แก่ ชนิดที่พบจากการสำรวจได้บ่อยครั้งมากและมีค่าความชุกชุมสัมพัทธ์ร้อยละ 67-100

ปานกลาง = ความชุกชุมปานกลาง ได้แก่ ชนิดที่พบจากการสำรวจได้ค่อนข้างบ่อยและมีค่าความชุกชุมสัมพัทธ์ร้อยละ 34-66

น้อย = ความชุกชุมน้อย ได้แก่ ชนิดที่พบจากการสำรวจน้อยครั้งและมีค่าความชุกชุมสัมพัทธ์ร้อยละ 1-33

นกกระแตแต้แว็ด (*Vanellus indicus*)

นกปากห่าง (*Anastomus oscitans*)

กาน้ำเล็ก (*Microcarbo niger*)

นกกระจาบทอง (*Ploceus hypoxanthus*)

กิ้งก่าแก้ว (*Calotes Emma*)

จิ้งจกหางหนาม (*Hemidactylus frenatus*)

ที่มา: จากการสำรวจภาคสนามของนายสุชาติ แย้มปราสัย (ผู้เชี่ยวชาญด้านนิเวศวิทยาทางบก) และคณะ ในช่วงเดือนสิงหาคม 2562 และเมษายน 2565

รูปที่ 3.2-7: ตัวอย่างสัตว์ป่าที่พบในพื้นที่ศึกษา

3.2.3 นิเวศวิทยาทางน้ำ

3.2.3.1 วิธีการศึกษา

ทำการสำรวจนิเวศวิทยาทางน้ำ โดยการศึกษาชนิดของสัตว์น้ำและพืชน้ำในแหล่งน้ำต่างๆ ที่พบบริเวณใกล้เคียงพื้นที่โครงการ ซึ่งจะพิจารณาศึกษาเฉพาะแหล่งน้ำธรรมชาติ หรือแหล่งน้ำสาธารณะที่อยู่ใกล้เคียงพื้นที่โครงการที่อาจจะได้รับผลกระทบจากการดำเนินโครงการ โดยใช้วิธีการสำรวจทางตรง คือ การสำรวจภาคสนามโดยการเดินสำรวจ สังเกต และจดบันทึกชนิดของสัตว์น้ำ และพืชน้ำในแหล่งน้ำต่างๆ และวิธีการสำรวจทางอ้อม คือ การสอบถามประชาชนในพื้นที่ โดยดำเนินการสำรวจระหว่างวันที่ 21 – 23 สิงหาคม 2562

3.2.3.2 ผลการศึกษา

จากการสำรวจ พบว่า ในบริเวณพื้นที่ศึกษารัศมี 3 กิโลเมตร รอบพื้นที่โครงการ มีแหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้น 2 แห่งได้แก่ อ่างเก็บน้ำคุ้งใหญ่ และฝายวังไผ่ และพบโครงข่ายทางน้ำธรรมชาติ จำนวน 2 สาย ได้แก่ ห้วยวังอ่าง และห้วยวังไผ่ **(รูปที่ 3.2-8)** รายละเอียดของทางน้ำ และแหล่งน้ำ ดังกล่าวมีดังนี้

- อ่างเก็บน้ำคุ้งใหญ่ จากการสำรวจ เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2562 ปรากฏอยู่ทางด้านทิศเหนือของพื้นที่โครงการ มีระยะห่างจากพื้นที่โครงการประมาณ 2.65 กิโลเมตร แหล่งน้ำดังกล่าวถูกนำไปใช้ประโยชน์ทางด้านเกษตรกรรมและเพื่อป้องกันอุทกภัย

- ฝายวังไผ่ จากการสำรวจ เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2562 และวันที่ 16 – 18 กันยายน 2565 พบว่าเป็นโครงการชลประทานขนาดเล็ก ประเภทฝายน้ำล้น อยู่บริเวณทิศใต้ของพื้นที่โครงการ มีระยะห่างจากพื้นที่โครงการประมาณ 0.69 กิโลเมตร แหล่งน้ำดังกล่าวถูกนำไปใช้ประโยชน์ทางด้านเกษตรกรรมและเพื่อป้องกันอุทกภัย

- **ห้วยวังไผ่** จากการสำรวจ เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2562 ปรากฏอยู่ทางด้านทิศใต้ของพื้นที่โครงการ มีระยะห่างจากพื้นที่โครงการประมาณ 0.45 กิโลเมตร รับน้ำจากฝายวังไผ่ไปรวมกับห้วยวังอ่าง น้ำไหลไม่ตลอดปี มีทิศทางการไหลจากทิศตะวันออกไปยังทิศตะวันตก ทางน้ำมีขนาดกว้างประมาณ 3 เมตร ความลึกจากตลิ่งประมาณ 0.5-2 เมตร แหล่งน้ำดังกล่าวถูกนำไปใช้ประโยชน์ทางด้านเกษตรกรรมสำหรับประชาชนที่อยู่ใกล้เคียง ไม่มีสัตว์น้ำที่สังเกตพบในลำห้วย ส่วนพรรณไม้ที่สังเกตพบขึ้นบริเวณริมห้วย ได้แก่ กระถินยักษ์ (*Leucaena leucocephala*) สะเดา (*Azadirachta indica*) และสาบเสือ (*Chromolaena odorata*) เป็นต้น

- ห้วยวังอ่างด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ จากการสำรวจ เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2562 ปรากฏอยู่ทางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของพื้นที่โครงการ มีระยะห่างจากพื้นที่โครงการประมาณ 0.45 กิโลเมตร สภาพลำห้วยค่อนข้างคดเคี้ยว น้ำไหลไม่ตลอดปี โดยจะมีปริมาณน้ำมากในช่วงฤดูฝน มีทิศทางการไหลจากทิศตะวันออกไปยังทิศตะวันตก ตลอดแนวห้วยถูกกั้นทำฝายทดน้ำขนาดเล็กเป็นช่วงๆ เพื่อกักเก็บน้ำ มีน้ำขังเป็นช่วงๆ และบางช่วงกลายเป็นห้วยแห้ง ทางน้ำมีขนาดกว้างประมาณ 3 เมตร ความลึกจากตลิ่ง ประมาณ 0.5-2 เมตร แหล่งน้ำดังกล่าวถูกนำไปใช้ประโยชน์ทางด้านเกษตรกรรมสำหรับประชาชนที่อยู่ใกล้เคียง ไม่มีสัตว์น้ำที่สังเกตพบในลำห้วย ส่วนพรรณไม้ที่สังเกตพบ ได้แก่ กระถินยักษ์ (*Leucaena leucocephala*) และสะเดา (*Azadirachta indica*) เป็นต้น

- **ห้วยวังอ่างด้านทิศเหนือ** จากการสำรวจ เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2562 ปรากฏอยู่ทางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของพื้นที่โครงการ มีระยะห่างจากพื้นที่โครงการประมาณ 1.60 กิโลเมตร สภาพลำห้วยค่อนข้างคดเคี้ยว มีน้ำไหลตลอดทั้งปี ชุมชนมีการนำน้ำไปใช้เพื่ออุปโภค (การเกษตร) แต่ไม่มีการใช้น้ำเพื่อการบริโภคแต่อย่างใด แหล่งน้ำดังกล่าวถูกนำไปใช้ประโยชน์ทางด้านเกษตรกรรมสำหรับประชาชนที่อยู่ใกล้เคียง ไม่มีสัตว์น้ำที่สังเกตพบในลำห้วย ส่วนพรรณไม้ที่สังเกตพบขึ้นบริเวณริมห้วย ได้แก่ กระถินยักษ์ (Leucaena leucocephala) ไมยราบยักษ์ (*Mimosa pigra*) และสาบเสือ (Chromolaena odorata) เป็นต้น

อ่างเก็บน้ำคุ้งใหญ่

ฝายวังไผ่

ห้วยวังไผ่

ห้วยวังอ่าง

ที่มา: จากการสำรวจภาคสนาม ระหว่างวันที่ 21 – 23 สิงหาคม 2562 และระหว่างวันที่ 16 – 18 กันยายน 2565

รูปที่ 3.2-8: แสดงแหล่งน้ำบริเวณใกล้เคียงพื้นที่โครงการ

3.3 คุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์

3.3.1 การคมนาคม

การขนส่งแร่ออกสู่แหล่งรับซื้อภายนอกจำเป็นต้องใช้เส้นทางสาธารณะ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสภาพเส้นทาง ปริมาณจราจร และการเกิดอุบัติเหตุต่างๆ ได้ ดังนั้น จึงต้องมีการศึกษาโครงข่ายเส้นทางการคมนาคมของโครงการ เพื่อให้ทราบสภาพเส้นทางและสภาพการจราจรในปัจจุบัน เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการประเมินผลกระทบและการกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันและแก้ไขต่อไป

3.3.1.1 วิธีการศึกษา

1) ศึกษาเส้นทางหลักที่ใช้เดินทางเข้าสู่พื้นที่โครงการและเส้นทางขนส่งแร่ จากแผนที่ภูมิประเทศของกรมแผนที่ทหาร และแผนที่ทางหลวงแผ่นดินของกรมทางหลวง

2) แสดงข้อมูลสถิติปริมาณจราจรเฉลี่ยต่อวันตลอดปี (Annual Average Daily Traffic : AADT) และประเมินศักยภาพการรองรับของถนน (Volume/Capacity : V/C Ratio)

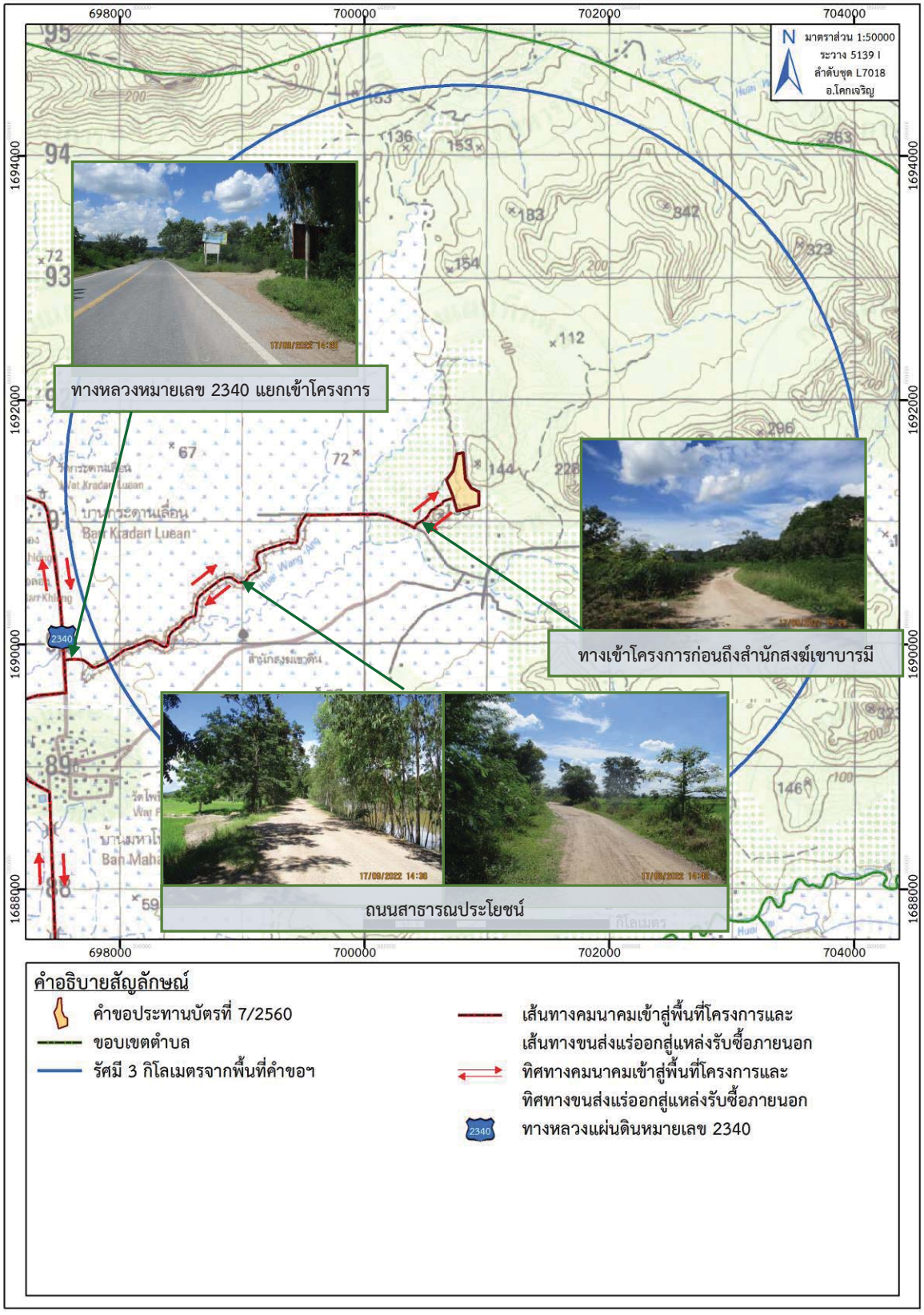
3.3.1.2 ผลการศึกษา

เส้นทางคมนาคมเข้าสู่พื้นที่โครงการ โดยทางรถยนต์จากกรุงเทพฯ ใช้เส้นทางกรุงเทพฯ – สระบุรี - บ้านดีลัง – บ้านวังเพลิง รวมระยะทางทั้งสิ้น 173 กิโลเมตร เส้นทางช่วงต่อไปจะผ่านสี่แยกตรงไปทางอำเภอสระโบสถ์ ประมาณ 16 กิโลเมตร ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3326 ผ่านที่ตั้งอำเภอสระโบสถ์ไปทางเหนือประมาณ 1 กิโลเมตร จะแยกเข้าไปทางอำเภอโคกเจริญ ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2340 ประมาณ 9 กิโลเมตร ผ่านบ้านมหาโพธิ เลี้ยวขวาวิ่งเลาะคลองชลประทานไปตามทางลูกรัง ระยะทางประมาณ 4 กิโลเมตร ถึงพื้นที่โครงการ รวมระยะทาง 203 กิโลมเตร จากกรุงเทพฯ

สำหรับเส้นทางขนส่งแร่จะใช้เส้นทางเดียวกันกับเส้นทางคมนาคมเข้าสู่พื้นที่โครงการ **(รูปที่ 3.3-1)** ซึ่งมีรายละเอียดของสภาพเส้นทางและความหนาแน่นของปริมาณการจราจรในปัจจุบัน ดังต่อไปนี้

(1) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2340 (สายโคกแสมสาร - สระโบสถ์) เป็นเส้นทางคมนาคมสายหลักที่เชื่อมระหว่างอำเภอโคกแสมสารกับอำเภอสระโบสถ์ เป็นถนนลาดยางมาตรฐานขนาด 2 ช่องทางจราจร ทิศทางละ 1 ช่องจราจร ผิวจราจรกว้างด้านละประมาณ 5 เมตร การใช้ประโยชน์ที่ดินริมเส้นทางส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรมมีชุมชนแทรกสลับอยู่เป็นช่วงๆ โดยมีป้ายจราจรและสัญญาณไฟเตือนต่างๆ ติดตั้งไว้อย่างชัดเจน

(2) ถนนเข้าเหมืองของโครงการ เป็นถนนสาธารณประโยชน์ สภาพผิวถนนเป็นหินบดอัดแน่นขนาด 1 ช่องจราจร เป็นเส้นทางที่ใช้ในการคมนาคมเข้าสู่พื้นที่โครงการและใช้ในการขนส่งแร่จากพื้นที่โครงการออกสู่ภายนอก โดยเชื่อมต่อกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2340 บริเวณริมเส้นทางเป็นพื้นที่เกษตรกรรม และมีบ้านเรือนประชาชนตั้งอยู่เป็นช่วงๆ สภาพจราจรบนเส้นทางดังกล่าวไม่มีความหนาแน่น มีชาวบ้านร่วมใช้เส้นทางนานๆ ครั้ง เพื่อผ่านเข้ามาทำเกษตรกรรมเท่านั้น

ที่มา: แผนที่ภูมิประเทศ มาตราส่วน 1:50,000, ระวาง 5139 I (อำเภอโคกเจริญ), ลำดับชุด L 7018, กรมแผนที่ทหาร, 2549
ดัดแปลงโดย บริษัท ทอพ-คลาส คอนซัลแทนท์ จำกัด, 2565

รูปที่ 3.3-1: แสดงเส้นทางการคมนาคมและการขนส่งแร่ของโครงการ

จากการศึกษาปริมาณจราจรบนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2340 จากรายงานปริมาณจราจรบนทางหลวงในช่วงปี พ.ศ. 2560-2564 ของสำนักอำนวยความความปลอดภัย กรมทางหลวง บริเวณหลักกิโลเมตรที่ 54+513 ช่วงโคกแสมสาร-สระโบสถ์ มีปริมาณการจราจรเฉลี่ยต่อวันตลอดปี (Average Annual Daily Traffic ; AADT) ในช่วงปี พ.ศ. 2560-2564 ของรถแต่ละประเภท ดัง**ตารางที่ 3.3-1**

ตารางที่ 3.3-1: แสดงปริมาณการจราจรบนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2340 บริเวณหลักกิโลเมตรที่ 54+513 ช่วงโคกแสมสาร-สระโบสถ์ ในช่วงปี พ.ศ. 2560-2564

ประเภทยานพาหนะ	ปริมาณการจราจร (คันต่อวัน)				
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564
1. รถยนต์นั่งไม่เกิน 7 คน	950	1,312	1,471	1,472	947
2. รถยนต์นั่งเกิน 7 คน	942	1,282	1,370	1,417	1,030
3. รถโดยสารขนาดเล็ก	92	45	62	66	62
4. รถโดยสารขนาดกลาง	53	21	40	43	23
5. รถโดยสารขนาดใหญ่	13	24	26	25	10
6. รถบรรทุกขนาดเล็ก (4 ล้อ)	1,136	1,353	1,334	1,228	1,209
7. รถบรรทุกขนาด 2 เพลา (6 ล้อ)	205	236	240	227	198
8. รถบรรทุกขนาด 3 เพลา (10 ล้อ)	84	149	189	188	65
9. รถบรรทุกพ่วง (มากกว่า 3 เพลา)	40	130	146	153	23
10. รถบรรทุกกึ่งพ่วง (มากกว่า 3 เพลา)	7	48	105	117	9
11. รถจักรยาน 2 ล้อ และรถจักรยาน 3 ล้อ	1	19	52	64	0
12. รถสามล้อเครื่อง และจักรยานยนต์	1,417	1,497	1,469	1,328	1,437
รวม	4,940	6,116	6,504	6,328	5,013

ที่มา: รายงานปริมาณการจราจรบนทางหลวง (พ.ศ. 2560-2564) สำนักอำนวยความปลอดภัย กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม, 2565

จากปริมาณการจราจรเฉลี่ยต่อวันตลอดปี (Average Annual Daily Traffic ; AADT) ในช่วงปี พ.ศ. 2560 - 2564 ของรถแต่ละประเภท ดัง**ตารางที่ 3.3-1** สามารถหาสัดส่วนปริมาณจราจรกับความสามารถในการรองรับของถนน (Volume/Capacity : V/C Ratio) และนำมาเปรียบเทียบกับค่าประเมินตามอัตราส่วนปริมาณการจราจรและระดับการให้บริการของถนน (LOS) **(ตารางที่ 3.3-2)** ซึ่งพบว่า ในช่วงปี พ.ศ. 2560 – 2564 บนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2340 บริเวณหลักกิโลเมตรที่ 54+513 มีสัดส่วนปริมาณจราจรกับความสามารถในการรองรับของถนนอยู่ในช่วง 0.09-0.15 **(ตารางที่ 3.3-3)** ซึ่งหมายความว่าสภาพการจราจรอยู่ในเกณฑ์ดีมาก

ตารางที่ 3.3-2: แสดงค่าประเมินตามอัตราส่วนของปริมาณจราจร

สภาพการจราจร	อัตราส่วนของปริมาณจราจร (V/C Ratio)
เลวมาก	0.88-1.00
เลว	0.67-0.88
พอใช้ได้	0.52-0.67
ดี	0.36-0.52
ดีมาก	0.20-0.36

ที่มา : เผ่าพงศ์ นิจจันทร์พันธ์ศรี, 2540

ตารางที่ 3.3-3: สัดส่วนปริมาณจราจรกับความสามารถในการรองรับของถนนบนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2340 บริเวณหลักกิโลเมตรที่ 54+513 ช่วงโคกแสมสาร-สระโบสถ์ ในช่วงปี พ.ศ. 2560-2564

ประเภทรถ	PCE	พ.ศ. 2560		พ.ศ. 2561		พ.ศ. 2562		พ.ศ. 2563		พ.ศ. 2564	
		คัน/ชั่วโมง	PCU	คัน/ชั่วโมง	PCU	คัน/ชั่วโมง	PCU	คัน/ชั่วโมง	PCU	คัน/ชั่วโมง	PCU
1. รถยนต์นั่งไม่เกิน 7 คน	1.0	40	40	55	55	61	61	61	61	39	39
2. รถยนต์นั่งเกิน 7 คน	1.0	39	39	53	53	57	57	59	59	43	43
3. รถยนต์โดยสารขนาดเล็ก	1.5	4	6	2	3	3	4.5	3	4.5	3	4.5
4. รถยนต์โดยสารขนาดกลาง	1.5	2	3	1	1.5	2	3	2	3	1	1.5
5. รถยนต์โดยสารขนาดใหญ่	2.1	1	2.1	1	2.1	1	2.1	1	2.1	0	0
6. รถบรรทุกขนาดเล็ก (4 ล้อ)	1.0	47	47	56	56	56	56	51	51	50	50
7. รถบรรทุกขนาด 2 เพลา (6 ล้อ)	2.1	9	18.9	10	21	10	21	9	18.9	8	16.8
8. รถบรรทุกขนาด 3 เพลา (10 ล้อ)	2.5	4	10	6	15	8	20	8	20	3	7.5
9. รถบรรทุกพ่วง (มากกว่า 3 เพลา)	2.5	2	5	5	12.5	6	15	6	15	1	2.5
10. รถบรรทุกกึ่งพ่วง (มากกว่า 3 เพลา)	2.5	0	0	2	5	4	10	5	50	0	0
11 รถจักรยาน 2 ล้อ และ 3 ล้อ*	0.25	0	0	1	0.25	2	0.5	3	0.75	0	0
12. รถจักรยานยนต์และสามล้อเครื่อง*	0.333	59	19.65	62	20.65	61	20.31	55	18.32	60	19.98
รวม	**-**	**207**	**190.65**	**254**	**245**	**271**	**270.41**	**263**	**303.57**	**208**	**184.78**
V/C Ratio	-	**0.10**		**0.12**		**0.14**		**0.15**		**0.09**	
สภาพการจราจร	-	**ดีมาก**		**ดีมาก**		**ดีมาก**		**ดีมาก**		**ดีมาก**	

ที่มา: รายงานปริมาณการจราจรบนทางหลวง (พ.ศ. 2560-2564) สำนักอำนวยความปลอดภัย กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม, 2565

3.3.2 การใช้ประโยชน์ที่ดิน

การศึกษาการใช้ประโยชน์ที่ดินมีวัตถุประสงค์หลัก คือ เพื่อศึกษารูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดิน บริเวณใกล้เคียงพื้นที่โครงการในปัจจุบัน เพื่อนำข้อมูลเหล่านี้ไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการประเมินผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น เพื่อหาแนวทางป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมอันเกิดจากการดำเนินโครงการ

3.3.2.1 วิธีการศึกษา

1) เก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานจากแผนที่ภูมิประเทศ มาตราส่วน 1:50,000 ของกรมแผนที่ทหาร และกรมพัฒนาที่ดิน

2) สำรวจภาคสนามเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินในปัจจุบัน โดยใช้เครื่องวัดพิกัดทางภูมิศาสตร์ด้วยดาวเทียม (Global Positioning System, GPS) เพื่อตรวจสอบหาตำแหน่งของสถานที่สำคัญ ครอบคลุมพื้นที่ศึกษารัศมี 3 กิโลเมตร โดยรอบพื้นที่โครงการ

3) แสดงผลข้อมูลที่รวบรวมได้ในรูปของแผนที่ โดยจัดทำแผนที่เสนอขอบเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินแต่ละประเภท

3.3.2.2 ผลการศึกษา

จากการศึกษาลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินในปัจจุบันบริเวณพื้นที่โครงการและบริเวณพื้นที่ศึกษารัศมี 3 กิโลเมตร โดยรอบพื้นที่โครงการ **(รูปที่ 3.3-2)** พบว่า บริเวณโดยรอบพื้นที่โครงการมีการใช้ประโยชน์ที่ดิน 5 ประเภท **(ตารางที่ 3.3-4)** ดังนี้

1) พื้นที่เกษตรกรรม (Agricultural Area)

การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรในบริเวณพื้นที่โครงการ และบริเวณพื้นที่ศึกษารัศมี 3 กิโลเมตรจากพื้นที่โครงการ มีพื้นที่เกษตรกรรมกระจายอยู่โดยรอบของพื้นที่โครงการ ได้แก่ นาข้าว ซึ่งมีพื้นที่มากที่สุด รองลงมา คือ ข้าวโพด และมันสำปะหลัง ตามลำดับ พื้นที่เกษตรกรรมในพื้นที่ศึกษา มีเนื้อที่ประมาณ 10,135.33 ไร่ (16.21 ตารางกิโลเมตร) หรือคิดเป็นร้อยละ 49.02 ของพื้นที่ศึกษาทั้งหมด

2) พื้นที่ป่าไม้ (Forest Area)

พื้นที่ป่าไม้ในรัศมีพื้นที่ศึกษา 3 กิโลเมตร จากพื้นที่โครงการ มีเนื้อที่ประมาณ 9,9991.19 ไร่ (15.99 ตารางกิโลเมตร) หรือคิดเป็นร้อยละ 48.33 ของพื้นที่ศึกษา โดยประเภทของป่าไม้ คือ ป่าผลัดใบสมบูรณ์

3) พื้นที่ชุมชนและสิ่งก่อสร้าง (Urban Area)

พื้นที่ชุมชนในบริเวณพื้นที่ศึกษามีทั้งหมด ประมาณ 41.17 ไร่ (0.07 ตารางกิโลเมตร) หรือคิดเป็นร้อยละ 0.21 ของพื้นที่ศึกษาทั้งหมด โดยเป็นสถานที่ราชการและสถาบันต่างๆ ประมาณ 40.34 ไร่ (0.06 ตารางกิโลเมตร) คิดเป็นร้อยละ 0.20 ของพื้นที่ศึกษาทั้งหมด และพื้นที่หมู่บ้าน ประมาณ 0.83 ไร่ (0.01 ตารางกิโลเมตร) คิดเป็นร้อยละ 0.01 ของพื้นที่ศึกษาทั้งหมด

4) พื้นที่เหมืองแร่ (Mining Area)

โครงการมีพื้นที่เหมืองแร่ (เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า และเหมืองแร่) มีเนื้อที่รวมประมาณ 100.15 ไร่ (0.16 ตารางกิโลเมตร) หรือคิดเป็นร้อยละ 0.48 ของพื้นที่ศึกษาทั้งหมด

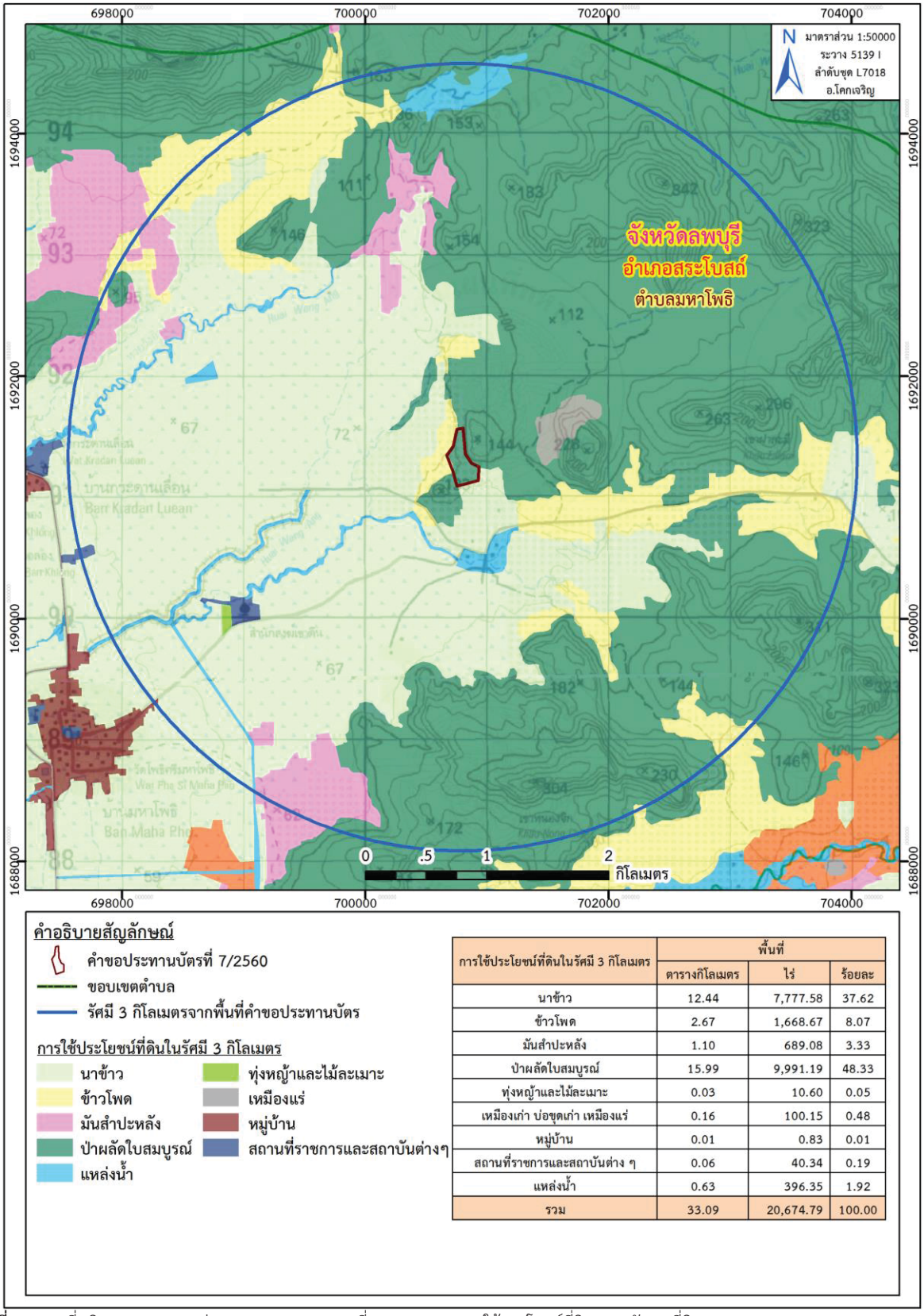
5) พื้นที่อื่นๆ (Miscellaneous Area)

พื้นที่อื่นๆ มีเนื้อที่รวมประมาณ 406.95 ไร่ (0.66 ตารางกิโลเมตร) หรือคิดเป็นร้อยละ 1.97 ของพื้นที่ศึกษาทั้งหมด จำแนกเป็นพื้นที่แหล่งน้ำ เนื้อที่ประมาณ 396.35 ไร่ (0.63 ตารางกิโลเมตร) หรือคิดเป็นร้อยละ 1.92 ของพื้นที่ศึกษาทั้งหมด และเป็นพื้นที่ทุ่งหญ้าและไม้ละเมาะ เนื้อที่ประมาณ 10.60 ไร่ (0.03 ตารางกิโลเมตร) หรือคิดเป็นร้อยละ 0.05 ของพื้นที่ศึกษาทั้งหมด

ตารางที่ 3.3-4: แสดงสัดส่วนการใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณพื้นที่โครงการ และบริเวณพื้นที่ศึกษารัศมี 3 กิโลเมตรจากพื้นที่โครงการ

การใช้ประโยชน์ที่ดิน	เนื้อที่ (ตร.กม.)	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละของพื้นที่ศึกษา
1. พื้นที่เกษตรกรรม	**16.21**	**10,135.33**	**49.02**
นาข้าว	*12.44*	*7,777.58*	*37.62*
ข้าวโพด	*2.67*	*1,668.67*	*8.07*
มันสำปะหลัง	*1.10*	*689.08*	*3.33*
2. พื้นที่ป่าไม้	**15.99**	**9,991.19**	**48.33**
ป่าผลัดใบสมบูรณ์	*15.99*	*9,991.19*	*48.33*
3. พื้นที่ชุมชนและสิ่งก่อสร้าง	**0.07**	**41.17**	**0.20**
สถานที่ราชการและสถาบันต่างๆ	*0.06*	*40.34*	*0.19*
หมู่บ้าน	*0.01*	*0.83*	*0.01*
4. พื้นที่เหมืองแร่	**0.16**	**100.15**	**0.48**
เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า เหมืองแร่	*0.16*	*100.15*	*0.48*
5. พื้นที่อื่นๆ	**0.66**	**406.95**	**1.97**
แหล่งน้ำ	*0.63*	*396.35*	*1.92*
ทุ่งหญ้าและไม้ละเมาะ	*0.03*	*10.60*	*0.05*
รวมทั้งหมด	**33.09**	**20,674.79**	**100.0**

ที่มา: บริษัท ทอพ-คลาส คอนซัลแทนท์ จำกัด, 2565

การใช้ประโยชน์ที่ดินในรัศมี 3 กิโลเมตร	พื้นที่		
	ตารางกิโลเมตร	ไร่	ร้อยละ
นาข้าว	12.44	7,777.58	37.62
ข้าวโพด	2.67	1,668.67	8.07
มันสำปะหลัง	1.10	689.08	3.33
ป่าผลัดใบสมบูรณ์	15.99	9,991.19	48.33
ทุ่งหญ้าและไม้ละเมาะ	0.03	10.60	0.05
เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า เหมืองแร่	0.16	100.15	0.48
หมู่บ้าน	0.01	0.83	0.01
สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	0.06	40.34	0.19
แหล่งน้ำ	0.63	396.35	1.92
รวม	33.09	20,674.79	100.00

ที่มา: แผนที่ภูมิประเทศ มาตราส่วน 1:50,000 กรมแผนที่ทหาร, 2549, การใช้ประโยชน์ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน, 2562
ดัดแปลงโดย บริษัท ทอพ-คลาส คอนซัลแทนท์ จำกัด, 2565

รูปที่ 3.3-2: แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณพื้นที่โครงการ และบริเวณพื้นที่ศึกษารัศมี 3 กิโลเมตร

3.3.3 การเกษตรกรรม

การศึกษาด้านเกษตรกรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดิน ในด้านเกษตรกรรม ประเภทของการทำการเกษตร และชนิดของพืชที่ปลูก ตลอดจนการทำปศุสัตว์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการประเมินผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ

3.3.3.1 วิธีการศึกษา

1) รวบรวมข้อมูลจากรายงานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แผนพัฒนาจังหวัดลพบุรี รายงานสถิติจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ และแผนพัฒนาตำบล โดยเน้นศึกษาในประเด็นเกี่ยวกับพื้นที่เพาะปลูก ประเภทของการทำการเกษตร และชนิดของพืชที่ปลูก ตลอดจนการทำปศุสัตว์

2) สำรวจภาคสนาม เพื่อสอบถามราษฎรที่อยู่บริเวณใกล้เคียงโครงการ ในประเด็นเกี่ยวกับประเภทของการทำการเกษตร และชนิดของพืชที่ปลูก ตลอดจนการทำปศุสัตว์

3.3.3.2 ผลการศึกษา

1) การเกษตรกรรมในจังหวัดลพบุรี

1.1)การเกษตรกรรม

มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม(GPP) ณ ราคาประจำปีภาคเกษตรของจังหวัดลพบุรี โดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 17.49 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด และจังหวัดลพบุรี เป็นจังหวัดที่มีวัตถุดิบสำคัญของภาคอุตสาหกรรมการเกษตรในจังหวัด จากตารางแสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตรมีแนวโน้มผันผวน โดยเฉพาะด้านปริมาณ สาเหตุส่วนหนึ่งเกิดจากภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นเป็นประจำ ระดับราคาในตลาดและนโยบายรัฐบาล อย่างไรก็ดี ระดับราคาภาคการเกษตรมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น (**ตารางที่ 3.3-5**) (**ที่มา:** แผนพัฒนาจังหวัดลพบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2570 เข้าถึงโดย: http://website2021.lopburi.go.th/lopburi-province-development-plan/ วันที่สืบค้นวันที่ 1 เมษายน 2565)

ตารางที่ 3.3-5: ผลิตภัณฑ์มวลรวม(GPP) ณ ราคาประจำปี สาขาเกษตร

ปี พ.ศ.	ผลิตภัณฑ์มวลรวม(GPP)	สัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวม (GPP) จังหวัด (ร้อยละ)
2558	15,589 ล้านบาท	16.15
2559	15,914 ล้านบาท	15.63
2560	18,009 ล้านบาท	16.32
2561	20,372 ล้านบาท	18.41
2562	19,394 ล้านบาท	17.49

ที่มา: แผนพัฒนาจังหวัดลพบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2570 เข้าถึงโดย: http://website2021.lopburi.go.th/lopburi-province-development-plan/ วันที่สืบค้นวันที่ 1 เมษายน 2565 อ้างถึง คำนวณจากข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

1. ด้านเกษตรกรรม

จังหวัดลพบุรี ตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยาโดยมีแม่น้ำป่าสักไหลพาดผ่านทางซีกตะวันตก และอยู่บนฝั่งซ้ายของแม่น้ำลพบุรี จากข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดลพบุรี (GPP) ปี 2562 ภาคการเกษตรจะมีมูลค่า 19,394 ล้านบาท ดังนั้น ประชาชนส่วนใหญ่ของจังหวัดลพบุรี ประกอบอาชีพด้านกสิกรรมเป็นหลักโดยมีพื้นที่การเกษตรที่ใช้เพื่อการเพาะปลูกเศรษฐกิจ คือ ข้าว อ้อย ข้าวโพด และมันสำปะหลัง โดยในปี พ.ศ. 2563/64 พืชที่มีพื้นที่เพาะปลูกมากที่สุด ได้แก่ ข้าวนาปี พื้นที่เพาะปลูก 766,444 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 633 กก. รองลงมาได้แก่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ พื้นที่เพาะปลูก 423,389 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 901 กิโลกรัม และมันสำปะหลัง พื้นที่เพาะปลูก 365,581 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 4,003 กิโลกรัม ตามลำดับ (**ตารางที่ 3.3-6**) (**ที่มา:** แผนพัฒนาจังหวัดลพบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2570 เข้าถึงโดย: http://website2021.lopburi.go.th /lopburi-province-development-plan/ วันที่สืบค้นวันที่ 1 เมษายน 2565)

ตารางที่ 3.3-6: แสดงพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดลพบุรี ปี 2563/64

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (ก.ก./ไร่)
ข้าวนาปี	766,444	766,444	485,159	633
ข้าวนาปัง	53,512	53,512	38,957	728
อ้อยโรงงาน	365,581	365,581	1,463,422	4,003
มันสำปะหลังโรงงาน	301,782	301,782	2,890,760	9,606
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	423,389	417,499	376,246	901
ทานตะวัน	6,355	6,355	1,474	232
รวม	1,917,063	1,911,173	5,256,018	

ที่มา: แผนพัฒนาจังหวัดลพบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2570 เข้าถึงโดย: http://website2021.lopburi.go.th/lopburi-province-development-plan/ วันที่สืบค้น วันที่ 1 เมษายน 2565, อ้างถึง: สำนักงานเกษตรจังหวัดลพบุรี (ข้อมูล กรกฎาคม 2564)

ตารางที่ 3.3-7: พื้นที่ครัวเรือนเกษตรจำแนกตามพื้นที่ถือครองทางการเกษตรรายอำเภอ ปี 2563/2564

อำเภอ	ปลูกข้าว		พืชไร่		ไม้ยืนต้น		ไม้ดอกไม้ประดับ		พืชผัก	
	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน
เมืองลพบุรี	106,128	5,603	83,194	1,779	6,303	2,572	288	60	6,666	1,689
พัฒนานิคม	38,179	2,020	157,302	5,048	7,651	330	46	19	1,011	213
โคกสำโรง	130,017	7,518	128,153	3,705	2,391	411	15	6	313	104
ชัยบาดาล	37,070	2,693	286,938	6,518	4,872	979	14	24	1,377	552
ท่าวุ้ง	106,228	3,459	-	-	1,257	1,547	32	101	395	647
บ้านหมี่	231,647	8,979	47,511	1,258	5,255	426	722.25	20	825	158
ท่าหลวง	311.26	40	146,030	3,575	3,398	247	6	6	486	119
สระโบสถ์	48,510	3,475	49,596	2,094	1,321	44	-	-	148	33
โคกเจริญ	41,845	2,362	123,943	3,051	3,161	56	22	2	687	109
ลำสนธิ	10,911	1,142	99,342	3,049	1,018	153	33	5	406	242
หนองม่วง	16,049	1,061	164,465	3,739	4,387	221	3.75	3	35	225
รวม	766,896	38,352	1,286,474	33,816	41,014	6,986	1,181	246	12,349	4,091

ที่มา: แผนพัฒนาจังหวัดลพบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2570 เข้าถึงโดย: http://website2021.lopburi.go.th/lopburi-province-development-plan/ วันที่สืบค้น วันที่ 1 เมษายน 2565,
อ้างถึง: สำนักงานเกษตรจังหวัดลพบุรี (ข้อมูล กรกฎาคม 2564)

จำนวนครัวเรือนภาคการเกษตร จำนวน 106,819 ครัวเรือน เป็นครัวเรือนเกษตรที่อยู่ในพื้นที่อำเภอโคกสำโรง มากที่สุด 15,147 ครัวเรือน รองลงมาอำเภอเมืองลพบุรี 14,757 ครัวเรือน และอำเภอพัฒนานิคม 13,967 ครัวเรือน โดยครัวเรือนเกษตรส่วนใหญ่ทำการเกษตรด้านพืช จำนวน 72,036 ครัวเรือน ทำการปศุสัตว์ จำนวน 29,676 ครัวเรือน และทำการประมง จำนวน 5,206 ครัวเรือนครัวเรือนทำการเกษตรด้านพืชมีมากที่สุดที่อำเภอพัฒนานิคม ครัวเรือนทำการปศุสัตว์มีมากในอำเภอโคกสำโรง และครัวเรือนเกษตรทำการประมงมากสุดที่อำเภอโคกสำโรง (**ตารางที่ 3.3-8**) (**ที่มา:** แผนพัฒนาจังหวัดลพบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2570 เข้าถึงโดย: http://website2021.lopburi.go.th/lopburi-province-development-plan/ วันที่สืบค้นวันที่ 1 เมษายน 2565, อ้างถึง: 1. ที่ทำการปกครองจังหวัดลพบุรี 2. สำนักงานเกษตรจังหวัดลพบุรี 3. สำนักงานประมงจังหวัดลพบุรี 4. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลพบุรี)

ตารางที่ 3.3-8: จำนวนครัวเรือนเกษตรกรของจังหวัดลพบุรี

ลำดับที่	อำเภอ	จำนวนครัวเรือนทั้งหมด	จำนวนครัวเรือนเกษตรกร				ร้อยละจำนวนครัวเรือนเกษตรกร/ครัวเรือนทั้งหมด
			พืช	ประมง	ปศุสัตว์	รวม	
1	เมืองลพบุรี	107,268	9,729	1,003	4,025	14,757	13.75
2	ชัยบาดาล	31,304	7,658	496	3,052	11,206	35.79
3	โคกสำโรง	36,725	9,357	1,036	4,754	15,147	41.24
4	บ้านหมี่	17,296	8,944	510	2,890	12,344	71.36
5	ท่าวุ้ง	26,557	7,029	426	2,574	10,029	37.76
6	พัฒนานิคม	29,767	10,321	341	3,305	13,967	46.92
7	ท่าหลวง	11,520	3,931	57	1,828	5,816	50.48
8	สระโบสถ์	8,554	3,938	614	1,485	6,037	70.57
9	หนองม่วง	8,521	3,419	147	1,218	4,784	56.14
10	โคกเจริญ	10,400	3,797	103	1,926	5,862	56.36
11	ลำสนธิ	13,666	3,913	473	2,583	6,969	50.99
รวม		**301,578**	**72,036**	**5,206**	**29,676**	**106,918**	**34.45**

ที่มา: แผนพัฒนาจังหวัดลพบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2570 เข้าถึงโดย: http://website2021.lopburi.go.th/lopburi-province-development-plan/ วันที่สืบค้นวันที่ 1 เมษายน 2565, อ้างถึง: 1. ที่ทำการปกครองจังหวัดลพบุรี 2. สำนักงานเกษตรจังหวัดลพบุรี 3. สำนักงานประมงจังหวัดลพบุรี 4. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลพบุรี

สำหรับการใช้พื้นที่การเพาะปลูกข้าวนาปี มีมากที่สุดในพื้นที่อำเภอบ้านหมี่ รองลงมาได้แก่ อำเภอโคกสำโรง และอำเภอท่าวุ้ง การใช้พื้นที่การเพาะปลูกพืชไร่ มีมากที่สุดพื้นที่อำเภอชัยบาดาล รองลงมาได้แก่ อำเภอหนองม่วง และอำภอพัฒนานิคม การปลูกไม้ผลยืนต้นมีการเพาะปลูกมากที่สุดในพื้นที่อำเภอพัฒนานิคม รองลงมาได้แก่อำเภอเมืองลพบุรี และอำเภอบ้านหมี่ การใช้พื้นที่เพาะปลูกไม้ดอกไม้ประดับ มีมากที่สุด ในพื้นที่อำเภอบ้านหมี่ รองลงมาได้แก่อำเภอเมืองลพบุรี และอำเภอพัฒนานิคม และการใช้พื้นที่เพาะปลูกพืชผัก มีมากที่สุดในพื้นที่อำเภอเมืองลพบุรี รองลงมาได้แก่อำเภอชัยบาดาล และอำเภอพัฒนานิคม โดยในพื้นที่อำเภอท่าวุ้ง ไม่มีการเพาะปลูกพืชไร่ และอำเภอสระโบสถ์ ไม่มีพื้นที่เพาะปลูกไม้ดอกไม้ประดับ สำหรับ

ครัวเรือนเกษตรกรเป็นครัวเรือนที่ทำการปลูกข้าวมากที่สุด จำนวน 8,979 ครัวเรือน รองลงมาเป็นครัวเรือนที่ทำการปลูกพืชไร่ จำนวน 6,518 ครัวเรือน และเป็นครัวเรือนที่ทำการปลูกไม้ผลไม้ยืนต้น จำนวน 2,572 ครัวเรือน (**ตารางที่ 3.3-9**) (**ที่มา:** แผนพัฒนาจังหวัดลพบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2570 เข้าถึงโดย: http://website2021.lopburi.go.th/lopburi-province-development-plan/ วันที่สืบค้นวันที่ 1 เมษายน 2565)

ข้าวนาปี การปลูกข้าวนาปี ในปี 2562/2563 จังหวัดลพบุรีมีพื้นที่การเพาะปลูก 766,896 ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว 766,896 ไร่ ผลผลิต 410,927 ตัน ผลผลิตเฉลี่ย 538 กิโลกรัมต่อไร่ พื้นที่การเพาะปลูกเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ทำให้ผลผลิตลดลงไปด้วย และผลผลิตเฉลี่ยลดลงสาเหตุเกิดจากฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาลทำให้เกษตรกรไม่มีน้ำเพื่อทำการเกษตร (**ที่มา:** แผนพัฒนาจังหวัดลพบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2570 เข้าถึงโดย: http://website2021.lopburi.go.th/lopburi-province-development-plan/ วันที่สืบค้นวันที่ 1 เมษายน 2565, อ้างถึง: สำนักงานเกษตรจังหวัดลพบุรี ข้อมูล ณ เดือนกันยายน 2564)

ข้าวนาปรัง พื้นที่ปลูกข้าวนาปรังใน ปี 2563 ประมาณ 24,416 ไร่ ลดลงจากปี 2562 ประมาณ 31,405 ไร่ (ปี 2562 ประมาณ 55,821 ไร่) เนื่องจากปริมาณน้ำที่ใช้ในการเพาะปลูกไม่เพียงพอ ทำให้ไม่สามารถปลูกข้าวนาปรังได้ โดยอำเภอพัฒนานิคมมีเนื้อที่เพาะปลูกและพื้นที่เก็บเกี่ยวข้าวนาปรังสูงที่สุดรองลงมาได้แก่ อำเภอเมืองลพบุรี และอำเภอชัยบาดาล ตามลำดับ โดยผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจาก 626 กิโลกรัมต่อไร่ ในปี พ.ศ.2562 เป็น 643 กิโลกรัมต่อไร่ ในปี 2563 อำเภอโคกสำโรง มีผลผลิตต่อไร่ สูงที่สุด เท่ากับ 737 กิโลกรัมต่อไร่ รองลงมาได้แก่ อำเภอพัฒนานิคม และอำเภอบ้านหมี่ ตามลำดับ (**ตารางที่ 3.3-10**) (**ที่มา:** แผนพัฒนาจังหวัดลพบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2570 เข้าถึงโดย: http://website2021.lopburi.go.th/lopburi-province-development-plan/ วันที่สืบค้นวันที่ 1 เมษายน 2565, อ้างถึง: สำนักงานเกษตรจังหวัดลพบุรี ข้อมูล ณ เดือนกันยายน 2564)

มันสำปะหลัง จังหวัดลพบุรี มีการเพาะปลูกมันสำปะหลังในปี 2563 พื้นที่การเพาะปลูก 349,339 ไร่ และมีพื้นที่การเก็บเกี่ยว 349,326 ไร่ ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากปี 2562 จำนวน 50,947 ไร่ (พื้นที่การเพาะปลูก 298,392 ไร่) ซึ่งมันสำปะหลังเป็นพืชที่เชื่อมโยงอุตสาหกรรมต่อเนื่องในพื้นที่จังหวัด เช่น อุตสาหกรรมเอทานอล อาหาร และอาหารสัตว์ โดยอำเภอชัยบาดาลมีพื้นที่การเพาะปลูกมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ อำเภอพัฒนานิคมและอำเภอโคกเจริญ ตามลำดับ ผลผลิตต่อไร่สูงสุดได้แก่ อำเภอท่าหลวง มีผลผลิตต่อไร่เท่ากับ 4,434 กิโลกรัมต่อไร่ รองลงมาได้แก่ อำเภอพัฒนานิคม มีผลผลิต 3,948 กิโลกรัมต่อไร่ และอำเภอหนองม่วง มีผลผลิต 3,732 กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ (**ตารางที่ 3.3-11**) (**ที่มา:** แผนพัฒนาจังหวัดลพบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2570 เข้าถึงโดย: http://website2021.lopburi.go.th/lopburi-province-development-plan/ วันที่สืบค้นวันที่ 1 เมษายน 2565, อ้างถึง: สำนักงานเกษตรจังหวัดลพบุรี ข้อมูล ณ เดือนกันยายน 2564)

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในพื้นที่จังหวัดลพบุรี ในปี 2563 มีพื้นที่เพาะปลูกประมาณ 425,684 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี 2562 ประมาณ 84,048 ไร่ (ปี 2562 ประมาณ 341,636 ไร่) ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ เพิ่มขึ้นจาก 710 กิโลกรัม/ไร่ ในปี 2562 เป็น 766 กิโลกรัม/ไร่ ในปี 2563 โดยอำเภอพัฒนานิคมมีผลผลิตต่อไร่สูงที่สุดเท่ากับ 840 กิโลกรัม/ไร่ รองลงมาได้แก่ อำเภอท่าหลวง และอำเภอเมืองลพบุรี ตามลำดับ (**ตารางที่ 3.3-12**) (**ที่มา:** แผนพัฒนาจังหวัดลพบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2570 เข้าถึงโดย: http://website2021.lopburi.go.th/lopburi-province-development-plan/ วันที่สืบค้นวันที่ 1 เมษายน 2565, อ้างถึง: สำนักงานเกษตรจังหวัดลพบุรี ข้อมูล ณ เดือนกันยายน 2564)

ตารางที่ 3.3-9: แสดงพื้นที่และผลผลิตการปลูกข้าวนาปีของจังหวัดลพบุรี

พื้นที่	พ.ศ.	เมืองลพบุรี	โคกสำโรง	ชัยบาดาล	ท่าวุ้ง	บ้านหมี่	พัฒนานิคม	ท่าหลวง	สระโบสถ์	โคกเจริญ	ลำสนธิ	หนองม่วง	ร่วมทั้งสิ้น
เนื้อที่	2559	112,180	127,046	26,397	91,195	220,886	36,297	72	36,889	29,808	9,264	14,554	704,588
เพาะปลูก (ไร่)	2560	125,048	126,964	30,641	108,912	221,155	37,175	100	34,537	30,804	8,869	12,321	736,526
	2561	132,342	122,312	30,417	116,935	220,153	38,080	143	35,867	30,974	8,830	13,344	749,397
	2562	254,316	118,949	28,554	101,630	210,593	53,666	270	40,261	35,120	9,534	13,920	766,813
	2563	106,128	130,017	37,070	106,228	231,647	38,179	311	48,510	41,845	10,911	16,049	766,896
เนื้อที่เก็บเกี่ยว	2559	108,329	126,445	25,627	87,987	216,964	35,908	72	36,803	298,759	9,255	14,115	691,254
(ไร่)	2560	123,772	126,964	30,641	108,912	217,329	35,767	100	33,959	30,784	8,152	12,107	725,879
	2561	131,373	119,868	29,704	115,557	218,962	37,648	143	35,738	30,779	8,475	13,057	741,304
	2562	154,316	118,949	28,554	101,557	210,593	53,666	270	40,261	35,120	9,534	13,920	766,813
	2563	106,218	130,017	37,070	106,228	231,647	38,179	311	48,510	41,845	10,911	16,046	766,896
ผลผลิต	2559	69,114	50,831	11,122	58,769	140,376	15,979	26	15,752	12,410	3,054	4,573	382,006
(ตัน)	2560	76,986	51,679	12,550	72,100	136,917	15,737	36	14,331	12,775	2,861	4,371	206,325
	2561	80,269	48,067	12,179	75,459	218,962	37,648	51	14,724	12,527	2,873	4,648	404,244
	2562	95,891	45,075	13,306	69,391	137,200	19,247	103	17,101	13,136	2,695	4,928	418,702
	2563	64,438	52,047	17,306	65,660	152,843	13,846	94	19,792	15,404	3,342	6,157	410,927
ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่	2559	638	402	434	668	647	445	361	428	417	330	324	553
(กก.)	2560	622	414	416	662	630	440	360	422	415	351	361	552
	2561	611	401	410	653	626	435	357	412	407	339	356	545
	2562	621	384	466	683	651	359	382	425	374	282	354	546
	2563	607	400	467	617	670	363	299	408	368	306	383	538

ที่มา: แผนพัฒนาจังหวัดลพบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2570 เข้าถึงโดย: http://website2021.lopburi.go.th/lopburi-province-development-plan/ วันที่สืบค้นวันที่ 1 เมษายน 2565, อ้างถึง: สำนักงานเกษตรจังหวัดลพบุรี ข้อมูล ณ เดือนกันยายน 2564

ตารางที่ 3.3-10: แสดงพื้นที่และผลผลิตการปลูกข้าวนาปรังของจังหวัดลพบุรี

พื้นที่	พ.ศ.	เมืองลพบุรี	โคกสำโรง	ชัยบาดาล	ท่าวุ้ง	บ้านหมี่	พัฒนานิคม	ท่าหลวง	สระโบสถ์	โคกเจริญ	ลำสนธิ	หนองม่วง	ร่วมทั้งสิ้น
เนื้อที่	2559	4,782	324	1,792	4,753	5,637	334	-	1,277	-	-	-	18,889
เพาะปลูก (ไร่)	2560	58,421	1,699	1,890	59,732	95,732	356	-	1,925	-	2	-	219,886
	2561	94,795	4,989	2,601	140,523	140,523	556	-	2,308	-	-	-	347,948
	2562	1,835	176	1,303	25,649	25,649	8,016	-	1,038	155	11	21	55,821
	2563	6,138	246	2,538	1,714	1,714	9,738	-	2,690	351	-	65	24,416
เนื้อที่เก็บเกี่ยว	2559	4,579	324	1,762	5,556	5,556	334	-	1,277	-	-	-	18,428
(ไร่)	2560	57,338	1,698	1,888	95,585	95,585	356	-	1,924	-	2	-	218,487
	2561	94,382	4,989	2,601	140,229	140,229	556	-	2,308	-	-	-	347,083
	2562	18,356	176	1,183	25,649	25,649	8,016	-	1,038	155	11	21	55,701
	2563	6,138	246	2,538	1,714	1,714	9,738	-	2,690	351	-	65	24,416
ผลผลิต	2559	2,500	174	980	3,384	3,384	186	-	667	-	-	-	10,396
(ตัน)	2560	34,689	1,020	1,120	63,182	63,182	206	1,102	-	-	1	-	140,719
	2561	59,744	3,083	1,587	92,271	92,271	319	-	1,396	-	-	-	229,200
	2562	13,917	130	811	18,430	18,430	6,263	-	648	73	5	14	41,071
	2563	4,583	213	1,735	1,337	1,337	7,745	-	1,969	219	-	42	18,493
ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่	2559	546	537	556	609	609	557	-	522	-	-	-	564
(กก.)	2560	605	601	593	661	661	579	-	573	-	500	-	644
	2561	633	618	610	658	658	574	-	605	-	-	-	660
	2562	644	629	583	611	611	664	-	530	398	383	553	626
	2563	635	737	581	663	663	676	-	622	530		553	643

ที่มา: แผนพัฒนาจังหวัดลพบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2570 เข้าถึงโดย: http://website2021.lopburi.go.th/lopburi-province-development-plan/ วันที่สืบค้นวันที่ 1 เมษายน 2565, อ้างถึง: สำนักงานเกษตรจังหวัดลพบุรี ข้อมูล ณ เดือนกันยายน 2564

ตารางที่ 3.3-11: แสดงพื้นที่และผลผลิตการปลูกมันสำปะหลังของจังหวัดลพบุรี

พื้นที่	พ.ศ.	เมืองลพบุรี	โคกสำโรง	ชัยบาดาล	บ้านหมี่	พัฒนานิคม	ท่าหลวง	สระโบสถ์	โคกเจริญ	ลำสนธิ	หนองม่วง	ร่วมทั้งสิ้น
เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	2559	15,008	45,533	76,147	4,298	33,698	17,505	20,947	36,997	15,242	14,452	249,889
	2560	13,624	48,628	85,264	4,894	31,612	18,306	21,619	35,038	16,530	15,448	260,897
	2561	11,988	45,143	79,351	5,232	31,647	20,932	24,673	36,100	20,915	21,748	292,796
	2562	14,548	35,007	82,159	5,998	37,833	22,455	20,336	32,951	20,786	26,319	298,392
	2563	4,979	26,805	68,476	10,219	51,365	38,489	28,452	47,819	28,645	44,090	349,339
เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	2559	14,668	43,133	68,760	4,151	30,150	16,474	20,519	34,423	14,976	13,478	220,847
	2560	13,284	46,228	81,854	4,747	30,787	17,275	21,191	32,551	15,861	14,827	248,071
	2561	11,595	43,240	78,304	4,354	29,482	19,225	20,471	30,131	19,592	20,220	272,090
	2562	14,261	33,525	80,980	5,669	36,707	20,870	18,652	31,103	19,562	24,421	285,750
	2563	4,966	26,805	68,476	10,219	51,365	38,489	28,452	47,819	28,645	44,090	349,326
ผลผลิต (ตัน)	2559	50,883	150,103	230,277	13,333	114,027	54,578	62,439	110,154	53,674	47,321	767,454
	2560	47,815	149,732	266,926	15,898	108,093	58,372	63,573	99,183	58,400	57,529	856,450
	2561	42,774	135,774	258,716	14,325	101,448	66,461	58,916	92,864	64,007	77,503	927,304
	2562	51,896	102,419	260,189	18,203	123,372	67,890	54,371	101,023	63,948	91,530	934,841
	2563	15,179	84,705	207,712	37,110	202,800	170,669	84,645	136,889	83,817	164,548	1,188,075
ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่(กก.)	2559	3,469	3,480	3,349	3,212	3,782	3,313	3,043	3,200	3,584	3,511	3,475
	2560	3,604	3,239	3,261	3,349	3,511	3,379	3,000	3,047	3,682	3,880	3,452
	2561	3,689	3,140	3,304	3,290	3,441	3,457	2,878	3,082	3,267	3,833	3,408
	2562	3,639	3,055	3,213	3,211	3,361	3,253	2,915	3,248	3,269	3,748	3,272
	2563	3,057	3,160	3,033	3,631	3,948	4,434	2,975	2,863	2,926	3,732	3,401

ที่มา: แผนพัฒนาจังหวัดลพบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2570 เข้าถึงโดย: http://website2021.lopburi.go.th/lopburi-province-development-plan/ วันที่สืบค้นวันที่ 1 เมษายน 2565, อ้างถึง: สำนักงานเกษตรจังหวัดลพบุรี ข้อมูล ณ เดือนกันยายน 2564

ตารางที่ 3.3-12: แสดงพื้นที่และผลผลิตการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของจังหวัดลพบุรี

พื้นที่	พ.ศ.	เมืองลพบุรี	โคกสำโรง	ชัยบาดาล	บ้านหมี่	พัฒนานิคม	ท่าหลวง	สระโบสถ์	โคกเจริญ	ลำสนธิ	หนองม่วง	รวมทั้งสิ้น
เนื้อที่	2559	39,083	47,921	42,124	10,443	50,331	18,510	-	2,361	15,514	31,530	257,817
เพาะปลูก (ไร่)	2560	25,112	45,753	45,753	8,558	49,331	22,086	489	7,892	22,236	35,143	251,865
	2561	46,811	51,222	51,222	8,964	56,612	25,305	409	8,124	23,397	36,663	294,804
	2562	49,975	66,298	66,298	10,476	45,889	45,916	1,791	13,008	19,124	41,821	341,636
	2563	60,000	83,521	83,521	15,570	55,390	51,508	3,881	15,891	30,921	42,004	425,684
เนื้อที่เก็บเกี่ยว	2559	28,916	38,392	38,392	8,715	39,342	15,486	-	2,242	15,003	24,872	206,614
(ไร่)	2560	25,087	45,488	45,488	8,500	49,324	22,086	489	7,954	20,986	34,668	249,697
	2561	46,589	51,222	51,222	8,964	56,350	25,305	409	8,214	23,391	36,358	294,309
	2562	49,975	66,298	66,298	10,476	32,114	45,916	1,791	12,070	19,124	40,919	326,021
	2563	54,110	83,521	83,521	15,570	54,968	44,098	3,881	15,891	30,921	42,004	407,532
ผลผลิต	2559	15,441	23,760	23,760	4,331	28,089	8,775	-	1,258	10,112	11,690	117,621
(ตัน)	2560	18,617	33,400	33,400	5,517	39,109	17,194	361	6,228	15,614	26,667	187,938
	2561	33,878	35,981	35,981	6,221	44,778	19,447	292	6,303	17,192	2,795	219,249
	2562	35,720	42,616	42,616	8,029	25,297	39,101	1,386	6,264	13,108	26,647	231,458
	2563	43,684	56,659	56,659	11,057	46,162	35,713	2,474	10,771	21,649	31,109	312,175
ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่(กก.)	2559	534	619	619	497	716	563	-	561	674	470	568
	2560	742	734	734	649	793	779	738	783	744	769	723
	2561	727	702	802	694	795	769	714	767	735	758	745
	2562	715	643	643	766	788	852	774	519	685	651	710
	2563	807	678	678	710	840	810	638	678	700	741	766

ที่มา: แผนพัฒนาจังหวัดลพบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2570 เข้าถึงโดย: http://website2021.lopburi.go.th/lopburi-province-development-plan/ วันที่สืบค้นวันที่ 1 เมษายน 2565, อ้างถึง: สำนักงานเกษตรจังหวัดลพบุรี ข้อมูล ณ เดือนกันยายน 2564

อ้อยโรงงาน อ้อยโรงงานมีพื้นที่การเพาะปลูกในปี 2563 จำนวน 301,782 ไร่ ปลูกมากที่สุด ในพื้นที่อำเภอชัยบาดาล 86,128 ไร่ รองลงมาได้แก่ อำเภอหนองม่วง 49,031 ไร่ และอำเภอโคกเจริญ 42,152 ไร่ ตามลำดับ ผลผลิต 9,606 กิโลกรัมต่อไร่ โดยผลผลิตต่อไร่สูงสุดได้แก่ อำเภอพัฒนานิคม 10,833 กิโลกรัมต่อไร่ รองลงมาอำเภอโคกสำโรง 10,269 กิโลกรัมต่อไร่ และอำเภอโคกเจริญ 10,131 กิโลกรัมต่อไร่ อำเภอที่ไม่มีการเพาะปลูกอ้อย คือ อำเภอบ้านหมี่ และอำเภอท่าวุ้ง (**ตารางที่ 3.3-13**) (**ที่มา:** แผนพัฒนาจังหวัดลพบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2570 เข้าถึงโดย: http://website2021.lopburi.go.th/lopburi-province-development-plan/ วันที่สืบค้นวันที่ 1 เมษายน 2565, อ้างถึง: สำนักงานเกษตรจังหวัดลพบุรี ข้อมูล ณ เดือนกรกฎาคม 2564)

ตารางที่ 3.3-13: แสดงการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ (อ้อยโรงงาน ปี 2563/64) จังหวัดลพบุรี

ที่	อำเภอ	เกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ (กก.)
1	เมืองลพบุรี	312	7,349	8,764
2	พัฒนานิคม	918	22,138	10,833
3	โคกสำโรง	1,276	22,587	10,269
4	ชัยบาดาล	2,811	86,128	9,561
5	ท่าหลวง	1,023	23,051	8,887
6	สระโบสถ์	865	10,590	8,700
7	โคกเจริญ	1,410	42,152	10,131
8	ลำสนธิ	1,535	24,311	9,408
9	หนองม่วง	1,285	49,031	10,000
รวม		11,943	301,782	9,606

ที่มา: แผนพัฒนาจังหวัดลพบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2570 เข้าถึงโดย: http://website2021.lopburi.go.th/lopburi-province-development-plan/ วันที่สืบค้นวันที่ 1 เมษายน 2565, อ้างถึง: สำนักงานเกษตรจังหวัดลพบุรี ข้อมูล ณ เดือนกรกฎาคม 2564

2. ด้านปศุสัตว์

การปศุสัตว์ในจังหวัดลพบุรีมีความสำคัญในการผลิตทางการเกษตร รองจากการกสิกรรม โดยชนิดของสัตว์ที่เลี้ยงกันมากเป็นสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่ ไก่เนื้อ สุกร โคเนื้อ โคนม และแพะ พื้นที่เลี้ยงสัตว์กระจายในทุกอำเภอ การเลี้ยงไก่ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอพัฒนานิคม อำเภอโคกสำโรง อำเภอเมืองลพบุรี และอำเภอหนองม่วง การเลี้ยงสุกร ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอพัฒนานิคม อำเภอโคกสำโรง อำเภอเมืองลพบุรี และอำเภอท่าวุ้ง การเลี้ยงโคนม ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอพัฒนานิคม อำเภอลำสนธิ อำเภอเมืองลพบุรี อำเภอท่าหลวง อำเภอชัยบาดาล อำเภอบ้านหมี่ และอำเภอหนองม่วง ส่วนการเลี้ยงโคเนื้อส่วนใหญ่อยู่ในเขตพื้นที่อำเภอโคกสำโรง อำเภอชัยบาดาล และอำเภอพัฒนานิคม อีกทั้งสัตว์เศรษฐกิจ ที่จังหวัดลพบุรี ให้ความสำคัญอีกชนิดหนึ่ง คือ แพะ การเลี้ยงแพะส่วนใหญ่ อยู่ในเขตพื้นที่อำเภอชัยบาดาล อำเภอโคกเจริญ อำเภอโคกสำโรง และอำเภอท่าหลวง โดยไก่เนื้อ มีจำนวน 330,524,117 ตัว (เลี้ยงมากเป็นอันดับ 1 ของประเทศ) สุกร จำนวน 502,041 ตัว (เลี้ยงมากเป็นอันดับ 3 ของประเทศ) เป็ดเนื้อ 423,894 ตัว โคนม 89,386 ตัว (เลี้ยงโคนมมากเป็นลำดับที่ 3 ของประเทศ) และโคเนื้อ 58,579 ตัว ตามลำดับ สำหรับมูลค่าผลผลิตปี 2564 ปศุสัตว์ที่มีมูลค่าการผลิตสูงสุด คือ ไก่เนื้อ คิดเป็น 14,500.06 ล้านบาท รองลงมา คือ สุกร มีมูลค่าการผลิต 5,130 ล้านบาท และโคนม มีมูลค่าการผลิต 2,400 ล้านบาท (**ตารางที่ 3.3-14**) (**ที่มา:** แผนพัฒนาจังหวัดลพบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2570 เข้าถึงโดย: http://website2021.lopburi.go.th/lopburi-province-development-plan/ วันที่สืบค้นวันที่ 1 เมษายน 2565, อ้างถึง: ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลพบุรี (ข้อมูล ณ กันยายน 2564))

ตารางที่ 3.3-14: แสดงครัวเรือนที่เลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ และมูลค่าผลการผลิตปี พ.ศ. 2564

สัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ	ครัวเรือน ที่เลี้ยงสัตว์	จำนวน (ตัว)	มูลค่าผลการผลิต (ล้านบาท)	การจัดลำดับของประเทศ
ไก่เนื้อ	403	330,524,117	14,500	1
โคเนื้อ	3,721	58,579	1,740	38
โคนม	2,446	89,386	2,400	3
สุกร	1,957	502,041	5,130	3
ไก่ไข่	1,454	594,773	120	4
แพะเนื้อ	2,075	61,103	576	4
เป็ดเนื้อ	269	423,894	172	10
รวม	12,325	332,253,893	24,638	

ที่มา: แผนพัฒนาจังหวัดลพบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2570 เข้าถึงโดย: http://website2021.lopburi.go.th/lopburi-province-development-plan/ วันที่สืบค้นวันที่ 1 เมษายน 2565, อ้างถึง: ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลพบุรี (ข้อมูล ณ กันยายน 2564)

3. ด้านประมง

เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ขึ้นทะเบียนกับสำนักงานประมงจังหวัด พ.ศ. 2564 รวมพื้นที่ 7,885.31 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ยรอบปีการผลิต จำนวน 4,561 ตัน มูลค่า 190,217,038 บาท และพื้นที่การเพาะเลี้ยงปลานิลมีมากที่สุด รองลงมาคือ ปลาดุกบิ๊กอุย ปลาตะเพียน และปลาสวาย ตามลำดับ (**ตารางที่ 3.3-15**) (**ที่มา:** แผนพัฒนาจังหวัดลพบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2570 เข้าถึงโดย: http://website2021.lopburi.go.th/lopburi-province-development-plan/ วันที่สืบค้นวันที่ 1 เมษายน 2565, อ้างถึง: ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดลพบุรี ข้อมูล ณ วันที่ 2 กรกฎาคม 2564)

ตารางที่ 3.3-15: สถิติการทำประมงน้ำจืด พ.ศ. 2564

ชนิดสัตว์	จำนวนเกษตร (ราย)	พื้นที่การเลี้ยง		ปริมาณการผลิตเฉลี่ย (กก./ปี)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่าการผลิต (บาท)
		จำนวนพื้นที่ (ไร่)	จำนวน (บ่อ)			
กบ	32	1.19	143	2,133	54.25	1,157,000
ปลาจาระเม็ดน้ำจืด	2	1.32	2	980	40.92	40,100
ปลาช่อน	4	1.88	4	660	38.8	38,800
ปลาดุกบิ๊กอุย	827	1,331	1,458	1,464,540	37.55	54,988,750
ปลาตะเพียน	815	915	1,015	561,480	31.87	17,895,800
ปลาทับทิม	33	27	42	2,060	54.4	1,120,390
ปลานิล	3,441	354	4,640	2,471,270	40.2	99,335,8302
ปลายี่สกเทศ	9	0.5	11	11,420	30.89	352,850
ปลาสวาย	122	0.42	163	33,190	22.55	7,485,790
ปลาหมอไทย	2		2	1,080	59.26	64,000
ปลากัด	8		142	27,400(ตัว)	45.47	1,245,878
กุ้งก้ามกาม	ผลผลิตจากแหล่งน้ำธรรมชาติ			1354.25,160	493.3	6,491,850
รวม	**5,295**	**7,885.31**	**7,623**	**4,561,973**	**-**	**190,217,038**

ที่มา: แผนพัฒนาจังหวัดลพบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2570 เข้าถึงโดย: http://website2021.lopburi.go.th/lopburi-province-development-plan/ วันที่สืบค้นวันที่ 1 เมษายน 2565, อ้างถึง: ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดลพบุรี ข้อมูล ณ วันที่ 2 กรกฎาคม 2564

สินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด (สินค้า 10 ลำดับแรกของจังหวัด)

สินค้าเกษตรที่สำคัญที่มีผลผลิตด้านพืชมากที่สุด ได้แก่ อ้อยโรงงาน 2,890,760 ตัน รองลงมาได้แก่ มันสำปะหลัง 1,397,735 ตัน, ข้าวนาปี 483,443 ตัน และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ 367,263 ตัน ผลผลิตด้านปศุสัตว์มากที่สุด ได้แก่ ไก่เนื้อ 330,524,117 ตัว รองลงมาได้แก่ สุกร จำนวน 502,041 ตัว, โคนม 89,386 ตัว และโคเนื้อ 58,579 ตัว ด้านประมงผลผลิตมากที่สุดได้แก่ ปลานิล 2,471,270 กิโลกรัม รองลงมาคือ ปลาดุก 1,464,540 กิโลกรัม มูลค่าการจำหน่ายมากที่สุด ได้แก่ ไก่เนื้อ มูลค่า 14,500 ล้านบาท รองลงมาได้แก่ สุกร มูลค่า 5,130 ล้านบาท และข้าวนาปี มูลค่า 4,070.59 ล้านบาท (**ตารางที่ 3.3-16) (ที่มา:** แผนพัฒนาจังหวัดลพบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2570 เข้าถึงโดย: http://website2021.lopburi.go.th/lopburi-province-development-

plan/ วันที่สืบค้นวันที่ 1 เมษายน 2565, อ้างถึง: ที่มา: 1. สำนักงานเกษตรจังหวัดลพบุรี 2. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลพบุรี 3. สำนักงานประมงจังหวัดลพบุรี)

ตารางที่ 3.3-16: แสดงสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

สินค้าลำดับที่	กลุ่มสินค้า	ชื่อสินค้า	เกษตรกร (ราย)	ผลผลิต (ตัน,ตัว,กก.)	มูลค่าการจำหน่าย (ล้านบาท)
1.	ปศุสัตว์	ไก่เนื้อ	403	330,524,117	14,500.00
2.	ปศุสัตว์	สุกร	1,957	502,041	5,130.00
3.	พืช	ข้าวนาปี	38,352	483,443	4,070.59
4.	พืช	อ้อยโรงงาน	11,943	2,890,760	2,590.18
5.	ปศุสัตว์	โคนม (น้ำนมดิบ)	2,446	89,386	2,400.00
6.	พืช	มันสำปะหลัง	19,741	1,397,735	3,075.01
7.	พืช	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	17,468	367,263	2,504.73
8.	ประมง	ปลานิล	3,441	2,471,270	99.34
9.	ประมง	ปลาดุก (บิ๊กอุย)	827	1,464,540	54.99
10.	ปศุสัตว์	แพะเนื้อ	2,075	61,103	576.00
11.	ปศุสัตว์	โคเนื้อ	3,721	58,579	1,740.00
รวม			**102,374**	**340,310,237**	**3,6740.84**

ที่มา: แผนพัฒนาจังหวัดลพบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2570 เข้าถึงโดย: http://website2021.lopburi.go.th/lopburi-province-development-plan/ วันที่สืบค้นวันที่ 1 เมษายน 2565, อ้างถึง: ที่มา:1. สำนักงานเกษตรจังหวัดลพบุรี 2. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลพบุรี 3. สำนักงานประมงจังหวัดลพบุรี

2) การเกษตรกรรมในอำเภอสระโบสถ์

2.1) การเกษตร

อำเภอสระโบสถ์ พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ ข้าว มีพื้นที่ปลูกจำนวน 46,367.88 ไร่ รองลงมาคือ มันสำปะหลัง มีพื้นที่ปลูกจำนวน 27,609.66 ไร่ และอ้อยโรงงาน มีพื้นที่ปลูกจำนวน 9,136.96ไร่ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จำนวน 3,663.82 ไร่ และยางพารา จำนวน 782 ไร่ (**ตารางที่ 3.3-17**) **ที่มา**: แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ พ.ศ. 2561-2565 ฉบับทบทวน ปี พ.ศ. 2564 เข้าถึงโดย http://sabot.lopburi.doae.go.th/bigdata/planam.pdf เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2565

ตารางที่ 3.3-17: แสดงพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอสระโบสถ์

ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี							
ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	ข้าว (ไร่)	อ้อย (ไร่)	มันสำปะหลัง (ไร่)	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (ไร่)	ยางพารา (ไร่)	รวมพื้นที่การเกษตรทั้งหมด(ไร่)
สระโบสถ์	43,496	12,511.42	3,911.48	6,585.86	283.58	-	23,292.34
มหาโพธิ	58,866	13,064.57	1,888.10	7,193.84	73.24	-	22,219.75
ทุ่งท่าช้าง	12,854	7,767	984	225	35	-	9,011
ห้วยใหญ่	14,171	2,141	1,543	2,906	554	-	7,144
นิยมชัย	61,019	10,883.89	810.38	10,698.96	2,718	782	25,893.23
รวมทั้งอำเภอ	190,406	46,367.88	9,136.96	27,609.66	3,663.82	782	87,560.32

ที่มา: แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ พ.ศ. 2561-2565 ฉบับทบทวน ปี พ.ศ. 2564 เข้าถึงโดย http://sabot.lopburi.doae.go.th/bigdata/planam.pdf เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2565
อ้างถึง: สำนักงานเกษตรอำเภอสระโบสถ์, พ.ศ. 2564

2.2) การปศุสัตว์

อำเภอสระโบสถ์ มีพื้นที่ทั้งหมด 201,357 ไร่ มีพื้นที่ทำการปศุสัตว์ 376 ไร่ ร้อยละพื้นที่ทำการปศุสัตว์ คิดเป็นร้อยละ 0.19 (ที่มา: แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดลพบุรี ปี พ.ศ. 2561-2565 อ้างถึง สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลพบุรี ข้อมูล ณ วันที่ 30 พฤษภาคม 2562, เข้าถึงโดย https://www.opsmoac.go.th/news-files-412791791933 เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2565) ในพื้นที่อำเภอสระโบสถ์มีเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รวม 1,868 ราย มีเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ จำนวน 1,672 ครัวเรือน เกษตรกรผู้เลี้ยงเป็ด จำนวน 125 ครัวเรือน เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร จำนวน 77 ครัวเรือน มีเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ จำนวน 53 ครัวเรือน มีเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะ จำนวน 10 ครัวเรือน และมีเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ จำนวน 5 ครัวเรือน

สำหรับสถานการณ์ปศุสัตว์ในเขตพื้นที่อำเภอสระโบสถ์ แยกตามประเภทการเลี้ยง มีดังนี้

- ไก่เนื้อ เลี้ยงเพื่อการส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ มีแนวโน้มการเลี้ยงเพิ่มขึ้น เพราะส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศเพิ่มขึ้นจากที่มีอยู่เดิม
- สุกร เลี้ยงเพื่อบริโภคภายในพื้นที่ มีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการและมีแนวโน้มของการเลี้ยงเพิ่มขึ้น
- โคเนื้อ ขาดแคลนมาก เนื่องจากมีการบริโภคภายในประเทศมากและมีการส่งออกไปขายยังประเทศเพื่อนบ้าน
- แพะ-แกะ ตลาดต่างประเทศมีความต้องการมาก ขาดแคลนเกษตรการผลิตไม่ทันขาย และไม่แนวโน้มการเลี้ยงแพะมากขึ้น
- ไก่ไข่ เลี้ยงเพื่อบริโภคภายในครัวเรือน
- เป็ดเนื้อ เลี้ยงเพื่อบริโภคในครัวเรือนและในท้องถิ่น
- เป็ดไข่ เลี้ยงเพื่อบริโภคในครัวเรือน เพื่อการดำรงชีพไม่มีเพื่อการค้า

2.3) การประมง

อำเภอสระโบสถ์ มีพื้นที่ทั้งหมด 201,357 ไร่ มีพื้นที่ทำการประมง 999 ไร่ ร้อยละพื้นที่ทำการประมง คิดเป็นร้อยละ 0.50 (ที่มา: แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดลพบุรี ปี พ.ศ. 2561-2565 อ้างถึง สำนักงานประมงจังหวัดลพบุรี ข้อมูล ณ วันที่ 16 พฤษภาคม 2562, เข้าถึงโดย https://www.opsmoac.go.th/news-files-412791791933 เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2565) ในอำเภอสระโบสถ์ มีครัวเรือนที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด จำนวน 662 ครัวเรือน พื้นที่เพาะเลี้ยงปลาน้ำจืด ประมาณ 711 ไร่ ซึ่งเป็นการเพาะเลี้ยงในบ่อดิน กำลังผลิตโดยเฉลี่ยต่อปี 222,900 กิโลกรัม โดยพันธุ์หลักที่เลี้ยง ได้แก่ ปลาตะเพียน ปลานิล ปลาดุก ปลาดุกบิ๊กอุย ปลาทับทิม ปลาน้ำจืดอื่นๆ เป็นต้น (**ที่มา**: ประมงจังหวัดลพบุรี, 2565 ข้อมูลด้านประมง อำเภอสระโบสถ์ ข้อมูล ณ วันที่ 18 มีนาคม 2565)

3) การเกษตรกรรมในตำบลมหาโพธิ

3.1) การเกษตร

ตำบลมหาโพธิ มีครัวเรือนทั้งหมด 1,683 ครัวเรือน มีครัวเรือนเกษตรกร จำนวน 1,223 ครัวเรือน (ที่มา: แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ พ.ศ. 2561-2565 ฉบับทบทวนปี พ.ศ. 2565 สำนักงานเกษตรอำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี เข้าถึงโดย http://sabot.lopburi.doae.go.th/bigdata/planam.pdf เข้าถึงเมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2565) ตำบลมหาโพธิ มีพื้นที่ทั้งหมด 58,866 ไร่ มีพื้นที่ปลูกข้าว 13,064.57 ไร่ พื้นที่ปลูกอ้อย 1,888.10 ไร่ พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง 7,193.84 ไร่ พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ 73.24 ไร่ รวมพื้นที่การเกษตรทั้งหมด 22,219.75 ไร่ (**ที่มา**: สำนักงานเกษตรอำเภอสระโบสถ์, 2564 เข้าถึงโดย เข้าถึงโดย http://sabot.lopburi. doae.go.th/ bigdata/planam.pdf เข้าถึงเมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2565)

3.2) การปศุสัตว์

ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตาบลมหาโพธิ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น ทำไร่ทำนา และเลี้ยงสัตว์ ประมาณ ร้อยละ 90 (**ที่มา**: แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561-2565 ขององค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี เข้าถึงโดย https://mahaphot.org/?p=1628 เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2565)

3.3) การประมง

ตำบลมหาโพธิ มีพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด ประมาณ 165.18 ไร่ มีจำนวนครัวเรือนที่เพาะเลี้ยง ประมาณ 137 ครัวเรือน (**ที่มา:** ประมงอำเภอสระโบสถ์, 2565 ข้อมูลด้านประมง อำเภอสระโบสถ์ ข้อมูล ณ วันที่ 18 มีนาคม 2565) ประเภทการเลี้ยง เป็นบ่อดิน กลุ่มสัตว์น้ำที่เพาะเลี้ยง คือ ปลาน้ำจืด ได้แก่ ปลานิล ปลาตะเพียน ปลาดุกบิ๊กอุย ปลาทับทิม และปลาน้ำจืดอื่นๆ เป็นต้น

4) ด้านเกษตรกรรมบริเวณพื้นที่ศึกษาของโครงการ

จากการศึกษาการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรในบริเวณพื้นที่โครงการ และบริเวณพื้นที่ศึกษารัศมี 3 กิโลเมตรจากพื้นที่โครงการ พบว่า มีพื้นที่เกษตรกรรมกระจายอยู่โดยรอบของพื้นที่โครงการ ได้แก่ นาข้าว ซึ่งมีพื้นที่มากที่สุด ประมาณ 7,777.58 ไร่ รองลงมา คือ ข้าวโพด ประมาณ 1,668.67 ไร่ และมันสำปะหลัง ประมาณ 689.08 ไร่ ตามลำดับ พื้นที่เกษตรกรรมในพื้นที่ศึกษา มีเนื้อที่ประมาณ 10,135.33 ไร่ (16.21 ตารางกิโลเมตร) หรือคิดเป็นร้อยละ 49.02 ของพื้นที่ศึกษาทั้งหมด

3.3.4 การอุตสาหกรรม

การศึกษาข้อมูลด้านอุตสาหกรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินในด้านอุตสาหกรรมต่างๆ เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการประเมินผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

3.3.4.1 วิธีการศึกษา

1) ทำการรวบรวมข้อมูลจากรายงานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ข้อมูลของกรมโรงงานอุตสาหกรรม แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ และแผนพัฒนาตำบล เกี่ยวกับการประกอบอุตสาหกรรม

2) ทำการสำรวจภาคสนาม สอบถามจากประชาชนในบริเวณใกล้เคียงพื้นที่โครงการเกี่ยวกับการประกอบอุตสาหกรรม

3.3.4.2 ผลการศึกษา

1) อุตสาหกรรมในจังหวัดลพบุรี

จังหวัดลพบุรีมีโรงงานที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการ (สะสม) ณ วันที่ 31 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2563 จำนวนทั้งสิ้น 655 โรงงาน เงินลงทุนรวม 111,339.15 ล้านบาท และจำนวนคนงานรวม 53,733 คน แยกตาม จำพวกโรงงาน ดังนี้ (**ที่มา:** แผนปฏิบัติการ ด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมจังหวัดลพบุรี (พ.ศ. 2563 – 2565) ฉบับทบทวน พ.ศ. 2565 เข้าถึงโดย https://lopburi.industry.go.th/th/cms-of-143 เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2565) (**ตารางที่ 3.3-18**)

ตารางที่ 3.3-18: แสดงจำนวนโรงงาน เงินทุน และคนงาน แยกตามจำพวกโรงงาน

จำพวกที่	จำนวนโรงงาน	จำนวนเงินทุน (ล้านบาท)	จำนวนคนงาน (คน)
จำพวก 1	3	1,771.08	201
จำพวก 2	8	128.13	496
จำพวก 3	644	109,439.94	53,036
รวม	655	111,339.15	53,733

ที่มา: แผนปฏิบัติการ ด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมจังหวัดลพบุรี (พ.ศ. 2563 – 2565) ฉบับทบทวน พ.ศ. 2565 เข้าถึงโดย https://lopburi.industry.go.th/th/cms-of-143 เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2565

อุตสาหกรรมหลักที่สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับจังหวัด คือ อุตสาหกรรมอาหาร ซึ่งมีโรงงานขนาดใหญ่หลายโรงงาน เช่น สหฟาร์ม เบทาโกร บีฟูดส์ มีมูลค่าการส่งออกสูง ดังนั้น มูลค่าการส่งออกจึงเป็นตัวแปรผันแนวโน้มด้านเศรษฐกิจของจังหวัดได้ส่วนหนึ่ง

โรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่สำคัญในจังหวัดลพบุรี ได้แก่

1. บริษัท ในเครือมินีแบ จำนวน 6 โรงงาน ประกอบกิจการ ผลิตและประกอบผลิตภัณฑ์อีเล็คโทรนิคส์ เงินลงทุนรวม 11,935.70 ล้านบาท แรงงาน 10,633 คน

2. บริษัท ในเครืออินโดรามา จำนวน 9 โรงงาน ประกอบกิจการ ผลิตโพลีเอทิลีนเทเรฟทาเลท, ผลิตเส้นด้าย จากขนสัตว์, ผลิตขวดและบรรจุภัณฑ์พลาสติก เงินลงทุนรวม 3,053 ล้านบาท แรงงาน 534 คน

3. บริษัท ในเครือเบทาโกร จำนวน 11 โรงงาน ประกอบกิจการ ผลิตอาหารสัตว์อาหารแปรรูป จากเนื้อสัตว์ (ไก่, หมู) เงินลงทุนรวม 6,496 ล้านบาท แรงงาน 2,805 คน

4. บริษัท พัฒนาพลังงานธรรมชาติ จำกัด จำนวน 1 โรงงาน ประกอบกิจการ ผลิตพลังงานไฟฟ้าจากแสงอาทิตย์ เงินลงทุน 1,057 ล้านบาท แรงงาน 4 คน

5. บริษัท สุรินทร์ออมย่า เคมิคอล (ประเทศไทย) จำกัด ประกอบกิจการ บดแคลเซี่ยมคาร์บอเนต เงินลงทุน 4,203.11 ล้านบาท แรงงาน 61 คน

6. บริษัท ในเครือสหฟาร์ม จำนวน 6 โรงงาน ประกอบกิจการ ผลิตอาหารสัตว์ อาหารแปรรูปไก่ เงินลงทุนรวม 2,586.29 ล้านบาท แรงงาน 5,909 คน

7. บริษัท เหล็กทรัพย์ จำกัด ประกอบกิจการ หลอม หล่อ รีด ดึงหรือผลิตเหล็ก เงินลงทุน 3,000 ล้านบาท แรงงาน 360 คน

8. บริษัท ทรัพย์ทิพย์ จำกัด ประกอบกิจการ ผลิตเอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิง เงินลงทุน 3,000 ล้านบาท แรงงาน 360 คน

9. บริษัท อุตสาหกรรมน้ำตาล ที.เอ็น. จำกัด ประกอบกิจการ ผลิตน้ำตาลทราย เงินลงทุน 1,770 ล้านบาท แรงงาน 357 คน

10.บริษัท น้ำตาลสระบุรี จากัด (อ.สระโบสถ์) ประกอบกิจการ ผลิตน้ำตาลทราย เงินลงทุน 5,800 ล้านบาท แรงงาน 390 คน

11.บริษัท เอสพีพี ซิค จำกัด จำนวน 3 โรงงาน ประกอบกิจการ ผลิตพลังงานไฟฟ้าจากเซลล์แสงอาทิตย์ เงินลงทุน 8,025 ล้านบาท แรงงาน 70 คน

ตารางที่ 3.3-19: แสดงจำนวนโรงงาน เงินทุน และคนงาน แยกตามหมวดอุตสาหกรรม

ที่	หมวดอุตสาหกรรม	จำนวนโรงงาน	เงินทุน (ล้านบาท)	คนงาน (คน)
1	อุตสาหกรรมเกษตร	149	10,504.66	2,028
2	อุตสาหกรรมอาหาร	80	20,889.45	21,454
3	อุตสาหกรรมเครื่องดื่ม	5	1,420.20	70
4	อุตสาหกรรมสิ่งทอ	2	1,598.66	48
5	อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกาย	5	393.90	4,228
6	อุตสาหกรรมเครื่องหนัง	2	62.47	600
7	อุตสาหกรรมไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	32	830.98	451
8	อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ฯ	7	46.76	365
9	อุตสาหกรรมกระดาษฯ	3	2,184.94	595
11	อุตสาหกรรมเคมี	34	9,809.71	1,817
12	อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม	10	293.52	64
13	อุตสาหกรรมยาง	1	16.50	9
14	อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์พลาสติก	29	4,898.04	1,389
15	อุตสาหกรรมอโลหะ	61	11,560.85	2,775
16	อุตสาหกรรมโลหะ	5	3,218.60	520
17	อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ซ่อมแซมโลหะ	32	713.66	679
18	อุตสาหกรรมเครื่องจักรกล	33	491.36	663
19	อุตสาหกรรมไฟฟ้า	10	228.16	13,108
20	อุตสาหกรรมขนส่ง	37	1,335.46	765
21	อุตสาหกรรมอื่นๆ	118	40,831.28	1,668
รวม		**655**	**111,339.15**	**53,733**

หมายเหตุ: ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ที่มา: แผนปฏิบัติการ ด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมจังหวัดลพบุรี (พ.ศ. 2563 – 2565) ฉบับทบทวน พ.ศ. 2565
เข้าถึงโดย https://lopburi.industry.go.th/th/cms-of-143 เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2565

พบว่า ในปี 2563 ประเภทอุตสาหกรรมที่ผลิตในจังหวัดลพบุรีที่มีเงินลงทุนมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อุตสาหกรรมอาหาร จำนวนโรงานทั้งสิ้น จำนวน 80 โรงงาน เงินลงทุน 20,299.45 ล้านบาท รองลงมาได้แก่ ประเภทอโลหะ จำนวน 61 โรงงาน เงินลงทุน จำนวน 11,560.85 ล้านบาท และประเภทอุตสาหกรรมเคมี จำนวน 34 โรงงาน เงินลงทุน 9,809.71 ล้านบาท (**ที่มา:** แผนปฏิบัติการ ด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมจังหวัดลพบุรี (พ.ศ. 2563 – 2565) ฉบับทบทวน พ.ศ. 2565 เข้าถึงโดย https://lopburi.industry.go.th/th/cms-of-143 เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2565)

2) อุตสาหกรรมในอำเภอสระโบสถ์

อำเภอสระโบสถ์ มีโรงงานอุตสาหกรรมที่ขึ้นทะเบียนกับกรมโรงงานอุตสาหกรรม จำนวน ทั้งสิ้น 15 โรงงาน (**ที่มา** : ข้อมูลโรงงาน, กรมโรงงานอุตสาหกรรม, เมษายน 2565, เข้าถึงโดย https://userdb.diw.go.th/ results1.asp, สืบค้นเมื่อวันที่ 7 เมษายน พ.ศ. 2565) โรงงานอุตสาหกรรมที่สำคัญๆ ได้แก่ โรงงานสีข้าว ลานมัน โรงงานทำมันเส้น โรงงานผลิตน้ำตาลทรายดิบ น้ำตาลทรายขาว น้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์ โรงงานผลิตน้ำแข็งก้อนเล็ก โรงงานทำแผ่น พีวีซี และแผ่นยางฉนวนกันเสียง ฉนวนกันเสียงและกันความร้อน ด้วยเส้นใยโพลีเอสเทอร์ โรงงานผลิตคอนกรีตผสมเสร็จ และโรงงานผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้าและผลิตและจำหน่ายไอน้ำ เป็นต้น

3) อุตสาหกรรมในตำบลมหาโพธิ

ตำบลมหาโพธิ มีโรงงานอุตสาหกรรมที่ขึ้นทะเบียนกับกรมโรงงานอุตสาหกรรม จำนวน 2 โรงงาน ได้แก่ โรงงานสีข้าว และโรงงานลานมัน และการเก็บรักษาหรือลำเลียงพืช เมล็ดพืชในไซโล โกดัง หรือคลังสินค้า (**ที่มา** : ข้อมูลโรงงาน, กรมโรงงานอุตสาหกรรม, เมษายน 2565, เข้าถึงโดย https://userdb.diw.go.th/ results1. asp, สืบค้นเมื่อวันที่ 7 เมษายน พ.ศ. 2565)

4) อุตสาหกรรมในบริเวณพื้นที่ศึกษา

สำหรับแหล่งอุตสาหกรรมที่พบในบริเวณใกล้เคียงพื้นที่โครงการนั้น พบอุตสาหกรรมเหมืองแร่ ของห้างหุ้นส่วนจำกัดคลองยาง ประทานบัตรที่ 22464/14520 ชนิดแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินเพอร์ไลต์ เนื้อที่ 181-0-24 ไร่ สิ้นอายุประทานบัตรไปเมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2560 (ที่มา: กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่, 2565 เข้าถึงโดย http://www.dpim.go.th/webservices/con_report.php เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2565)

3.3.5 สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

ศึกษาระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการของชุมชนในบริเวณพื้นที่ศึกษา ซึ่งประกอบด้วย การใช้น้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภค เพื่อการเกษตร การใช้ไฟฟ้า ตลอดจนการติดต่อสื่อสาร เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการประเมินผลกระทบจากการดำเนินโครงการ

3.3.5.1 วิธีการศึกษา

1) รวบรวมข้อมูลทุติยภูมิเกี่ยวกับการใช้น้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภค เพื่อการเกษตร การใช้ไฟฟ้า รวมทั้งการติดต่อสื่อสาร จากรายงานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาตำบล เป็นต้น

2) สำรวจภาคสนามเพื่อสัมภาษณ์ชุมชนที่อยู่ในพื้นที่ศึกษา เพื่อศึกษาลักษณะการใช้น้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภค เพื่อการเกษตร การใช้ไฟฟ้า รวมทั้งการติดต่อสื่อสาร

3.3.5.2 ผลการศึกษา

1) ระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการในจังหวัดลพบุรี

ระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการในจังหวัดลพบุรี ประกอบด้วย การใช้ไฟฟ้า การประปา และการสื่อสาร โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1) การใช้น้ำ

- การใช้น้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภค จังหวัดลพบุรี มีจำนวนกำลังการผลิตน้ำประปา จำนวน 5,198 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง ปริมาณน้ำประปาที่ผลิตได้ จำนวน 26,623,090 ลูกบาศก์เมตร ปริมาณน้ำที่จำหน่ายแก่ผู้ใช้ 18,967,314 ลูกบาศก์เมตร ปริมาณน้ำที่จำหน่ายเพื่อสาธารณประโยชน์และรั่วไหลจำนวน 7,660,078 ลูกบาศก์เมตร ปริมาณน้ำที่ใช้ในระบบ จำนวน 867,757 ลูกบาศก์เมตร และจำนวนผู้ใช้น้ำประปา จำนวน 73,497 ราย อำเภอที่มีจำนวนผู้ใช้น้ำประปามากที่สุดคือ อำเภอเมืองลพบุรี จำนวน 46,195 ราย รองลงมาคือ อำเภอโคกสำโรง จำนวน 9,852 ราย และอำเภอบ้านหมี่ 7,359 ราย ตามลำดับ (**ตารางที่ 3.3-20**) (**ที่มา:** แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดลพบุรี ปี พ.ศ.2561 – 2565 เข้าถึงโดย https://www.opsmoac.go.th/news-files-412791791933 เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2565)

ตารางที่ 3.3-20: กำลังผลิตและการใช้น้ำประปา

อำเภอ	กำลังการผลิต (ลบ.ม./ชม.)	น้ำที่ผลิตได้ (ลบ.ม.)	ปริมาณน้ำที่จำหน่ายแก่ผู้ใช้ (ลบ.ม.)	ปริมาณน้ำที่จ่ายสาธารณะและรั่วไหล (ลบ.ม.)	ปริมาณน้ำที่ใช้ในระบบ (ลบ.ม.)	จำนวนผู้ใช้น้ำ (ราย)
เมืองลพบุรี	3,750	22,898,865	15,970,435	6,667,409	439,476	48,209
ชัยบาดาล	370	2,895,734	1,751,245	992,714	210,731	7,199
โคกสำโรง	400	2,988,192	2,004,066	1,134,303	114,055	10,323
พัฒนานิคม	-	-	-	-	-	-
บ้านหมี่	400	2,496,104	1,566,226	823,343	96,004	7,436
ท่าวุ้ง	-	-	110,316	-	-	411
หนองม่วง	150	423,332	280,582	120,468	16,282	1,895
ท่าหลวง	-	-	-	-	-	-
ลำสนธิ	300	471,828	282,168	168,660	21,000	4,534
สระโบสถ์	28	48,624	31,032	13,032	4,188	180
โคกเจริญ	60	436,908	270,468	142,940	23,500	1,479
รวม	5,458	32,659,587	22,266,538	10,062,869	925,236	81,666

ที่มา: แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดลพบุรี ปี พ.ศ.2561 – 2565 เข้าถึงโดย https://www.opsmoac.go.th/news-files-412791791933 เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2565, อ้างถึง การประปาส่วนภูมิภาค สาขาลพบุรี, สาขาชัยบาดาล และสาขาบ้านหมี่ (ข้อมูล ณ 31 พฤษภาคม 2562)

- **การใช้น้ำเพื่อการเกษตร**

พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน

1) จังหวัดลพบุรี ตั้งอยู่ใน 2 ลุ่มน้ำหลัก ได้แก่ ลุ่มน้ำเจ้าพระยาและลุ่มน้ำป่าสัก โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.1) ลุ่มน้ำเจ้าพระยา ในพื้นที่จังหวัดลพบุรี 1.999 ล้านไร่ เป็นพื้นที่เกษตรกรรม1.479 ล้านไร่ พื้นที่ชลประทาน 0.520 ล้านไร่

1.2) ลุ่มน้ำป่าสัก ในพื้นที่จังหวัดลพบุรี 1.875 ล้านไร่ เป็นพื้นที่เกษตรกรรม 1.715 ล้านไร่ พื้นที่ชลประทาน 0.160 ล้านไร่

2) จังหวัดลพบุรีมีโครงการชลประทาน ประกอบด้วย โครงการขนาดใหญ่ 4 โครงการ และโครงการอ่างเก็บน้ำ ได้แก่ (**ตารางที่ 3.3-21**)

ตารางที่ 3.3-21: แสดงโครงการชลประทานและพื้นที่ชลประทาน

ลำดับที่	ชื่อโครงการชลประทาน	ครอบคลุมพื้นที่ (ไร่)
1	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาช่องแค	181,200
2	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษามหาราช	125,500
3	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโคกกระเทียม	109,992
4	โครงการฯ เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์	144,500

ที่มา: แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดลพบุรี ปี พ.ศ.2561 – 2565 เข้าถึงโดย https://www.opsmoac.go.th/news-files-412791791933 เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2565, อ้างถึง โครงการชลประทานลพบุรี (ข้อมูล ณ วันที่ 31 พฤษภาคม 2562)

ตารางที่ 3.3-22: แสดงโครงการอ่างเก็บน้ำ ที่ตั้ง ความจุพื้นที่ผิวน้ำและพื้นที่ชลประทาน

ลำดับที่	ชื่อโครงการชลประทาน	ที่ตั้ง		ความจุ (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่ผิวน้ำ (ไร่)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)
		ตำบล	อำเภอ			
1	อ่างเก็บน้ำห้วยสีดา	กุดตาเพชร	ลำสนธิ	0.989	40	**1,750**
2	อ่างเก็บน้ำห้วยซับประดู่	กุดตาเพชร	ลำสนธิ	0.983	40	1,700
3	อ่างเก็บน้ำห้วยโป่ง	ห้วยโป่ง	โคกสำโรง	2.070	70	789
4	อ่างเก็บน้ำพิบูลสงคราม	เขาพระงาม	เมืองลพบุรี	2.600	-	1,000
5	อ่างเก็บน้ำห้วยใหญ่ (วังแขม)	มหาโพธิ	สระโบสถ์	12.000	1,990	9,525
6	อ่างเก็บน้ำห้วยแฟน	เขาพระงาม	เมืองลพบุรี	1.900	269	1,000
7	อ่างเก็บน้ำห้วยซับเหล็ก	โคกตูม	เมืองลพบุรี	10.560	-	12,100
8	อ่างเก็บน้ำห้วยส้ม	โคกตูม	เมืองลพบุรี	12.500	-	9,000
9	อ่างเก็บน้ำซับตะเคียน	เขาแหลม	ชัยบาดาล	8.420	600	7,830
10	อ่างเก็บน้ำห้วยหิน	เขาแหลม	ชัยบาดาล	2.250	138	1,400
11	อ่างเก็บน้ำกุดตามเพชร	กุดเพชร	ลำสนธิ	43.000	4,875	48,487
รวม				**97.272**	**8,022**	**94,581**

ที่มา: แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดลพบุรี ปี พ.ศ.2561 – 2565 เข้าถึงโดย https://www.opsmoac.go.th/news-files-412791791933 เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2565, อ้างถึง โครงการชลประทานลพบุรี (ข้อมูล ณ 31 พฤษภาคม 2562)

แหล่งกักเก็บน้ำขนาดเล็ก รายละเอียดดัง**ตารางที่ 3.3-23**

ตารางที่ 3.3-23: แหล่งกักเก็บน้ำขนาดเล็ก (สระน้ำ, บ่อน้ำ, ฝายชะลอน้ำ) ของจังหวัด

อำเภอ	แหล่งกักเก็บน้ำ					
	สระน้ำ		บ่อน้ำ		ฝายชะลอน้ำ	
	จำนวน (สระ)	ความจุ (ลบ.ม.)	จำนวน (บ่อ)	ความจุ (ลบ.ม.)	จำนวน (แห่ง)	ความจุ (ลบ.ม.)
เมืองลพบุรี	-	-	7	8,820	-	-
ชัยบาดาล	-	-	5	6,300	7	-
โคกสำโรง	-	-	2	2,520	-	-
บ้านหมี่	18	23,400	5	6,300	-	-
พัฒนานิคม	-	-	38	47,880	-	-
ท่าวุ้ง	-	-	-	-	-	-
หนองม่วง	-	-	25	31,500	-	-
ท่าหลวง	13	16,900	4	5,040	-	-
สระโบสถ์	24	31,200	35	44,100	-	-
โคกเจริญ	-	-	-	-	6	-
ลำสนธิ	-	-	-	-	-	-
รวม	**55**	**71,500**	**121**	**152,460**	**13**	**-**

ที่มา: แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดลพบุรี ปี พ.ศ.2561 – 2565 เข้าถึงโดย https://www.opsmoac.go.th/news-files-412791791933 เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2565, อ้างถึง สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดลพบุรี, สถานีพัฒนาที่ดินลพบุรี (ข้อมูล ณ วันที่ 22 พฤษภาคม 2562)

1.2) การใช้ไฟฟ้า

จังหวัดลพบุรีมีผู้ใช้ไฟฟ้า 286,380 ครัวเรือน โดยอำเภอที่มีครัวเรือนใช้ไฟฟ้ามากที่สุด ได้แก่ อำเภอเมืองลพบุรี รองลงมาคือ อำเภอชัยบาดาล อำเภอโคกสำโรง และอำเภอพัฒนานิคม ตามลำดับ และมีครัวเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ 306 ครัวเรือน แสดงดัง**ตารางที่ 3.3-24** (**ที่มา:** แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดลพบุรี ปี พ.ศ.2561 – 2565 เข้าถึงโดย https://www.opsmoac.go.th/news-files-412791791933 เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2565)

ตารางที่ 3.3-24: จำนวนครัวเรือนที่มีและไม่มีไฟฟ้าใช้

อำเภอ	ครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้	ครัวเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้
เมืองลพบุรี	101,846	32
ชัยบาดาล	34,862	20
โคกสำโรง	29,632	141
พัฒนานิคม	27,653	55
บ้านหมี่	25,701	21
ท่าวุ้ง	16,656	1
หนองม่วง	13,182	5
ท่าหลวง	10,839	2
ลำสนธิ	9,894	5
สระโบสถ์	8,137	14
โคกเจริญ	8,069	10
รวม	**286,380**	**306**

ที่มา: แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดลพบุรี ปี พ.ศ.2561 – 2565 เข้าถึงโดย https://www.opsmoac.go.th/news-files-412791791933 เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2565, อ้างถึง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 3 (ภาคเหนือ) จังหวัดลพบุรี (ข้อมูล ณ 31 พฤษภาคม 2562)

1.3) การติดต่อสื่อสาร

จากการจัดเก็บข้อมูลผู้ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร ในปี 2563 จากประชากรอายุ 6 ปี ขึ้นไป จากจำนวนประชากรทั้งหมดจำนวน 731,023 คน พบว่า มีผู้ใช้คอมพิวเตอร์ จำนวน 172,426 คน คิดเป็นร้อยละ 26.86 ผู้ใช้บริการอินเตอร์เน็ตจำนวน 612,681 คน คิดเป็นร้อยละ 83.81 และผู้ใช้โทรศัพท์มือถือ จำนวน 710,266 คน คิดเป็นร้อยละ 97.16 (**ที่มา:** แผนพัฒนาจังหวัดลพบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2570 เข้าถึงโดย http://website2021.lopburi.go.th/lopburi-province-development-plan/ เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2565)

2) ระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการในอำเภอสระโบสถ์

2.1)การใช้น้ำ

- การใช้น้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภค อำเภอสระโบสถ์ มีจำนวนกำลังการผลิตน้ำประปา จำนวน 28 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง ปริมาณน้ำประปาที่ผลิตได้ จำนวน 48,624 ลูกบาศก์เมตร ปริมาณน้ำที่จำหน่ายแก่ผู้ใช้ 31,032 ลูกบาศก์เมตร ปริมาณน้ำที่จำหน่ายเพื่อสาธารณประโยชน์และรั่วไหลจำนวน 13,032 ลูกบาศก์เมตร ปริมาณน้ำที่ใช้ในระบบ จำนวน 4,188 ลูกบาศก์เมตร และจำนวนผู้ใช้น้ำประปา จำนวน 180 ราย (**ตารางที่ 3.3-20)** (**ที่มา:** แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดลพบุรี ปี พ.ศ.2561 – 2565 เข้าถึงโดย https://www.opsmoac.go.th/news-files-412791791933 เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2565)

- การใช้น้ำเพื่อการเกษตรกรรม ในพื้นที่อำเภอสระโบสถ์ มีพื้นที่ชลประทาน 1 โครงการ ได้แก่ อ่างเก็บน้ำห้วยใหญ่ (วังแขม) ความจุ 12.0 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่ผิวน้ำ 1,990 ไร่ พื้นที่ชลประทาน 9,525 ไร่ มีแหล่งกักเก็บน้ำขนาดเล็ก จำนวน 24 สระ ความจุ 31,200 ลูกบาศก์เมตร มีบ่อน้ำ จำนวน 35 บ่อ ความจุ 44,100

ลูกบาศก์เมตร (**ที่มา:** แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดลพบุรี ปี พ.ศ.2561 – 2565 เข้าถึงโดย https://www.opsmoac.go.th/news-files-412791791933 เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2565)

2.2) การใช้ไฟฟ้า

อำเภอสระโบสถ์ มีการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จำนวน 1 แห่ง มีผู้ใช้ไฟฟ้า 8,137 ครัวเรือน และมีครัวเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ 14 ครัวเรือน (**ที่มา:** แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดลพบุรี ปี พ.ศ.2561 – 2565 เข้าถึงโดย https://www.opsmoac.go.th/news-files-412791791933 เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2565, อ้างถึง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 3 (ภาคเหนือ) จังหวัดลพบุรี (ข้อมูล ณ 31 พฤษภาคม 2562))

2.3) การติดต่อสื่อสาร

ในท้องที่อำเภอสระโบสถ์มีที่ทำการไปรษณีย์ให้บริการแก่ประชาชน รวมทั้งโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบต่างๆ มีพื้นที่รับสัญญาณได้ครอบคลุมพื้นที่เกือบทั้งหมด

3) ระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการในตำบลมหาโพธิ

3.1) การใช้น้ำ

- การใช้น้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภค ตำบลมหาโพธิ มีประปาหมู่บ้าน 10 หมู่บ้าน (**ที่มา**: แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561-2565) ขององค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี เข้าถึงโดย https://mahaphot.org/?p=1628 เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2565)

- การใช้น้ำเพื่อการเกษตร ในพื้นที่ตำบลมหาโพธิ มีแหล่งน้ำธรรมชาติ ได้แก่ ลำน้ำ, ลำห้วย 4 สาย บึง, หนองและอื่นๆ 6 แห่ง ฝาย 17 แห่ง บ่อโยก 22 แห่ง และสระน้ำ 6 แห่ง (**ที่มา**: แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561-2565) ขององค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี เข้าถึงโดย https://mahaphot.org/?p=1628 เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2565)

3.2) การใช้ไฟฟ้า

ทุกหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ มีไฟฟ้าใช้อย่างทั่วถึง (**ที่มา**: แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561-2565) ขององค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี เข้าถึงโดย https://mahaphot.org/?p=1628 เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2565)

3.3) การติดต่อสื่อสาร

ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ มีเครือข่ายโทรคมนาคม 3 แห่ง และที่ทำการไปรษรีย์โทรเลข (สาขา) 1 แห่ง (**ที่มา**: แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561-2565) ขององค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี เข้าถึงโดย https://mahaphot.org/?p=1628 เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2565)

3.4 คุณค่าต่อคุณภาพชีวิต

การศึกษาด้านคุณภาพชีวิตของประชาชนที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงพื้นที่โครงการ โดยทำการศึกษาถึงสภาพเศรษฐกิจ สังคม และการมีส่วนร่วมของประชาชน สาธารณสุข อาชีวอนามัยและความปลอดภัย ตลอดจนการศึกษาด้านโบราณคดี โบราณสถาน สิ่งที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ และศาสนสถาน ในบริเวณพื้นที่โครงการและพื้นที่ใกล้เคียง โดยมีรายละเอียดวิธีการศึกษาและผลการศึกษาในแต่ละประเด็น ดังนี้

3.4.1 สภาพเศรษฐกิจและสังคม

การดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของทางโครงการ อาจส่งผลกระทบต่อสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในชุมชนที่อยู่บริเวณใกล้เคียงพื้นที่โครงการ ดังนั้นการศึกษาถึงสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในปัจจุบัน จะทำให้ทราบถึงรูปแบบและวิธีการดำเนินชีวิตของประชาชนในชุมชนที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากการดำเนินการทำเหมืองของโครงการ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมต่อไป

3.4.1.1 วิธีการศึกษา

1) รวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ ศึกษาจากข้อมูลรายงานหรือเอกสาร จากหน่วยงานราชการในท้องถิ่นระดับตำบล หรือระดับอำเภอในส่วนที่เกี่ยวข้อง ครอบคลุมพื้นที่ศึกษารัศมี 3 กิโลเมตร จากที่ตั้งโครงการ โดยศึกษาในเขตตำบลมหาโพธิ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี

2) การสำรวจภาคสนาม จะใช้แบบสอบถามสัมภาษณ์ประชากรตัวอย่างในพื้นที่ชุมชนเป้าหมาย ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรส่วนใหญ่ที่อาศัยอยู่โดยรอบพื้นที่โครงการ ที่อาจได้รับผลกระทบหรือเป็นกลุ่มประชาชนที่มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) โดยการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนและกลุ่มครัวเรือนในบริเวณพื้นที่ศึกษา ซึ่งคณะผู้ศึกษาได้ให้รายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับโครงการในเบื้องต้น

3.4.1.2 ผลการศึกษา

1) สภาพเศรษฐกิจและสังคมจังหวัดลพบุรี

1.1) สภาพทั่วไป

ที่ตั้งและขนาดพื้นที่

จังหวัดลพบุรีตั้งอยู่ภาคกลางของประเทศไทย บนฝั่งซ้ายของแม่น้ำลพบุรี มีระยะทางห่างจากกรุงเทพมหานครไปทางทิศเหนือตามเส้นทางถนนพหลโยธิน 153 กิโลเมตรหรือตามเส้นทางรถไฟประมาณ 133 กิโลเมตรมีเนื้อที่ประมาณ 6,199.77 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 4,063,169 ไร่ (**ที่มา**: แผนพัฒนาจังหวัดลพบุรีประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2570 เข้าถึงโดย http://website2021.lopburi.go.th/lopburi-province-development-plan/ เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2565)

อาณาเขต

จังหวัดลพบุรีมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอตากฟ้าและอำเภอตาคลีจังหวัดนครสวรรค์ และอำเภอศรีเทพจังหวัดเพชรบูรณ์

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอบ้านแพรกจังหวัดพระนครศรีอยุธยา อำเภอพระพุทธบาท และอำเภอหนองโดน จังหวัดสระบุรี

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอเทพสถิตจังหวัดชัยภูมิ อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา และอำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอเมืองสิงห์บุรีและอำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี อำเภอไชโย จังหวัดอ่างทอง และอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์

เขตการปกครอง

จังหวัดลพบุรีแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 11 อำเภอ 121 ตำบล 1,122 หมู่บ้าน 1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด 23 เทศบาล (3 เทศบาลเมือง 20 เทศบาลตำบล) 102 องค์การบริหารส่วนตำบล (**ตารางที่ 3.4-1**)

ตารางที่ 3.4-1: จำนวนอำเภอ ตำบล หมู่บ้าน เทศบาล อบต.ของจังหวัดลพบุรี

อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล	อบจ.	อบต.	ระยะทางห่างจากจังหวัด (กม.)
เมืองลพบุรี	565.613	22	216	8	1	14	0.3
โคกสำโรง	982.50	13	137	1	-	13	40
ชัยบาดาล	1,253.00	17	136	1	-	16	89
ท่าวุ้ง	242.8	11	128	5	-	7	17
บ้านหมี่	585.7	21	157	1	-	20	32
พัฒนานิคม	517	9	89	4	-	7	51
ท่าหลวง	538.9	6	45	1	-	5	83
สระโบสถ์*	304.65	5	46	1	-	3	70
โคกเจริญ	317.1	5	53	-	-	5	94
ลำสนธิ	447	6	49	-	-	6	129
หนองม่วง	445.503	6	67	1	-	6	67
รวม	**6,199.77**	**121**	**1,122**	**23**	**1**	**102**	**-**

ที่มา: แผนพัฒนาจังหวัดลพบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2570 เข้าถึงโดย http://website2021.lopburi.go.th/lopburi-province-development-plan/ เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2565 อ้างถึง สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี (ข้อมูล ณ กรกฎาคม 2564)

หมายเหตุ : * อำเภอที่ตั้งโครงการ

1.2) สภาพทางสังคม

ประชากร

ณ เดือน สิงหาคม 2564 จังหวัดลพบุรี มีประชากรรวมทั้งสิ้น 740,487 คน ชาย 369,278 คน หญิง 371,209 คน และมีจำนวนครัวเรือน 302,176 ครัวเรือน โดยมีขนาดของครัวเรือน ประมาณ 2.55 คนต่อครัวเรือนโครงสร้างของครัวเรือนมีลักษณะครัวเรือนเดี่ยว พิจารณาได้จากความสัมพันธ์ ลักษณะการอยู่อาศัยของครัวเรือน คือการที่บุคคลที่อยู่และกินร่วมกันในสถานที่อยู่อาศัยเดียวกัน กล่าวคือ ถ้าบุคคลที่อยู่และกินร่วมกันมีเฉพาะรุ่นพ่อแม่กับรุ่นลูกที่ยังไม่แต่งงาน จัดเป็นครัวเรือนเดี่ยว (ครัวเรือน 2 รุ่น) ถ้ามีทั้งรุ่นปู่ย่า/ตายาย รุ่นพ่อแม่ และรุ่นลูก/รุ่นหลานด้วย จัดเป็นครัวเรือนขยาย (ครัวเรือน 3 รุ่น หรือมากกว่า) ความหนาแน่นของประชากรในแต่ละอำเภอต่อพื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตร พบว่า อำเภอที่มีความหนาแน่น ของประชากรมากที่สุดคือ อำเภอเมืองลพบุรี คิดเป็นอัตราส่วนประชากร 432 คนต่อพื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตร ส่วนอำเภอที่มีความหนาแน่นของประชากรน้อยที่สุด คือ อำเภอท่าหลวง คิดเป็นอัตราส่วนประชากร 55 คน ต่อพื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตร (**ตารางที่ 3.4-2**)

ตารางที่ 3.4-2: จำนวนประชากร ความหนาแน่นและขนาดของครัวเรือน จำแนกตามอำเภอ พ.ศ. 2564

อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ลักษณะของประชากรและครัวเรือน				ความหนาแน่น	ขนาดของครัวเรือน
		ประชากร	ชาย	หญิง	ครัวเรือน		
เมืองลพบุรี	565.613	244,872	126,471	118,401	107,470	432.93	2.28
โคกสำโรง	983.50	81,969	40,473	41,496	31,403	83.43	2.61
ชัยบาดาล	1,253.00	89,270	43,903	45,367	36,806	71.25	2.43
ท่าวุ้ง	242.8	48,316	23,200	25,116	17,335	199..00	2.79
บ้านหมี่	585.7	72,435	34,762	37,673	26,557	123.67	2.73
พัฒนานิคม	517	68,279	33,481	34,798	29,825	132.07	2.29
ท่าหลวง	538.9	29,620	14,630	14,990	11,547	54.96	2.57
สระโบสถ์	304.65	21,307	10,586	10,721	8,565	69.94	2.49
โคกเจริญ	317.1	24,338	12,167	12,171	8,544	76.75	2.85
ลำสนธิ	447	27,273	13,574	13,699	10,423	61.01	2.62
หนองม่วง	445.503	32,808	16,031	16,777	13,681	73.64	2.40
รวม/เฉลี่ย	**6,199.77**	**740,487**	**369,278**	**371,209**	**302,176**	119.44	**2.55**

ที่มา: แผนพัฒนาจังหวัดลพบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2570 เข้าถึงโดย http://website2021.lopburi.go.th/lopburi-province-development-plan/ เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2565 อ้างถึง กรมการปกครองกระทรวงมหาดไทย, สิงหาคม 2564

กลุ่มชาติพันธุ์

จังหวัดลพบุรีมีกลุ่มชาติพันธุ์ที่หลากหลาย เนื่องจากเป็นดินแดนประวัติศาสตร์อันยาวนานนับแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์จากหลักฐานบันทึกของชาวฝรั่งเศสต้นกรุงรัตนโกสินทร์มีกลุ่มชาติพันธ์ต่างๆ เริ่มอพยพเข้าสู่จังหวัดลพบุรีเนื่องจากภาวะสงครามการกวาดต้อนผู้คนมาเป็นเชลยหรืออพยพย้ายถิ่นฐาน ของคนอีสานเพื่อเป็นแรงงานในการก่อสร้างเมืองทำให้จังหวัดลพบุรีมีความหลากหลายทางชาติพันธุ์อย่างน้อย 5 กลุ่มชาติพันธุ์ที่อาศัยอยู่ได้แก่ กลุ่มคนไทยภาคกลางพื้นถิ่นกลุ่มไทยเบิ้ง กลุ่มมอญ (ไทยรามัญ) กลุ่มลาวพวน หรือไทยพวนและกลุ่มจีน

กลุ่มไทยเบิ้ง เป็นชุมชนที่อยู่อาศัยมาสมัยกรุงศรีอยุธยาราวพุทธศตวรรษที่ 22-23 อพยพมาจากเมืองเวียงจันท์ประเทศลาวอาศัยบริเวณลุ่มน้ำป่าสัก มีชุมชนใหญ่อยู่ที่บ้านมะนาวหวาน บ้านโคกสลุง อำเภอพัฒนานิคม และบ้านชัยบาดาล อำเภอชัยบาดาล อำเภอโคกสำโรง อำเภอสระโบสถ์

กลุ่มแง้ว มีถิ่นฐานอยู่ที่เวียงจันทร์และหลวงพระบาง ได้อพยพมาเข้ามาตั้งถิ่นฐานที่ลพบุรี ตำบลพุคา อำเภอบ้านหมี่ ตำบลโคกลำพาน อำเภอเมืองลพบุรี

กลุ่มมอญ (ไทยรามัญ) มีการอพยพมาตั้งถิ่นฐานอยู่บริเวณสองฝั่งริมแม่น้ำลพบุรี สันนิษฐานว่าเป็นชาวมอญจากเมืองมอญ อพยพตามสมเด็จพระนเรศวรมหาราช เข้ามาหลังประกาศเอกราช ณ เมืองแครง

กลุ่มลาวพวนหรือไทยพวน กลุ่มนี้เคยมีถิ่นฐานเดิมอยู่ที่ประเทศลาวเมืองเชียงขวาง ได้อพยพมาหลายครั้ง ตั้งถิ่นฐานในเขตภาคกลางของไทยมานาน นับแต่กรุงศรีอยุธยา จะอาศัยอยู่มากที่ อำเภอบ้านหมี่และอำเภอเมืองลพบุรี

กลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดลพบุรี มีความแตกต่างกันทางวัฒนธรรมและประเพณี มีการรวมกลุ่มกันอย่างเข้มแข็ง คงรักษาอัตลักษณ์วัฒนธรรม ได้แก่ ภาษา การแต่งกาย และขนบธรรมเนียม ประเพณี ไว้อย่างเข้มแข็ง

การนับถือศาสนา

ประชากรจังหวัดลพบุรี จำนวน 740,487 คน นับถือศาสนาพุทธ จำนวน 736,253 คน นับถือศาสนาคริสต์ จำนวน 1,163 คน นับถือศาสนาอิสลาม จำนวน 3,071 คน มีศาสนสถาน ได้แก่ ศาสนาพุทธ มีวัดจำนวน 451 แห่ง สำนักสงฆ์ 268 แห่ง พระภิกษุ 4,620 รูป ศาสนาคริสต์ มีโบสถ์ จำนวน 12 แห่ง และศาสนาอิสลาม มีมัสยิด จำนวน 7 แห่ง (**ตารางที่ 3.4-3**)

ตารางที่ 3.4-3: ข้อมูลจำนวนวัด สำนักสงฆ์ โบสถ์ มัสยิด และพระภิกษุสงฆ์ พ.ศ. 2564

อำเภอ	วัด (แห่ง)	สำนักสงฆ์ (แห่ง)	โบสถ์ (แห่ง)	มัสยิด (แห่ง)	ภิกษุสงฆ์ (รูป)
เมืองลพบุรี	124	16	6	3	1,247
พัฒนานิคม	42	40	1	1	512
โคกสำโรง	57	39	1	-	505
ชัยบาดาล	44	57	1	3	644
ท่าวุ้ง	37	3	1	-	271
บ้านหมี่	72	20	1	-	572
ท่าหลวง	12	16	1	-	180
สระโบสถ์	10	11	-	-	127
โคกเจริญ	18	16	-	-	153
ลำสนธิ	7	29	-	-	160
หนองม่วง	28	21	-	-	247
รวม	**451**	**268**	**12**	**7**	**4,620**

ที่มา: แผนพัฒนาจังหวัดลพบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2570 เข้าถึงโดย http://website2021.lopburi.go.th/lopburi-province-development-plan/ เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2565 อ้างถึง สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดลพบุรี ข้อมูล ณ วันที่ 30 พฤษภาคม 2564

1.3) สภาพทางเศรษฐกิจ

1) **สถานการณ์เศรษฐกิจจังหวัดลพบุรี ปี 2564** คาดว่าจะหดตัวในอัตราร้อยละ - 4.69 (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ -4.94 – -4.44) ปรับตัวดีขึ้นจากปี 2563 ที่คาดการณ์ว่าจะหดตัวร้อยละ - 7.70

ด้านอุปทาน ภาพรวมคาดว่าจะหดตัวจากปีที่ผ่านมาตามการผลิตภาคการเกษตร ที่คาดว่าจะหดตัว เนื่องจากปริมาณน้ำอาจมีไม่เพียงพอต่อการเพาะปลูก และผลกระทบจากภัยธรรมชาติ ภาคบริการ คาดว่าจะหดตัวลงจากปีก่อน เนื่องจากผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19) และมาตรการต่างๆ ของรัฐบาลในการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของ COVID 19 ทำให้จังหวัดลพบุรีต้องงดจัดงานแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ประกอบกับในช่วงเทศกาลปีใหม่ สงกรานต์ และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัด ประชาชนต้องเปลี่ยนวิถีชีวิตใหม่เป็นแบบ New Normal ในการท่องเที่ยว การจับจ่ายใช้สอย การบริโภค และการใช้บริการขนส่งสาธารณะ เพื่อให้ ปลอดภัยจากการติดเชื้อ ส่งผลให้ธุรกิจค้าปลีก ร้านอาหาร และการให้บริการต่างๆ อยู่ในภาวะชะลอตัว ภาคอุตสาหกรรม คาดว่าจะหดตัวตามความต้องการบริโภคของตลาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19)

ด้านอุปสงค์ ภาพรวมคาดว่าขยายตัวจากปีก่อนจากการใช้จ่ายภาครัฐ และการบริโภคภาคเอกชน ตามมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลที่เพิ่มกำลังซื้อให้กับผู้บริโภคและการเข้าถึงวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19) ที่มีมากขึ้น ขณะที่ด้านการลงทุนภาคเอกชน คาดว่าจะหดตัวจากปีก่อน เนื่องจากนักลงทุนยังไม่เชื่อมั่นในภาวะเศรษฐกิจ

ด้านเสถียรภาพเศรษฐกิจภายในจังหวัด คาดว่าอัตราเงินเฟ้อทั่วไปในปี 2564 จะอยู่ที่ร้อยละ 0.50 เนื่องจากราคาสินค้าไม่ใช่หมวดอาหารและเครื่องดื่มปรับตัวเพิ่มขึ้น สำหรับการจ้างงาน คาดว่าจะหดตัว

ลงจากปีก่อนตามภาวะเศรษฐกิจ ปริมาณสินเชื่อมีแนวโน้มชะลอตัวลงตามภาวะเศรษฐกิจ เงินฝากมีแนวโน้มปรับตัวเพิ่มขึ้น เนื่องจากนักลงทุนยังไม่เชื่อมั่นในภาวะเศรษฐกิจ

ปัจจัยเสี่ยงเศรษฐกิจ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลกระทบด้านการค้า การลงทุน การส่งออก และการท่องเที่ยว รวมทั้งความเชื่อมั่นต่อการดำรงชีวิต และประชาชนที่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการป้องกันการติดเชื้อ โดยเฉพาะประชาชนที่มีรายได้ไม่แน่นอนมีความกังวล ต่อการหารายได้ นอกจากนี้ ความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติที่จะประสบภัยแล้งและภาวะน้ำท่วม ซึ่งมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวม ทั้งด้านการเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ รวมถึงเศรษฐกิจโลก ได้รับผลกระทบจากการระบาดของ COVID 19 ทำให้เศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าชะลอตัวและห่วงโซ่การผลิตในหลายประเทศหยุดชะงัก ทั้ง สหรัฐฯ ยุโรป ญี่ปุ่น และจีน คาดว่าจะทำให้อุปสงค์ในตลาดโลกมีแนวโน้มลดลง ส่งผลให้เศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียชะลอตัวลงด้วย การจับจ่ายใช้สอยในประเทศทั้งจากภาคธุรกิจและครัวเรือน มีแนวโน้มหดตัวลง จากผลกระทบจากการระบาดของ COVID 19 และมาตรการต่างๆ ของรัฐบาลในการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของ COVID 19 ที่เข้มงวดทำให้ประชาชนปรับพฤติกรรมลดการออกนอกบ้านส่งผลให้ธุรกิจค้าปลีก ร้านอาหาร และการให้บริการต่างๆ ต้องหยุดชะงักลง และความไม่แน่นอน ทางการเมือง อาจส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจลงทุนของภาคเอกชนอีกด้วย

2) **ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด**

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ปี 2562 จังหวัดลพบุรี มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด 110,824 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 110,609 ล้านบาท ในปี 2561 จำนวน 215 ล้านบาท หรือขยายตัว ร้อยละ 0.19 ประชากรมีรายได้ต่อหัว 142,776 บาท/คน/ปี สูงเป็นอันดับที่ 29 ของประเทศ สำหรับโครงสร้างการกระจายรายได้จากการผลิตในปี 2562 พิจารณาจากสัดส่วนของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี โครงสร้างรายได้ส่วนใหญ่ของจังหวัด ขึ้นกับสาขาอุตสาหกรรม ร้อยละ 29.06 รองลงมา ได้แก่สาขา การเกษตรป่าไม้ และการประมง, สาขาบริหารราชการฯ และสาขาการขายส่งขายปลีก ร้อยละ 17.50, 15.87 และ 11.24 ตามลำดับ (**รูปที่ 3.4-1** และ**ตารางที่ 3.4-4 ถึงตารางที่ 3.4-5**)

ที่มา: แผนพัฒนาจังหวัดลพบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2570 เข้าถึงโดย http://website2021.lopburi.go.th/lopburi-province-development-plan/ เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2565

รูปที่ 3.4-1: เปรียบเทียบผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดและผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อคน พ.ศ. 2552 – 2562

ตารางที่ 3.4-4: ผลิตภัณฑ์มวลรวม (GPP) และรายได้เฉลี่ยต่อคน

ปี	ผลิตภัณฑ์มวลรวม(GPP)	รายได้เฉลี่ย / คน / ปี
2552	66,043 ล้านบาท	85,732 บาท/คน/ปี
2553	67,688 ล้านบาท	87,970 บาท/คน/ปี
2554	74,242 ล้านบาท	96,248 บาท/คน/ปี
2555	90,405 ล้านบาท	116,912 บาท/คน/ปี
2556	94,795 ล้านบาท	122,286 บาท/คน/ปี
2557	97,244 ล้านบาท	125,136 บาท/คน/ปี
2558	96,519 ล้านบาท	123,899 บาท/คน/ปี
2559	100,741 ล้านบาท	129,322 บาท/คน/ปี
2560	110,341 ล้านบาท	141,749 บาท/คน/ปี
2561	110,609 ล้านบาท	142,286 บาท/คน/ปี
2562	110,824 ล้านบาท	142,776 บาท/คน/ปี

ที่มา: แผนพัฒนาจังหวัดลพบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2570 เข้าถึงโดย http://website2021.lopburi.go.th/lopburi-province-development-plan/ เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2565 อ้างถึง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ 3.4-5: ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดลพบุรี ณ ราคาประจำปี (ราคาตลาด)

สาขาการผลิต	2558	2559	2560	2561	2562	โครงสร้าง ณ ราคาประจำปี		
ภาคเกษตร	**15,589**	**15,914**	**18,009**	**20,372**	**19,394**	**16.32**	**18.41**	**17.49**
สาขาการเกษตรป่าไม้และการประมง	15,589	15,914	18,009	20,372	19,394	16.32	18.41	17.49
นอกภาคเกษตร	**80,930**	**84,826**	**92,339**	**90,237**	**91,429**	**83.68**	**81.58**	**82.43**
สาขาเหมืองแร่และเหมืองหิน	605	1,074	1,290	921	954	1.16	0.83	0.86
สาขาอุตสาหกรรม	33,483	34,518	38,659	33,961	32,206	35.03	30.70	29.06
สาขาไฟฟ้า ก๊าซและเครื่องปรับอากาศ	2,322	2,353	2,483	2,188	2,407	2.25	1.97	2.17
สาขาการประปาการจัดการ ขยะมูลฝอย และการฟื้นฟู	348	325	379	475	584	0.34	0.42	0.52
สาขาก่อสร้าง	2,160	2,148	2,026	2,548	2,706	1.83	2.30	2.44
สาขาขายส่งการขายปลีก	8,864	9,853	11,136	11,885	12,458	10.09	10.74	11.24
สาขาการขนส่งและการเก็บรักษา	2,142	2,254	2,569	2,569	2,733	2.32	2.32	2.46
สาขาที่พักและกิจกรรมการให้บริการด้านอาหาร	420	449	495	558	619	0.44	0.50	0.55
สาขาข้อมูลและการสื่อสาร	475	486	604	625	856	4.37	4.49	4.56
สาขาด้านการเงินและการประกันภัย	4,258	4,753	4,822	4,972	5,061	3.08	3.44	3.43
สาขาด้านอสังหาริมทรัพย์	2,941	2,914	3,404	3,808	3,808	3.08	3.44	3.43
าขาด้านวิชาชีพด้านวิทยาศาสตร์และด้านเทคนิค	71	66	59	82	75	0.05	0.07	0.06
สาขาด้านการบริหารและการสนับสนุน	271	335	341	428	440	0.30	0.38	0.39
สาขาบริหารราชการฯ	14,876	15,481	15,975	16,856	17,586	14.47	14.99	15.86
สาขาการศึกษา	4,839	4,796	4,859	4,714	4,846	4.40	4.26	4.37
สาขาการบริการสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	2,092	2,233	2,376	2,595	2,711	2.15	2.34	2.44
สาขาบริการชุมชนสังคม และบริการส่วนบุคคลอื่น ๆ	154	194	232	268	318	0.21	0.24	0.28
สาขาลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	582	595	630	621	705	0.57	0.56	0.63
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด(GPP)	**96,519**	**100,741**	**110,341**	**110,609**	**110,825**	**100.00**	**100.00**	**100.00**
ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (บาท)	**123,899**	**129,322**	**141,749**	**142,286**	**142,776**			
จำนวนประชากร (1,000 คน)	**779**	**779**	**778**	**777**	**776**			

ที่มา: แผนพัฒนาจังหวัดลพบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2570 เข้าถึงโดย http://website2021.lopburi.go.th/lopburi-province-development-plan/ เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2565 อ้างถึง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2) สภาพเศรษฐกิจและสังคมอำเภอสระโบสถ์

2.1) สภาพทั่วไป

ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

อำเภอสระโบสถ์ห่างจากจังหวัดลพบุรี ประมาณ 70 กิโลเมตร และห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 220 กิโลเมตร โดยใช้เส้นทางถนนพหลโยธิน ทางหลวงหมายเลข 1 จาก กรุงเทพฯ-สระบุรี-ลพบุรี

สภาพพื้นที่อำเภอสระโบสถ์ มีเนื้อที่ประมาณ 304.61 ตารางกิโลเมตร คิดเป็น 190,000 ไร่ โดยประมาณ พื้นที่ส่วนใหญ่ประมาณ 177.5 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 120,000 ไร่ อยู่ในเขตป่าสงวน แห่งชาติ และเป็นพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ ประมาณ 107.3 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 70,000 ไร่ (**ที่มา:** แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ พ.ศ. 2561-2565 ฉบับทบทวนปี พ.ศ. 2564 เข้าถึงโดย http://sabot.lopburi. doae. go.th/bigdata/planam.pdf เข้าถึงเมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2565)

อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อ อำเภอโคกเจริญ และบางส่วนของอำเภอหนองม่วง (ตำบลชอนสมบูรณ์)
ทิศใต้ ติดต่อ อำเภอโคกสำโรง
ทิศตะวันออก ติดต่อ อำเภอชัยบาดาล และอำเภอโคกสำโรง
ทิศตะวันตก ติดต่อ อำเภอหนองม่วง และบางส่วนของอำเภอโคกสำโรง

2.2) สภาพทางสังคม

การแบ่งเขตการปกครอง

การบริหารราชการ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

- การบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 1 อำเภอ 5 ตำบล
- การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น เทศบาล จำนวน 1 แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 3 แห่ง (**ตารางที่ 3.4-6**)

ตารางที่ 3.4-6: แสดงการแบ่งเขตการปกครอง จำแนกรายตำบล อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี

ตำบล	พื้นที่ ตร.กม.	อบต.	ทม./ตำบล	จำนวนหมู่บ้าน	จำนวนบ้าน
สระโบสถ์	69.59	-	1	12	3,286
มหาโพธิ	94.18	1	-	10	1,683
ทุ่งท่าช้าง	20.55	1	-	5	747
ห้วยใหญ่	22.63	-	-	7	529
นิยมชัย	97.63	1	-	12	2,309
รวม	**304.62**	**3**	**1**	**46**	**8,554**

ที่มา: แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ พ.ศ. 2561-2565 ฉบับทบทวนปี พ.ศ. 2564 เข้าถึงโดย http://sabot.lopburi.doae.go.th/bigdata/planam.pdf เข้าถึงเมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2565 อ้างถึง สำนักงานเกษตรอำเภอสระโบสถ์, พ.ศ.2564

จำนวนครัวเรือน

อำเภอสระโบสถ์ มีประชากรรวมทั้งสิ้น 21,328 คน จำแนกเป็นชาย 10,604 คน หญิง 10,724 คน ประชากรส่วนใหญ่ของอำเภอจะนับถือศาสนาพุทธ

ตารางที่ 3.4-7: แสดงจำนวนประชากร และจำนวนครัวเรือน อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี

ที่	ตำบล	ครัวเรือนทั้งหมด	ครัวเรือนเกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
1	สระโบสถ์	3,286	1,713	3,460	3,768	7,228
2	มหาโพธิ	1,683	1,223	2,312	2,345	4,657
3	ทุ่งท่าช้าง	747	459	1,005	1,007	2,012
4	ห้วยใหญ่	529	346	820	776	1,596
5	นิยมชัย	2,309	1,198	3,007	2,828	5,835
รวม		**8,554**	**4,939**	**10,604**	**10,724**	**21,328**

ที่มา: แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ พ.ศ. 2561-2565 ฉบับทบทวนปี พ.ศ. 2564 เข้าถึงโดย http://sabot.lopburi.doae.go.th/bigdata/planam.pdf เข้าถึงเมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2565 อ้างถึง กรมการปกครอง, พ.ศ.2564

การศึกษา

ในเขตพื้นที่อำเภอสระโบสถ์ ประกอบด้วย

1) โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 1 แห่ง ได้แก่
   โรงเรียนสระโบสถ์วิทยาคาร
2) ระดับประถมศึกษาในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลสระโบสถ์ จำนวน 1 แห่ง ได้แก่
   โรงเรียนอนุบาลสระโบสถ์
3) ระดับอนุบาล จำนวน 1 แห่ง (เขตเทศบาล) ได้แก่
   โรงเรียนอนุบาลสระโบสถ์

การนับถือศาสนา

ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ประมาณ 95% และ ศาสนาอื่นๆ ประมาณ 5 %

วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

งานประเพณี พื้นเพดั้งเดิมของชาวบ้านอำเภอสระโบสถ์นั้น ซึ่งสันนิษฐานว่าอพยพ มาจากทางจังหวัดนครราชสีมา ประเพณีดั้งเดิมของเกษตรกรอำเภอสระโบสถ์ส่วนมากมีการทำบุญตามเทศกาล เช่น การทำบุญขึ้นบ้านใหม่ ทำบุญเข้าพรรษา – ออกพรรษา เทศกาลสงกรานต์ และจะมีประเพณีพื้นบ้าน เหมือนกับคนภาคกลางทั่วๆ ไป

2.3) สภาพทางเศรษฐกิจ

ส่วนใหญ่จะมีการประกอบอาชีพด้านการเกษตรที่มีความหลากหลายอาชีพ การใช้แรงงานในการประกอบอาชีพการเกษตรจึงมีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งสามารถจำแนกออกเป็นกลุ่มอาชีพหลักที่สำคัญดังนี้

1) ประกอบอาชีพด้านการเกษตรร้อยละ 80% เช่น ทำไร่ ทำนา และเลี้ยงสัตว์

2) ประกอบอาชีพรับจ้าง (โรงงาน, บริษัท) ค้าขาย รับราชการ และอยู่บ้านเฉยๆ เช่น คนชรา และคนพิการ ร้อยละ 20%

3) รายได้ รายจ่ายของครัวเรือน

รายได้ส่วนใหญ่มาจากการทำการเกษตรและรายได้บางส่วนมาจากการรับจ้างทั่วๆ ไป รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนประมาณ 25,000 บาท/คน/ปี ส่วนรายจ่ายก็จะเป็นรายจ่ายเพื่อ การศึกษาบุตร และใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันทั่วๆ ไป แต่รายจ่ายในแต่ละครัวเรือนจะไม่ค่อยแน่นอน

3) สภาพเศรษฐกิจและสังคมตำบลมหาโพธิ

3.1 สภาพทั่วไป

พื้นที่

พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขา มีที่ราบลุ่มดินปนทราย อยู่ระหว่างหุบเขาและเชิงเขา พื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ในการประกอบการเกษตร ตำบลมหาโพธิห่างจากที่ว่าการอำเภอประมาณ 9 กิโลเมตร

เขตพื้นที่

- ทิศเหนือ ติดกับ ต.โคกแสมสาร อ.โคกเจริญ จ.ลพบุรี
- ทิศใต้ ติดกับ ต.สระโบสถ์ อ.สระโบสถ์ จ.ลพบุรี
- ทิศตะวันออก ติดกับ ต.นิยมชัย อ.สระโบสถ์ จ.ลพบุรี
- ทิศตะวันตก ติดกับ ต.ชอนสมบูรณ์ อ.หนองม่วง จ.ลพบุรี

ตำบลมหาโพธิ มีเนื้อที่ประมาณ 43.75 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 27,344 ไร่

หมู่ที่ 1 มีพื้นที่ 6.3 ตารางกิโลเมตร หรือ 3,937 ไร่
หมู่ที่ 2 มีพื้นที่ 5.4 ตารางกิโลเมตร หรือ 3,375 ไร่
หมู่ที่ 3 มีพื้นที่ 4.7 ตารางกิโลเมตร หรือ 2,937 ไร่
หมู่ที่ 4 มีพื้นที่ 3.5 ตารางกิโลเมตร หรือ 2,187 ไร่
หมู่ที่ 5 มีพื้นที่ 5.2 ตารางกิโลเมตร หรือ 3,250 ไร่
หมู่ที่ 6 มีพื้นที่ 3.2 ตารางกิโลเมตร หรือ 2,000 ไร่
หมู่ที่ 7 มีพื้นที่ 3.6 ตารางกิโลเมตร หรือ 2,250 ไร่
หมู่ที่ 8 มีพื้นที่ 6.7 ตารางกิโลเมตร หรือ 4,187 ไร่
หมู่ที่ 9 มีพื้นที่ 3.6 ตารางกิโลเมตร หรือ 2,250 ไร่
หมู่ที่ 10 มีพื้นที่ 1.55 ตารางกิโลเมตร หรือ 971 ไร่

3.2 สภาพทางสังคม

เขตการปกครอง

องค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ มีจำนวนหมู่บ้านเต็มทั้งหมู่บ้าน จำนวน ๑๐ หมู่

หมู่ที่ 1 บ้านมหาโพธิ	หมู่ที่ 2 บ้านมหาโพธิ
หมู่ที่ 3 บ้านมหาโพธิ	หมู่ที่ 4 บ้านมหาโพธิ
หมู่ที่ 5 บ้านกระดานเลื่อน	หมู่ที่ 6 บ้านคลอง
หมู่ที่ 7 บ้านมหาโพธิ	หมู่ที่ 8 บ้านโคกประดู่

หมู่ที่ 9 บ้านหนองกระทุ่ม หมู่ที่ 10 บ้านหัวเขา

ประชากร

ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร (**ตารางที่ 3.4-8**)

ตารางที่ 3.4-8: แสดงจำนวนประชากร และจำนวนครัวเรือน อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี

หมู่ที่	หมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน	ประชากร		รวม(คน)
			ชาย(คน)	หญิง(คน)	
1	บ้านมหาโพธิ	240	276	297	573
2	บ้านมหาโพธิ	178	260	259	519
3	บ้านมหาโพธิ	201	292	274	566
4	บ้านมหาโพธิ	141	189	158	347
5	บ้านกระดานเลื่อน	148	201	224	425
6	บ้านคลอง	222	347	341	688
7	บ้านมหาโพธิ	189	266	270	536
8	บ้านโคกประดู่	72	108	113	221
9	บ้านหนองกระทุ่ม	113	202	208	410
10	บ้านหัวเขา	152	198	220	418
รวม		**1,656**	**2,339**	**2,364**	**4,703**

ที่มา: แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561-2565) ขององค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี เข้าถึงโดย https://mahaphot.org/?p=1628 เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2565

การศึกษา

- โรงเรียนประถมศึกษา 2 แห่ง
  - โรงเรียนบ้านมหาโพธิ
  - โรงเรียนบ้านคลอง
- โรงเรียนมัธยมศึกษา 1 แห่ง (ขยายโอกาส)
  - โรงเรียนบ้านคลอง
- ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน 10 แห่ง
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ๒ แห่ง
  - ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านมหาโพธิ
  - ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหัวเขา

สถาบันและองค์กรทางศาสนา

- วัด/สำนักสงฆ์ ๘ แห่ง (อ้างอิงข้อมูลจากแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561-2565) ขององค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี เข้าถึงโดย https://mahaphot.org/?p=1628 เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2565 ทั้งนี้ จากการสำรวจขอมูลภาคสนามของบริษัทที่ปรึกษาฯ พบว่าในรัศมี 3 กิโลเมตร จากพื้นที่โครงการ พบว่า มีสำนักสงฆ์เขาบารมี ตั้งอยู่ทางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของพื้นที่โครงการ โดยมีระยะห่างจากพื้นที่โครงการ ประมาณ 0.11 กิโลเมตร)

- วัดโพธิ์ศรีมหาโพธิ	- วัดโคกประดู่
- วัดโพธิ์กลางบ้านคลอง	- วัดหนองกระทุ่ม
- วัดบ้านหัวเขาสามัคคี	- สำนักสงฆ์เขาดิน
- วัดกระดานเลื่อน	- สำนักสงฆ์เขาถ้ำพระ

3.3 สภาพทางเศรษฐกิจ

ระบบเศรษฐกิจ

1. การเกษตร
2. การประมง
3. การปศุสัตว์
4. การบริการ
5. การท่องเที่ยว
6. อุตสาหกรรม
7. การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ
8. แรงงาน

อาชีพ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น ทำไร่ ทำนา และเลี้ยงสัตว์ ประมาณร้อยละ 90 และอื่นๆ อีกประมาณร้อยละ 10 เช่น ค้าขาย รับจ้าง รับราชการ เป็นต้น

อาชีพหลัก ทำนา

อาชีพรอง งานหัตถกรรม และรับจ้างทั่วไป

4) สภาพเศรษฐกิจและสังคมในบริเวณใกล้เคียงพื้นที่โครงการ

บริษัทที่ปรึกษาฯ ได้ดำเนินการศึกษาสภาพเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนในบริเวณใกล้เคียงพื้นที่โครงการ โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อศึกษาข้อมูลด้านเศรษฐกิจ และสังคมของประชาชนที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงพื้นที่โครงการ

จากการศึกษารวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี พ.ศ. 2561-2565 ขององค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ และข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ระดับหมู่บ้าน ปี 2565 (ที่มา: กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย เข้าถึงโดย http://ebmn.cdd.go.th/ #/jpt/report สืบค้นเมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2565) สามารถสรุปข้อมูลทุติยภูมิสภาพทางเศรษฐกิจสังคมของชุมชนที่มีขอบเขตพื้นที่การปกครองในระยะศึกษา 3 กิโลเมตรใกล้เคียงพื้นที่โครงการ ดังนี้

สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

หมู่ที่ 2 บ้านมหาโพธิ

สภาพทางเศรษฐกิจ

ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม (ทำนา) รองลงมา ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป พนักงานบริษัท และค้าขาย ตามลำดับ รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีประมาณ 101,068.49 บาท และรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนต่อปีประมาณ 196,746.67 บาท

สภาพทางสังคม

อยู่ในเขตการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ มีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น 150 ครัวเรือน มีจำนวนประชากร 292 คน เป็นชาย 140 คน และเป็นหญิง 152 คน โดยชุมชนตั้งอยู่ห่างจากพื้นที่โครงการไปทางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ ไม่มีบ้านเรือนประชาชนอยู่ในบริเวณใกล้เคียงพื้นที่โครงการในรัศมี 3 กิโลเมตร จากพื้นที่โครงการ

การศึกษา: ไม่มีสถาบันการศึกษาตั้งอยู่ในเขตหมู่บ้าน

การนับถือศาสนา: ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ไม่มีวัดและสำนักสงฆ์ในเขตหมู่บ้าน

ประเพณีวัฒนธรรมและเทศกาลประจำปี ได้แก่ ประเพณีทั่วไป

การสาธารณสุข: อยู่ในขอบเขตความรับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมหาโพธิ

หมู่ที่ 3 บ้านมหาโพธิ

สภาพทางเศรษฐกิจ

ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม (ทำนา) รองลงมา ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป ค้าขาย และรับราชการ ตามลำดับ รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีประมาณ 79,981.52 บาท และรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนต่อปีประมาณ 164,132.70 บาท

สภาพทางสังคม

อยู่ในเขตการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ มีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น 211 ครัวเรือน มีจำนวนประชากร 433 คน เป็นชาย 212 คน และเป็นหญิง 221 คน โดยชุมชนตั้งอยู่ห่างจากพื้นที่โครงการไปทางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ มีครัวเรือนตั้งอยู่ในระยะศึกษา 3 กิโลเมตร จากขอบเขตคำขอประทานบัตร จำนวน 4 ครัวเรือน โดยมีระยะห่างจากพื้นที่โครงการประมาณ 2.98 - 3.06 กิโลเมตร

การศึกษา: ไม่มีสถาบันการศึกษาตั้งอยู่ในเขตหมู่บ้าน

การนับถือศาสนา: ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มีวัดและสำนักสงฆ์อยู่ในหมู่บ้าน จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ สำนักสงฆ์เขาบารมี และสำนักสงฆ์วัดเขาดิน

ประเพณีวัฒนธรรมและเทศกาลประจำปี ได้แก่ ประเพณีทั่วไป

การสาธารณสุข: อยู่ในขอบเขตความรับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมหาโพธิ

หมู่ที่ 5 บ้านกระดานเลื่อน

สภาพทางเศรษฐกิจ

ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม (ทำนา) รองลงมา ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป พนักงานบริษัท และค้าขาย ตามลำดับ รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีประมาณ 64,500.00 บาท และรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนต่อปีประมาณ 199,149.64 บาท

สภาพทางสังคม

อยู่ในเขตการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ มีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น 137 ครัวเรือน มีจำนวนประชากร 423 คน เป็นชาย 204 คน และเป็นหญิง 219 คน โดยชุมชนตั้งอยู่ห่างจากพื้นที่โครงการไปทางด้านทิศตะวันตก มีครัวเรือนตั้งอยู่ในระยะศึกษา 3 กิโลเมตร จากขอบเขตคำขอประทานบัตร จำนวน 2 ครัวเรือน โดยมีระยะห่างจากพื้นที่โครงการประมาณ 0.85 - 1.53 กิโลเมตร

การศึกษา: ไม่มีสถาบันการศึกษาตั้งอยู่ในเขตหมู่บ้าน

การนับถือศาสนา: ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มีวัดและสำนักสงฆ์อยู่ในหมู่บ้าน จำนวน 1 แห่ง ได้แก่ วัดกระดานเลื่อน

ประเพณีวัฒนธรรมและเทศกาลประจำปี ได้แก่ ประเพณีทั่วไป

การสาธารณสุข: อยู่ในขอบเขตความรับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหัวเขา

หมู่ที่ 7 บ้านมหาโพธิ

สภาพทางเศรษฐกิจ

ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป รองลงมา ประกอบอาชีพเกษตรกรรม (ทำนา) รับราชการ และพนักงานบริษัท ตามลำดับ รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีประมาณ 80,005.75 บาท และรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนต่อปีประมาณ 168,739.39 บาท

สภาพทางสังคม

อยู่ในเขตการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ มีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น 165 ครัวเรือน มีจำนวนประชากร 348 คน เป็นชาย 165 คน และเป็นหญิง 183 คน โดยชุมชนตั้งอยู่ห่างจากพื้นที่โครงการไปทางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ มีครัวเรือนตั้งอยู่ในระยะศึกษา 3 กิโลเมตร จากขอบเขตคำขอประทานบัตร จำนวน 1 ครัวเรือน โดยมีระยะห่างจากพื้นที่โครงการประมาณ 2.92 กิโลเมตร

การศึกษา: ไม่มีสถาบันการศึกษาตั้งอยู่ในเขตหมู่บ้าน

การนับถือศาสนา: ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มีวัดและสำนักสงฆ์อยู่ในหมู่บ้าน จำนวน 1 แห่ง ได้แก่ วัดโพธิ์ศรีมหาโพธิ (วัดมหาโพธิ)

ประเพณีวัฒนธรรมและเทศกาลประจำปี ได้แก่ รดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ ตักบาตรเทโว และประเพณีทั่วไป

การสาธารณสุข: อยู่ในขอบเขตความรับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมหาโพธิ

การศึกษาสภาพเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนในบริเวณใกล้เคียงโครงการ จะดำเนินการในพื้นที่ศึกษารัศมี 3 กิโลเมตร จากที่ตั้งโครงการ ซึ่งจะครอบคลุมพื้นที่ 1 อำเภอ 1 ตำบล 4 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 2 บ้านมหาโพธิ หมู่ที่ 3 บ้านมหาโพธิ (ที่ตั้งโครงการ) หมู่ที่ 5 บ้านกระดานเลื่อน และหมู่ที่ 7 บ้านมหาโพธิ ตำบลมหาโพธิ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี โดยพบว่ามีหมู่บ้านอยู่ในเขตรัศมีศึกษาตั้งแต่ระยะ 0.85 ถึง 3.06 กิโลเมตร จากขอบเขตคำขอประทานบัตร จำนวน 7 ครัวเรือน ได้แก่ หมู่ที่ 5 บ้านกระดานเลื่อน จำนวน 2 ครัวเรือน หมู่ที่ 7 บ้านมหาโพธิ จำนวน 1 ครัวเรือน และหมู่ที่ 3 บ้านมหาโพธิ จำนวน 4 ครัวเรือน

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างประชากรที่อยู่อาศัย ในรัศมี 3 กิโลเมตร จากพื้นที่โครงการ เมื่อวันที่ 21–23 สิงหาคม พ.ศ. 2562 ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 7 ตัวอย่าง ดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

จากผลการสำรวจข้อมูลทั่วไป พบว่า กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 6 คน เป็นเพศหญิง และจำนวน 1 คน เป็นเพศชาย โดยมีอายุอยู่ระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 3 คน รองลงมา มีอายุมากกว่า 60 ปี จำนวน 2 คน มีอายุอยู่ระหว่าง 20-30 ปี จำนวน 1 คน และมีอายุอยู่ระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 1 คน เมื่อสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 6 คน แต่งงานแล้ว และมีจำนวน 1 คน ที่แยกกันอยู่ และกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (จำนวน 7 คน) นับถือศาสนาพุทธ สำหรับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างนั้น จำนวน 4 คน จบการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 1 คน จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 1 คน จบการศึกษาระดับอาชีวศึกษา และจำนวน 1 คน ไม่ได้เรียนหนังสือ โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 6 คน เป็นคนท้องถิ่นนี้มาแต่เดิมหรือย้ายมาจากที่อื่นนานกว่า 20 ปี มีเพียงจำนวน 1 คน ย้ายมาจากที่อื่นๆ เพราะแต่งงาน ส่วนในเรื่องจำนวนสมาชิกที่อาศัยอยู่ร่วมกันในแต่ละครัวเรือน พบว่า จำนวน 3 คน อาศัยอยู่ร่วมกัน น้อยกว่า/เท่ากับ 3 คน จำนวน 3 คน อาศัยอยู่ร่วมกัน 4-6 คน และจำนวน 1 คน อาศัยอยู่ร่วมกัน 7-10 คน

สภาพทั่วไปทางสังคมและเศรษฐกิจ

จากผลการสำรวจสภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจและสังคม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 5 คน ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก (มันสำปะหลัง และนาข้าว) รองลงมาประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 1 คน และจำนวน 1 คน ได้รับเงินจากลูกส่งให้ โดยรายได้จากการประกอบอาชีพของครอบครัวนั้น อยู่ในช่วงต่ำกว่า 3,000 บาท จำนวน 4 คน รองลงมาคือ อยู่ในช่วง 7,001-10,000 บาท จำนวน 2 คน และมีรายได้มากกว่า 20,000 บาท จำนวน 1 คน ทั้งนี้ประชาชนที่ทำการสำรวจตอบว่าในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา มีการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน ได้แก่ สภาพความเป็นอยู่แย่ลงกว่าเดิม (จำนวน 3 คน) เหมือนเดิมไม่เปลี่ยนแปลง (จำนวน 3 คน) และรายได้จากการประกอบอาชีพลดลง (จำนวน 1 คน) ตามลำดับ โดยระบุว่ามีสาเหตุมาจากสภาพอากาศแห้งแล้ง (จำนวน 4 คน) และราคาผลผลิตตกต่ำ (จำนวน 2 คน)

3.4.2 การมีส่วนร่วมของประชาชน

การดำเนินการทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดเพอร์ไลต์ ของโครงการนั้น อาจก่อให้เกิดผลกระทบสิ่งแวดล้อมทั้งด้านบวกและด้านลบ แก่ประชาชนในบริเวณพื้นที่โครงการและบริเวณใกล้เคียง ดังนั้น จึงจำเป็นต้องศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในบริเวณใกล้เคียงพื้นที่โครงการ และความคิดเห็นขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยทำการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันและความวิตกกังวลที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากการดำเนินโครงการ เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และนำไปจัดทำมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อลดความวิตกกังวลต่างๆ ของประชาชนให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน อีกทั้งยังช่วยลดปัญหาและความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นระหว่างโครงการและประชาชนอีกด้วย

การมีส่วนร่วมของประชาชนจึงเป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนหรือผู้มีส่วนได้เสียได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินโครงการโดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อให้ประชาชนในชุมชนหรือผู้ที่มีส่วนได้เสีย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับรู้ ข้อมูลข่าวสาร พร้อมทั้งมีความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับโครงการ
2. เพื่อให้ประชาชนในชุมชนหรือผู้มีส่วนได้เสีย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แลกเปลี่ยนข้อมูล แสดงข้อคิดเห็นต่อโครงการอันเป็นข้อวิตกกังวลให้มีความเหมาะสมและถูกต้อง เป็นแนวทางสำหรับการกำหนดมาตรการแก้ไขผลกระทบจากการดำเนินการให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน
3. เพื่อเป็นการลดข้อขัดแย้ง สร้างข้อตกลงร่วมกันตั้งแต่เริ่มต้น ให้ประชาชนเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและเกิดความกระตือรือร้นช่วยให้โครงการเกิดผลสำเร็จได้

3.4.2.1 วิธีการศึกษา

1) การรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ โดยศึกษาจากข้อมูลรายงานการรับฟังความคิดเห็นของชุมชนในพื้นที่ที่ขอประทานบัตร และจากรายงานการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี

2) การเข้าพื้นที่โครงการเพื่อเตรียมการก่อนการรับฟังความคิดเห็น และการรวบรวมข้อมูลภาคสนาม เตรียมความพร้อมของชุมชนโดยให้ข้อมูลกับประชาชนในประเด็นรายละเอียดโครงการ และกติกาการรับฟังความคิดเห็นของโครงการ โดยเน้นการสื่อสารในรูปแบบที่ประชาชนสามารถเข้าใจได้ง่าย ได้แก่ แผ่นพับประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วน และเพียงพอต่อการแสดงความคิดเห็น และรวบรวมข้อมูลภาคสนามโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ ในการศึกษา โดยใช้แบบสอบถามสัมภาษณ์หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัดและอำเภอ กลุ่มผู้นำชุมชน กลุ่มพื้นที่อ่อนไหว และกลุ่มครัวเรือน ในพื้นที่ศึกษารัศมี 3 กิโลเมตร โดยรอบพื้นที่โครงการ โดยรวบรวมข้อมูลภาคสนามทั้งหมด 2 ครั้ง คือ ครั้งแรก เพื่อสอบถามความคิดเห็นต่อขอบเขตการศึกษา ปัญหาสิ่งแวดล้อมปัจจุบัน และความวิตกกังวลผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินการโครงการ และครั้งที่สอง เพื่อสอบถามความคิดเห็นต่อมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

3) การจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็น โดยจัดประชุมจำนวน 2 ครั้ง คือ ครั้งที่หนึ่ง การรับฟังความคิดเห็นต่อร่างข้อเสนอโครงการ รายละเอียดโครงการ ขอบเขตการศึกษา และการประเมินทางเลือกโครงการ และครั้งที่สอง การรับฟังความคิดเห็นต่อการจัดทำร่างรายงานและมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

3.4.2.2 ผลการศึกษา

กระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนนี้เป็นขั้นตอนหนึ่งในการดำเนินการตาม *"ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการรับฟังความคิดเห็นของชุมชนในพื้นที่ที่ขอประทานบัตร พ.ศ. 2561"* ซึ่งเป็นระยะเริ่มต้นโครงการในการยื่นขอประทานบัตร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่โครงการตั้งอยู่ได้รับทราบเกี่ยวกับการขอประทานบัตรของโครงการและแสดงความคิดเห็นต่อโครงการ นอกจากนี้ยังเป็นการดำเนินตาม *"ประกาศสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม"* โดยระบุว่า "ผู้ที่รับผิดชอบจัดทำรายงานฯ ต้องดำเนินการตามกระบวนการการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน อย่างน้อย 2 ครั้ง" (สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2562: หน้า 10) ด้วยเทคนิควิธีการที่เหมาะสม ในส่วนของโครงการได้ดำเนินกิจกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชน รับฟังแลกเปลี่ยนของประชาชนผู้มีส่วนได้เสียในชุมชน จะมีการดำเนินการในช่วงเวลาที่แตกต่างกันและมีวัตถุประสงค์ต่างกัน ดังต่อไปนี้

- **ครั้งที่หนึ่ง** เป็นการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างข้อเสนอโครงการ รายละเอียดโครงการ ขอบเขตการศึกษา และการประเมินทางเลือกโครงการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลกับประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับรายละเอียดโครงการที่จะเกิดขึ้นและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งขอบเขตการศึกษา และการประเมินทางเลือกโครงการ อีกทั้งยังเป็นการนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการรับฟังความคิดเห็นมาใช้ประกอบการศึกษา และการจัดทำรายงานฯ ให้ครบถ้วน
- **ครั้งที่สอง** เป็นการรับฟังความคิดเห็นต่อการจัดทำร่างรายงานและมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนมีความมั่นใจในรายงานฯ และมาตรการฯ ทั้งนี้ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้จากการรับฟังความคิดเห็นให้นำมาปรับปรุงรายงานฯ และมาตรการฯ และจะต้องผนวกไว้เป็นส่วนหนึ่งของรายงานฯ

ดังนั้น ทางบริษัทที่ปรึกษาฯ และเจ้าของโครงการจึงได้ดำเนินการจัดการมีส่วนร่วมของประชาชนตามกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นตามแนวทางดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ดังนี้

1) การปฏิบัติตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการรับฟังความคิดเห็นของชุมชนในพื้นที่ที่ขอประทานบัตร พ.ศ. 2561

การมีส่วนร่วมของประชาชนโดยผ่านการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล รวมถึงการรับฟังความคิดเห็นของชุมชนในพื้นที่ที่ขอประทานบัตร เป็นขั้นตอนหนึ่งในการดำเนินการตาม *"ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการรับฟังความคิดเห็นของชุมชนในพื้นที่ที่ขอประทานบัตร พ.ศ. 2561"* ซึ่งเป็นระยะเริ่มต้นโครงการในการยื่นขอประทานบัตร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนและองค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นที่โครงการตั้งอยู่ได้รับทราบเกี่ยวกับการขอประทานบัตรของโครงการ และแสดงความเห็นต่อโครงการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1) การประชุมรับฟังความคิดเห็นของชุมชนในพื้นที่ที่ขอประทานบัตร

การรับฟังความคิดเห็นของชุมชนในพื้นที่ที่ขอประทานบัตร เป็นการจัดประชุมเพื่อชี้แจงรายละเอียดของโครงการ และเปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมแสดงความคิดเห็นต่อ การขอประทานบัตรโครงการทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินเพอร์ไลต์ ของบริษัท บี แอนด์ พี เพอร์ไลต์ จำกัด คำขอประทานบัตรที่ 7/2560 ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 3 บ้านมหาโพธิ ตำบลมหาโพธิ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี โดยการจัดรับฟังความคิดเห็นของชุมชนในพื้นที่ที่ขอประทานบัตร เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 9 เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2561 ณ ศาลาประชาคมหมู่ที่ 3 ตำบลมหาโพธิ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี **(ภาคผนวก จ)** มีประชาชนในหมู่บ้านที่มีระยะห่างไม่เกิน 500 เมตร จากแนวเขตคำขอประทานบัตร ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่หมู่ที่ 3 จำนวนทั้งสิ้น 54 คน ซึ่งประชาชนที่มาเข้าร่วมรับฟังความคิดเห็นของชุมชนในพื้นที่ที่ขอประทานบัตร มีสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น ดังนี้

ประเด็นข้อห่วงใยโดยสรุป

1) สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดลพบุรี โดยกลุ่มอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ได้ทำหนังสือเชิญประชาชนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านของหมู่ที่ 3 จำนวน 470 ราย ปรากฏว่า มีผู้เข้าร่วมรับฟังความคิดเห็นในวันที่ 9 สิงหาคม 2561 รวมจำนวนทั้งสิ้น 54 ราย ประชาชนส่วนใหญ่ที่มาร่วมงานจะเป็นคนในหมู่บ้านอื่นที่ไม่อยู่ในพื้นที่ที่ตั้งคำขอประทานบัตร (หมู่ที่ 3) เพราะเข้าใจว่าทุกคนในตำบลมหาโพธิมีสิทธิเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นของชุมชนในพื้นที่ที่ขอประทานบัตรแปลงนี้ และน่าจะมีการจัดับฟังความคิดเห็นของประชาชนในทุกหมู่บ้านทั้งตำบลมหาโพธิ ทั้งนี้ สำนักงานได้มีหนังสือ ลบ 0033(4)/10135 ลงวันที่ 15 สิงหาคม 2561 แจ้งนายอำเภอสระโบสถ์ขอให้ตรวจสอบแนวพื้นที่คำขอประทานบัตรดังกล่าว เพื่อใช้เป็นหลักฐานยืนยันเรื่องการมีสิทธิ์เข้าร่วมรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ที่ขอประทานบัตรตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการรับฟังความคิดเห็นของชุมชนในพื้นที่ที่ขอประทานบัตร พ.ศ. 2561 ลงวันที่ 18 เมษายน 2561

2) ข้อห่วงใยประชาชนตามที่ได้รับฟังความคิดเห็นแล้ว ส่วนใหญ่จะเป็นห่วงในเรื่องผลกระทบจากรถขนส่งแร่ที่วิ่งผ่านถนนไร่นาและหมู่บ้าน จะเกิดการผุพัง และอันตรายในการใช้เส้นทางร่วมด้วยกัน เพราะกลัวว่าผู้ประกอบการจะไม่ทำตามเงื่อนไขหรือสัญญาข้อตกลงที่ให้ไว้จริง อย่างไรก็ดีผู้ขอประทานบัตรได้มีข้อเสนอผลประโยชน์ต่อชุมชน และยินยอมทำตามเงื่อนไข และสัญญาข้อตกลงทุกประการ ดังนี้

<u>กองทุนเฝ้าระวังสุขภาพ</u> หรือเรียกง่ายๆ ว่า กองทุนสุขภาพอนามัยของประชาชนเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับดำเนินกิจกรรมการตรวจสุขภาพ เพื่อเสริมสุขภาพ และพลานามัยของชุมชน สนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสาธารณสุขของชุมชน

มีการนำเงินเข้ากองทุนนี้ ปีละ 200,000 บาท ทุกปีตลอดอายุสัมปทาน สัมปทาน 30 ปี จะมีเงินรวมทั้งสิ้น 200,000 บาท X 30 ปี = 6 ล้านบาท

<u>กองทุนพัฒนาชุมชน</u> คือ กองทุนพัฒนาหมู่บ้าน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับกิจกรรมพัฒนาสาธารณประโยชน์ต่างๆ เช่น พัฒนาด้านการศึกษา ด้านประเพณี และด้านวัฒนธรรมของชุมชน

มีการนำเงินเข้ากองทุนนี้ ปีละ 500,000 บาท ทุกปีตลอดอายุสัมปทาน สัมปทาน 30 ปี จะมีเงินรวมทั้งสิ้น 500,000 บาท X 30 ปี = 15 ล้านบาท

<u>กองทุนฟื้นฟูพื้นที่เหมืองแร่</u> คือ กองทุนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อนำบริหารจัดการตามแผนงานที่กำหนดภายใต้ระเบียบและแนวทางปฏิบัติที่กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่กำหนด โดยปฏิบัติตามระเบียบและข้อกฎหมายของพระราชบัญญัติสิ่งแวดล้อม เพื่อป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการทำเหมือง

<u>ชาวบ้าน</u>

- สมาชิกในหมู่บ้าน บวชพระ ช่วยค่าใช้จ่าย ผ้าไตร-จีวร เครื่องใช้ต่างๆ (ลูกหลาน) ปีละ 50,000 บาท
- บวชเณรภาคฤดูร้อน ปีละ 50,000 บาท
- กองทุนช่วยเหลือชาวบ้านที่เกิดวิกฤติทางการเงิน เช่น บ้านถูกไฟไหม้ บ้านถูกพายุพัดหลังคา น้ำท่วมที่นา สวน ไร่ เก็บเกี่ยวไม่ได้ เกิดภัยแล้ง โรคแมลงระบาด สัตว์เลี้ยงเป็นโรคตาย ปีละ 150,000 บาท
- จัดงานรื่นเริงต่างๆ เช่น ปีใหม่ สงกรานต์ ปีละ 50,000 บาท
- กองทุนการศึกษานักเรียนดี ทุนการศึกษา ประพฤติดี ช่วยเหลือสังคม ปีละ 50,000 บาท
- อุปกรณ์กีฬาโรงเรียน + ชุดกีฬา ปีละ 50,000 บาท
- ลานกีฬาต้านยาเสพติดของหมู่บ้าน ปีละ 50,000 บาท
- งานศพ ปีละ 50,000 บาท

<u>วัด</u>

- จัดให้มีเงินสมทบ ซ่อมแซมบูรณะ ต่อเติม หรือสร้างใหม่ เช่น สร้างห้องน้ำใหม่ ต่อเติมศาลา บูรณะทาสีโบสถ์ ปีละ 100,000 บาท
- เจ้าภาพทอดกฐิน ปีละ 20,000 บาท
- เจ้าภาพผ้าป่า ปีละ 20,000 บาท

รวมเป็นเงิน 640,000 บาท/ปี

สัมปทาน 30 ปี จะมีเงินรวมทั้งสิ้น 640,000 บาท X 30 ปี = 19,200,000 ล้านบาท

1.2) การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ

จากเอกสารรายงานการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ สมัยวิสามัญ สมัยที่ 4 ครั้งที่ 1/2562 ในวันศุกร์ที่ 21 มิถุนายน พ.ศ. 2562 เวลา 09.00 น. ณ ห้องประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ ระเบียบวาระที่ 3 เพื่อพิจารณา เรื่องที่ 3.3 การพิจารณาคำขอประทานบัตรของ บริษัท บี แอนด์ พี เพอร์ไลต์ จำกัด คำขอประทานบัตรที่ 7/2560 ซึ่งเป็นคำขอประทานบัตรทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินเพอร์ไลต์ที่หมู่ที่ 3 ตำบลมหาโพธิ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี ที่ประชุมมีมติเห็นชอบการพิจารณาคำขอประทานบัตรของบริษัท บี แอนด์ พี เพอร์ไลต์ จำกัด คำขอประทานบัตรที่ 7/2560 ซึ่งขอประทานบัตรทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินเพอร์ไลต์ เป็นเอกฉันท์ด้วยคะแนนเสียง 18 เสียง **(ภาคผนวก ฉ)**

จากเอกสารบันทึกการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ สมัยวิสามัญที่ 1 ครั้งที่ 1/2564 วันศุกร์ที่ 17 กันยายน 2564 เวลา 09.00 น. ณ ห้องประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ ชั้น 2 ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องเพื่อพิจารณา เรื่องที่ 3.3 องค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ ได้หนังสือรับจากบริษัท บี แอนด์ พี เพอร์ไลด์ จำกัด ลงวันที่ 6 กันยายน 2564 เลขที่หนังสือรับ 1162/2564 ลงวันที่ 6 กันยายน 2564 เพื่อพิจารณาให้ บริษัท บี แอนด์ พี เพอร์ไลด์ จำกัด ใช้ประโยชน์ในพื้นที่ ตามคำขอประทานบัตร ที่ 7/2560 หมายเลขหลักหมายเลขเหมืองแร่ที่ 28275 เนื้อที่ 40 ไร่ 1 งาน ท้องที่หมู่ 3 ตำบลมหาโพธิ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี ตามที่เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่จังหวัดลพบุรี ได้รับจดทะเบียนคำขอประทานบัตรที่ 7/2560 ของบริษัทฯ ดังกล่าว ชนิดแร่หินอุตสาหกรรมชนิดเพอร์ไลต์ ซึ่งได้ดำเนินการตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการรับฟังความคิดเห็นของชุมชนในพื้นที่ที่ขอประทานบัตร พ.ศ. 2561 และปฏิบัติตามขั้นตอนที่ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม กำหนดทุกประการ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบ (16 เสียง งดออกเสียง 1 คน ไม่มาประชุม 2 คน เสียชีวิต 1 คน) **(ภาคผนวก ฉ)**

2) การปฏิบัติตามแนวทางของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตามแนวทางของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ประกาศ ณ วันที่ 8 มกราคม พ.ศ. 2562 ระบุว่า ผู้ที่รับผิดชอบจัดทำรายงานฯ ต้องดำเนินการตามกระบวนการการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน อย่างน้อย 2 ครั้ง (สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2562: หน้า 22) ด้วยเทคนิควิธีการที่เหมาะสม ในส่วนของโครงการได้ดำเนินกิจกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชน รับฟังแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ของประชาชนผู้มีส่วนได้เสียในชุมชน จะมีการดำเนินการในช่วงเวลาที่แตกต่างกันและมีวัตถุประสงค์ต่างกัน ดังต่อไปนี้

- **ครั้งที่หนึ่ง** เป็นการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างข้อเสนอโครงการ รายละเอียดโครงการ ขอบเขตการศึกษา และการประเมินทางเลือกโครงการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลกับประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับรายละเอียดโครงการที่จะเกิดขึ้นและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งขอบเขตการศึกษา และการประเมินทางเลือกโครงการ อีกทั้งยังเป็นการนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการรับฟังความคิดเห็นมาใช้ประกอบการศึกษา และการจัดทำรายงานฯ ให้ครบถ้วน

- **ครั้งที่สอง** เป็นการรับฟังความคิดเห็นต่อการจัดทำร่างรายงานและมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนมีความมั่นใจในรายงานฯ และมาตรการฯ ทั้งนี้ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้จากการรับฟังความคิดเห็นให้นำมาปรับปรุงรายงานฯ และมาตรการฯ และจะต้องผนวกไว้เป็นส่วนหนึ่งของรายงานฯ สำหรับโครงการขนาดใหญ่และซับซ้อนอาจจะต้องมีการรับฟังความคิดเห็นในวงกว้าง โดยอาจพิจารณาใช้เทคนิคการมีส่วนร่วมอื่นๆ ที่เหมาะสมด้วย

ดังนั้น ทางบริษัทที่ปรึกษาฯ และเจ้าของโครงการจึงได้ดำเนินการจัดการมีส่วนร่วมของประชาชนตามกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นอย่างน้อย 2 ครั้ง ตามแนวทางดังกล่าว ดังนี้

ครั้งที่ 1 ดำเนินการด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนครั้งที่ 1 โดยการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ครั้งที่ 1 เพื่อชี้แจงข้อมูลรายละเอียดโครงการและขอบเขตการศึกษา ให้กับประชาชนและหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับโครงการที่จะเกิดขึ้น และผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นทั้งทางบวกและทางลบให้รับทราบ และการสัมภาษณ์รายบุคคลพร้อมกับการสำรวจสภาพเศรษฐกิจ-สังคม และความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อโครงการในพื้นที่ศึกษารัศมี 3 กิโลเมตรจากพื้นที่โครงการ

ครั้งที่ 2 ดำเนินการจัดการมีส่วนร่วมของประชาชน ครั้งที่ 2 โดยการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ครั้งที่ 2 เพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อร่างรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม และการสัมภาษณ์รายบุคคลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ภายหลังจากการจัดกิจกรรมมีส่วนร่วมทุกครั้ง ทางคณะผู้ศึกษาจะได้นำข้อเสนอแนะและความคิดเห็นต่างๆ ของประชาชนมาร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

หลักเกณฑ์การจัดการมีส่วนร่วมของประชาชนในขั้นตอนการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ผู้รับผิดชอบจัดทำรายงานฯ ได้เข้าพื้นที่โครงการ เพื่อเตรียมการก่อนการจัดรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ครั้งที่ 1 เพื่อเตรียมความพร้อมของชุมชน โดยให้ข้อมูลกับประชาชนในประเด็นรายละเอียดโครงการและกติกาการรับฟังความคิดเห็นของโครงการ เน้นการสื่อสารในรูปแบบที่ประชาชนสามารถเข้าใจได้ง่าย ข้อมูลครบถ้วน และเพียงพอต่อการแสดงความคิดเห็น โดยผ่านการแจ้งหนังสือประชาสัมพันธ์ รวมทั้งปรึกษาหารือเกี่ยวกับ วัน เวลา สถานที่ และรูปแบบการจัดการรับฟังความคิดเห็นที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่

2.1) การมีส่วนร่วมของประชาชน

เป็นกระบวนการที่จัดให้มีขึ้นในการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชน องค์กรพัฒนาเอกชนตลอดจนหน่วยงานต่างๆ ที่ได้รับผลกระทบจากโครงการ สามารถเข้าร่วมแสดงความคิดเห็น นำเสนอข้อมูล ข้อโต้แย้ง หรือข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการนั้น อันเป็นการสื่อสารสองทาง

2.1.1) การจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนครั้งที่ 1

การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นครั้งที่ 1 เป็นการดำเนินการมีส่วนร่วมของประชาชน ในระหว่างการเตรียมจัดทำร่างรายงานฯ โดยผ่านการประชุมรับฟังความคิดเห็น/ปรึกษาหารือระดับหน่วยงานราชการระดับผู้นำที่เกี่ยวข้องและประชาชนผู้มีส่วนได้เสียจากการดำเนินโครงการ ซึ่งจัดในระหว่างเริ่มต้นโครงการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อร่างข้อเสนอโครงการ รายละเอียดโครงการ และขอบเขตการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม และเป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการที่จะเกิดขึ้น รวมถึงผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อให้หน่วยงานราชการ และประชาชนในพื้นที่ศึกษา รอบพื้นที่โครงการได้รับทราบและร่วมแสดงความคิดเห็นต่อโครงการ และให้ข้อเสนอแนะต่อการกำหนดขอบเขตการศึกษาและแนวทางการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อให้การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการเป็นไปอย่างครบถ้วน โดยข้อคิดเห็นที่ได้จากการประชุมรับฟังความคิดเห็นครั้งที่ 1 จะนำมาเพิ่มเติมในรายงานฯ และกำหนดมาตรการในการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยมีวิธีการดำเนินการ และผลการจากการประชุมการรับฟังความคิดเห็น ครั้งที่ 1 ดังนี้

<u>วิธีดำเนินการ</u>

1. การรวบรวมข้อมูล ได้ทำการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับโครงการ และขอบเขตการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม ดังนี้

- ขั้นตอน และวิธีการดำเนินโครงการ จากแผนผังโครงการทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินเพอร์ไลต์ ของบริษัท บี แอนด์ พี เพอร์ไลต์ จำกัด คำขอประทานบัตรที่ 7/2560
- ข้อมูลด้านทรัพยากรทางกายภาพ ทรัพยากรทางชีวภาพ การใช้ประโยชน์ของมนุษย์ และคุณค่าต่อคุณภาพชีวิต บริเวณพื้นที่โครงการและรัศมีโดยรอบ 3 กิโลเมตร จากขอบแปลงคำขอประทานบัตร
- ผลการจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชนครั้งแรก การปฏิบัติตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการรับฟังความคิดเห็นของชุมชนในพื้นที่ที่ขอประทานบัตร พ.ศ. 2561 (การรับฟังความคิดเห็นของชุมชนในพื้นที่ที่ขอประทานบัตร การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล)

2. กลุ่มเป้าหมาย ตามแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้จำแนกผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในขั้นตอนการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ออกเป็น 7 กลุ่ม ดังนี้

1) กลุ่มผู้ได้รับผลกระทบ ได้แก่ กลุ่มผู้เสียประโยชน์ และกลุ่มผู้ได้รับผลประโยชน์
2) กลุ่มที่รับผิดชอบจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม
3) กลุ่มที่ทำหน้าที่พิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม
4) กลุ่มหน่วยงานราชการในระดับต่างๆ
5) กลุ่มองค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม/องค์กรพัฒนาเอกชน/สถาบันทางการศึกษา และนักวิชาการอิสระ
6) กลุ่มสื่อมวลชน
7) กลุ่มประชาชนทั่วไป

นอกจากนี้ ในแนวทางดังกล่าว ยังได้ระบุไว้ว่า บางพื้นที่อาจไม่มีบางกลุ่มผู้ดำเนินการด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับโครงการและสถานการณ์ ในกรณีที่เป็นโครงการขนาดใหญ่ มีผลกระทบในระดับที่รุนแรงหรือมีการคัดค้านหรือร้องเรียนจากประชาชนการดำเนินการมีส่วนร่วมจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียให้ครบทั้ง 7 กลุ่ม ตามแนวทางดังกล่าว ซึ่งทางคณะผู้ศึกษาได้พิจารณาแล้วว่า โครงการทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดเพอร์ไลต์ ของโครงการเปิดทำเหมืองจะใช้วิธีเหมืองเปิด (Surface mining) ระดับผลกระทบอยู่ในระดับต่ำและไม่จัดเป็นโครงการประเภทรุนแรง ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม “เรื่อง กำหนดโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต ของประชาชนในชุมชนอย่างรุนแรงซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม” ดังนั้น ผู้ดำเนินการจัดการมีส่วนร่วมจึงพิจารณากลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) เป็นกลุ่มที่เกี่ยวข้องและได้รับผลกระทบโดยตรงจากการดำเนินการของโครงการดังกล่าวข้างต้นเป็นหลัก

ซึ่งคณะผู้ศึกษาได้จำแนกกลุ่มเป้าหมายที่มีส่วนได้เสียจากการดำเนินโครงการตามแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำรายงานประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ของ กองพัฒนาระบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (หน้า 18-20: 2562) โดยพิจารณาจากขนาดโครงการ กิจกรรมการดำเนินการ ผลกระทบจากการดำเนินการ และการร้องเรียนแล้วจึงกำหนดกลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย 7 กลุ่ม ดังนี้

1) กลุ่มผู้รับผลกระทบทั้งกลุ่มผู้เสียประโยชน์ และกลุ่มผู้ได้รับผลประโยชน์ จำนวน 4 หมู่บ้าน ได้แก่ ผู้นำชุมชน และประชาชนในตำบลมหาโพธิ คือ หมู่ที่ 2 บ้านมหาโพธิ, หมู่ที่ 3 บ้านมหาโพธิ (ที่ตั้งพื้นที่โครงการ), หมู่ที่ 5 บ้านกระดานเลื่อน และหมู่ที่ 7 บ้านมหาโพธิ ซึ่งมีพื้นที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงพื้นที่โครงการในรัศมี 3 กิโลเมตร โดยคาดว่าจะได้รับผลกระทบจากการดำเนินโครงการโดยตรง

2) กลุ่มผู้ที่รับผิดชอบจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ได้แก่ บริษัท ทอพ-คลาส คอนซัลแทนท์ จำกัด และตัวแทนจากโครงการ คือ บริษัท บี แอนด์ พี เพอร์ไลต์ จำกัด

3) กลุ่มผู้ที่ทำหน้าที่พิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ได้แก่ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

4) กลุ่มหน่วยงานราชการในระดับต่างๆ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค และท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน องค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมหาโพธิ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหัวเขา สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดลพบุรี และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดลพบุรี เป็นต้น ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ปกครองดูแลอยู่ในพื้นที่และเป็นหน่วยงานที่กำกับดูแลกิจกรรมการทำเหมืองของโครงการ

5) กลุ่มองค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม องค์กรพัฒนาเอกชน สถาบันการศึกษา และนักวิชาการอิสระ ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

6) กลุ่มสื่อมวลชน ได้แก่ สื่อมวลชนของจังหวัดลพบุรี และสื่อมวลชนในท้องถิ่น

7) กลุ่มประชาชนทั่วไปที่สนใจ ได้แก่ ประชาชนในชุมชนใกล้เคียงโดยรอบพื้นที่โครงการที่สนใจ และมีความต้องการเข้ามามีส่วนร่วม

3. การเตรียมการก่อนการประชุมการรับฟังความคิดเห็น

- **การปรึกษาหารือกับผู้นำชุมชน** ในการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นในครั้งนี้ ทางบริษัทที่ปรึกษาฯ ได้ร่วมกับทางโครงการ เข้าหารือกับกลุ่มผู้นำในชุมชน เช่น นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ ผู้ใหญ่บ้าน และผู้นำชุมชน เพื่อชี้แจงรายละเอียดข้อมูลและจัดหาสถานที่ในการจัดการประชุม
- **การกำหนดวัน เวลา และสถานที่จัดประชุมรับฟังความคิดเห็น** ทางเจ้าของโครงการ และบริษัทที่ปรึกษาฯ ได้กำหนดวันประชุม คือ วันพุธที่ 14 สิงหาคม พ.ศ. 2562 เวลา 13.00–16.00 น. ณ องค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ ตำบลมหาโพธิ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี
- **การทำจดหมายเชิญเข้าร่วมประชุม** ทางเจ้าของโครงการและบริษัทที่ปรึกษาฯดำเนินการจัดทำจดหมาย เพื่อเชิญหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าประชุมรับฟังความคิดเห็น ซึ่งประกอบด้วยบุคคลต่างๆ ดังแสดงใน**ตารางที่ 3.4-9**

4. การจัดเตรียมอุปกรณ์

บริษัทที่ปรึกษาฯ และเจ้าของโครงการได้มีการเตรียมความพร้อมในการจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็น ครั้งที่ 1 **(ภาคผนวก ฎ)** ดังนี้

- จัดทำเอกสารประกอบการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นครั้งที่ 1 ประกอบไปด้วย เอกสารข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการ เป็นต้น
- จัดทำข้อมูลการนำเสนอประกอบการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็น ครั้งที่ 1 โดยมีรายละเอียดการนำเสนอ คือ วัตถุประสงค์ของการจัดประชุม รายละเอียดโครงการ ข้อมูลและขอบเขตการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมของประชาชน และการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม
- จัดทำแบบการประเมินหลังการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็น ครั้งที่ 1
- Power point นำเสนอรายละเอียดโครงการข้อมูลและขอบเขตการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม

5. การประชาสัมพันธ์ข้อมูลก่อนการประชุมการรับฟังความคิดเห็น

โดยช่องทางการประชาสัมพันธ์ข้อมูล ได้แก่

- เจ้าหน้าที่บริษัทที่ปรึกษาฯ เข้าพื้นที่โครงการเพื่อเตรียมการก่อนการรับฟังความคิดเห็น เพื่อเตรียมความพร้อมของชุมชนโดยให้ข้อมูลกับประชาชน ในประเด็นรายละเอียดโครงการ และการรับฟังความคิดเห็นของโครงการ โดยการจัดทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์โครงการแจกให้กับประชาชนในพื้นที่ศึกษารัศมี 3 กิโลเมตรจากพื้นที่โครงการ เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนและเพียงพอต่อการแสดงความเห็น
- การขอความอนุเคราะห์จากกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และองค์การบริหารส่วนตำบลในการประชาสัมพันธ์ เช่น ประกาศเสียงตามสาย ติดประกาศ เป็นต้น
- การส่งหนังสือเชิญผู้มีส่วนได้เสีย 7 กลุ่มหลักๆ ตามแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (2562) เพื่อเข้าร่วมประชุม โดยแจ้งให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทราบล่วงหน้าก่อนการจัดประชุมอย่างน้อยประมาณ 30 วัน โดยเริ่มส่งหนังสือเชิญตั้งแต่ วันที่ 12 กรกฎาคม 2562 และประสานงานกับผู้นำชุมชน หน่วยงานระดับจังหวัด อำเภอ และส่วนท้องถิ่น ก่อนการประชุมล่วงหน้าอย่างน้อย 15 วัน โดยเริ่มส่งหนังสือเชิญตั้งแต่ วันที่ 18 กรกฎาคม 2562 เพื่อให้ผู้นำชุมชนแจ้งข่าวสารและข้อมูลเบื้องต้นให้ประชาชนในกลุ่มเป้าหมายได้ทราบก่อนการประชุม **(ภาคผนวก ฎ)**

6. การดำเนินการประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

ในการดำเนินการประชุม ได้กำหนดแผนการและขั้นตอนในการดำเนินงานในวันที่จัดกิจกรรม ดังนี้

- การลงชื่อผู้เข้าร่วมประชุม **(ภาคผนวก ฎ)**
- การกล่าวเปิดการประชุม
- การนำเสนอร่างข้อเสนอโครงการ และขอบเขตการศึกษา ผลดี และผลเสียและผลประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับจากการดำเนินโครงการ โดยบริษัทที่ปรึกษาฯ
- การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
- การสรุปผลความต้องการของชุมชนที่มีต่อโครงการ

- การกล่าวปิดการประชุมการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ครั้งที่ 1

7. ผลการประชุมการรับฟังความคิดเห็น ครั้งที่ 1

จากการจัดประชุมการรับฟังความคิดเห็น ครั้งที่ 1 ซึ่งเป็นการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างข้อเสนอโครงการและขอบเขตการศึกษาของโครงการเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินเพอร์ไลต์ ของบริษัท บี แอนด์ พี เพอร์ไลต์ จำกัด คำขอประทานบัตรที่ 7/2560 ซึ่งทางบริษัทที่ปรึกษาฯ และเจ้าของโครงการ ได้ดำเนินการจัดขึ้น เมื่อวันพุธที่ 14 สิงหาคม พ.ศ. 2562 เวลา 13.00–16.00 น. ณ องค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ ตำบลมหาโพธิ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมทั้งสิ้น 82 คน **(ตารางที่ 3.4-9)** ประกอบด้วย ผู้แทนจากหน่วยงานราชการ ได้แก่ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดลพบุรี สำนักงานเกษตรอำเภอสระโบสถ์ ปลัดอำเภอสระโบสถ์ องค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมหาโพธิ นอกจากนี้ยังประกอบไปด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และประชาชนที่อยู่ในบริเวณพื้นที่ศึกษารัศมี 3 กิโลเมตร รอบพื้นที่โครงการ ประชาชนที่สนใจทั่วไป ผู้แทนจากเจ้าของโครงการ บริษัท บี แอนด์ พี เพอร์ไลต์ จำกัด และผู้แทนจากบริษัทที่ปรึกษาฯ (บริษัท ทอพ-คลาส คอนซัลแทนท์ จำกัด) โดยมีบรรยากาศการประชุมแสดงดัง**รูปที่ 3.4-2**

ประธานที่ประชุมกล่าวเปิดการประชุม จากนั้น ผู้แทนจากบริษัท ทอพ-คลาส คอนซัลแทนท์ จำกัด ได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ในการจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อร่างข้อเสนอโครงการและขอบเขตการศึกษา รายละเอียดโครงการในเบื้องต้น การตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อม ผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการทำเหมืองและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องต่อที่ประชุม โดยที่ประชุมได้รับทราบการนำเสนอดังกล่าว และได้มีประเด็นซักถาม ข้อกังวล ข้อห่วงใย และข้อเสนอแนะ ดังแสดงใน**ตารางที่ 3.4-10** ซึ่งหลังจากการประชุมเสร็จสิ้นแล้ว ทางคณะผู้ศึกษาจะนำข้อเสนอแนะ และข้อวิตกกังวลต่างๆ ของผู้เข้าร่วมประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นฯ ที่ได้ไปเสนอมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในเล่มรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมต่อไป

ตารางที่ 3.4-9: กลุ่มเป้าหมายและผู้เข้าร่วมประชุมในการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นครั้งที่ 1

กลุ่มเป้าหมายที่ทำหนังสือเชิญประชุม	ผู้เข้าร่วมประชุมรับฟังความคิดเห็นครั้งที่ 1	จำนวน (คน)
1. ผู้รับผลกระทบทั้งกลุ่มผู้เสียประโยชน์และกลุ่มผู้ได้รับประโยชน์ ได้แก่ ผู้นำชุมชน และประชาชนในพื้นที่ศึกษารัศมี 3 กิโลเมตรรอบพื้นที่โครงการ	**1. ผู้รับผลกระทบทั้งกลุ่มผู้เสียประโยชน์และกลุ่มผู้ได้รับประโยชน์**	**71**
- กำนันตำบลมหาโพธิ	- หมู่ที่ 2 บ้านมหาโพธิ (ผู้ใหญ่บ้าน และหัวหน้าครัวเรือนหรือผู้แทน)	4
- หมู่ที่ 2 บ้านมหาโพธิ		
- หมู่ที่ 3 บ้านมหาโพธิ	- หมู่ที่ 3 บ้านมหาโพธิ (ผู้ใหญ่บ้าน และหัวหน้าครัวเรือนหรือผู้แทน)	52
- หมู่ที่ 5 บ้านกระดานเลื่อน		
- หมู่ที่ 7 บ้านมหาโพธิ	- หมู่ที่ 5 บ้านกระดานเลื่อน (หัวหน้าครัวเรือนหรือผู้แทน)	3
- สำนักสงฆ์เขาบารมี		
- สำนักสงฆ์เขาดิน	- หมู่ที่ 7 บ้านมหาโพธิ (หัวหน้าครัวเรือนหรือผู้แทนและประชาชนทั่วไป)	12
2. หน่วยงานที่รับผิดชอบจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม	**2. หน่วยงานที่รับผิดชอบจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม**	**4**
- เจ้าของโครงการ คือ บริษัท บี แอนด์ พี เพอร์ไลต์ จำกัด	- ผู้แทนโครงการ	1
- นิติบุคคลที่จัดทำรายงาน คือ บริษัท ทอพ-คลาส คอนซัลแทนท์ จำกัด	- นิติบุคคลที่จัดทำรายงาน คือ บริษัท ทอพ-คลาส คอนซัลแทนท์ จำกัด	3
3. หน่วยงานที่ทำหน้าที่พิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม	**3. หน่วยงานที่ทำหน้าที่พิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม**	
- สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	- ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้	-
- กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและกรเหมืองแร่		
4. หน่วยงานราชการในระดับต่างๆ	**4. หน่วยงานราชการในระดับต่างๆ**	**5**
<u>หน่วยงานราชการระดับจังหวัด และอำเภอ</u>	<u>หน่วยงานราชการระดับจังหวัด และอำเภอ</u>	
- อุตสาหกรรมจังหวัดลพบุรี	- ผู้แทนสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดลพบุรี	1
- สำนักทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดลพบุรี	- ผู้แทนเกษตรอำเภอสระโบสถ์	1
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี	- ปลัดอำเภอสระโบสถ์	1
- นายอำเภอสระโบสถ์		
- สาธารณสุขอำเภอสระโบสถ์	<u>หน่วยงานราชการระดับตำบล</u>	
- เกษตรอำเภอสระโบสถ์	- องค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ	1
- พัฒนาการอำเภอสระโบสถ์	- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมหาโพธิ	1
<u>หน่วยงานราชการระดับตำบล</u>		
- องค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ		
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมหาโพธิ		
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหัวเขา		

ตารางที่ 3.4-9: (ต่อ)กลุ่มเป้าหมายและผู้เข้าร่วมประชุมในการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นครั้งที่ 1

กลุ่มเป้าหมายที่ทำหนังสือเชิญประชุม	ผู้เข้าร่วมประชุมรับฟังความคิดเห็นครั้งที่ 1	จำนวน (คน)
5. องค์กรเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน และสถาบันการศึกษา <u>ระดับจังหวัดและอำเภอ</u> - มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี - อาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.)	**5. องค์กรเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน และสถาบันการศึกษา** - ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้	 -
6. สื่อมวลชน - หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น	**6.สื่อมวลชน** - หนังสือพิมพ์หนองม่วงนิวส์ (บรรณาธิการ)	**1** 1
7. ประชาชนทั่วไป - ประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียงโครงการ /ผู้สนใจ	**7.ประชาชนทั่วไป** - ประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียงโครงการ /ผู้สนใจ	**1** 1
รวม		**82**

ที่มา: บริษัท ทอพ-คลาส คอนซัลแทนท์ จำกัด, 2562

หมายเหตุ: เนื่องจาก ในการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นครั้งที่ 1 นั้น บริษัทที่ปรึกษาได้ดำเนินการก่อนการลงสำรวจพื้นที่ภาคสนาม ซึ่งหลังจากการลงสำรวจพื้นที่ภาคสนามพบสำนักสงฆ์เขาถ้ำพระปรากฏอยู่ว่าในรัศมี 3 กิโลเมตร จากพื้นที่โครงการ ดังนั้น ในการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นครั้งที่ 2 จึงกำหนดให้สำนักสงฆ์เขาถ้ำพระเป็นกลุ่มเป้าหมายที่มีส่วนได้เสียจากการดำเนินโครงการเพื่อเข้าร่วมการประชุมรับฟังความคิดเห็นเพิ่มเติม

ตารางที่ 3.4-10: สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียพร้อมคำชี้แจง ในการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นครั้งที่ 1

ประเด็นซักถาม ข้อห่วงกังวล/ข้อห่วงใย/ข้อเสนอแนะ	คำชี้แจง
1. [redacted] (ประชาชน หมู่ที่ 1) - การเข้าร่วมประชุมรับฟังความคิดเห็นหรือการประชาคมนั้น เป็นสิทธิเสรีภาพของประชาชนในพื้นที่ ต้องมาเข้าร่วมรับฟัง เพราะหากเราไม่เข้าร่วมรับฟังแสดงความคิดเห็นแล้วเสียงส่วนใหญ่ที่มาร่วมประชุมเห็นด้วยกับโครงการ แล้วเกิดได้รับผลกระทบในภายหลังจะไปต่อว่าคนที่เห็นด้วยไม่ได้ จึงอยากให้มาร่วมแสดงความคิดเห็นกันทุกคน และจะต้องมีการประชุมกันอีกหลายครั้ง ก็ขอให้ช่วยกันมาฟัง มาแสดงความคิดเห็น การที่จะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยเป็นสิทธิเสรีภาพของแต่ละคนจะไปห้ามกันไม่ได้ ผลประโยชน์ขึ้นอยู่กับผู้ประกอบการ อย่าให้ผลประโยชน์ของผู้ประกอบการมาทำให้พี่น้องทะเลาะกัน	-
- ขอถามหน่วยงานราชการ กำนัน หรือผู้ใหญ่บ้าน การประกาศประชาสัมพันธ์เรื่องการประชุมกับลูกบ้านมีความผิดหรือไม่ เพราะชาวบ้านกลัวว่าหากไปประกาศบอกเพื่อนบ้านจะมีความผิด และที่ทราบเรื่องการประชุม เพราะชาวบ้านบอกกันปากต่อปาก และการประชาสัมพันธ์ให้ชาวบ้านทราบค่อนข้างช้า	**[redacted] (ปลัด อบต.มหาโพธิ)** - การประกาศประชาสัมพันธ์ต้องให้ทั่วถึง ชาวบ้านจะมาหรือไม่มาไม่เป็นไร ซึ่งทางบริษัทที่ปรึกษาฯ มีหนังสือแจ้งมาที่ อบต. และถ้าหากชาวบ้านไม่ทราบ เราควรจะประชาสัมพันธ์หลายๆ ครั้งให้ทั่วถึง
- การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นมีหลายครั้งแล้ว ก็อยากทำความเข้าใจกับชาวบ้าน ขอให้เข้าใจเพราะเป็นกฎหมายที่โครงการต้องเข้ามาชี้แจง ทำความเข้าใจกับชาวบ้าน ซึ่งหากมีคำถามอะไรก็ถามทางโครงการได้	-
2. [redacted] (ประชาชน หมู่ที่ 3) - อยากทราบว่าทำไมการรับฟังความคิดเห็นของชุมชนในพื้นที่ที่ขอประทานบัตร ถึงเชิญแต่ชาวบ้านหมู่ที่ 3 เพียงหมู่เดียว เพราะพื้นที่ใกล้เคียงที่อาจได้รับผลกระทบมีถึง 5 หมู่บ้าน และการจะมาเพื่อประชุมชี้แจงหรือเพื่อลงมติขอให้ชี้แจงให้ชัดเจน	**บริษัทที่ปรึกษาฯ** - การประชุมรับฟังความคิดเห็นของชุมชนในพื้นที่ที่ขอประทานบัตรที่ผ่านมา ซึ่งจัดโดยอุตสาหกรรมจังหวัดลพบุรี จะกำหนดขอบเขตรัศมี 500 เมตร รอบพื้นที่โครงการ ว่าทับพื้นที่ของหมู่ไหนบ้าง ซึ่งปรากฏว่าทับพื้นที่ของหมู่ที่ 3 เพียงหมู่เดียว จึงเชิญประชาชนของหมู่ที่ 3 เข้าร่วมประชุมรับฟังความคิดเห็นเพียงหมู่เดียว ซึ่งสำหรับการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่ปรึกษาฯ นั้น จะดำเนินการตามแนวทางของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะกำหนดขอบเขตการศึกษาผลกระทบในรัศมี 3 กิโลเมตร รอบพื้นที่โครงการ ดังนั้นการเชิญประชุมรับฟังความคิดเห็นจึงเชิญประชาชนในรัศมี 3 กิโลเมตร รอบพื้นที่โครงการ โดยทำหนังสือถึง อบต. ผู้ใหญ่บ้าน ให้ประชาสัมพันธ์ชาวบ้านให้เข้าร่วมประชุม

ตารางที่ 3.4-10: (ต่อ)สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียพร้อมคำชี้แจง ในการประชุม เพื่อรับฟังความคิดเห็นครั้งที่ 1

ประเด็นซักถาม ข้อห่วงกังวล/ข้อห่วงใย/ข้อเสนอแนะ	คำชี้แจง
- หากส่งเรื่องเข้าไปเพื่อพิจารณา แต่ชาวบ้านไม่เห็นด้วย จะทำเหมืองได้หรือไม่ และเหมืองจะเกิดขึ้นได้ต้องลงมติจากชาวบ้านหรือไม่	**บริษัทที่ปรึกษาฯ** - ในการประชุมจะมีแบบสอบถามความคิดเห็น ชาวบ้านมีความคิดเห็นอย่างไรให้เขียนลงไป บริษัทที่ปรึกษาฯ มีหน้าที่รวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์แล้วส่งเรื่องให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณาว่าชาวบ้านมีความคิดเห็นแบบนี้ จะความคิดเห็นอย่างไรก็ขึ้นอยู่กับคณะกรรมการผู้ชำนาญการ ส่วนเรื่องจะทำเหมืองได้ชาวบ้านต้องลงมติหรือไม่นั้นต้องสอบถามจากอุตสาหกรรมจังหวัด
3. [redacted] (ประชาชน หมู่ที่ 3) - อยากจะถามหน่วยงานราชการหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ในการประชุมแต่ละครั้งจะมีคน 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วย กับโครงการ อยากให้การลงชื่อเข้าร่วมประชุมมีการแบ่งหัวข้อว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย เพราะจะมีผลกับบันทึกรายงานการประชุม เพราะบันทึกรายงานการประชุมจะมีผลเฉพาะคนที่ลงชื่อเข้าร่วมประชุมเท่านั้น	-
- ชาวบ้านอยากรักษาต้นไม้ รักษาป่าเอาไว้ให้เป็นแบบเดิม เพราะพื้นที่โครงการเป็นพื้นที่ป่าสงวน และถ้าป่าสงวนถูกทำให้เสื่อมโทรม ก็จะกลายเป็นป่าเสื่อมโทรม ขอฝากส่วนราชการ อยากให้มีโครงการปลูกป่า ฟื้นฟูป่า ไว้ให้ลูกหลาน และการทำเหมืองแร่มีผลกระทบต่อสุขภาพ จิตใจ เพราะป่าถูกทำลาย คนแก่สามารถเดินขึ้นป่าขึ้นเขาได้ แต่ไม่สามารถเข้าไปทำงานในโรงงานเพราะปัญหาเรื่องสุขภาพ โรงงานไม่รับ คุณสมบัติไม่พอ แต่สามารถดำรงชีวิตอยู่กับธรรมชาติได้	**[redacted] (ปลัด อบต.มหาโพธิ)** - เรื่องการปลูกป่า อยู่ในระหว่างขอพื้นที่สาธารณะหมู่ที่ 10 เพื่อ ปรับปรุงพื้นที่ป่า
- อยากทราบผลการประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลในวันที่มีการพิจารณาให้ความเห็นต่อโครงการฯ ว่าผลการลงมติเป็นอย่างไรและขอรายงานการประชุม	**[redacted] (ปลัด อบต.มหาโพธิ)** - เนื่องจากไม่ได้เตรียมเรื่องการตอบคำถามในส่วนนี้มา ถ้าตอบไปกลัวจะให้ข้อมูลผิดพลาด และประชาชนสามารถขอบันทึกรายงานการประชุมได้ โดยทำหนังสือขอเข้ามาที่ อบต. ในนามผู้ได้รับผลกระทบ เจ้าหน้าที่จะทำเรื่องเสนอท่านนายก อบต. ทั้งนี้ในการประชุมสภา อบต. หากชาวบ้านประสงค์จะเข้าร่วมประชุมด้วยสามารถยื่นเรื่องแจ้งความประสงค์และวัตถุประสงค์เข้ามา ประธานสภาเท่านั้นจะเป็นผู้อนุมัติว่าจะสามารถเข้าร่วมประชุมได้หรือไม่ โดยในการประชุมจะมีสิทธิสอบถามแต่ไม่มีสิทธิยกมือลงมติ

ตารางที่ 3.4-10: (ต่อ)สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียพร้อมคำชี้แจง ในการประชุม เพื่อรับฟังความคิดเห็นครั้งที่ 1

ประเด็นซักถาม ข้อห่วงกังวล/ข้อห่วงใย/ข้อเสนอแนะ	คำชี้แจง
- การประชุมรับฟังความคิดเห็นในวันนี้มีผลหรือไม่ ถ้าประชาชนมีความเห็นต่าง จะต้องทำบันทึกถึงอุตสาหกรรมจังหวัด แล้วจะต้องให้มีการประชุมเพื่อลงมติใช่หรือไม่	**บริษัทที่ปรึกษาฯ** - การประชุมในวันนี้เป็นการรับฟังความคิดเห็น ไม่มีการลงมติ หลังจากนั้นทุกคำถามคำพูดของทุกท่านจะอยู่ในบันทึกรายงานการประชุม และบริษัทที่ปรึกษาฯ จะรวบรวมเรื่องทั้งหมดส่งให้คณะกรรมการผู้ชำนาญการด้านสิ่งแวดล้อมพิจารณารายละเอียดทั้งหมด จะเห็นชอบหรือไม่ขึ้นอยู่กับผู้ชำนาญการฯ
- การรับฟังความคิดเห็นลักษณะแบบนี้ต้องมีกี่ครั้ง เพราะนี่คือครั้งที่ 1	**บริษัทที่ปรึกษาฯ** - การประชุมครั้งนี้เป็นครั้งที่ 1 หลังจากนี้เจ้าหน้าที่จะเก็บข้อมูลต่างๆ ทำการศึกษาหัวข้อต่างๆ และจะนำผลการศึกษามาเสนอให้ประชาชนทราบในการประชุมรับฟังความคิดเห็นครั้งที่ 2 หากชาวบ้านมีความเห็นต่างอย่างไรกับผลที่ทำการศึกษามาก็สามารถเสนอแนะ และทางบริษัทที่ปรึกษาฯ ก็จะรวบรวมเรื่องเพื่อเสนอต่อผู้ชำนาญการฯ
4. [redacted] (ที่ปรึกษาเรื่องที่ดิน) - อยากให้ชาวบ้านรับฟังเรื่องที่ทางโครงการฯ มาชี้แจง ว่ามีประโยชน์ มีผลกระทบ มีมาตรการป้องกันอย่างไร เพราะผู้ประกอบการต้องทำเพื่อผลประโยชน์ของบริษัทฯ แต่จะอยู่ร่วมกับประชาชนอย่างไร เพราะฉะนั้นประชาชนต้องรับรู้และนำไปคิดวิเคราะห์ บริษัทฯ ก็ทำตามขั้นตอนทางกฎหมาย ถ้าทำวิธีไม่ถูกต้องก็ทำไม่ได้ อยากให้รับฟัง และอยากจะรู้อะไรก็ถามให้ชัดเจน อย่ามีอคติ ฟังด้วยใจเป็นกลาง เพราะทุกคนมีพื้นฐานความรู้ที่แตกต่างกัน แต่มีใจรักในพื้นที่ท้องถิ่นเหมือนกันหมด อย่าทำอะไรที่ทำให้เกิดความขัดแย้งแตกแยก ทุกสิ่งทุกอย่างต้องเป็นประโยชน์ร่วมกัน	-
	[redacted] (ปลัด อบต.มหาโพธิ) - การสำรวจข้อมูลของเจ้าหน้าที่สิ่งแวดล้อม เรื่องผลกระทบและการได้รับประโยชน์อย่างไรนั้น และจะทำการสรุปส่งเรื่องไปยังหน่วยงานที่มีอำนาจอนุญาต โดยจะรวบรวมความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ความเดือดร้อนของประชาชน และพิจารณารายละเอียดทั้งหมด ไม่ได้ขึ้นอยู่กับผู้ประกอบการบริษัทที่ปรึกษาฯ หรือนายก อบต. เป็นผู้อนุมัติ

ที่มา: จากการประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ครั้งที่ 1 เมื่อวันพุธที่ 14 สิงหาคม พ.ศ. 2562 เวลา 13.00 – 16.00 น. ณ องค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ ตำบลมหาโพธิ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี

ผู้สรุปการประชุม: บริษัท ทอพ-คลาส คอนซัลแทนท์ จำกัด, 2562

ที่มา: บริษัท ทอพ-คลาส คอนซัลแทนท์ จำกัด, (จากการจัดประชุม เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม พ.ศ. 2562)

รูปที่ 3.4-2: ภาพถ่ายแสดงการจัดประชุมการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ครั้งที่ 1 เมื่อวันพุธที่ 14 สิงหาคม พ.ศ. 2562 เวลา 13.00 – 16.00 น. ณ องค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ ตำบลมหาโพธิ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี

8. ผลจากแบบประเมินหลังการประชุมการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ครั้งที่ 1

ประเมินผลการประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้แสดงความคิดเห็นลงในแบบประเมินผลการประชุม ซึ่งจากจำนวนผู้ลงชื่อเข้าร่วมประชุม 82 คน (รวมผู้ประกอบการ จำนวน 1 คน และบริษัทที่ปรึกษาฯ จำนวน 3 คน) จากผู้เข้าร่วมประชุมซึ่งได้รับแบบประเมินฯ ได้แก่ กลุ่มหัวหน้าครัวเรือนหรือผู้แทน หน่วยงานราชการ ผู้นำชุมชน องค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและสื่อมวลชน จำนวน 43 คน มีผู้ที่ตอบแบบประเมินจำนวนทั้งหมด 25 คน (คิดเป็นร้อยละ 58.14 ของผู้เข้าร่วมประชุม และได้รับแบบประเมินฯ ทั้งหมด) สามารถสรุปผลความคิดเห็นจากแบบประเมินผลการประชุมได้ดังนี้

<u>ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน</u>

ผลจากการสรุปแบบประเมินฯ พบว่า เป็นเพศชาย ร้อยละ 56.0 (จำนวน 14 คน) ของผู้ทำแบบประเมินทั้งหมด และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 44.0 (จำนวน 11 คน) ของผู้ทำแบบประเมินทั้งหมด โดยมีอายุอยู่ในช่วง 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.0 (จำนวน 7 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด รองลงมามีอายุอยู่ในช่วง 41-50 ปี มีอายุมากกว่า 60 ปี และไม่ระบุอายุ ในสัดส่วนที่เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 20.0 (จำนวน 5 คน เท่ากัน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด มีอายุอยู่ในช่วง 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 8.0 (จำนวน 2 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด และมีอายุอยู่ในช่วง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 4.0 (จำนวน 1 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด

ผู้ทำแบบประเมินจบการศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 52.0 (จำนวน 13 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด รองลงมา จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 16.0 (จำนวน 4 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด ไม่ระบุการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 16.0 (จำนวน 4 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 8.0 (จำนวน 2 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด จบการศึกษาระดับอาชีวศึกษา คิดเป็นร้อยละ 4.0 (จำนวน 1 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด และจบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 4.0 (จำนวน 1 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด

ผู้ทำแบบประเมิน ร้อยละ 56.0 (จำนวน 14 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด ประกอบอาชีพเกษตรกรรม (ได้แก่ ทำไร่ และทำนา เป็นต้น) รองลงมา ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 16.0 (จำนวน 4 คน) ของผู้ทำแบบประเมินทั้งหมด ไม่ระบุอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 16.0 (จำนวน 4 คน) ของผู้ทำแบบประเมินทั้งหมด ประกอบอาชีพรับราชการเป็นนายช่างรังวัด สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด และนักวิชาการสาธาณสุขชำนาญการ คิดเป็นร้อยละ 8.0 (จำนวน 2 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด และไม่ได้ประกอบอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 4.0 (จำนวน 1 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด

ผู้ทำแบบประเมินทั้งหมดส่วนใหญ่เป็นราษฎรในชุมชน คิดเป็นร้อยละ 92.0 (จำนวน 23 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด รองลงมา เป็นเจ้าหน้าที่ภาครัฐ และหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ คิดเป็นร้อยละ 8.0 (จำนวน 2 คน) ของผู้ทำแบบประเมินทั้งหมด

<u>ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจและความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการ</u>

ผลจากการสรุปแบบประเมินฯ พบว่า ผู้ทำแบบประเมินโดยส่วนใหญ่ ร้อยละ 96.0 (จำนวน 24 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด เคยได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการมาก่อน โดยทราบข้อมูลจากผู้นำชุมชน (ร้อยละ 45.1) ทราบจากการประชุมประชาคมหมู่บ้าน (ร้อยละ 19.4) ทราบจากเพื่อนบ้าน/ญาติพี่น้อง (ร้อยละ 12.9) ทราบจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ/อบต./เทศบาล (ร้อยละ 12.9) และทราบจากหอกระจายข่าวของชุมชน

(ร้อยละ 9.7) และไม่เคยได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการฯ คิดเป็นร้อยละ 4.0 (จำนวน 1 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด

ก่อนเข้าประชุม ผู้ที่ทำแบบประเมินมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 72.0 (จำนวน 18 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด รองลงมา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 24.0 (จำนวน 6 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 4.0 (จำนวน 1 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด โดยหลังการเข้าประชุมแล้ว พบว่า มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการเพิ่มมากขึ้นในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 92.0 (จำนวน 23 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด และผู้ที่ทำแบบประเมินมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการเพิ่มมากขึ้นในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 8.0 (จำนวน 2 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด

เมื่อสอบถามความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาและการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมหลังจากการเข้าร่วมประชุม พบว่า ผู้ทำแบบประเมิน ร้อยละ 92.0 (จำนวน 23 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด เข้าใจว่าโครงการอยู่ระหว่างการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อพิจารณาถึงผลดีผลเสียที่เกิดขึ้น ผู้ทำแบบประเมิน ร้อยละ 8.0 (จำนวน 2 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด ไม่เข้าใจว่าโครงการอยู่ระหว่างการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อพิจารณาถึงผลดีผลเสียที่เกิดขึ้นหรือไม่

ผู้ทำแบบประเมิน ร้อยละ 88.0 (จำนวน 22 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด เข้าใจว่าการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการนี้เป็นการตรวจสอบว่าการดำเนินงานจะมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และความเป็นอยู่ของประชาชนมากน้อยเพียงใด ร้อยละ 8.0 (จำนวน 2 คน) ไม่แน่ใจว่าการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการนี้เป็นการตรวจสอบว่าการดำเนินงานจะมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและความเป็นอยู่ของประชาชนมากน้อยเพียงใด และอีกร้อยละ 4.0 (จำนวน 1 คน) ไม่เข้าใจว่าการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการนี้เป็นการตรวจสอบว่าการดำเนินงานจะมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและความเป็นอยู่ของประชาชนมากน้อยเพียงใด

ผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด ร้อยละ 96.0 (จำนวน 24 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด เข้าใจว่าการประชุมครั้งนี้ไม่ใช่การลงมติเห็นชอบต่อโครงการ แต่เป็นการรับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากผู้ที่อาจได้รับผลกระทบจากโครงการ หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะดังกล่าวมาประกอบการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และอีกร้อยละ 4.0 (จำนวน 21 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด ไม่เข้าใจว่าการประชุมครั้งนี้เป็นการลงมติเห็นชอบต่อโครงการ

ผู้ที่ทำแบบประเมิน ร้อยละ 88.0 (จำนวน 22 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด เห็นด้วยหากมีการทำเหมืองตามคำขอประทานบัตรที่ 7/2560 ของบริษัท บี แอนด์ พี เพอร์ไลต์ จำกัด โดยให้เหตุผลว่า มีการช่วยเหลือชาวบ้าน พัฒนาชุมชน (จำนวน 2 คน) เพื่อผลประโยชน์ของหมู่บ้าน (จำนวน 1 คน) พื้นที่เป็นป่าเสื่อมโทรมอยู่แล้ว (จำนวน 1 คน) และไม่ระบุเหตุผล (จำนวน 18 คน) ผู้ที่ทำแบบประเมิน ร้อยละ 8.0 (จำนวน 2 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด ไม่แสดงความคิดเห็นหากมีการทำเหมืองตามคำขอประทานบัตรที่ 7/2560 ของบริษัท บี แอนด์ พี เพอร์ไลต์ จำกัด โดยให้เหตุผลว่า ขอรับฟังผลการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนส่วนใหญ่ก่อนว่าเห็นด้วยหรือไม่ (จำนวน 1 คน) และไม่ระบุเหตุผล (จำนวน 1 คน) และผู้ทำแบบประเมิน ร้อยละ 4.0 (จำนวน 1 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด ไม่เห็นด้วยหากมีการทำเหมืองตามคำขอประทานบัตรที่ 7/2560 ของบริษัท บี แอนด์ พี เพอร์ไลต์ จำกัด โดยให้เหตุผลว่า อยากให้อนุรักษ์พื้นที่ไว้

<u>ส่วนที่ 3 ข้อวิตกกังวล ห่วงใย หรือข้อสงสัยเกี่ยวกับโครงการ</u>

ผู้ที่ทำแบบประเมิน ร้อยละ 96.0 (จำนวน 24 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด มีความคิดเห็นว่าโครงการนี้จะไม่มีผลกระทบต่อการประกอบอาชีพ การดำเนินชีวิตประจำวัน และสุขภาพ โดยไม่ระบุเหตุผล และที่เหลืออีกร้อยละ 4.0 (จำนวน 1 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด เห็นว่ามีผลกระทบต่อการประกอบอาชีพ การดำเนินชีวิตประจำวัน และสุขภาพ โดยให้เหตุผลว่า เป็นห่วงเรื่องการขนส่งแร่ออกจากพื้นที่เนื่องจากเป็นรถใหญ่ อาจเกิดอุบัติเหตุกับประชาชนในพื้นที่

ผู้ที่ทำแบบประเมิน ร้อยละ 92.0 (จำนวน 23 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด คิดว่าขอบเขตการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ได้นำเสนอมีความเหมาะสมแล้ว และคิดว่าขอบเขตการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่นำเสนอยังไม่มีความเหมาะสม ควรเพิ่มเติมประชาชนทั้ง 10 หมู่ ของตำบลมหาโพธิ และไม่แสดงความคิดเห็นต่อขอบเขตการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่นำเสนอ ในสัดส่วนที่เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 4.0 (จำนวน 1 คน เท่ากัน)

<u>ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการ</u>

ผลจากการสรุปแบบประเมินฯ พบว่า ผู้ที่ทำแบบประเมินส่วนใหญ่ไม่ต้องการรับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับร่างข้อเสนอโครงการ และขอบเขตการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมเพิ่มเติม คิดเป็นร้อยละ 96.0 (จำนวน 24 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด และอีกร้อยละ 4.0 (จำนวน 1 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด ต้องการรับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการเพิ่มเติม โดยระบุเรื่องที่ต้องการรับทราบ คือ ขั้นตอนการขอประทานบัตรแต่ละขั้นตอน

อย่างไรก็ตาม หากผู้ที่ทำแบบประเมินต้องการทราบข้อมูลของโครงการ ผู้ที่ทำแบบประเมินคิดว่าสื่อหรือวิธีการจะทำให้สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างสะดวกและรวดเร็วที่สุด คือ ติดประกาศที่หน่วยงานราชการ (ร้อยละ 58.5) รองลงมา คือ ประกาศเสียงตามสาย (ร้อยละ 13.8) จัดเจ้าหน้าที่เข้ามาชี้แจงในพื้นที่ (ร้อยละ 13.8) จัดการประชุม/สัมมนา (ร้อยละ 10.3) และจดหมายข่าว (ร้อยละ 3.4)

ทั้งนี้ ผู้ทำแบบประเมินทั้งหมด ไม่มีข้อเสนอแนะหรือข้อมูลเพิ่มเติม ที่คาดว่าจะมีประโยชน์ต่อการพัฒนาโครงการและเป็นผลดีสำหรับประชาชนที่อยู่บริเวณพื้นที่ใกล้เคียงโครงการ แต่อย่างใด

9. การประชาสัมพันธ์ข้อมูลหลังการประชุมการรับฟังความคิดเห็น

โครงการทำการประชาสัมพันธ์หลังการประชุมจากการรับฟังความคิดเห็นครั้งที่ 1 ให้กับประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณโดยรอบพื้นที่โครงการ โดยการส่งเอกสารสรุปผลการประชุมให้กับหน่วยงานราชการในระดับต่างๆ ภายใน 15 วันหลังเสร็จสิ้นการประชุม จำนวน 16 แห่ง ได้แก่ อุตสาหกรรมจังหวัดลพบุรี สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดลพบุรี สาธารณสุขจังหวัดลพบุรี อำเภอสระโบสถ์ สาธารณสุขอำเภอสระโบสถ์ เกษตรอำเภอสระโบสถ์ พัฒนาการอำเภอสระโบสถ์ คุณอำนวย บุญมี (หนองม่วงนิวส์) คุณบรรจาง นาคตระกูล (ทสม.หมู่ที่ 3 ตำบลมหาโพธิ) องค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ กำนันตำบลมหาโพธิ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 บ้านมหาโพธิ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 3 บ้านมหาโพธิ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 5 บ้านกระดานเลื่อน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมหาโพธิ และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหัวเขา โดยดำเนินการส่งสรุปการประชุมเมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2562 **(ภาคผนวก ฎ)**

2.1.2) การจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนครั้งที่ 2

การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นครั้งที่ 2 เป็นการรับฟังความคิดเห็นต่อการจัดทำร่างรายงานและมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนมีความมั่นใจในรายงานฯ และมาตรการฯ ทั้งนี้ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้จากการรับฟังความคิดเห็นให้นำมาปรับปรุงรายงานฯ และมาตรการฯ และผนวกไว้เป็นส่วนหนึ่งของรายงานฯ โดยข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้ ทางบริษัทที่ปรึกษาฯ จะนำไปปรับปรุงแก้ไขมาตรการดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพในการลดผลกระทบและข้อกังวลของประชาชนให้ได้มากที่สุด ซึ่งมีรายละเอียดดำเนินงานดังนี้

<u>วิธีดำเนินการ</u>

1. การรวบรวมข้อมูล ได้ทำการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับร่างรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบ ดังนี้

- ผลการตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อม เช่น คุณภาพอากาศ ระดับเสียง คุณภาพน้ำผิวดิน น้ำใต้ดิน และคุณภาพดิน เป็นต้น
- ผลการจัดกิจกรรมการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ได้แก่ การรับฟังความคิดเห็นของชุมชนในพื้นที่ที่ขอประทานบัตร การประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ครั้งที่ 1 และผลการสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มผู้นำชุมชน พื้นที่อ่อนไหว และกลุ่มครัวเรือนที่มีพื้นที่อยู่ในรัศมีศึกษา 3 กิโลเมตร รอบพื้นที่โครงการ
- ร่างรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ โดยเฉพาะในประเด็นการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

2. กลุ่มเป้าหมาย ตามแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้จำแนกกลุ่มผู้ที่มีส่วนได้เสีย สำหรับจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมไว้ 7 กลุ่ม ได้แก่

1) กลุ่มผู้รับผลกระทบทั้งกลุ่มผู้เสียประโยชน์และกลุ่มผู้ได้รับผลประโยชน์
2) กลุ่มหน่วยงานที่รับผิดชอบจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม
3) กลุ่มหน่วยงานที่ทำหน้าที่พิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม
4) กลุ่มหน่วยงานราชการในระดับต่างๆ
5) กลุ่มองค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม องค์กรพัฒนาเอกชน สถาบันการศึกษา และนักวิชาการอิสระ
6) กลุ่มสื่อมวลชน
7) กลุ่มประชาชนทั่วไป

ซึ่งคณะผู้ศึกษาได้จำแนกกลุ่มเป้าหมายที่มีส่วนได้เสียจากการดำเนินโครงการ ตามแนวทางของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ประกาศ ณ วันที่ 8 มกราคม พ.ศ. 2562 โดยพิจารณาจากขนาดโครงการ กิจกรรมการดำเนินการ ผลกระทบจากการดำเนินการ และการร้องเรียน แล้วจึงกำหนดกลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย 7 กลุ่ม ดังนี้

1) กลุ่มผู้รับผลกระทบทั้งกลุ่มผู้เสียประโยชน์ และกลุ่มผู้ได้รับผลประโยชน์ จำนวน 4 หมู่บ้าน ได้แก่ ผู้นำชุมชน และประชาชนในตำบลมหาโพธิ คือ หมู่ที่ 2 บ้านมหาโพธิ, หมู่ที่ 3 บ้านมหาโพธิ (ที่ตั้งพื้นที่โครงการ), หมู่ที่ 5 บ้านกระดานเลื่อน และหมู่ที่ 7 บ้านมหาโพธิ ซึ่งมีพื้นที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงพื้นที่โครงการในรัศมี 3 กิโลเมตร โดยคาดว่าจะได้รับผลกระทบจากการดำเนินโครงการโดยตรง

2) กลุ่มผู้ที่รับผิดชอบจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ได้แก่ บริษัท ทอพ-คลาส คอนซัลแทนท์ จำกัด และตัวแทนจากโครงการ คือ บริษัท บี แอนด์ พี เพอร์ไลต์ จำกัด

3) กลุ่มผู้ที่ทำหน้าที่พิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ได้แก่ สำนักงานนโยบาย และแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

4) กลุ่มหน่วยงานราชการในระดับต่างๆ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค และท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน องค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมหาโพธิ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหัวเขา สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดลพบุรี และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดลพบุรี เป็นต้น ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ปกครองดูแลอยู่ในพื้นที่และเป็นหน่วยงานที่กำกับดูแลกิจกรรมการทำเหมืองของโครงการ

5) กลุ่มองค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม องค์กรพัฒนาเอกชน สถาบันการศึกษา และนักวิชาการอิสระ ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

6) กลุ่มสื่อมวลชน ได้แก่ สื่อมวลชนของจังหวัดลพบุรี และสื่อมวลชนในท้องถิ่น

7) กลุ่มประชาชนทั่วไปที่สนใจ ได้แก่ ประชาชนในชุมชนใกล้เคียงโดยรอบพื้นที่โครงการที่สนใจ และมีความต้องการเข้ามามีส่วนร่วม

3. การเตรียมการก่อนการประชุมการรับฟังความคิดเห็น

- การปรึกษาหารือกับผู้นำชุมชน ในการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นในครั้งนี้ ทางบริษัทที่ปรึกษาฯ ได้ร่วมกับทางโครงการปรึกษาหารือกับกลุ่มผู้นำในชุมชน เช่น นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ ผู้ใหญ่บ้าน และผู้นำชุมชน เพื่อชี้แจงรายละเอียดข้อมูล กำหนดวันประชุม และจัดหาสถานที่ในการจัดการประชุม

- การกำหนดวัน เวลา และสถานที่จัดประชุมรับฟังความคิดเห็น ทางเจ้าของโครงการ และบริษัทที่ปรึกษาฯ ได้กำหนดวันประชุม คือ วันพฤหัสบดีที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2565 เวลา 13.00-16.00 น. ณ องค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ ตำบลมหาโพธิ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี

ทั้งนี้ จากการดำเนินการด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ครั้งที่ 1 มีระยะเวลาห่างกันเป็นระยะเวลานานกับการจัดดำเนินการด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนครั้งที่ 2 เนื่องด้วยในช่วงปี พ.ศ. 2563 – 2564 มีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา-2019 (COVID-19)

- การทำจดหมายเชิญเข้าร่วมประชุม ทางบริษัทที่ปรึกษาฯ และเจ้าของโครงการได้ดำเนินการจัดทำจดหมายเพื่อเชิญหน่วยงาน และผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าประชุมรับฟังความคิดเห็น ซึ่งประกอบด้วยบุคคลต่างๆ ดังแสดงใน**ตารางที่ 3.4-11 (ภาคผนวก ฏ)**

4. การจัดเตรียมอุปกรณ์

บริษัทที่ปรึกษาฯ และเจ้าของโครงการได้มีการเตรียมความพร้อมในการจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็น ครั้งที่ 2 ดังนี้

- จัดทำเอกสารประกอบการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนต่อร่างรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

- จัดทำข้อมูลการนำเสนอประกอบการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็น ครั้งที่ 2 โดยมีรายละเอียดการนำเสนอ คือ รายละเอียดเกี่ยวกับโครงการ ผลการตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อม เช่น คุณภาพอากาศ ระดับเสียง คุณภาพน้ำผิวดิน น้ำใต้ดิน และคุณภาพดิน เป็นต้น ผลการดำเนินการด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ผลการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม และร่างมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เสนอในร่างรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

5. การประชาสัมพันธ์ข้อมูลก่อนการประชุมการรับฟังความคิดเห็น

ในช่วงระหว่างการจัดทำแผนงานการประชุมรับฟังความคิดเห็น ทางบริษัทที่ปรึกษาฯ มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลให้ประชาชนสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารก่อนการประชุม อย่างน้อย 15 วัน โดยช่องทางการประชาสัมพันธ์ข้อมูล ได้แก่ การส่งหนังสือเชิญผู้มีส่วนได้เสีย 7 กลุ่มหลักๆ ตามแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (2562) ดังนี้

5.1) ส่งหนังสือเชิญเข้าร่วมประชุมให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากร-ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2565

5.2) ส่งหนังสือเข้าร่วมประชุมให้กับหน่วยงานราชการระดับจังหวัด อำเภอ เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม พ.ศ. 2565 (ก่อนการประชุม 15 วัน ดัง**ภาคผนวก ฏ**) พร้อมแนบร่างมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมเพื่อให้ประชาชนได้ศึกษาก่อนเข้าร่วมประชุม นอกจากนี้ทางเจ้าของโครงการได้ขอความอนุเคราะห์จากผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2, 3, 5 และ 7 ตำบลตำบลมหาโพธิ ให้ช่วยประชาสัมพันธ์ เช่น ประกาศเสียงตามสาย และติดประกาศ เป็นต้น

5.3) นำส่งร่างรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม พ.ศ. 2565 **(ภาคผนวก ฏ)** เพื่อประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้บุคคลทั่วไปได้ศึกษาก่อนวันเข้าประชุมล่วงหน้าไม่ต่ำกว่า 15 วัน

6) การดำเนินการประชุมการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

ในการดำเนินการประชุม ได้กำหนดแผนการและขั้นตอนในการดำเนินงานในวันที่จัดกิจกรรม ดังนี้

- การลงชื่อผู้เข้าร่วมประชุม และการแจกแบบประเมิน ให้หน่วยงานราชการ หัวหน้าครัวเรือนหรือผู้แทนที่เข้าร่วมประชุม จะแจกแบบประเมินให้จำนวน 1 ชุด ต่อ หน่วยงานหรือครัวเรือน เท่านั้น สำหรับผู้ติดตามจะให้ลงชื่อเข้าร่วมประชุมแต่ไม่ต้องทำแบบประเมิน และจะถูกจัดอยู่ในประเภทประชาชนทั่วไปที่สนใจ **(ภาคผนวก ฏ)**

- การกล่าวเปิดการประชุม

- การนำเสนอข้อมูลผลการศึกษาในร่างรายงานฯ ได้แก่ รายละเอียดโครงการ ผลการศึกษาสภาพสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน เช่น คุณภาพอากาศ ระดับเสียง แรงสั่นสะเทือน คุณภาพน้ำผิวดิน น้ำใต้ดิน และคุณภาพดิน เป็นต้น การดำเนินการด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ผลการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม และร่างมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เสนอไว้ในร่างรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ผลดี และผลเสีย และผลประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับ ผลการจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ได้มีการดำเนินการไปแล้ว (สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น ครั้งที่ 1) นำเสนอโดยบริษัทที่ปรึกษาฯและตัวแทนของโครงการ

- การเปิดเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ

- การสรุปผลความต้องการของชุมชนที่มีต่อโครงการ

- การกล่าวปิดการประชุม

ตารางที่ 3.4-11: กลุ่มเป้าหมายและผู้เข้าร่วมประชุมในการประชุมการรับฟังความคิดเห็น ครั้งที่ 2

กลุ่มเป้าหมายที่ทำหนังสือเชิญประชุม	ผู้เข้าร่วมประชุมรับฟังความคิดเห็นครั้งที่ 1	จำนวน (คน)
1. ผู้รับผลกระทบทั้งกลุ่มผู้เสียประโยชน์และกลุ่มผู้ได้รับประโยชน์ ได้แก่ ผู้นำชุมชน และประชาชนในพื้นที่ศึกษารัศมี 3 กิโลเมตรรอบพื้นที่โครงการ	**1. ผู้รับผลกระทบทั้งกลุ่มผู้เสียประโยชน์และกลุ่มผู้ได้รับประโยชน์**	**482**
- กำนันตำบลมหาโพธิ (หมู่ที่ 7 บ้านมหาโพธิ)	- กำนันตำบลมหาโพธิ	1
- หมู่ที่ 2 บ้านมหาโพธิ	- หมู่ที่ 2 บ้านมหาโพธิ (ผู้ใหญ่บ้าน หัวหน้าครัวเรือนหรือผู้แทน และประชาชนทั่วไป)	99
- หมู่ที่ 3 บ้านมหาโพธิ		
- หมู่ที่ 5 บ้านกระดานเลื่อน	- หมู่ที่ 3 บ้านมหาโพธิ (ผู้ใหญ่บ้าน หัวหน้าครัวเรือนหรือผู้แทน และประชาชนทั่วไป)	163
- สำนักสงฆ์เขาบารมี		
- สำนักสงฆ์เขาดิน	- หมู่ที่ 5 บ้านกระดานเลื่อน (หัวหน้าครัวเรือนหรือผู้แทน และประชาชนทั่วไป)	111
- สำนักสงฆ์เขาถ้ำพระ		
	- หมู่ที่ 7 บ้านมหาโพธิ (หัวหน้าครัวเรือนหรือผู้แทน และประชาชนทั่วไป)	108
2. หน่วยงานที่รับผิดชอบจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม	**2. หน่วยงานที่รับผิดชอบจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม**	**6**
- เจ้าของโครงการ คือ บริษัท บี แอนด์ พี เพอร์ไลต์ จำกัด	- ผู้แทนโครงการ	3
- นิติบุคคลที่จัดทำรายงาน คือ บริษัท ทอพ-คลาส คอนซัลแทนท์ จำกัด	- นิติบุคคลที่จัดทำรายงาน คือ บริษัท ทอพ-คลาส คอนซัลแทนท์ จำกัด	3
3. หน่วยงานที่ทำหน้าที่พิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม	**3. หน่วยงานที่ทำหน้าที่พิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม**	
- สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	- ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้	-
- กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและกรเหมืองแร่		
4. หน่วยงานราชการในระดับต่างๆ	**4. หน่วยงานราชการในระดับต่างๆ**	**4**
<u>หน่วยงานราชการระดับจังหวัด และอำเภอ</u>	<u>หน่วยงานราชการระดับจังหวัด และอำเภอ</u>	
- อุตสาหกรรมจังหวัดลพบุรี	- นายอำเภอสระโบสถ์	1
- สำนักทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดลพบุรี		
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี		
- นายอำเภอสระโบสถ์		
- สาธารณสุขอำเภอสระโบสถ์	<u>หน่วยงานราชการระดับตำบล</u>	
- เกษตรอำเภอสระโบสถ์	- องค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ	1
- พัฒนาการอำเภอสระโบสถ์	- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมหาโพธิ	1
- มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี		
<u>หน่วยงานราชการระดับตำบล</u>		
- องค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ		
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมหาโพธิ		
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหัวเขา		

ตารางที่ 3.4-11: (ต่อ) กลุ่มเป้าหมายและผู้เข้าร่วมประชุมในการประชุมการรับฟังความคิดเห็น ครั้งที่ 2

กลุ่มเป้าหมายที่ทำหนังสือเชิญประชุม	ผู้เข้าร่วมประชุมรับฟังความคิดเห็นครั้งที่ 1	จำนวน (คน)
5. องค์กรเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน และสถาบันการศึกษา <u>ระดับจังหวัดและอำเภอ</u> - อาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.)	**5. องค์กรเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน และสถาบันการศึกษา** - อาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) หมู่ที่ 3 มหาโพธิ	1
6. สื่อมวลชน - หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น	**6.สื่อมวลชน** - เข้าร่วมประชุม แต่ไม่ได้ลงชื่อเข้าร่วมประชุม	-
7. ประชาชนทั่วไป - ประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียงโครงการ /ผู้สนใจ	**7.ประชาชนทั่วไป** - ประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียงโครงการ /ผู้สนใจ	**392** 392
รวม		**884**

ที่มา: บริษัท ทอพ-คลาส คอนซัลแทนท์ จำกัด, 2565

หมายเหตุ: เนื่องจาก ในการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นครั้งที่ 1 นั้น บริษัทที่ปรึกษาได้ดำเนินการก่อนการลงสำรวจพื้นที่ภาคสนาม ซึ่งหลังจากการลงสำรวจพื้นที่ภาคสนามพบสำนักสงฆ์เขาถ้ำพระปรากฏอยู่ว่าในรัศมี 3 กิโลเมตร จากพื้นที่โครงการ ดังนั้น ในการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นครั้งที่ 2 จึงกำหนดให้สำนักสงฆ์เขาถ้ำพระเป็นกลุ่มเป้าหมายที่มีส่วนได้เสียจากการดำเนินโครงการเพื่อเข้าร่วมการประชุมรับฟังความคิดเห็นเพิ่มเติม

จากจำนวนผู้ที่ตอบแบบประเมิน ทั้งหมด 133 คน มีผู้ที่เห็นด้วยกับโครงการฯ ซึ่งอยู่ในกลุ่มผู้ได้รับผลกระทบจากการดำเนินโครงการในพื้นที่ศึกษารัศมี 3 กิโลเมตร รอบพื้นที่โครงการ จำนวน 55 คน และผู้ตอบแบบประเมินซึ่งอยู่ในกลุ่มประชาชนทั่วไป จำนวน 17 คน และมีผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับโครงการฯ ซึ่งอยู่ในกลุ่มผู้ได้รับผลกระทบจากการดำเนินโครงการในพื้นที่ที่มีการปกครองท้องถิ่นในพื้นที่ศึกษารัศมี 3 กิโลเมตร รอบพื้นที่โครงการ จำนวน 24 คน และผู้ตอบแบบประเมินซึ่งอยู่ในกลุ่มประชาชนทั่วไป จำนวน 37 คน ดัง**ตารางที่ 3.4-12**

ตารางที่ 3.4-12: กลุ่มผู้เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยกับโครงการฯ ในกระบวนการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็น ครั้งที่ 2

ผู้ที่ตอบแบบประเมินหลังการประชุม	จำนวนผู้ที่เห็นด้วยกับโครงการฯ (คน)	จำนวนผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับโครงการฯ (คน)	รวมทั้งหมด	
			จำนวน (คน)	ร้อยละ
กลุ่มผู้ได้รับผลกระทบ	55	24	**79**	**59.40**
กลุ่มประชาชนทั่วไป	17	37	**54**	**40.60**
รวม	**72**	**61**	**133**	**100.0**

ที่มา: บริษัท ทอพ-คลาส คอนซัลแทนท์ จำกัด, 2566

และได้ทำการตรวจสอบจำนวนผู้เข้าร่วมประชุมในการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นครั้งที่ 2 จำนวน 633 ราย (คิดเป็นร้อยละ 75 ของผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหมด) ซึ่งลงชื่อคัดค้านการขอประทานบัตรโครงการทำเหมืองแร่ของโครงการ พบว่าเป็นประชาชนที่ที่พื้นที่การปกครองท้องถิ่นอยู่ในพื้นที่ศึกษารัศมี 3 กิโลเมตร รอบพื้นที่โครงการ จำนวน 337 คน คิดเป็นร้อยละ 50.83 ของจำนวนผู้ที่ลงชื่อคัดค้าน และเป็นประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียง จำนวน 326 คน คิดเป็นร้อยละ 49.17 ของจำนวนผู้ที่ลงชื่อคัดค้าน

7) ผลการประชุมการรับฟังความคิดเห็น ครั้งที่ 2

จากการจัดประชุมการรับฟังความคิดเห็น ครั้งที่ 2 ซึ่งเป็นการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนมีความมั่นใจในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเสนอข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะต่อมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมของโครงการ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2565 เวลา 13.00-16.00 น. ณ องค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ ตำบลมหาโพธิ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี มีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 884 คน ประกอบด้วย ผู้แทนจากหน่วยงานราชการระดับต่างๆ ได้แก่ นายอำเภอสระโบสถ์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมหาโพธิ เป็นต้น นอกจากนี้ยังประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้าน และประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ศึกษารัศมี 3 กิโลเมตร รอบพื้นที่โครงการ และประชาชนที่สนใจที่อาศัยอยู่บริเวณใกล้เคียงพื้นที่ศึกษาดังกล่าว รวมทั้งผู้แทนจากโครงการ คือ บริษัท บี แอนด์ พี เพอร์ไลต์ จำกัด และผู้แทนจากบริษัทที่ปรึกษาด้านสิ่งแวดล้อม คือ บริษัท ทอพ-คลาส คอนซัลแทนท์ จำกัด ซึ่งจากจำนวนผู้ลงชื่อเข้าร่วมประชุมทั้งหมด จำนวน 844 คน มีผู้ลงชื่อเพื่อคัดค้านการขอประทานบัตรโครงการทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินเพอร์ไลต์ ของ บริษัท บี แอนด์ พี เพอร์ไลต์ จำกัด คำขอประทานบัตรที่ 7/2560 จำนวน 663 คน (คิดเป็นร้อยละ 75.00 ของผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหมด) ได้ลงชื่อ โดยมีบรรยากาศการประชุมแสดงดัง**รูปที่ 3.4-3**

ผู้ชำนาญการด้านสิ่งแวดล้อมจากบริษัท ทอพ-คลาส คอนซัลแทนท์ จำกัด ได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ในการจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อร่างรายงานฯ ดังนี้ รายละเอียดโครงการ ผลการศึกษาสภาพสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน เช่น คุณภาพอากาศ ระดับเสียง แรงสั่นสะเทือน คุณภาพน้ำผิวดิน น้ำใต้ดิน และคุณภาพดิน เป็นต้น การดำเนินการด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ผลการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม และร่างมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ระบุในร่างรายงานฯ ต่อที่ประชุม โดยที่ประชุมได้รับทราบการนำเสนอดังกล่าว และได้มีประเด็นซักถาม ข้อกังวล ข้อห่วงใย และข้อเสนอแนะดัง**ตารางที่ 3.4-13**

ตารางที่ 3.4-13: สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสีย พร้อมคำชี้แจงในการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นครั้งที่ 2

ประเด็นซักถาม ข้อห่วงกังวล/ข้อห่วงใย/ข้อเสนอแนะ	คำชี้แจง
1. [redacted] (ตัวแทนชาวบ้านตำบลมหาโพธิ) - จากกฎกระทรวงควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ข้อที่ 6 กิจการที่เกี่ยวกับโลหะ หรือแร่ มีประเด็นคำถามจากที่ผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำเมื่อสักครู่ ว่าได้มีการตรวจวัดตัวอย่างอากาศ เสียง น้ำผิวดิน ท่านบอกว่าผลการตรวจวัดอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานทั้งหมด เพราะเหมืองแร่ยังไม่ได้รับอนุญาตให้เปิดดำเนินการ ผมเป็นลูกเป็นหลานพี่น้องชาวมหาโพธิ ขอเรียนถามท่านนายก อบต.มหาโพธิว่าสภาวะของเสียง อากาศ น้ำ อันเกิดจากการประกอบกิจการของสถานประกอบการที่ทำให้มีผลกระทบ หรืออาจมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย หากมีการดำเนินโครงการเกิดขึ้นมันจะปกติได้อย่างไร	**[redacted](นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ)** - ผมในฐานะ นายก อบต.มหาโพธิ ในเรื่องคุณภาพอากาศ เสียง และน้ำที่ท่านถาม ผมต้องให้ทางกรมทรัพยากรฯ หรือผู้ที่เชี่ยวชาญ มาตรวจสอบเพราะผมไม่มีความรู้ทางนี้ และเรื่องนี้ต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี 61-62 ซึ่งขณะนั้นผมเป็นครู ยังไม่ได้เข้ามาทำหน้าที่นายก อบต. มหาโพธิ ผมจึงไม่ทราบรายละเอียดในตอนนั้น
2. [redacted] (ตัวแทนชาวบ้านตำบลมหาโพธิ) - จากที่ท่านบอกว่าการขนส่งของรถบรรทุก หากมีปัญหาเรื่องเส้นทาง คมนาคมจะทำการขยายถนน หากมีปัญหาเรื่องฝุ่นละอองจะมีการฉีดพรมน้ำ อยากจะถามว่าจะขยายถนนยังไง เพราะฝั่งขวาเป็นลำรางของชลประทาน และฝั่งซ้ายเป็นที่ของประชาชน - ที่ชาวบ้านเดือดร้อนก็เพราะเส้นทางขนส่งแร่ที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด คลองยาง ใช้นี่แหละครับ - ฝุ่นละอองจากแร่เพอร์ไลต์มีคุณสมบัติพิเศษ คือ เบา และมวลเล็กมาก และไม่ย่อยสลายโดยธรรมชาติ ร่างกายเราไม่สามารถกำจัดออกเองโดยธรรมชาติได้ - ตั้งแต่เกิดมาผมก็ยังไม่เคยเห็นเหมืองไหนปิดนะครับ นอกจากหมดอายุประทานบัตร - ใครไม่ต้องการเหมืองยกมือครับ ตอนนี้เราได้รวบรวมลายชื่อผู้คัดค้านเหมืองแร่มาจำนวนหนึ่งแล้ว ขออนุญาตยื่นให้บริษัทที่ปรึกษาสิ่งแวดล้อม	**บริษัทที่ปรึกษาฯ** - เส้นทางการขนส่งแร่ของโครงการ จะใช้เส้นทางเดียวกับที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด คลองยาง เคยใช้เป็นเส้นทางขนส่งแร่มาก่อน - เมื่อท่านไม่เห็นด้วยทางบริษัทที่ปรึกษาฯ ก็จะปรึกษากับทางเหมืองว่าจะเลือกใช้เส้นทางไหน - ฝุ่นจากเหมืองแร่เป็นฝุ่นหนัก จะตกลงบริเวณหน้าเหมือง และในรัศมี 500 เมตร จากโครงการ ไม่มีบ้านคน และเรามีมาตรการตรวจวัดคุณภาพอากาศปีละ 2 ครั้ง ถ้าฝุ่นเกินมาตรฐาน ก็จะมีมาตรการสั่งให้เหมืองจัดการไม่ให้ฝุ่นเกินมาตรฐาน และที่มีการตรวจวัดคุณภาพอากาศก่อนมีการดำเนินโครงการนั่นคือเป็นการเก็บข้อมูลเบื้องต้น ถ้าหากเหมืองทำฝุ่นเกินมาตรฐานแสดงว่าเกิดจากเหมือง เหมืองก็ต้องดำเนินการลดผลกระทบให้ได้ ถ้าทำไม่ได้ก็ต้องปิดเหมือง
2. [redacted] (ตัวแทนชาวบ้านตำบลมหาโพธิ) - วันนี้เราได้มาแสดงหน้าที่ของการเป็นพลเมืองที่ดี เราปกป้องแผ่นดิน ปกป้องชาติ ปกป้องทรัพยากรธรรมชาติ ไม่มีอะไรต้องน่าละอายครับ หมายเหตุ: รายชื่อผู้ร่วมคัดค้านการขอประทานบัตรฯ ที่นำมามอบให้มีจำนวนทั้งสิ้น 825 รายชื่อ	

ตารางที่ 3.4-13: (ต่อ) สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสีย พร้อมคำชี้แจงในการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นครั้งที่ 2

ประเด็นซักถาม ข้อห่วงกังวล/ข้อห่วงใย/ข้อเสนอแนะ	คำชี้แจง
3. [redacted] (ตัวแทนชาวบ้านตำบลมหาโพธิ) - วันนี้เราให้โอกาสกับบริษัทที่ปรึกษาด้านสิ่งแวดล้อมมารับฟังความคิดเห็นเป็นครั้งที่ 2 บริษัทฯ ก็จะเอาเรื่องดีๆ มาให้พี่น้องเราพิจารณา ซึ่งถ้าพิจารณาแล้วชาวบ้านไม่เอาล่ะ จบหรือไม่ ต้องจบนะครับ กระบวนการต่างๆ มันมีการข้ามขั้นตอนมาแล้ว ผู้นำชุมชนรู้ดี	-
4. [redacted] (กำนันตำบลมหาโพธิ) - ผมเกิดและโตที่ตำบลมหาโพธิ ผมอยู่กับชาวบ้าน ผมเข้าใจว่าพี่น้องไม่ต้องการเหมืองแร่ ถ้าผมยังเป็นกำนันผมไม่เอาแน่นอนครับ ผมดูแลหมู่บ้าน สถานการณ์แบบนี้มันเกิดขึ้นมาก็ต้องเข้าใจ เราไม่เอาก็ไม่เอา ใครจะเอาก็แล้วแต่ แต่พวกเราหลังจากจบงานเราก็เป็นพี่น้องกัน อย่าไปทะเลาะเบาะแว้งกันนะ ผมขอฝากไว้เท่านี้ครับ - ผมตอบได้ 100 เปอร์เซ็นต์เลยครับว่าผมอยู่กับพี่น้องชาวมหาโพธิครับ - ขออนุญาตชี้แจงอีกเรื่องครับ ในระยะเวลาที่ผ่านมาการทำประชาคมแต่ละครั้ง ผมเองก็ได้เข้าร่วมกับพี่น้องชาวบ้าน ณ ปัจจุบันที่ผมทำประชาคมอยู่ที่พี่น้องประชาชนนะครับ พี่น้องไม่ให้ผมก็ไม่ให้นะครับ	-
5. [redacted] (ตัวแทนชาวบ้านตำบลมหาโพธิ) - วันนี้ในเมื่อเราให้โอกาสหลายๆ ท่านชี้แจงแล้ว เราสังเกตเห็นได้ว่าคนที่มีความเป็นผู้นำที่ต้องสรรเสริญคือท่านนายอำเภอ ท่านได้พิสูจน์แล้วว่าท่านอยู่ข้างประชาชน	-
6. [redacted] (ตัวแทนพรรคพลังท้องถิ่นไท) - การที่นำความเจริญเข้ามาทุกคนก็อยากได้ แต่เราก็ไม่อยากให้ป่าไม้ของเราหมดไป ความเจริญเราอยากได้ แต่เราอยากได้สุขภาพที่แข็งแรงด้วย ดังนั้นการขยายถนนหรืออะไรก็แล้วแต่ ผมเรียนอย่างนี้ว่าท่านสามารถทำได้ แต่นั่นคือต้องอยู่ในความจริงใจ และทำให้พวกเรามีความสุข ไปมาหาสู่ได้สบายๆ เพราะฉะนั้นเหมืองแร่ เราไม่เอานะครับ	-
7. [redacted] (นายอำเภอระโบสถ์) - ต้องขอขอบคุณทุกท่าน วันนี้พี่น้องเรามาดูแลท้องถิ่นเราอยู่ที่การที่พวกเราจะอนุรักษ์ ดูแล เพราะเป็นผืนแผ่นดินของท่าน ถ้าท่านต้องการยังไง ท่านก็แสดงความคิดเห็นไปอย่างนั้น ทางอำเภอ ทางส่วนราชการ ก็คงจะไปคัดค้านความเห็นของท่านไม่ได้ อันนี้อยู่ที่ความต้องการของพี่น้องในพื้นที่ต้องขอขอบคุณวันนี้อาจจะไม่สะดวกบ้าง ต้องขอโทษด้วย และวันนี้ถ้าเราไม่เห็นด้วยเราก็คุยกัน ไม่เอาก็คือไม่เอาและว่ากันตามสันติวิธีไปนะครับ ขอบคุณครับ	-

ตารางที่ 3.4-13: (ต่อ) สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสีย พร้อมคำชี้แจงในการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นครั้งที่ 2

ประเด็นซักถาม ข้อห่วงกังวล/ข้อห่วงใย/ข้อเสนอแนะ	คำชี้แจง
8. [redacted] (ประชาชนตำบลมหาโพธิ) - วันนี้ประชาชนชาวมหาโพธิมาร่วมฟังชี้แจง คราวนี้ท่านรับฟังความคิดเห็นของเราไปแล้ว กระบวนการต่อไปคือทำอะไร หน่วยงานใดรับผิดชอบ เพราะชาวบ้านบางคนยังไม่เข้าใจ	**บริษัทที่ปรึกษาฯ** - ขั้นตอนต่อไปก็คือรวบรวมเรื่องทั้งหมดในรายงาน EIA เสนอ สผ. ซึ่งคือสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะมีคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงาน EIA หลังจากนั้นจะมีประเด็นข้อซักถาม ถ้ารายงานฯ ไม่ผ่านก็จะมีการตอบคำถามชี้แจง ซึ่งถ้ารายงานฯ ผ่านความเห็นชอบแล้ว เรื่องก็จะกลับมาที่อุตสาหกรรมจังหวัด และอุตสาหกรรมจังหวัดก็จะส่งเรื่องมาเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ว่าฯ ก็จะพิจารณาเรื่องร้องเรียนของสระโบสถ์ ซึ่งขั้นตอนก็ยังอีกยาว และจากนี้ก็จะส่งไปยังกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ดูจากของ หจก.คลองยาง ซึ่งรายงาน EIA ได้รับความเห็นชอบมานานแล้ว แต่เรื่องยังติดอยู่ที่กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่อยู่เลย เพราะฉะนั้นโอกาสที่จะได้ประทานบัตรผมบอกตามตรงว่ายากและนาน ขอบคุณครับ
9. [redacted] (ตัวแทนชาวบ้านตำบลมหาโพธิ) - กระบวนการรับฟังความคิดเห็นในวันนี้สรุปง่ายๆ ว่าไม่มีการลงความเห็นว่าผ่านหรือไม่ผ่าน ปกป้องผืนดินบ้านเรา บรรพบุรุษเราสร้างมามากกว่าร้อยปี แค่ชั่วชีวิตเดียวเองครับ สู้มั้ย	-
10. [redacted] (ประชาชนหมู่ที่ 1 ตำบลมหาโพธิ) - ถ้าแบบนี้ก็คือไม่จบ ต่อไปนี้ถ้าจะมีการขอประทานบัตรขอให้ฟังเสียงประชาชนบ้าง ควรชี้แจงแต่ละขั้นตอนให้ชาวบ้านรับรู้ ในเมื่อชาวบ้านเป็นคนรับผลกรรมไม่ใช่ผลประโยชน์หรอก ผลประโยชน์อยู่ที่นายทุนทั้งหมด เพราะฉะนั้นในเมื่อเรามารวมตัวกันแล้ว ก็ควรสรุปเลย ในเมื่อเราไม่ยินยอมก็ควรสรุปให้เราได้แล้ว	**[redacted] (ตัวแทนชาวบ้านตำบลมหาโพธิ)** - บริษัทที่ปรึกษาฯ เป็นบริษัทเอกชนที่หน้าที่ในการจัดทำรายงาน EIA บริษัทที่ปรึกษาฯ ไม่มีอำนาจในการสรุปเรื่องได้ เพราะต้องเข้ากระบวนการพิจารณารายงาน EIA ก่อนครับ

ที่มา: จากการประชุมการรับฟังความคิดเห็น ครั้งที่ 2 เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2565 เวลา 13.00-16.00 น. ณ องค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ ตำบลมหาโพธิ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี

ผู้สรุปการประชุม: บริษัท ทอพ-คลาส คอนซัลแทนท์ จำกัด, 2565

หมายเหตุ: บริษัท บี แอนด์ พี เพอร์ไลต์ จำกัด ขอยืนยันว่าจำเป็นต้องใช้เส้นทางดังกล่าวในการขนส่งแร่ของโครงการ ซึ่งเป็นเส้นทางเดียวกันกับที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด คลองยาง ใช้ขนส่งแร่ขณะที่ยังเปิดดำเนินการทำเหมือง

ที่มา : บริษัท ทอพ-คลาส คอนซัลแทนท์ จำกัด, 2565

รูปที่ 3.4-3: ภาพถ่ายแสดงกิจกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชนครั้งที่ 2
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2565 เวลา 13.00-16.00 น.
ณ องค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ ตำบลมหาโพธิ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี

8) ผลแบบประเมินหลังการประชุมการรับฟังความคิดเห็น ครั้งที่ 2

นอกจากการเปิดโอกาสให้มีการซักถาม การแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่างๆ ในระหว่างการประชุมแล้ว ยังมีการใช้แบบประเมินผลการประชุมการรับฟังความคิดเห็น ครั้งที่ 2 เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้ให้ความคิดเห็นต่อร่างมาตรการต่างๆ เพิ่มเติม อย่างไรก็ตามแบบประเมินผลชุดนี้ เป็นการสอบถามความคิดเห็นโดยเน้นเรื่องเกี่ยวกับร่างมาตรการป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม และทางเจ้าของโครงการและบริษัทที่ปรึกษาฯ ได้ดำเนินการส่งร่างมาตรการดังกล่าวไปพร้อมกับหนังสือเชิญประชุมการรับฟังความคิดเห็น ครั้งที่ 2 เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้ศึกษาล่วงหน้าก่อนเข้าประชุมแล้ว ดังนั้นบริษัทที่ปรึกษาฯ จึงได้ทำการสรุปความคิดเห็นต่อร่างมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม และข้อเสนอแนะ **(ภาคผนวก ฏ)** ซึ่งจากจำนวนผู้ลงชื่อเข้าร่วมประชุม 884 คน (รวมผู้ประกอบการ จำนวน 3 คน และบริษัทที่ปรึกษาฯ จำนวน 3 คน) มีผู้เข้าร่วมประชุมซึ่งได้รับแบบประเมินฯ ได้แก่ กลุ่มหัวหน้าครัวเรือนหรือผู้แทน หน่วยงานราชการ ผู้นำชุมชน และประชาชนที่สนใจ จำนวน 547 คน มีผู้ที่ตอบแบบประเมินจำนวนทั้งหมด 133 คน (คิดเป็นร้อยละ 24.31 ของผู้เข้าร่วมประชุมและได้รับแบบประเมินฯ ทั้งหมด) สามารถสรุปผลความคิดเห็นจากแบบประเมินผลการประชุมได้ดังนี้

<u>ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน</u>

ผลจากการสรุปแบบประเมินฯ พบว่า ผู้ทำแบบประเมินเป็นเพศหญิง ร้อยละ 51.9 (จำนวน 69 คน) ของผู้ทำแบบประเมินทั้งหมด และเป็นเพศชาย ร้อยละ 48.1 (จำนวน 64 คน) ของผู้ทำแบบประเมินทั้งหมด โดยมีอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป ร้อยละ 30.1 (จำนวน 40 คน) รองลงมามีอายุอยู่ในช่วง 51-60 ปี ร้อยละ 28.6 (จำนวน 38 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด มีอายุอยู่ในช่วง 41-50 ปี ร้อยละ 21.1 (จำนวน 28 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด มีอายุอยู่ในช่วง 31-40 ปี ร้อยละ 9.8 (จำนวน 13 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด มีอายุอยู่ในช่วง 20-30 ปี ร้อยละ 7.5 (จำนวน 10 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด และไม่ระบุอายุ ร้อยละ 3.0 (จำนวน 4 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด

ผู้ทำแบบประเมินจบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 61.7 (จำนวน 82 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด รองลงมา จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 10.5 (จำนวน 14 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 9.8 (จำนวน 13 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด ไม่ได้รับการศึกษา ร้อยละ 6.0 (จำนวน 8 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด จบการศึกษาระดับอาชีวศึกษา ร้อยละ 5.3 (จำนวน 7 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 4.5 (จำนวน 6 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด และไม่ระบุระดับการศึกษา ร้อยละ 2.3 (จำนวน 3 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด

ผู้ทำแบบประเมิน ประกอบอาชีพทำนา ร้อยละ 39.1 (จำนวน 63 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด รองลงมา ประกอบอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 29.2 (จำนวน 47 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด ประกอบอาชีพทำไร่ ร้อยละ 15.5 (จำนวน 25 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด ประกอบอาชีพพนักงาน/ลูกจ้าง ร้อยละ 4.3 (จำนวน 7 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด ประกอบอาชีพค้าขาย ร้อยละ 3.1 (จำนวน 5 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด ไม่ได้ประกอบอาชีพ ร้อยละ 3.1 (จำนวน 5 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด ประกอบอาชีพทำสวน ร้อยละ 1.9 (จำนวน 3 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด ประกอบ

อาชีพเลี้ยงสัตว์ ร้อยละ 1.2 (จำนวน 2 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 1.2 (จำนวน 2 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด และ ประกอบอาชีพอื่นๆ (แม่บ้าน) ร้อยละ 2.0 (จำนวน 2 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด

ผู้ทำแบบประเมินส่วนใหญ่เป็นราษฎรในชุมชน คิดเป็นร้อยละ 99.2 (จำนวน 132 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด และเป็นกรรมการหมู่บ้าน ร้อยละ 0.8 (จำนวน 1 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด

ส่วนที่ 2 ข้อคิดเห็นต่อ (ร่าง) มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

จากการสอบถามความคิดเห็นต่อมาตรการฯ พบว่า ผู้ทำแบบประเมิน ร้อยละ 54.1 (จำนวน 72 คน) เห็นด้วยกับมาตรการฯ ทุกข้อที่ได้กำหนด และผู้ทำแบบประเมิน ร้อยละ 45.9 (จำนวน 61 คน) ไม่เห็นด้วยกับมาตรการฯ ทุกข้อที่ได้กำหนด

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการ

ผลจากการสรุปแบบประเมินฯ พบว่า ผู้ทำแบบประเมินมีความคิดเห็นว่าวิธีการทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินเพอร์ไลต์ของโครงการนี้ มีความเหมาะสมดี คิดเป็นร้อยละ 54.1 (จำนวน 72 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด และมีผู้ทำแบบประเมินคิดว่าวิธีการทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินเพอร์ไลต์ของโครงการ ไม่เหมาะสม ร้อยละ 45.9 (จำนวน 61 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด เนื่องจากความเสียหายจะเกิดขึ้น ต้องการธรรมชาติที่สวยงาม และมีผลกระทบเรื่องฝุ่นละออง และธรรมชาติเสียหาย

ผู้ทำแบบประเมินส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการมีความเหมาะสมดี คิดเป็นร้อยละ 54.1 (จำนวน 72 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด และมีผู้ทำแบบประเมินคิดว่าการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ ไม่เหมาะสม ร้อยละ 45.9 (จำนวน 61 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด โดยทั้งหมดให้เหตุผลว่า ไม่ต้องการให้มีเหมืองแร่ในพื้นที่ตำบลมหาโพธิ

ผู้ทำแบบประเมินส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า (ร่าง) มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการมีความเหมาะสมดี คิดเป็นร้อยละ 54.1 (จำนวน 72 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด ส่วนอีกร้อยละ 45.9 (จำนวน 61 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด คิดว่า (ร่าง) มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ ไม่เหมาะสม โดยทั้งหมดให้เหตุผลว่า ไม่ต้องการให้มีเหมืองแร่ในพื้นที่ตำบลมหาโพธิ

เมื่อสอบถามถึงความคิดเห็นในภาพรวมต่อการดำเนินการของโครงการทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินเพอร์ไลต์ของโครงการ พบว่า ผู้ทำแบบประเมิน ร้อยละ 54.1 (จำนวน 72 คน) ของผู้ที่ทำแบบประเมินทั้งหมด เห็นด้วยกับการดำเนินการของโครงการ โดยเหตุผลของผู้ที่เห็นด้วย มีดังนี้ ชาวบ้านจะได้มีงานทำ ทำให้เศรษฐกิจดีขึ้นเกิดการพัฒนา มีกองทุนเพื่อประโยชน์กับชุมชน ชุมชนพัฒนาขึ้น ชาวบ้านได้รับประโยชน์ด้วย มีรายได้เข้าสู่ชุมชน จะได้มีความเจริญ ชาวบ้านมีงานทำ กินดีอยู่ดี ชาวตำบลมหาโพธิจะได้กินดีอยู่ดี มีความเจริญยิ่งขึ้นไป จะมีงานทำ มีเงิน ช่วยพัฒนาหมู่บ้านให้ดีขึ้น นำความเจริญมาสู่ชุมชน อยากให้มีเงินหมุนเวียนในชุมชน มีกองทุนให้ชุมชน และมีผลดีส่วนที่เหลือ ร้อยละ 45.9 (จำนวน 61 คน) ของผู้ที่ทำแบบ

ประเมินทั้งหมด ไม่เห็นด้วยในภาพรวมต่อการดำเนินการของโครงการทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินเพอร์ไลต์ของโครงการของโครงการ โดยทั้งหมดให้เหตุผลว่า ไม่ต้องการให้มีเหมืองแร่ในพื้นที่ตำบลมหาโพธิ

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการ

ผู้ตอบแบบประเมินให้ความเห็นว่าสื่อหรือวิธีการที่จะทำให้สามารถรับรู้ข่าวสารได้อย่างสะดวกและรวดเร็วที่สุดคือ ประกาศเสียงตามสาย (ร้อยละ 23.0) รองลงมา คือ สิ่งพิมพ์ท้องถิ่น (ร้อยละ 19.3) จัดเจ้าหน้าที่เข้ามาชี้แจงในพื้นที่ (ร้อยละ 9.9) ติดประกาศที่หน่วยงานราชการ (ร้อยละ 3.1) จัดการประชุม/สัมมนา (ร้อยละ 3.1) จดหมายข่าว (ร้อยละ 0.6) และไม่ระบุช่องทาง (ร้อยละ 41.0) ตามลำดับ ทั้งนี้ผู้ทำแบบประเมินมีข้อเสนอแนะหรือข้อมูลเพิ่มเติมที่คาดว่าจะมีประโยชน์ต่อการพัฒนาโครงการและเป็นผลดีสำหรับประชาชนในชุมชนดังนี้

- อยากให้มีเหมืองแร่เพอร์ไลต์
- มีการช่วยเหลือชุมชน และพัฒนาชุมชน
- อยากได้กองทุนพัฒนาชุมชน
- พัฒนาชุมชนให้ดียิ่งๆ ขึ้นไป และมีโครงการใหม่ๆ มาพัฒนาชุมชน
- มีการสนับสนุนชุมชนตามที่รับปากกับชาวบ้าน
- ไม่ต้องการให้มีเหมืองแร่ในพื้นที่ตำบลมหาโพธิ
- ไม่เห็นด้วย

9. การประชาสัมพันธ์ข้อมูลหลังการประชุมการรับฟังความคิดเห็น

โครงการทำการประชาสัมพันธ์หลังการประชุมจากการรับฟังความคิดเห็นครั้งที่ 2 (**ภาคผนวก ฏ**) ให้กับประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณโดยรอบพื้นที่โครงการ โดยการส่งเอกสารสรุปผลการประชุมให้กับหน่วยงานราชการในระดับต่างๆ ภายใน 15 วันหลังเสร็จสิ้นการประชุม จำนวน 16 แห่ง ได้แก่ ได้แก่ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดลพบุรี สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดลพบุรี สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี ที่ว่าการอำเภอสระโบสถ์ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอสระโบสถ์ สำนักงานเกษตรอำเภอสระโบสถ์ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสระโบสถ์ หนองม่วงนิวส์ คุณบรรจาง นาคตระกูล (ทสม.หมู่ที่ 3 ตำบลมหาโพธิ) องค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ กำนันตำบลมหาโพธิ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 บ้านมหาโพธิ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 3 บ้านมหาโพธิ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 5 บ้านกระดานเลื่อน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมหาโพธิ และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหัวเขา โดยดำเนินการส่งสรุปการประชุมเมื่อวันที่ 27 กันยายน 2565

2.2) การดำเนินการด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนของโครงการ

นอกจากการดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนตามระเบียบกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่และตามแนวทางของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแล้ว เพื่อเป็นการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ให้กับประชาชนในบริเวณพื้นที่โครงการและบริเวณใกล้เคียง เกี่ยวกับการทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินเพอร์ไลต์ของโครงการ บริษัท บี แอนด์ พี เพอร์ไลต์ จำกัด จึงได้จัดให้มีกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเหมืองเพอร์ไลต์ให้กับประชาชน ตำบลมหาโพธิ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี ผ่านกลุ่มประสานผลประโยชน์ประชาชน ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยบริษัท บี แอนด์ พี เพอร์ไลต์ จำกัด เพื่อเป็นสื่อกลางระหว่างผู้ประกอบการกับชุมชน ซึ่งดำเนินการจัดอบรมทั้งหมด 4 ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ 1 ในวันที่ 13-16 กรกฎาคม 2565 ครั้งที่ 2 ในวันที่ 28-31 กรกฎาคม 2565 ครั้งที่ 3 ในวันที่ 12-13 สิงหาคม 2565 และครั้งที่ 4 ในวันที่ 14 กันยายน 2565 ซึ่งดำเนินการก่อนที่จะจัดการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเป็นของประชาชนครั้งที่ 2 ในวันที่ 15 กันยายน 2565 โดยมีรายละเอียดในการจัดอบรมแต่ละครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1 กิจกรรมเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเหมืองเพอร์ไลต์ให้กับประชาชน จัดขึ้นในวันที่ 13-16 กรกฎาคม 2565 ณ บ้านสวนรีสอร์ท อำเภอสระโบสถ์ มีประชาชนเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 20 คน (**รูปที่ 3.4-4**) (**ภาคผนวก ฐ**)

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ประชาชนมีความเห็นเกี่ยวกับเหมืองแร่เพอร์ไลต์แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่เห็นด้วยและสนับสนุน และกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยและไม่สนับสนุน จากการสอบถามชาวบ้านในพื้นที่ทำให้ทราบว่า กลุ่มหรือแกนนำชาวบ้านที่คัดค้านได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเหมืองเพอร์ไลต์ที่ไม่ถูกต้อง อาทิ การทำเหมืองเพอร์ไลต์ด้วยการใช้ระเบิดที่รุนแรง ทำให้เกิดมลพิษทางเสียงและมลพิษทางฝุ่น เกิดฝุ่นฟุ้งกระจาย การทำเหมืองเพอร์ไลต์ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เกิดมลพิษทางดิน น้ำ และอากาศ เป็นต้น ทำให้ผู้ดำเนินโครงการตระหนักถึงการบิดเบือนข้อมูลข่าวสาร หรือข้อมูลที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการทำเหมืองเพอร์ไลต์ ที่ทำให้ชาวบ้านเกิดความเข้าใจผิด หรือได้รับข้อมูลข่าวสารที่คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้การปฏิบัติการข่าวสาร (Intelligence Operation: IO) ให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเหมืองเพอร์ไลต์ที่ถูกต้องให้กับชาวบ้าน

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเหมืองเพอร์ไลต์ให้กับชาวบ้าน
2. สร้างชาวบ้านให้เป็นนักปฏิบัติการข่าวสารเพื่อเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเหมืองเพอร์ไลต์ที่ถูกต้องให้กับชาวบ้านในชุมชนได้รับทราบ

การดำเนินกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเหมืองเพอร์ไลต์ให้กับชาวบ้าน

ผู้ดำเนินการได้จัดเตรียมความรู้ในเรื่องต่างๆ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับเหมืองเพอร์ไลต์และสร้างชาวบ้านให้เป็นนักปฏิบัติการข่าวสารเพื่อเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเหมืองเพอร์ไลต์ให้กับชาวบ้านในชุมชนที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจ หรือได้รับข้อมูลที่บิดเบือน หรือได้รับข้อมูลที่ไม่เป็นความจริง ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับเหมืองเพอร์ไลต์ ได้แก่
   1.1 ประโยชน์ของแร่เพอร์ไลต์
      1.1.1 ทนไฟ ทนความร้อน ส่วนผสมของปูนซีเมนต์ ฉนวน ฝ้าเผดาน อิฐมวลเบา
      1.1.2 นำไปใช้เป็นดินเบา เหมาะอย่างยิ่งสำหรับการปลูกพืชไร้ดิน (Hydroponics)

1.1.3 หินเพอร์ไลต์เป็นตัวกรองคุณภาพ (Filter) ที่ดี

1.2 กระบวนการทำเหมืองทั้งระบบที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

1.2.1 การทำเหมืองเพอร์ไลต์มี 2 แบบ ได้แก่ 1. การระเบิด จะใช้แรงระเบิดเพื่อทำให้แร่เพอร์ไลต์แตกและนำไปบดต่อ ปัจจุบันไม่นิยมเพราะมีเสียงดัง เกิดฝุ่นฟุ้งกระจาย 2. การใช้รถขุด ขุดพื้นที่มีแร่เพอร์ไลต์เพื่อทำให้แร่แตกออกจากกัน จากนั้นก็จะถูกดูดเข้าไปเก็บไว้ในที่เก็บ เป็นวิธีที่นิยมใช้อยู่ในปัจจุบัน เพราะไม่เกิดเสียงดังและฝุ่นฟุ้งกระจาย และไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

1.2.2 การทำเหมืองแร่เพอร์ไลต์ไม่ส่งผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมต่อดินและน้ำ เนื่องจากการผลิตแร่เพอร์ไลต์ไม่ใช้วิธีการสกัดแร่เหมือนการทำเหมืองทองคำ เพราะการสกัดแร่ทองคำจะทำให้เกิดของเสียคือ สารปรอท และสารไซยาไนด์ ซึ่งทำให้ดินและน้ำเป็นพิษหากเกิดการรั่วไหล แต่การทำเหมืองเพอร์ไลต์ไม่ส่งผลกระทบต่อดิน น้ำ และอากาศเพราะไม่เกิดมลพิษ

1.2.3 การขนส่งโดยรถบรรทุก จะไม่กระทบต่อชุมชนเนื่องจาก จะมีรถน้ำนำน้ำมารดถนนก่อนที่จะนำรถบรรทุกมาวิ่งผ่านเพื่อส่งแร่ไปโรงงาน และจะขนส่งในช่วงที่ประชาชนไม่ได้ใช้ทางสัญจรเป็นจำนวนมาก เช่น ไปส่งบุตรหลานไปโรงเรียน และนักเรียนเดินทางกลับบ้าน

2. องค์ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการข่าวสาร ได้แก่ 1) กลุ่มสัมพันธ์ 2) จิตวิทยาพื้นฐาน 3) เวทีชาวบ้าน 4) ถอดบทเรียนเพื่อเปลี่ยนชุมชน 5) ทักษะการติดต่อสื่อสาร 6) ทักษะการเจรจาต่อรอง 7) ทักษะการใช้เทคโนโลยีข้อมูลข่าวสาร 8) ทักษะการบริหารความขัดแย้ง

<u>สรุปผลการดำเนินกิจกรรม</u>

ข้อมูลเกี่ยวกับเหมืองเพอร์ไลต์ ชาวบ้านได้รับความรู้ และมีความเข้าใจเกี่ยวกับเหมืองเพอร์ไลต์ โดยจัดทำเป็นคลิปวิดีโอการ์ตูนแอนิเมชัน ทำให้ดูน่าสนใจ สนุก และเข้าใจง่าย อีกทั้งสามารถนำไปเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้กับชาวบ้านในชุมชนได้รับทราบ โดยนำไปเผยแพร่ลงสื่ออินเทอร์เน็ต และสื่อสังคมออนไลน์ เช่น ไลน์ เฟสบุ๊ค อินสตราแกรม ทวิตเตอร์ ส่วนชาวบ้านที่ไม่รู้จักหรือใช้งานสื่ออินเทอร์เน็ต และสื่อสังคมออนไลน์ ก็ยังสามารถนำคลิปวิดีโอโหลดลงโทรศัพท์มือถือ และนำไปเปิดให้ชาวบ้านได้รับชม โดยมีสาระสำคัญที่อธิบายถึงประโยชน์ของแร่เพอร์ไลต์ กระบวนการทำเหมืองทั้งระบบที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งมลภาวะทางเสียง และไม่ก่อให้เกิดมลพิษทางน้ำ ดิน และอากาศ เพราะการทำเหมืองเพอร์ไลต์ไม่ใช้กระบวนการสกัดสาร ซึ่งจะทำให้เกิดของเสีย หรือสารพิษ

จากการดำเนินกิจกรรมตลอด 4 วัน ชาวบ้านได้รับความรู้และถูกฝึกให้เป็นนักปฏิบัติการข่าวสารเพื่อเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเหมืองเพอร์ไลต์ให้กับชาวบ้านในชุมชน พบว่า ชาวบ้านที่เข้าร่วมกิจกรรมมีความตั้งใจและสนใจในสิ่งต่างๆ ที่วิทยากรได้นำเสนอเป็นอย่างดี อีกทั้งให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมภาคปฏิบัติด้วยความตั้งใจ ทำให้การดำเนินกิจกรรมเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ทุกประการ

นอกจากนี่ยังได้สอบถามความคิดเห็นของชาวบ้านเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ ถึงสิ่งที่รู้หรือเข้าใจเพิ่ม หลังร่วมทำกิจกรรม พบว่า ชาวบ้านมีความรู้ความเข้าใจเรื่องแร่เพอร์ไลต์มากขึ้น รู้ถึงประโยชน์ของแร่เพอร์ไลต์ เช่น ทำฝ้าเพดาน อิฐเบา เป็นต้น รู้สถานที่ที่ชัดเจนว่าทำในพื้นที่ราบ ปราศจากมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน ไม่ส่งผลกระทบต่อสภาวะทางเสียง ได้ความรู้เรื่องการเจรจาต่อรอง ได้รู้ว่ามีหนังสือ ปปช. รับรองว่าไม่มีผลกระทบต่อน้ำ สิ่งแวดล้อมและไม่ทำให้เกิดฝุ่น ได้รู้ว่าถ้ามีเหมืองแร่จะเกิดการพัฒนาที่ดีขึ้น และจะมีหนังสือลงนามในสัญญาร่วมกัน

ที่มา: บริษัท บี แอนด์ พี เพอร์ไลต์ จำกัด, 2565

รูปที่ 3.4-4: ภาพการดำเนินกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเหมืองเพอร์ไลต์ให้กับประชาชน ครั้งที่ 1 จัดขึ้นในวันที่ 13-16 กรกฎาคม 2565 ณ บ้านสวนรีสอร์ท อำเภอสระโบสถ์

ครั้งที่ 2 กิจกรรมเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเหมืองเพอร์ไลต์ให้กับประชาชน จัดขึ้นในวันที่ 28-31 กรกฎาคม 2565 ณ บ้านสวนรีสอร์ท อำเภอสระโบสถ์ มีประชาชนเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 30 คน (**รูปที่ 3.4-5**) (**ภาคผนวก ฐ**)

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

จากการจัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเหมืองเพอร์ไลต์ให้กับประชาชน ครั้งที่ 1 ซึ่งได้ดำเนินการกับประชาชนที่สนับสนุน เพื่อสร้างฐานประชาชนในพื้นที่ ต.มหาโพธิ อ.สระโบสถ์ จ.ลพบุรี และเป็นผู้กระจายข้อมูลเกี่ยวกับเหมืองเพอร์ไลต์ที่ถูกต้องให้กับครอบครัว ญาติ และเพื่อนบ้าน โดยการนำความรู้ที่ได้รับจากการร่วมกิจกรรม และได้นำคลิปวิดีโอเรื่อง “เหมืองรักษ์โลก” (**รูปที่ 3.4-6**) ไปเผยแพร่ให้กับประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบว่าเหมืองเพอร์ไลต์ที่จะดำเนินการไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม อีกทั้งได้นำเสนอรายงานการสอบสวนของ ปปช. ปรากฏว่า ไม่เป็นจริงตามข้อร้องเรียนแต่ประการใด พื้นที่เหมืองไม่ได้อยู่ในพื้นที่ของป่าที่สมบูรณ์ และไม่กระทบสิ่งแวดล้อมทางระบบนิเวศน์

จากสภาพปัญหายังมีประชาชนบางกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยกับการสร้างเหมืองเพอร์ไลต์ในพื้นที่ และยังคงดำเนินกิจกรรมต่อต้านและคัดค้านอยู่เป็นระยะ เช่น ดำเนินกิจกรรมบวชต้นไม้ในเทศกาลเข้าพรรษา มีการจัดประชุมเพื่อดำเนินการคัดค้าน มีความเคลื่อนไหวของแกนนำผู้คัดค้าน

ด้วยเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าว ทำให้ผู้ดำเนินโครงการตระหนักถึงการสร้างแนวร่วมของประชาชนเพื่อเข้ามาสนับสนุนโครงการการสร้างเหมืองเพอร์ไลต์ โดยให้ประชาชนในพื้นที่ปฏิบัติการข่าวสารนำความรู้เกี่ยวกับเหมืองเพอร์ไลต์ที่ถูกต้อง และประโยชน์ที่ประชาชนในพื้นที่จะได้รับจากเงินกองทุนที่ผู้ประกอบการต้องจ่ายตามกฎหมาย และตามข้อเรียกร้องของประชาชนที่สามารถกระทำได้

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวและสร้างประชาชนให้เป็นนักปฏิบัติการข่าวสารเพื่อเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเหมืองเพอร์ไลต์ที่ถูกต้องให้กับประชาชนในชุมชนได้รับทราบ

2. เปลี่ยนประชาชนกลุ่มที่เป็นกลางให้เข้ามาเป็นแนวร่วมหรือเป็นกลุ่มที่สนับสนุน

การดำเนินกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเหมืองเพอร์ไลต์ให้กับชาวบ้าน

1. ให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่อง ทักษะการติดต่อสื่อสาร ทักษะการใช้สื่อสารสนเทศ การบริหารความขัดแย้ง การเจรจาต่อรอง เวทีชาวบ้าน และโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน ต.มหาโพธิ

2. นำรายงานของ ปปช. เกี่ยวกับข้อร้องเรียนว่า เหมืองเพอร์ไลต์ ต.มหาโพธิ ส่งผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม

3. จัดทำคลิปวิดีโอเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับเหมืองเพอร์ไลต์ ดังนี้

3.1 การจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาท้องถิ่นและคุณภาพชีวิตของชาวบ้าน มี 2 ส่วน คือ จากกฎหมายและจากข้อตกลงที่ประชาชนเรียกร้องจากผู้ได้รับสัมปทาน

3.2 คณะกรรมการหมู่บ้านที่จะเข้ามาบริหารกองทุน ต้องมาจากประชามติของประชาชน

3.3 การพิจารณานำเงินไปใช้ประโยชน์ต้องมาจากความต้องการที่แท้จริงของชุมชนและชาวบ้าน

สรุปผลการดำเนินกิจกรรม

1. ประชาชนได้นำความรู้เกี่ยวกับเรื่องทักษะการติดต่อสื่อสาร ทักษะการใช้สื่อสารสนเทศ การบริหารความขัดแย้ง การเจรจาต่อรอง เวทีชาวบ้าน สามารถนำความรู้เกี่ยวกับเหมืองเพอร์ไลต์ไปเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้ประชานชนที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับทราบ

2. โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน ต.มหาโพธิ ผู้เข้าร่วมทำกิจกรรมได้ร่วมกันพิจารณา 3 โครงการ ได้แก่

- โครงการทอผ้ามัดหมี่
- โครงการปลูกข้าวหอมมะลิ
- โครงการเพาะเห็ดและแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์

3. ประชาชนได้รับข้อเท็จจริงจากข้อร้องเรียนที่มีประชาชนยื่นเรื่องต่อ ปปช. สรุปว่า เหมืองเพอร์ไลต์ ต.มหาโพธิ ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมตามที่ถูกกล่าวหา และสามารถดำเนินการได้

4. ประชาชนได้นำคลิปวิดีโอ 3 คลิป ที่อธิบายถึง

- เหมืองเพอร์ไลต์ไม่ส่งผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม
- การคัดเลือกและการจัดตั้งประชาชนเข้ามาเป็นคณะกรรมการบริหารกองทุน
- กองทุนเพื่อพัฒนาชุมชนและคุณภาพชีวิต ที่ประชาชนสามารถเรียกร้องและทำข้อตกลงกับผู้ได้รับสัมปทาน

ที่มา: บริษัท บี แอนด์ พี เพอร์ไลต์ จำกัด, 2565

รูปที่ 3.4-5: ภาพการดำเนินกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเหมืองเพอร์ไลต์ให้กับประชาชน ครั้งที่ 2 จัดขึ้นในวันที่ 28-31 กรกฎาคม 2565 ณ บ้านสวนรีสอร์ท อำเภอสระโบสถ์

ที่มา: บริษัท บี แอนด์ พี เพอร์ไลต์ จำกัด, 2565

รูปที่ 3.4-6: ภาพตัวอย่างจากคลิปวีดีโอเรื่อง “เหมืองรักษ์โลก”

<u>ครั้งที่ 3 กิจกรรมเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเหมืองเพอร์ไลต์ให้กับประชาชน</u> จัดขึ้นในวันที่ 12-13 สิงหาคม 2565 ณ บ้านสวนรีสอร์ท อำเภอสระโบสถ์ มีประชาชนเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 15 คน (**รูปที่ 3.4-7**) (**ภาคผนวก ฐ**)

โดยคัดเลือกประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรมในครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 จำนวน 15 คน เนื่องจากมีความรู้และความเข้าใจ เกี่ยวกับเหมืองแร่เพอร์ไลต์อย่างละเอียด เข้าร่วมอบรม เพื่อเป็นตัวแทนไปกระจายความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำเหมืองแร่หินเพอร์ไลต์ และผลดี ผลเสีย ของเหมืองแร่ ให้กับประชาชนในพื้นที่ ได้รับทราบข้อมูลที่ถูกต้อง

ที่มา: บริษัท บี แอนด์ พี เพอร์ไลต์ จำกัด, 2565

รูปที่ 3.4-7: ภาพการดำเนินกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเหมืองเพอร์ไลต์ให้กับประชาชน ครั้งที่ 3 จัดขึ้นในวันที่ 12-13 สิงหาคม 2565 ณ บ้านสวนรีสอร์ท อำเภอสระโบสถ์

<u>ครั้งที่ 4</u> กิจกรรมเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเหมืองเพอร์ไลต์ให้กับประชาชน จัดขึ้นในวันที่ 14 กันยายน 2565 ณ วัดมหาโพธิ ตำบลมหาโพธิ อำเภอสระโบสถ์ มีประชาชนเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 300 คน (**รูปที่ 3.4-8**) (**ภาคผนวก ฐ**)

ก่อนการอบรม ชาวบ้านประมาณ 50% ไม่เข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการของเหมืองแร่ ผลกระทบต่างๆ และผลประโยชน์ที่ชาวบ้านจะได้รับจากกองทุน ซึ่งทางบริษัทฯ ไม่ได้เก็บสถิติที่ชาวบ้านคัดค้านประมาณกี่คนหรือกี่เปอร์เซ็นต์ ส่วนชาวบ้านที่เหลืออีก 50% มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับเหมืองแร่แล้ว เนื่องจากในการจัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ครั้งที่ 3 ตัวแทนที่เข้าร่วมกิจกรรมได้ลงพื้นที่พบปะพูดคุยกับชาวบ้านกลุ่มนี้เพื่ออธิบายให้ความรู้ความเข้าใจ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ซึ่งหลังการอบรมครั้งที่ 4 นี้ชาวบ้านส่วนใหญ่เกือบทั้งหมด 300 คน ให้การสนับสนุนการดำเนินการทำเหมืองแร่ของโครงการ ซึ่งต่อมาในการประชุมรับฟังความคิดเห็นครั้งที่ 2 ชาวบ้านทั้ง 300 คนนี้ ก็มาเข้ารับการประชุมด้วยและเป็นฝ่ายสนับสนุนเหมืองแร่ ซึ่งเป็นคนในพื้นที่จริง และเป็นชาวบ้านที่อยู่ในรัศมี 3 กิโลเมตรจากเหมืองแร่ คือ หมู่ที่ 2, 3, 5 และ 7

ที่มา: บริษัท บี แอนด์ พี เพอร์ไลต์ จำกัด, 2565

รูปที่ 3.4-8: ภาพการดำเนินกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเหมืองเพอร์ไลต์ให้กับประชาชน ครั้งที่ 4 จัดขึ้นในวันที่ 14 กันยายน 2565 ณ วัดมหาโพธิ ตำบลมหาโพธิ อำเภอสระโบสถ์

หลังจากการดำเนินกิจกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชนเพิ่มเติม ทั้ง 4 ครั้ง บริษัท บี แอนด์ พี เพอร์ไลต์ จำกัด ได้มีการทำบันทึกข้อตกลงร่วมกับชาวบ้าน (**ภาคผนวก ฐ**) ดังนี้

1. จัดตั้งกองทุนเฝ้าระวังสุขภาพ กองทุนพัฒนาหมู่บ้านรอบพื้นที่เหมืองแร่ กองทุนฟื้นฟูพื้นที่เหมืองแร่ และกองทุนสนับสนุนชาวบ้าน 11 กองทุน รวมทั้งสิ้น ปีละ 1,640,000 บาท จนสิ้นอายุประทานบัตร โดยจะต้องสมทบเงินเข้ากองทุน ภายในเดือนมกราคมของทุกปี นับตั้งแต่เริ่มเปิดดำเนินการทำเหมืองจนสิ้นสุดอายุประทานบัตร

2. กฎระเบียบของคนขับรถบรรทุกแร่ ต้องควบคุมความเร็ว และขับให้เป็นเวลาที่กำหนด

3. ต้องซ่อมแซมถนนหนทางทุกปีจนกว่าจะสิ้นสุดอายุประทานบัตร และห้ามปิดเส้นทางที่ชาวบ้านผ่านตลอด

4. ที่ปรึกษา 2 ท่าน ได้แก่ 1) อาจารย์คำนึง เจนการ 2) อาจารย์สุชาดา นาวานุเคราะห์ โดยทั้ง 2 ท่าน บริษัท บี แอนด์ พี เพอร์ไลต์ จำกัด จะต้องรับผิดชอบดูแลค่าใช้จ่ายทั้งหมด เดือนละ 10,000 บาทต่อคน โดยเพิ่มขึ้นปีละ 7 เปอร์เซ็นต์ จนกว่าจะสิ้นสุดอายุประทานบัตร โดยไม่เกี่ยวกับเงินกองทุนฯ

5 ในกรณีคนในชุมชนได้รับความเสียหายจากการประกอบกิจการเหมืองแร่ ทางบริษัท บี แอนด์ พี เพอร์ไลต์ จำกัด ต้องรับผิดชอบค่าเสียหายทุกกรณีและแก้ไขทุกกรณี

6. บริษัทฯ ต้องควบคุมคนขับรถขนส่งแร่ เช่น ขับรถให้มีมารยาท อำนวยความสะดวกให้ชาวบ้านในช่วงเวลาที่ชาวบ้านสัญจรไปมาทุกกรณี และก่อนออกจากเหมืองแร่ทุกครั้งจะต้องปิดฝุ่นบนรถให้มิดชิด โดยใช้ผ้าคลุมแร่ทุกครั้งก่อนออกจากเหมืองแร่ และต้องมีการฉีดพรมน้ำนำหน้าทุกกรณีที่เกิดฝุ่น

7 เดือนพฤศจิกายนของทุกปี รถบรรทุกขนส่งแร่จะต้องวิ่งเวลา 21.00 น. ถึง 04.00 น. เป็นระยะเวลา 1 เดือน

8. ถ้าโครงการได้รับอนุญาตประทานบัตร ทางบริษัท บี แอนด์ พี เพอร์ไลต์ จำกัด สร้างถนน 1 สาย ระยะทางประมาณ 2 กิโลเมตร เริ่มจากเขาฝาละมีไปเส้นน้ำตกน้ำโจน (เป็นถนนลูกรัง)

9. ห้ามขุดหรือเจาะแร่บริเวณภูเขาโดยเด็ดขาด

10. ห้ามปิดเส้นทางเขาฝาละมีไปน้ำตกน้ำโดนเด็ดขาด

11. ในระหว่างการทำเหมืองแร่ หากเกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม บริษัท บี แอนด์ พี เพอร์ไลต์ จำกัด ยินดีที่จะยุติการทำเหมืองและปิดกิจการทันที

สำหรับข้อตกลงนี้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ทำข้อตกลงระหว่างวันที่ 14 กันยายน 2565 จนกว่าจะสิ้นสุดอายุประทานบัตร

ซึ่งบริษัทที่ปรึกษาฯ ได้นำบันทึกข้อตกลงข้างต้นไปกำหนดเป็นมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านที่เกี่ยวข้อง ดังรายละเอียดใน**บทที่ 5**

นอกจากนี้ ในช่วงที่ผ่านมา ทางบริษัทฯ มีความยินดีเป็นอย่างยิ่ง ที่จะให้ความร่วมมือกับพี่น้องประชาชนช่วยเหลืออย่างเต็มกำลังความสามารถ และมีความตั้งใจและมุ่งมั่น ที่จะช่วยเหลือกิจกรรมสาธารณประโยชน์ต่างๆ ตลอดจนบริจาคเงินและสิ่งของช่วยเหลือกิจการสาธารณประโยชน์ต่อชุมชน **(ภาคผนวก ฐ)** ได้แก่ ช่วยเหลือและบริจาคสิ่งในช่วงโควิด-19 ที่ผ่านมา โดยบริจาคสิ่งของรวมทั้งสิ้น 1,500 หลังคาเรือน และช่วยเหลือผู้ป่วยโควิด จำนวน 36 คน รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 433,500 บาท เป็นต้น

3.4.3 การสำรวจข้อมูลภาคสนาม ครั้งที่ 1

1) การสัมภาษณ์รายบุคคล

ระหว่างการเตรียมร่างจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ทางบริษัทที่ปรึกษาฯ ได้ดำเนินการสัมภาษณ์รายบุคคล สำรวจความคิดเห็นของประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากการดำเนินโครงการ ตามแนวทางการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการเหมืองแร่ ของกองวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (เมษายน 2563) เพื่อศึกษาข้อมูลสภาพเศรษฐกิจ สังคม และความคิดเห็นของประชาชน ในขอบเขตพื้นที่ศึกษา เมื่อวันที่ 21 – 23 สิงหาคม พ.ศ. 2562 โดยการจำแนกกลุ่มเป้าหมายเป็น 3 กลุ่ม เนื่องจากเป็นกลุ่มเป้าหมายของผู้มีส่วนได้เสียหลักโดยตรง เป็นกลุ่มที่ได้รับผลกระทบจริงและใกล้เคียงพื้นที่โครงการมากที่สุด ทางบริษัทที่ปรึกษาฯ จึงได้จำแนกกลุ่มเป้าหมายในการสำรวจสภาพเศรษฐกิจและสังคมออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มผู้นำชุมชน (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นายกองค์การบริหารส่วนตำบล และอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในขอบเขตพื้นที่ศึกษา)
2. กลุ่มพื้นที่อ่อนไหว (ศาสนสถาน สถาบันการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และหน่วยงานสาธารณสุข ในขอบเขตพื้นที่ศึกษา)
3. กลุ่มครัวเรือน จำแนกตามรัศมีที่ได้รับผลกระทบ
   - 3.1 กลุ่มครัวเรือนในรัศมี 500 เมตร
   - 3.2 กลุ่มครัวเรือนในรัศมีมากกว่า 500 เมตร - 1.5 กิโลเมตร
   - 3.3 กลุ่มครัวเรือนที่อยู่ในรัศมีมากกว่า 1.5 -3.0 กิโลเมตร

โดยกลุ่มเป้าหมายอีก 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง (หน่วยงานราชการที่อยู่ในขอบเขตพื้นที่ศึกษาในระดับจังหวัด และระดับอำเภอ) กลุ่มองค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม องค์กรพัฒนาเอกชน และนักวิชาการอิสระ กลุ่มสื่อมวลชน และกลุ่มประชาชนทั่วไป ไม่ได้จัดเป็นกลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรง เนื่องจากพื้นที่อยู่ห่างไกลจากพื้นที่ศึกษาในรัศมีมากกว่า 3 กิโลเมตร จึงไม่ได้นำมาประกอบการจัดกลุ่มเป้าหมายในการสำรวจสภาพเศรษฐกิจและสังคมของโครงการ

การสำรวจข้อมูลภาคสนามในครั้งนี้เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินเพอร์ไลต์ ของบริษัท บี แอนด์ พี เพอร์ไลต์ จำกัด ซึ่งมีวิธีการศึกษาและขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1.1) ระดับผู้นำชุมชน

1.1.1) กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายเหล่านี้ เป็นผู้รับรู้ความเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ภายในชุมชนเป็นอย่างดี มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับประชาชนภายในชุมชน รวมทั้งเป็นบุคคลที่ประชาชนให้ความเคารพนับถือ ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน นายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 6 ราย

1.1.2) เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ทาง คณะผู้ศึกษาได้ทำการรวบรวมข้อมูลเอกสารเกี่ยวกับรายละเอียดโครงการ พร้อมทั้งเตรียมเครื่องมือรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ (Interview Schedule) โดยมีประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์ **(ภาคผนวก ฑ)** ดังนี้

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์
- ส่วนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานของชุมชนในหมู่บ้าน
- ส่วนที่ 3 สภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมทั่วไปของชุมชนในปัจจุบัน
- ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการ

1.1.3) การเก็บข้อมูลภาคสนาม

ใช้วิธีการสัมภาษณ์ (Structured Interview) ซึ่งเป็นการพูดคุยอย่างมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้ข้อมูลในประเด็นที่ต้องการ และเป็นวิธีการเก็บข้อมูลที่ผู้ให้สัมภาษณ์กับผู้รับข้อมูลได้มีการเผชิญหน้ากันโต้ตอบซึ่งกันและกันพร้อมทั้งดำเนินการเก็บข้อมูลภาคสนาม เมื่อวันที่ 21 – 23 สิงหาคม พ.ศ. 2562

1.1.4) การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้การวิเคราะห์วิธีอนุมาน ซึ่งเป็นการศึกษาเชิงปริมาณโดยใช้สถิติข้อมูลและนำเสนอข้อมูลเป็นรายบุคคล

1.1.5) ผลการศึกษา

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้นำชุมชน **(รูปที่ 3.4-9)** ซึ่งอยู่ในขอบเขตพื้นที่ศึกษา รวมจำนวน 6 คน ดำเนินการระหว่างวันที่ 21–23 สิงหาคม พ.ศ. 2562 ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์ แสดงดัง**ตารางที่ 3.4-14** และความคิดเห็นของกลุ่มผู้นำชุมชนแสดงดัง**ตารางที่ 3.4-15** ซึ่งจากการสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มผู้นำชุมชนสามารถสรุปได้ดังนี้ **(ภาคผนวก ฑ)**

ตารางที่ 3.4-14: แสดงรายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ในระดับกลุ่มผู้นำชุมชน

ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง	อายุ (ปี)	การศึกษา
[redacted]	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ	6	63	[redacted]
	กำนันตำบลมหาโพธิ	9	59	
	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 บ้านมหาโพธิ	9	49	
	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 3 บ้านมหาโพธิ	7	51	
	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 5 บ้านกระดานเลื่อน	7	53	
	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 7 บ้านมหาโพธิ	8	44	

ที่มา: บริษัท ทอพ-คลาส คอนซัลแทนท์ จำกัด, 2562

หมายเหตุ: * เนื่องจากผู้ให้สัมภาษณ์ไม่สะดวกในการเข้าพบ จึงฝากแบบสอบถาม และรายละเอียดโครงการไว้ และเข้าไปรับภายหลัง

<u>ความคิดเห็นของกลุ่มผู้นำชุมชน</u>

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

กลุ่มผู้นำชุมชนทั้งหมดเป็นเพศชาย กลุ่มผู้นำชุมชนมีอายุระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 3 คน มีอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 2 คน และมีอายุมากกว่า 60 ปี จำนวน 1 คน จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 3 คน ระดับประถมศึกษา จำนวน 1 คน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 1 คน และปริญญาตรี จำนวน 1 คน โดยกลุ่มผู้นำชุมชนนับถือศาสนาพุทธทั้งหมด

2. ข้อมูลพื้นฐานของชุมชนในหมู่บ้าน

จากการสำรวจการบริการด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ผู้นำชุมชน จำนวน 5 คน ตอบว่า ภายในชุมชนมีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล/โรงพยาบาล/คลินิกแพทย์ ได้แก่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมหาโพธิ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านบ้านหัวเขา และกลุ่มผู้นำชุมชน จำวน 1 คน ตอบว่า ภายในชุมชนไม่มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล/โรงพยาบาล/คลินิกแพทย์ เมื่อเจ็บป่วยประชาชนส่วนใหญ่ไปใช้บริการรักษาพยาบาล ที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมหาโพธิ และโรงพยาบาลสระโบสถ์ โดยกลุ่มผู้นำชุมชน จำนวน 5 คน ตอบว่า ในหมู่บ้านไม่เคยเกิดโรคระบาด และผู้นำชุมชน จำนวน 1 คน ตอบว่า พบโรคระบาด คือ โรคไข้เลือดออก เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2561 กลุ่มผู้นำชุมชนทั้งหมด เห็นว่าการให้บริการทางสาธารณสุขในชุมชนมีความเพียงพอ

การกำจัดขยะมูลฝอยของประชาชนในหมู่บ้าน ผู้นำชุมชน ส่วนใหญ่ จำนวน 5 คน ตอบว่า กำจัดขยะมูลฝอยโดยการใส่ถังขยะรอให้รถมาเก็บ และจำนวน 1 คน กำจัดขยะมูลฝอยโดยการเผา

และจากการสำรวจเกี่ยวกับการจัดการน้ำเสียในชุมชนของประชาชนในหมู่บ้าน ผู้นำชุมชน 3 คน ตอบว่า มีการจัดการน้ำเสียโดยการเททิ้งบริเวณบ้าน จำนวน 1 คน ตอบว่า กำจัดน้ำเสียโดยนำไปเทระบายลงท่อระบายน้ำสาธารณะ จำนวน 1 คน ตอบว่าเทระบายลงบ่อที่ทำขึ้นเอง และจำนวน 1 คน กำจัดน้ำเสียโดยนำไปรดน้ำต้นไม้/เพื่อการเกษตร และจากการสอบถามเกี่ยวกับวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญ กลุ่มผู้นำชุมชน จำนวน 3 คน ตอบว่า วัฒนธรรมประเพณีที่สำคัญ ได้แก่ รำโทน แห่เทียนพรรษา รดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ เข้าพรรษา-ออกพรรษา และตักบาตรเทโววันออกพรรษา ส่วนอีกจำนวน 3 คน ตอบว่าภายในชุมชนไม่มีวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญ

3. สภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมทั่วไปของชุมชน

คณะผู้ศึกษาทำการสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมโดยทั่วไปของชุมชน ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

- เสียงดังรบกวน ผู้นำชุมชน จำนวน 4 คน ไม่ได้รับผลกระทบจากเสียงดังรบกวน และผู้นำชุมชนอีก จำนวน 2 คน ได้รับผลกระทบจากเสียงดังรบกวน สาเหตุมาจากการจราจร โดยได้รับผลกระทบในระดับปานกลาง ในช่วงเวลาไม่แน่นอน

- ฝุ่นละออง ผู้นำชุมชนทั้งหมด ไม่ได้รับผลกระทบจากฝุ่นละออง

- กลิ่นเหม็นรบกวน ผู้นำชุมชนทั้งหมด ไม่ได้รับผลกระทบจากกลิ่นเหม็นรบกวน

- ภัยพิบัติทางธรรมชาติ ผู้นำชุมชน จำนวน 3 คน ตอบว่า มีปัญหาจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ ซึ่งมีสาเหตุมาจากอัคคีภัย อุทกภัย และภัยแล้ง โดยได้รับผลกระทบในระดับปานกลางถึงมากในช่วงเวลาไม่แน่นอน และอีกจำนวน 3 คน ไม่มีปัญหาจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ

- ปัญหาน้ำเน่าเสีย ผู้นำชุมชนทั้งหมด ไม่ได้รับผลกระทบจากน้ำเน่าเสีย

4. ความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการ

จากการทำการสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มผู้นำชุมชน ต่อการขออนุญาตประทานบัตรของโครงการ สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ ดังนี้

การรับรู้เกี่ยวกับโครงการ จากการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน ว่าทราบหรือไม่ว่าบริษัท บี แอนด์ พี เพอร์ไลต์ จำกัด ดำเนินการขอประทานบัตรเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินเพอร์ไลต์ คำขอประทาน

บัตรที่ 7/2560 ในพื้นที่หมู่ที่ 3 บ้านมหาโพธิ ตำบลมหาโพธิ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี พบว่า กลุ่มผู้นำชุมชนทั้งหมด (จำนวน 6 คน) ทราบว่า บริษัท บี แอนด์ พี เพอร์ไลต์ จำกัด ดำเนินการขอประทานบัตรดังกล่าว โดยทราบจากที่อบต.รับเรื่องการขอประทานบัตร ทราบจากเจ้าของโครงการ และทราบจากการเข้าร่วมประชุม

ด้านความสำคัญของพื้นที่ ผู้นำชุมชนส่วนใหญ่ จำนวน 5 คน ตอบว่าพื้นที่คำขอประทานบัตรนี้ไม่มีการใช้ประโยชน์ของราษฎรในชุมชน และมีจำนวน 1 คน ตอบว่ามีราษฎรเข้าไปทำการเกษตร และหาของป่า ผู้นำชุมชนทั้งหมด ตอบว่าไม่มีแหล่งโบราณคดีและโบราณสถาน ไม่มีลักษณะทางธรรมชาติที่สำคัญหรือเป็นเอกลักษณ์ในท้องถิ่น และไม่เคยเห็นสัตว์ป่าหายากและพันธุ์ไม้หายากในพื้นที่คำขอประทานบัตรและบริเวณใกล้เคียง และผู้นำชุมชน ตอบว่าบริเวณพื้นที่โครงการไม่มีสภาพเป็นพื้นที่ป่า จำนวน 2 คน สภาพป่าไม้บริเวณพื้นที่โครงการเสื่อมโทรมปานกลาง จำนวน 1 คน เสื่อมโทรมมาก จำนวน 1 คน สมบูรณ์ปานกลาง จำนวน 1 คน และไม่ทราบสภาพป่าไม้บริเวณพื้นที่โครงการ จำนวน 1 คน

ผลดีและผลเสียจากการทำเหมืองของโครงการที่ผ่านมา

เนื่องจากมีประทานบัตรเหมืองแร่ที่เคยเปิดดำเนินการอยู่บริเวณใกล้เคียงพื้นที่โครงการ ดังนั้น จึงได้ทำการสอบถามถึงผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ ว่ากลุ่มผู้นำชุมชนเคยได้รับผลกระทบอย่างไรบ้าง พบว่า ที่ผ่านมาผู้นำชุมชนเคยได้รับผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ของโครงการ จำนวน 3 คน โดยส่วนใหญ่ชุมชนได้รับผลกระทบด้านคมนาคม (จำนวน 3 คน) ด้านฝุ่นละออง (จำนวน 1 คน) เสียงดังรบกวน (จำนวน 1 คน) และแรงสั่นสะเทือน (จำนวน 1 คน) สำหรับผลดีจากการทำเหมืองที่ผ่านมา กลุ่มผู้นำชุมชน จำนวน 5 คน ตอบว่าเคยได้รับผลดี ได้แก่ มีงบประมาณในการพัฒนาท้องถิ่นเพิ่มขึ้น สนับสนุนทุนการศึกษานักเรียน และการสาธารณูปโภค และอุปโภคดีขึ้น (ประปา ไฟฟ้า ถนน เป็นต้น) และผู้นำชุมชนอีก 1 คน ตอบว่าที่ผ่านมาไม่เคยได้รับผลดีจากการทำเหมือง

ผลดีและผลเสียต่อชุมชนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ

สำหรับผลดีที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการต่อชุมชนนั้น กลุ่มผู้นำชุมชน ส่วนใหญ่ จำนวน 4 คน เห็นว่าทำให้ชุมชนได้รับงบประมาณในการพัฒนาท้องถิ่นเพิ่มขึ้น รองลงมา คือ สร้างงานให้กับราษฎรในชุมชน จำนวน 3 คน ทำให้เศรษฐกิจของชุมชนในภาพรวมดีขึ้น จำนวน 1 คน และได้รับเงินกองทุนต่างๆ จำนวน 1 คน นอกจากนี้กลุ่มผู้นำชุมชนเห็นว่าการดำเนินโครงการไม่มีผลดี จำนวน 1 คน

สำหรับผลเสียต่อชุมชนที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการนั้น กลุ่มผู้นำชุมชนส่วนใหญ่ จำนวน 4 คน เห็นว่าปัญหาด้านการคมนาคมพบมาก รองลงมา คือ ฝุ่นละออง จำนวน 2 คน นอกจากนี้กลุ่มผู้นำชุมชนเห็นว่าการดำเนินโครงการไม่มีผลเสีย จำนวน 2 คน

ข้อกังวลหรือห่วงใยที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ

กลุ่มผู้นำชุมชน จำนวน 3 คน ไม่มีข้อห่วงกังวลหรือห่วงใยที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ ส่วนอีกจำนวน 3 คน ยังมีข้อห่วงกังวลหรือห่วงใยที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ ซึ่งได้แก่ การเข้า-ออก ของรถบรรทุก การคมนาคม แรงสั่นสะเทือน และน้ำใช้ในการเกษตร ซึ่งกลุ่มผู้นำชุมชน จำนวน 1 คน มีข้อเสนอแนะหรือแนวทางแก้ไขข้อวิตกกังวลดังกล่าว คือ ในช่วงที่มีการเก็บเกี่ยวให้รถบรรทุกแร่เข้า-ออก เป็นเวลา

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้นำชุมชน จำนวน 4 คน ไม่ทราบว่าร้อยละ 20 ของเงินค่าภาคหลวงแร่ที่ได้จากโครงการจะถูกนำมาพัฒนาชุมชน และอีก 2 คน ทราบว่าร้อยละ 20 ของเงินค่าภาคหลวงแร่ที่ได้จากโครงการจะถูกนำมาพัฒนาชุมชน โดยทราบจาก อบต. และเคยได้รับจากประทานบัตรโครงการอื่น

โดยสรุปแล้วกลุ่มผู้นำชุมชนเห็นด้วยต่อการขอประทานบัตรเพื่อทำเหมืองแร่ของโครงการ จำนวน 3 คน เนื่องจากโครงการผ่านมติที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว บริเวณพื้นที่โครงการไม่มีสภาพเป็นป่าแล้ว อยากให้ทำให้พื้นที่เกิดประโยชน์ จะได้มีงบประมาณมาพัฒนาหมู่บ้าน และมีผลประโยชน์เกิดขึ้นต่อชุมชน (กองทุน) และเศรษฐกิจชุมชนดีขึ้น มีกลุ่มผู้นำชุมชนที่ไม่เห็นด้วยต่อการขอประทานบัตรเพื่อทำเหมืองแร่ของโครงการ จำนวน 2 คน โดยให้เหตุผลว่า ชาวบ้านเข้า-ออก ไปทำการเกษตรลำบาก และคนในชุมชนส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย และมีกลุ่มผู้นำชุมชนที่ไม่แสดงความคิดเห็น จำนวน 1 คน โดยให้เหตุผลว่าขึ้นอยู่กับเสียงของประชาชน โดยผู้นำชุมชนต้องการให้โครงการมีส่วนช่วยเหลือชุมชน ดังนี้

- สนับสนุนงบประมาณให้กับชุมชน เพื่อให้เศรษฐกิจในชุมชนดีขึ้น
- การคมนาคมขนส่ง
- สนับสนุนงบประมาณพัฒนาชุมชน

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้นำชุมชน ในประเด็นว่าอยากให้โครงการควบคุมดูแลผลกระทบด้านใดเป็นพิเศษ กลุ่มผู้นำชุมชนมีความเห็นให้ควบคุมดูแลด้านการคมนาคมมากที่สุด (จำนวน 2 คน) รองลงมาคือ ด้านฝุ่นละออง (จำนวน 1 คน) ควบคุมเสียงดังจากทำเหมือง (จำนวน 1 คน)

ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินโครงการ โดยกลุ่มผู้นำชุมชน มีข้อเสนอแนะต่อการดำเนินโครงการ คือ ดูแลสิ่งแวดล้อมให้ดี เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อชุมชน และสนับสนุนงบประมาณพัฒนาหมู่บ้าน

ตารางที่ 3.4-15: ความคิดเห็นรายบุคคลของกลุ่มผู้นำชุมชนต่อการทำเหมืองของโครงการ

หมู่บ้าน/ชุมชน/หน่วยงาน	สภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมทั่วไปของชุมชน	ความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการ	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการ
1. องค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ [redacted]	ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่พบของชุมชน - ไม่มี ผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ที่ผ่านมา - ไม่เคยได้รับผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ที่ผ่านมาของโครงการ ผลดีจากการทำเหมืองแร่บริเวณนี้ในช่วงที่ผ่านมา - มีงบประมาณในการพัฒนาท้องถิ่นเพิ่มขึ้น (จากห้างหุ้นส่วนจำกัด คลองยาง)	บริเวณพื้นที่คำขอประทานบัตร - ทราบว่าบริษัท บี แอนด์ พี เพอร์ไลต์ จำกัด ดำเนินการขอประทานบัตร เนื่องจาก อบต.รับเรื่องการขอประทานบัตร - ไม่มีการใช้ประโยชน์ของราษฎรในชุมชน - ไม่มีแหล่งโบราณคดี และโบราณสถาน อยู่ในพื้นที่คำขอประทานบัตร - ไม่มีลักษณะทางธรรมชาติที่สำคัญหรือเป็นเอกลักษณ์ในท้องถิ่น - ไม่เคยเห็นสัตว์ป่าและพันธุ์ไม้หายากในพื้นที่คำขอประทานบัตร และบริเวณใกล้เคียง - สภาพป่าไม้บริเวณพื้นที่โครงการไม่มีสภาพเป็นพื้นที่ป่า ผลดีต่อชุมชน - ชุมชนได้รับงบประมาณในการพัฒนาท้องถิ่นเพิ่มขึ้น ผลเสียต่อชุมชน - ไม่มี ข้อห่วงกังวลหรือข้อห่วงใย - ไม่มี ข้อเสนอแนะหรือแนวทางแก้ไขตามข้อวิตกกังวลและข้อห่วงใย - ไม่มี ความคิดเห็นต่อการขอประทานบัตร - เห็นด้วย เพราะ ผ่านมติที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว	ความต้องการให้ช่วยเหลือชุมชน - สนับสนุนงบประมาณให้กับชุมชนเพื่อให้เศรษฐกิจในชุมชนดีขึ้น ความต้องการให้ควบคุมดูแลผลกระทบเป็นพิเศษ - ไม่มี ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินโครงการ - ดูแลสิ่งแวดล้อมให้ดี เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อชุมชน

ตารางที่ 3.4-15: (ต่อ) ความคิดเห็นรายบุคคลของกลุ่มผู้นำชุมชนต่อการทำเหมืองของโครงการ

หมู่บ้าน/ชุมชน/หน่วยงาน	สภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมทั่วไปของชุมชน	ความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการ	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการ
2. ตำบลมหาโพธิ [redacted]	ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่พบของชุมชน - ปัญหาเสียงดังรบกวน จากการจราจร ช่วงเวลา: ไม่แน่นอน ระดับความรุนแรง: ปานกลาง - ปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติ จากอัคคีภัย ช่วงเวลา: ไม่แน่นอน ระดับความรุนแรง: ปานกลาง ผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ที่ผ่านมา - เคยได้รับผลกระทบด้านการคมนาคมจากการทำเหมืองแร่ที่ผ่านมาของห้างหุ้นส่วนจำกัด คลองยาง ในระดับมาก ผลดีจากการทำเหมืองแร่บริเวณนี้ในช่วงที่ผ่านมา - ไม่เคยได้รับผลดีจากการทำเหมืองแร่ในช่วงที่ผ่านมา	บริเวณพื้นที่คำขอประทานบัตร - ทราบว่าบริษัท บี แอนด์ พี เพอร์ไลต์ จำกัด ดำเนินการขอประทานบัตรจากเจ้าของโครงการ - ไม่มีการใช้ประโยชน์ของราษฎรในชุมชน - ไม่มีแหล่งโบราณคดี และโบราณสถาน อยู่ในพื้นที่คำขอประทานบัตร - ไม่มีลักษณะทางธรรมชาติที่สำคัญหรือเป็นเอกลักษณ์ในท้องถิ่น - ไม่เคยเห็นสัตว์ป่าและพันธุ์ไม้หายากในพื้นที่คำขอประทานบัตร และบริเวณใกล้เคียง - สภาพป่าไม้บริเวณพื้นที่โครงการมีลักษณะเสื่อมโทรมปานกลาง ผลดีต่อชุมชน - ไม่มี ผลเสียต่อชุมชน - ปัญหาด้านการคมนาคม ข้อห่วงกังวลหรือข้อห่วงใย - การเข้า-ออก ของรถบรรทุก ข้อเสนอแนะหรือแนวทางแก้ไขตามข้อวิตกกังวลและข้อห่วงใย - ไม่มี ความคิดเห็นต่อการขอประทานบัตร - ไม่เห็นด้วย เพราะ ชาวบ้านเข้า-ออก ไปทำการเกษตรลำบาก	ความต้องการให้ช่วยเหลือชุมชน - ไม่มี ความต้องการให้ควบคุมดูแลผลกระทบเป็นพิเศษ - การคมนาคม ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินโครงการ - ไม่มี

ตารางที่ 3.4-15: (ต่อ) ความคิดเห็นรายบุคคลของกลุ่มผู้นำชุมชนต่อการทำเหมืองของโครงการ

หมู่บ้าน/ชุมชน/หน่วยงาน	สภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมทั่วไปของชุมชน	ความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการ	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการ
3. หมู่ที่ 2 บ้านมหาโพธิ [redacted]	ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่พบของชุมชน - ไม่มี ผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ที่ผ่านมา - ไม่เคยได้รับผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ที่ผ่านมา ผลดีจากการทำเหมืองแร่บริเวณนี้ในช่วงที่ผ่านมา - มีงบประมาณในการพัฒนาท้องถิ่นเพิ่มขึ้น (จากห้างหุ้นส่วนจำกัด คลองยาง)	บริเวณพื้นที่คำขอประทานบัตร - ทราบว่าบริษัท บี แอนด์ พี เพอร์ไลต์ จำกัด ดำเนินการขอประทานบัตรจากการเข้าร่วมประชุม - ไม่มีการใช้ประโยชน์ของราษฎรในชุมชน - ไม่มีแหล่งโบราณคดี และโบราณสถาน อยู่ในพื้นที่คำขอประทานบัตร - ไม่มีลักษณะทางธรรมชาติที่สำคัญหรือเป็นเอกลักษณ์ในท้องถิ่น - ไม่เคยเห็นสัตว์ป่าและพันธุ์ไม้หายากในพื้นที่คำขอประทานบัตร และบริเวณใกล้เคียง - สภาพป่าไม้บริเวณพื้นที่โครงการไม่มีสภาพเป็นพื้นที่ป่า ผลดีต่อชุมชน - สร้างงานให้กับราษฎรในชุมชน - ชุมชนได้รับงบประมาณในการพัฒนาท้องถิ่นเพิ่มขึ้น - ทำให้เศรษฐกิจของชุมชนในภาพรวมดีขึ้น ผลเสียต่อชุมชน - ปัญหาด้านการคมนาคม ข้อห่วงกังวลหรือข้อห่วงใย - การคมนาคม ข้อเสนอแนะหรือแนวทางแก้ไขตามข้อวิตกกังวลและข้อห่วงใย - ในช่วงที่มีการเก็บเกี่ยวให้รถบรรทุกแร่เข้า-ออก เป็นเวลา ความคิดเห็นต่อการขอประทานบัตร - เห็นด้วย เพราะบริเวณพื้นที่โครงการไม่มีสภาพเป็นป่าแล้ว อยากให้ทำให้พื้นที่เกิดประโยชน์ จะได้มีงบประมาณมาพัฒนาหมู่บ้าน	ความต้องการให้ช่วยเหลือชุมชน - การคมนาคมขนส่ง ความต้องการให้ควบคุมดูแลผลกระทบเป็นพิเศษ - การคมนาคม ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินโครงการ - สนับสนุนงบประมาณพัฒนาหมู่บ้าน

ตารางที่ 3.4-15: (ต่อ) ความคิดเห็นรายบุคคลของกลุ่มผู้นำชุมชนต่อการทำเหมืองของโครงการ

หมู่บ้าน/ชุมชน/หน่วยงาน	สภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมทั่วไปของชุมชน	ความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการ	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการ
4. หมู่ที่ 3 บ้านมหาโพธิ [redacted]	ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่พบของชุมชน - ไม่มี ผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ที่ผ่านมา - ไม่เคยได้รับผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ที่ผ่านมา ผลดีจากการทำเหมืองแร่บริเวณนี้ในช่วงที่ผ่านมา - สนับสนุนทุนการศึกษา (จากห้างหุ้นส่วนจำกัดคลองยาง)	บริเวณพื้นที่คำขอประทานบัตร - ทราบว่าบริษัท บี แอนด์ พี เพอร์ไลต์ จำกัด ดำเนินการขอประทานบัตรจากเจ้าของโครงการ - ไม่มีการใช้ประโยชน์ของราษฎรในชุมชน - ไม่มีแหล่งโบราณคดี และโบราณสถาน อยู่ในพื้นที่คำขอประทานบัตร - ไม่มีลักษณะทางธรรมชาติที่สำคัญหรือเป็นเอกลักษณ์ในท้องถิ่น - ไม่เคยเห็นสัตว์ป่าและพันธุ์ไม้หายากในพื้นที่คำขอประทานบัตร และบริเวณใกล้เคียง - สภาพป่าไม้บริเวณพื้นที่โครงการมีลักษณะเสื่อมโทรมมาก ผลดีต่อชุมชน - สร้างงานให้กับราษฎรในชุมชน - ชุมชนได้รับงบประมาณในการพัฒนาท้องถิ่นเพิ่มขึ้น - เงินกองทุนต่างๆ ผลเสียต่อชุมชน - ไม่มี ข้อห่วงกังวลหรือข้อห่วงใย - ไม่มี ความคิดเห็นต่อการขอประทานบัตร - เห็นด้วย เพราะมีผลประโยชน์เกิดขึ้นต่อชุมชน (กองทุน) และเศรษฐกิจชุมชนดีขึ้น	ความต้องการให้ช่วยเหลือชุมชน - สนับสนุนงบประมาณพัฒนาชุมชน ความต้องการให้ควบคุมดูแลผลกระทบเป็นพิเศษ - เสียง - ฝุ่นละออง ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินโครงการ - ไม่มี

ตารางที่ 3.4-15: (ต่อ) ความคิดเห็นรายบุคคลของกลุ่มผู้นำชุมชนต่อการทำเหมืองของโครงการ

หมู่บ้าน/ชุมชน/หน่วยงาน	สภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมทั่วไปของชุมชน	ความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการ	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการ
5. หมู่ที่ 5 บ้านกระดานเลื่อน [redacted]	ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่พบของชุมชน - ปัญหาเสียงดังรบกวน จากการจราจร ช่วงเวลา: ไม่แน่นอน ระดับความรุนแรง: ปานกลาง - ปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติ จากอุทกภัยและอัคคีภัย ช่วงเวลา: ไม่แน่นอน ระดับความรุนแรง: ปานกลาง ผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ที่ผ่านมา - เคยได้รับผลกระทบด้านการคมนาคมจากการทำเหมืองแร่ที่ผ่านมา ในระดับมาก ผลดีจากการทำเหมืองแร่บริเวณนี้ในช่วงที่ผ่านมา - การสาธารณูปโภค และอุปโภคดีขึ้น - มีงบประมาณในการพัฒนาท้องถิ่นเพิ่มขึ้น	บริเวณพื้นที่คำขอประทานบัตร - ทราบว่าบริษัท บี แอนด์ พี เพอร์ไลต์ จำกัด ดำเนินการขอประทานบัตรจากการเข้าร่วมประชุม - ไม่มีการใช้ประโยชน์ของราษฎรในชุมชน - ไม่มีแหล่งโบราณคดี และโบราณสถาน อยู่ในพื้นที่คำขอประทานบัตร - ไม่มีลักษณะทางธรรมชาติที่สำคัญหรือเป็นเอกลักษณ์ในท้องถิ่น - ไม่เคยเห็นสัตว์ป่าและพันธุ์ไม้หายากในพื้นที่คำขอประทานบัตร และบริเวณใกล้เคียง - ไม่ทราบว่าสภาพป่าไม้บริเวณพื้นที่โครงการมีลักษณะอย่างไร ผลดีต่อชุมชน - สร้างงานให้กับราษฎรในชุมชน ผลเสียต่อชุมชน - ฝุ่นละออง - ปัญหาด้านการคมนาคม ข้อห่วงกังวลหรือข้อห่วงใย - แรงสั่นสะเทือน - น้ำใช้ในการเกษตร ข้อเสนอแนะหรือแนวทางแก้ไขตามข้อวิตกกังวลและข้อห่วงใย - ไม่มี ความคิดเห็นต่อการขอประทานบัตร - ไม่แสดงความคิดเห็น เพราะขึ้นอยู่กับเสียงของประชาชน	ความต้องการให้ช่วยเหลือชุมชน - สนับสนุนงบประมาณพัฒนาชุมชน ความต้องการให้ควบคุมดูแลผลกระทบเป็นพิเศษ - ไม่มี ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินโครงการ - ไม่มี

ตารางที่ 3.4-15: (ต่อ) ความคิดเห็นรายบุคคลของกลุ่มผู้นำชุมชนต่อการทำเหมืองของโครงการ

หมู่บ้าน/ชุมชน/หน่วยงาน	สภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมทั่วไปของชุมชน	ความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการ	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการ
6. หมู่ที่ 7 บ้านมหาโพธิ [redacted]	ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่พบของชุมชน - ปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติ จากภัยแล้ง ช่วงเวลา: ไม่แน่นอน ระดับความรุนแรง: มาก ผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ที่ผ่านมา - เคยได้รับผลกระทบด้านฝุ่นละอองจากการทำเหมืองแร่ที่ผ่านมา ในระดับน้อย - เคยได้รับผลกระทบด้านเสียงดังรบกวนจากการทำเหมืองแร่ที่ผ่านมา ในระดับปานกลาง - เคยได้รับผลกระทบด้านแรงสั่นสะเทือนจากการทำเหมืองแร่ที่ผ่านมา ในระดับปานกลาง - เคยได้รับผลกระทบด้านการคมนาคมจากการทำเหมืองแร่ที่ผ่านมา ในระดับมาก ผลดีจากการทำเหมืองแร่บริเวณนี้ในช่วงที่ผ่านมา - เคยได้รับผลดี โดยไม่ระบุผลดีที่เคยได้รับ	บริเวณพื้นที่คำขอประทานบัตร - ทราบว่าบริษัท บี แอนด์ พี เพอร์ไลต์ จำกัด ดำเนินการขอประทานบัตรโดยไม่ระบุแหล่งที่มา - มีการใช้ประโยชน์ของราษฎรในชุมชน โดยเข้าไปทำการเกษตร และหาของป่า - ไม่มีแหล่งโบราณคดี และโบราณสถาน อยู่ในพื้นที่คำขอประทานบัตร - ไม่มีลักษณะทางธรรมชาติที่สำคัญหรือเป็นเอกลักษณ์ในท้องถิ่น - ไม่เคยเห็นสัตว์ป่าและพันธุ์ไม้หายากในพื้นที่คำขอประทานบัตร และบริเวณใกล้เคียง - สภาพป่าไม้บริเวณพื้นที่โครงการมีลักษณะสมบูรณ์ปานกลาง ผลดีต่อชุมชน - ชุมชนได้รับงบประมาณในการพัฒนาท้องถิ่นเพิ่มขึ้น ผลเสียต่อชุมชน - ฝุ่นละออง - ปัญหาด้านการคมนาคม ข้อห่วงกังวลหรือข้อห่วงใย - ไม่มี ข้อเสนอแนะหรือแนวทางแก้ไขตามข้อวิตกกังวลและข้อห่วงใย - ไม่มี ความคิดเห็นต่อการขอประทานบัตร - ไม่เห็นด้วย เพราะคนในชุมชนส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย	ความต้องการให้ช่วยเหลือชุมชน - ไม่มี ความต้องการให้ควบคุมดูแลผลกระทบเป็นพิเศษ - ไม่มี ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินโครงการ - ไม่มี

ที่มา: บริษัท ทอพ-คลาส คอนซัลแทนท์ จำกัด, 2562

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ

กำนันตำบลมหาโพธิ

ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 2 บ้านมหาโพธิ

ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 3 บ้านมหาโพธิ

ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 5 บ้านมหาโพธิ

ที่มา: บริษัท ทอพ-คลาส คอนซัลแทนท์ จำกัด, 2562

หมายเหตุ: ผู้นำชุมชนที่ไม่ได้แสดงรูปถ่ายขณะสัมภาษณ์ คือ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 7 บ้านมหาโพธิ เนื่องจากผู้ให้สัมภาษณ์ไม่สะดวกในการเข้าพบ จึงฝากแบบสอบถาม และรายละเอียดโครงการไว้ และเข้าไปรับภายหลัง

รูปที่ 3.4-9: การสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน ในบริเวณพื้นที่ศึกษารัศมี 3 กิโลเมตร โดยรอบพื้นที่โครงการ ระหว่างวันที่ 21–23 สิงหาคม พ.ศ. 2562

1.2) กลุ่มพื้นที่อ่อนไหว

1.2.1) กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย คือ พื้นที่หรือองค์ประกอบในพื้นที่ที่มีความอ่อนไหวหรือมีความเปราะบางที่มีโอกาสเกิดความเปลี่ยนแปลงใดๆในเชิงลบ หากได้รับผลกระทบไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อมจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ได้แก่ ผู้นำศาสนา (วัด) ผู้อำนวยการโรงเรียน และผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เป็นต้น ทำการสัมภาษณ์ผู้มีอำนาจสูงสุดหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย จำนวนทั้งสิ้น 5 ราย

1.2.2) เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ทาง คณะผู้ศึกษาได้ทำการรวบรวมข้อมูลเอกสารเกี่ยวกับรายละเอียดโครงการ พร้อมทั้งเตรียมเครื่องมือรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ โดยมีประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์ **(ภาคผนวก ฑ)** ดังนี้

- **ส่วนที่ 1** ประเภทหน่วยงาน
- **ส่วนที่ 2** ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์
- **ส่วนที่ 3** ข้อมูลด้านสาธารณูปโภคและข้อมูลพื้นฐาน
- **ส่วนที่ 4** ข้อมูลด้านสาธารณสุข
- **ส่วนที่ 5** สภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมทั่วไปของชุมชน และบริเวณใกล้เคียงพื้นที่
- **ส่วนที่ 6** ความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการ

1.2.3) การเก็บข้อมูลภาคสนาม

ใช้วิธีการสัมภาษณ์ (Interview) ซึ่งเป็นการพูดคุยอย่างมีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้ได้ข้อมูลในประเด็นที่ต้องการ และเป็นวิธีการเก็บข้อมูลที่ผู้ให้สัมภาษณ์กับผู้รับข้อมูลได้มีการเผชิญหน้ากัน โต้ตอบซึ่งกันและกัน โดยดำเนินการเก็บข้อมูลภาคสนาม เมื่อวันที่ 21 – 23 สิงหาคม พ.ศ. 2562

1.2.4) การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้ศึกษาจะใช้การวิเคราะห์ด้วยวิธีการอนุมาน ซึ่งเป็นการศึกษาเชิงปริมาณ โดยใช้สถิติร้อยละ

1.2.5) ผลการศึกษากลุ่มพื้นที่อ่อนไหว

จากการสัมภาษณ์กลุ่มพื้นที่อ่อนไหวซึ่งอยู่บริเวณใกล้เคียงพื้นที่โครงการ ในรัศมี 3 กิโลเมตร รวมจำนวน 5 ตัวอย่าง ระหว่างวันที่ 21 – 23 สิงหาคม พ.ศ. 2562 ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์ แสดงดัง**ตารางที่ 3.4-16** ความคิดเห็นของกลุ่มพื้นที่อ่อนไหวแยกรายบุคคล แสดงดัง**ตารางที่ 3.4-17** การสัมภาษณ์กลุ่มพื้นที่อ่อนไหวบริเวณใกล้เคียงพื้นที่โครงการ ดัง**รูปที่ 3.4-10** และสรุปข้อมูลจากการสอบถามความคิดเห็นดัง**ภาคผนวก ฑ**

ตารางที่ 3.4-16: แสดงรายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์กลุ่มประชากรในพื้นที่อ่อนไหว

ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	การศึกษา
พื้นที่อ่อนไหวที่อยู่ในเขตรัศมี 3 กิโลเมตร			
[redacted]	รองเจ้าอาวาสสำนักสงฆ์เขาบารมี	53	[redacted]
	รักษาการเจ้าอาวาสสำนักสงฆ์เขาดิน	44	
	รักษาการเจ้าอาวาสสำนักสงฆ์เขาถ้ำพระ	57	
	รักษาการอำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมหาโพธิ	44	
	ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหัวเขา	45	

ที่มา: บริษัท ทอพ-คลาส คอนซัลแทนท์ จำกัด, 2562

หมายเหตุ: * คือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานให้เป็นผู้ให้ข้อมูล

<u>ความคิดเห็นของกลุ่มพื้นที่อ่อนไหว</u>

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

กลุ่มพื้นที่อ่อนไหวเป็นเพศชาย จำนวน 4 คน เพศหญิง จำนวน 1 คน กลุ่มพื้นที่อ่อนไหว มีอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 3 คน รองลงมามีอายุระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 2 คน จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 2 คน จบการศึกษาระดับนักธรรมตรี จำนวน 2 คน และจบการศึกษาระดับนักธรรมเอก จำนวน 1 คน โดยกลุ่มพื้นที่อ่อนไหวทั้งหมดนับถือศาสนาพุทธ จำนวน 5 คน

2. ข้อมูลพื้นฐานของชุมชนในหมู่บ้าน

จากการสำรวจการบริการด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ กลุ่มพื้นที่อ่อนไหว จำนวน 4 คน ระบุว่าซื้อน้ำขวดหรือถังเป็นแหล่งน้ำดื่มหลักในหน่วยงาน และได้รับบริจาคจากชาวบ้าน จำนวน 1 คน โดยกลุ่มพื้นที่อ่อนไหว จำนวน 4 คน ตอบว่าแหล่งน้ำดื่มมีเพียงพอ และกลุ่มพื้นที่อ่อนไหวอีก 1 คน ตอบว่าแหล่งน้ำดื่มมีไม่เพียงพอ นอกจากนี้กลุ่มพื้นที่อ่อนไหวจำนวน 3 คน ระบุว่าใช้น้ำจากบ่อบาดาลเป็นแหล่งน้ำใช้หลักภายในหน่วยงาน และกลุ่มพื้นที่อ่อนไหวจำนวน 2 คน ระบุว่าใช้น้ำประปาภายในชุมชนเป็นแหล่งน้ำใช้หลักภายในหน่วยงาน โดยกลุ่มพื้นที่อ่อนไหว จำนวน 4 คน ตอบว่าแหล่งน้ำใช้มีเพียงพอ และกลุ่มพื้นที่อ่อนไหวอีก 1 คน ตอบว่าแหล่งน้ำใช้มีไม่เพียงพอ กลุ่มพื้นที่อ่อนไหว จำนวน 3 คน ระบุว่าใช้กระแสไฟฟ้าจากเครื่องปั่นไฟและแผงโซล่าเซลล์ และกลุ่มพื้นที่อ่อนไหนอีกจำนวน 2 คน ระบุว่าหน่วยงานใช้กระแสไฟฟ้าจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค โดยกลุ่มพื้นที่อ่อนไหว จำนวน 3 คน ระบุว่ายังมีกระแสไฟฟ้าใช้ไม่เพียงพอ/ไฟตก และอีก 2 คน ระบุว่ากระแสไฟฟ้ามีใช้เพียงพอ การกำจัดขยะของกลุ่มพื้นที่อ่อนไหวส่วนมากหน่วยงานกำจัดเองโดยการเผา และคัดแยกขยะ จำนวน 3 คน เก็บขนโดยหน่วยงานราชการ (องค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ) จำนวน 2 คน และส่งขยะติดเชื้อไปที่โรงพยาบาลสระโบสถ์ จำนวน 1 คน ซึ่งกลุ่มพื้นที่อ่อนไหวระบุว่าการกำจัดขยะในหน่วยงานในปัจจุบันมีความเพียงพอแล้ว จำนวน 4 คน และอีก 1 คนระบุว่ายังไม่เพียงพอ นอกจากนี้กลุ่มพื้นที่อ่อนไหวจำนวน

2 คน ระบุว่าหน่วยงานระบายน้ำโดยการปล่อยซึมลงดิน กลุ่มพื้นที่อ่อนไหวจำนวน 2 คน ระบุว่าเทระบายลงบ่อที่ทำขึ้นเอง และกลุ่มพื้นที่อ่อนไหวอีกจำนวน 1 คน นำไปรดต้นไม้/เพื่อการเกษตร วัฒนธรรมประเพณีที่สำคัญ ได้แก่ สงกรานต์ การรำโทน การไหว้ศาลตาปู่ เล่นกลองยาว และปฏิบัติธรรมรักษาศีล 8 ตามเทศกาลสำคัญต่าง เป็นต้น

ใน 1 ปีที่ผ่านมา สมาชิกในหน่วยงานและผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 4 คน ระบุว่า สมาชิกในหน่วยงานและผู้ให้สัมภาษณ์ไม่เคยเจ็บป่วยในรอบปีที่ผ่านมา และอีกจำนวน 11 คน ระบุว่า เจ็บป่วยด้วยไข้หวัด และท้องเสีย โดยสถานที่ที่เข้ารับการรักษามากที่สุด ได้แก่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมหาโพธิ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหัวเขา และโรงพยาบาลสระโบสถ์ โดยกลุ่มพื้นที่อ่อนไหวจำนวน 3 คนระบุว่าการบริการด้านสาธารณสุขจากสถานพยาบาลต่างๆ มีเพียงพอ และอีกจำนวน 2 คน ระบุว่ายังไม่เพียงพอ

3. สภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมทั่วไปของชุมชน

คณะผู้ศึกษาทำการสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมโดยทั่วไปของชุมชน ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

- เสียงดังรบกวน กลุ่มพื้นที่อ่อนไหวอีก จำนวน 3 คน ตอบว่า ไม่ได้รับผลกระทบจากเสียงดังรบกวน และกลุ่มพื้นที่อ่อนไหว จำนวน 2 คน ระบุว่าได้รับปัญหาในเรื่องเสียงดังรบกวน โดยมีสาเหตุมาจากรถบรรทุก และจากการระเบิดเพื่อทำเหมืองของ ห้างหุ้นส่วนจำกัด คลองยาง โดยได้รับผลกระทบในระดับน้อยมาก จำนวน 1 คน และระดับมาก จำนวน 1 คน ช่วงเวลาการเกิดปัญหาในช่วงเย็นและเวลาไม่แน่นอน

- ฝุ่นละออง กลุ่มพื้นที่อ่อนไหวทั้งหมด จำนวน 5 คน ไม่ได้รับผลกระทบจากฝุ่นละออง

- กลิ่นเหม็นรบกวน กลุ่มพื้นที่อ่อนไหวทั้งหมด จำนวน 5 คน ไม่ได้รับผลกระทบจากกลิ่นเหม็นรบกวน

- ภัยพิบัติทางธรรมชาติ กลุ่มพื้นที่อ่อนไหวอีก จำนวน 3 คน ที่ไม่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ และกลุ่มพื้นที่อ่อนไหว จำนวน 2 คน ตอบว่า เคยได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ ซึ่งมีสาเหตุมาจาก อุทกภัย เนื่องจากเป็นพื้นที่ลุ่มต่ำ และดินสไลด์ โดยได้รับผลกระทบในระดับปานกลาง จำนวน 1 คน และระดับมาก จำนวน 1 คน ซึ่งช่วงเวลาที่เกิดปัญหาไม่แน่นอน

- ปัญหาอื่นๆ กลุ่มพื้นที่อ่อนไหวทั้งหมด จำนวน 5 คน ไม่ได้รับผลกระทบในเรื่องอื่นๆ แต่อย่างใด

4. ความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการ

จากการทำการสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มพื้นที่อ่อนไหว ต่อการขออนุญาตประทานบัตรของโครงการ สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ ดังนี้

จากการสอบถามเรื่องการรับทราบข่าวสารเกี่ยวกับการขอประทานบัตรเพื่อทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินเพอร์ไลต์ ของบริษัท บี แอนด์ พี เพอร์ไลต์ จำกัด คำขอประทานบัตรที่ 7/2560 ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 3 ตำบลมหาโพธิ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี พบว่า กลุ่มพื้นที่อ่อนไหวรับทราบข่าวสารเกี่ยวกับการขอประทานบัตรดังกล่าว จำนวน 4 คน โดยทราบข่าวสารจาก เจ้าของโครงการ ชาวบ้าน และประชาชนในพื้นที่ และกลุ่มพื้นที่อ่อนไหวไม่เคยรับทราบข่าวสารเกี่ยวกับการขอประทานบัตร จำนวน 1 คน

จากการสัมภาษณ์กลุ่มพื้นที่อ่อนไหวในประเด็นเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการทำเหมืองของโครงการ พบว่า กลุ่มพื้นที่อ่อนไหว จำนวน 5 คน ตอบว่าพื้นที่คำขอประทานบัตรนี้ไม่มีการใช้ประโยชน์ของราษฎรในชุมชน ไม่มีแหล่งโบราณคดีและโบราณสถานในบริเวณพื้นที่คำขอประทานบัตร ไม่มีลักษณะทางธรรมชาติที่สำคัญหรือเป็นเอกลักษณ์ในท้องถิ่น และไม่เคยเห็นสัตว์ป่าหรือพันธุ์ไม้หายากในพื้นที่คำขอประทานบัตรและบริเวณใกล้เคียง

เมื่อถามว่าที่การดำเนินโครงการจะส่งผลดีต่อชุมชนอย่างไร กลุ่มพื้นที่อ่อนไหวทั้งหมด จำนวน 5 คน ระบุว่า สร้างงานให้กับราษฎรในชุมชน ชุมชนได้รับงบประมาณในการพัฒนาท้องถิ่นเพิ่มขึ้น และระบบสาธารณูปโภคได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้น กลุ่มพื้นที่อ่อนไหว จำนวน 3 คน เห็นว่าการดำเนินโครงการก่อให้เกิดผลเสียต่อชุมชน ได้แก่ ฝุ่นละอองรบกวน เสียงดังรบกวน พื้นที่ทำกินได้รับความเสียหาย การคมนาคมและสิ่งแวดล้อมเสียหาย เป็นต้น และกลุ่มพื้นที่อ่อนไหวอีก จำนวน 2 คน เห็นว่าการดำเนินโครงการไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อชุมชน นอกจากนั้นกลุ่มพื้นที่อ่อนไหว จำนวน 3 คน ยังมีข้อห่วงกังวลหรือห่วงใยที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ ซึ่งได้แก่ ฝุ่นละออง เสียงดังรบกวน อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นระหว่างการขนส่งแร่ออกจากพื้นที่โครงการ และความเข้าใจของชาวบ้านต่อการดำเนินโครงการ เป็นต้น ส่วนที่เหลือ จำนวน 2 คน ไม่มีข้อห่วงกังวลหรือห่วงใยที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ ซึ่งทางกลุ่มพื้นที่อ่อนไหว จำนวน 1 คน มีข้อเสนอแนะหรือแนวทางแก้ไขข้อวิตกกังวลดังกล่าว คือ หาเส้นทางที่การขนส่งแร่ไม่ผ่านหมู่บ้านหรือชุมชน ตำบลมหาโพธิ

โดยสรุปแล้วกลุ่มพื้นที่อ่อนไหวเห็นด้วยกับการขอประทานบัตรเพื่อทำเหมืองแร่ของโครงการ จำนวน 3 คน เนื่องจากมีการเข้ามาช่วยเหลือชาวบ้าน และหากไม่มีผลกระทบมากมาย เป็นการใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่า แต่ต้องควบคุมเรื่องผลกระทบให้ดี และแล้วแต่ทางโครงการ กลุ่มตัวอย่างไม่เห็นด้วยกับการขอประทานบัตรเพื่อทำเหมืองแร่ของโครงการ จำนวน 1 คน เนื่องจากกังวลเรื่องการระเบิด และอีก 1 คน ไม่ตอบ/ไม่แสดงความคิดเห็น เนื่องจากให้เป็นไปตามความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ในพื้นที่ โดยกลุ่มพื้นที่อ่อนไหวต้องการให้โครงการมีส่วนช่วยเหลือชุมชน ดังนี้

- ด้านสุขภาพ ด้านสาธารณสุขของคนในชุมชน สนับสนุนเครื่องมือทางการแพทย์ให้กับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
- ซ่อมแซมถนนและเส้นทางคมนาคม
- สนับสนุนศาสนกิจของวัด ทำนุบำรุงศาสนสถาน
- สร้างงานให้คนในชุมชน
- ด้านการศึกษา
- ด้านโครงสร้างพื้นฐานในชุมชน
- เรื่องสาธารณประโยชน์
- ด้านการคมนาคม, ไฟฟ้า

จากการสัมภาษณ์กลุ่มพื้นที่อ่อนไหว ในประเด็นว่าอยากให้โครงการควบคุมดูแลผลกระทบด้านใดเป็นพิเศษ กลุ่มพื้นที่อ่อนไหวส่วนใหญ่อยากให้ควบคุมดูแลผลกระทบด้านการคมนาคมขนส่ง ฝุ่นละออง เสียงดัง การควบคุมดูแลการดำเนินตามมาตรการป้องกันผลกระทบทุกด้านอย่างเคร่งครัด และแรงสั่นสะเทือน และกลุ่มพื้นที่อ่อนไหว จำนวน 4 คน มีข้อเสนอแนะต่อการดำเนินโครงการ ดังนี้

- ดูแลไม่ให้เกิดผลกระทบกับชาวบ้าน

- ตั้งโครงการช่วยเหลือผู้ป่วยติดเตียง
- ช่วยเหลือสนับสนุนงบประมาณให้กับชุมชน
- ควรมีมาตรการเพื่อลดความขัดแย้งของคนในชุมชนในกรณีเห็นด้วย/ไม่เห็นด้วยกับการสร้างหรือดำเนินการเหมืองแร่
- มีช่องทางแจ้งเรื่องผลกระทบ
- ดูแลเส้นทางคมนาคม

ตารางที่ 3.4-17: สรุปความคิดเห็นรายบุคคลของกลุ่มพื้นที่อ่อนไหวต่อการทำเหมืองโครงการ

หมู่บ้าน/ชุมชน/หน่วยงาน	สภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมทั่วไปของชุมชน	ความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการ	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการ
1. สำนักสงฆ์เขาบารมี [redacted] **หมายเหตุ:** * เป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานให้เป็นผู้ให้ข้อมูล	ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่พบ - ไม่มี ผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ที่ผ่านมา - ไม่เคยได้รับผลกระทบจากการทำเหมืองแร่	บริเวณพื้นที่คำขอประทานบัตร - ทราบว่าบริษัท บี แอนด์ พี เพอร์ไลต์ จำกัด ดำเนินการขอประทานบัตร จากเจ้าของโครงการ - ไม่มีการใช้ประโยชน์ของราษฎรในชุมชน - ไม่มีแหล่งโบราณคดี และโบราณสถาน ในพื้นที่คำขอประทานบัตร - ไม่มีลักษณะทางธรรมชาติที่สำคัญหรือเป็นเอกลักษณ์ในท้องถิ่น - ไม่เคยเห็นสัตว์ป่าและพันธุ์ไม้หายากในพื้นที่โครงการ และบริเวณใกล้เคียง ผลดีต่อชุมชน - ชุมชนได้รับงบประมาณในการพัฒนาท้องถิ่นเพิ่มขึ้น ผลเสียต่อชุมชน - ไม่มี ข้อกังวลหรือข้อห่วงใย - ไม่มี ข้อเสนอแนะหรือแนวทางแก้ไขตามข้อวิตกกังวลหรือข้อห่วงใย - ไม่มี ความคิดเห็นต่อการขอประทานบัตร - เห็นด้วย เพราะแล้วแต่ทางโครงการ	ความต้องการให้ช่วยเหลือชุมชน - ไม่มี ความต้องการให้ควบคุมดูแลผลกระทบเป็นพิเศษ - ไม่มี ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินโครงการ - ไม่มี

ตารางที่ 3.4-17: (ต่อ) สรุปความคิดเห็นรายบุคคลของกลุ่มพื้นที่อ่อนไหวต่อการทำเหมืองโครงการ

หมู่บ้าน/ชุมชน/หน่วยงาน	สภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมทั่วไปของชุมชน	ความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการ	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการ
2. สำนักสงฆ์เขาดิน [redacted] **หมายเหตุ:** * เป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานให้เป็นผู้ให้ข้อมูล	ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่พบ - ปัญหาเสียงดังรบกวน สาเหตุจากรถบรรทุก ช่วงเวลาไม่แน่นอน ระดับความรุนแรง น้อยมาก ผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ที่ผ่านมา - ไม่เคยได้รับผลกระทบจากการทำเหมืองแร่	บริเวณพื้นที่คำขอประทานบัตร - ทราบว่าบริษัท บี แอนด์ พี เพอร์ไลต์ จำกัด ดำเนินการขอประทานบัตร จากชาวบ้าน - ไม่มีการใช้ประโยชน์ของราษฎรในชุมชน - ไม่มีแหล่งโบราณคดี และโบราณสถาน ในพื้นที่คำขอประทานบัตร - ไม่มีลักษณะทางธรรมชาติที่สำคัญหรือเป็นเอกลักษณ์ในท้องถิ่น - ไม่เคยเห็นสัตว์ป่าและพันธุ์ไม้หายากในพื้นที่โครงการ และบริเวณใกล้เคียง ผลดีต่อชุมชน - สร้างงานให้กับราษฎรในชุมชน - ชุมชนได้รับงบประมาณในการพัฒนาท้องถิ่นเพิ่มขึ้น ผลเสียต่อชุมชน - ไม่มี ข้อกังวลหรือข้อห่วงใย - ไม่มี ข้อเสนอแนะหรือแนวทางแก้ไขตามข้อวิตกกังวลหรือข้อห่วงใย - ไม่มี ความคิดเห็นต่อการขอประทานบัตร - เห็นด้วย เพราะมีการเข้ามาช่วยเหลือชาวบ้าน และหากไม่มีผลกระทบมากมาย	ความต้องการให้ช่วยเหลือชุมชน - ด้านสุขภาพ ด้านสาธารณสุขของคนในชุมชน สนับสนุนเครื่องมือทางการแพทย์ให้กับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล - ซ่อมแซมถนนและเส้นทางคมนาคม - สนับสนุนศาสนกิจของวัด ทำนุบำรุงศาสนสถาน ความต้องการให้ควบคุมดูแลผลกระทบเป็นพิเศษ - การคมนาคมขนส่ง ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินโครงการ - ดูแลไม่ให้เกิดผลกระทบกับชาวบ้าน - ตั้งโครงการช่วยเหลือผู้ป่วยติดเตียง - ช่วยเหลือสนับสนุนงบประมาณให้กับชุมชน

ตารางที่ 3.4-17: (ต่อ) สรุปความคิดเห็นรายบุคคลของกลุ่มพื้นที่อ่อนไหวต่อการทำเหมืองโครงการ

หมู่บ้าน/ชุมชน/หน่วยงาน	สภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมทั่วไปของชุมชน	ความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการ	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการ
3. สำนักสงฆ์เขาถ้ำพระ [redacted] **หมายเหตุ:** * เป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานให้เป็นผู้ให้ข้อมูล	ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่พบ - ไม่มี ผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ที่ผ่านมา - ไม่เคยได้รับผลกระทบจากการทำเหมืองแร่	บริเวณพื้นที่คำขอประทานบัตร - ทราบว่าบริษัท บี แอนด์ พี เพอร์ไลต์ จำกัด ดำเนินการขอประทานบัตร จากชาวบ้าน - ไม่มีการใช้ประโยชน์ของราษฎรในชุมชน - ไม่มีแหล่งโบราณคดี และโบราณสถาน ในพื้นที่คำขอประทานบัตร - ไม่มีลักษณะทางธรรมชาติที่สำคัญหรือเป็นเอกลักษณ์ในท้องถิ่น - ไม่เคยเห็นสัตว์ป่าและพันธุ์ไม้หายากในพื้นที่โครงการ และบริเวณใกล้เคียง ผลดีต่อชุมชน - สร้างงานให้กับราษฎรในชุมชน ผลเสียต่อชุมชน - ฝุ่นละอองรบกวน - เสียงดังรบกวน ข้อกังวลหรือข้อห่วงใย - ฝุ่นละอองรบกวน - เสียงดังรบกวน ข้อเสนอแนะหรือแนวทางแก้ไขตามข้อวิตกกังวลหรือข้อห่วงใย - ไม่มี ความคิดเห็นต่อการขอประทานบัตร - ไม่เห็นด้วย เพราะกังวลเรื่องการระเบิด	ความต้องการให้ช่วยเหลือชุมชน - สร้างงานให้คนในชุมชน ความต้องการให้ควบคุมดูแลผลกระทบเป็นพิเศษ - ฝุ่นละออง - เสียงดัง ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินโครงการ - ไม่มี

ตารางที่ 3.4-17: (ต่อ) สรุปความคิดเห็นรายบุคคลของกลุ่มพื้นที่อ่อนไหวต่อการทำเหมืองโครงการ

หมู่บ้าน/ชุมชน/หน่วยงาน	สภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมทั่วไปของชุมชน	ความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการ	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการ
4. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมหาโพธิ [redacted] **หมายเหตุ:** * เป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานให้เป็นผู้ให้ข้อมูล	ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่พบ - ปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติ สาเหตุจากอุทกภัย เนื่องจากเป็นพื้นที่ลุ่มต่ำ ช่วงเวลาไม่แน่นอน ระดับความรุนแรง ปานกลาง ผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ที่ผ่านมา - ไม่เคยได้รับผลกระทบจากการทำเหมืองแร่	บริเวณพื้นที่คำขอประทานบัตร - ทราบว่าบริษัท บี แอนด์ พี เพอร์ไลต์ จำกัด ดำเนินการขอประทานบัตร จากประชาชนในพื้นที่ - ไม่มีการใช้ประโยชน์ของราษฎรในชุมชน - ไม่มีแหล่งโบราณคดี และโบราณสถาน ในพื้นที่คำขอประทานบัตร - ไม่มีลักษณะทางธรรมชาติที่สำคัญหรือเป็นเอกลักษณ์ในท้องถิ่น - ไม่เคยเห็นสัตว์ป่าและพันธุ์ไม้หายากในพื้นที่โครงการ และบริเวณใกล้เคียง ผลดีต่อชุมชน - สร้างงานให้กับราษฎรในชุมชน ผลเสียต่อชุมชน - เสียงดังรบกวน - พื้นที่ทำกินบริเวณใกล้เคียงได้รับความเสียหาย ข้อกังวลหรือข้อห่วงใย - อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นระหว่างการขนส่งแร่ออกจากพื้นที่โครงการ ข้อเสนอแนะหรือแนวทางแก้ไขตามข้อวิตกกังวลหรือข้อห่วงใย - หาเส้นทางที่การขนส่งแร่ไม่ผ่านหมู่บ้านหรือชุมชน ตำบลมหาโพธิ ความคิดเห็นต่อการขอประทานบัตร - ไม่แสดงความคิดเห็น เพราะให้เป็นไปตามความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ในพื้นที่	ความต้องการให้ช่วยเหลือชุมชน - ด้านการศึกษา - ด้านสาธารณสุข - ด้านโครงสร้างพื้นฐานในชุมชน ความต้องการให้ควบคุมดูแลผลกระทบเป็นพิเศษ - การควบคุมดูแลการดำเนินตามมาตรการป้องกันผลกระทบทุกด้านอย่างเคร่งครัด ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินโครงการ - ควรมีมาตรการเพื่อลดความขัดแย้งของคนในชุมชนในกรณีเห็นด้วย/ไม่เห็นด้วยกับการสร้างหรือดำเนินการเหมืองแร่

ตารางที่ 3.4-17: (ต่อ) สรุปความคิดเห็นรายบุคคลของกลุ่มพื้นที่อ่อนไหวต่อการทำเหมืองโครงการ

หมู่บ้าน/ชุมชน/หน่วยงาน	สภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมทั่วไปของชุมชน	ความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการ	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการ
5. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหัวเขา [redacted]	ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่พบ - ปัญหาเสียงดังรบกวน สาเหตุจากการระเบิดเพื่อทำเหมืองของ ห้างหุ้นส่วนจำกัด คลองยาง ช่วงเวลาเย็น ระดับความรุนแรง มาก - ปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติ สาเหตุจากดินสไลด์ ช่วงเวลาไม่แน่นอน ระดับความรุนแรง มาก ผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ที่ผ่านมา - เคยได้รับผลกระทบด้านเสียงดังรบกวนจากการทำเหมืองแร่ของห้างหุ้นส่วนจำกัด คลองยาง ในระดับมาก	บริเวณพื้นที่คำขอประทานบัตร - ไม่ทราบว่าบริษัท บี แอนด์ พี เพอร์ไลต์ จำกัด ดำเนินการขอประทานบัตร - ไม่มีการใช้ประโยชน์ของราษฎรในชุมชน - ไม่มีแหล่งโบราณคดี และโบราณสถาน ในพื้นที่คำขอประทานบัตร - ไม่มีลักษณะทางธรรมชาติที่สำคัญหรือเป็นเอกลักษณ์ในท้องถิ่น - ไม่เคยเห็นสัตว์ป่าและพันธุ์ไม้หายากในพื้นที่โครงการ และบริเวณใกล้เคียง ผลดีต่อชุมชน - ชุมชนได้รับงบประมาณในการพัฒนาท้องถิ่นเพิ่มขึ้น - ระบบสาธารณูปโภคได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้น ผลเสียต่อชุมชน - การคมนาคม - สิ่งแวดล้อมเสียหาย ข้อกังวลหรือข้อห่วงใย - ความเข้าใจของชาวบ้านต่อการดำเนินโครงการ ข้อเสนอแนะหรือแนวทางแก้ไขตามข้อวิตกกังวลหรือข้อห่วงใย - ไม่มี ความคิดเห็นต่อการขอประทานบัตร - เห็นด้วย เพราะเป็นการใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่า แต่ต้องควบคุมเรื่องผลกระทบให้ดี	ความต้องการให้ช่วยเหลือชุมชน - เรื่องสาธารณประโยชน์ - ด้านการคมนาคม, ไฟฟ้า ความต้องการให้ควบคุมดูแลผลกระทบเป็นพิเศษ - เสียงดัง - แรงสั่นสะเทือน ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินโครงการ - มีช่องทางแจ้งเรื่องผลกระทบ - ดูแลเส้นทางคมนาคม

ที่มา : บริษัท ทอพ-คลาส คอนซัลแทนท์ จำกัด, 2562

รองเจ้าอาวาสสำนักสงฆ์เขาบารมี

รักษาการเจ้าอาวาสสำนักสงฆ์เขาดิน

รักษาการเจ้าอาวาสสำนักสงฆ์เขาถ้ำพระ

รักษาการอำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมหาโพธิ

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหัวเขา

ที่มา : บริษัท ทอพ-คลาส คอนซัลแทนท์ จำกัด, 2562

รูปที่ 3.4-10: การสัมภาษณ์กลุ่มพื้นที่อ่อนไหว ในบริเวณพื้นที่ศึกษารัศมี 3 กิโลเมตร โดยรอบพื้นที่โครงการ ระหว่างวันที่ 21 – 23 สิงหาคม พ.ศ. 2562

1.3) กลุ่มครัวเรือน

คณะผู้ศึกษาได้ดำเนินการสัมภาษณ์รายบุคคลระดับครัวเรือน ในประเด็น “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดเพอร์ไลต์ ของบริษัท บี แอนด์ พี เพอร์ไลต์ จำกัด คำขอประทานบัตรที่ 7/2560 ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 3 ตำบลมหาโพธิ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี” เมื่อวันที่ 21–23 สิงหาคม พ.ศ. 2562 ซึ่ง มีรายละเอียดดำเนินการ ดังนี้

1) วิธีการศึกษา

(1.1) รวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ ศึกษาจากข้อมูลรายงานหรือเอกสารจากหน่วยงานราชการในท้องถิ่นระดับตำบล หรือระดับอำเภอในส่วนที่เกี่ยวข้อง ครอบคลุมพื้นที่ศึกษารัศมี 3 กิโลเมตร จากที่ตั้งโครงการ โดยศึกษาในเขตตำบลมหาโพธิ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี ทางบริษัทที่ปรึกษาฯ ได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่ชุมชน และประชากรในพื้นที่ศึกษาจาก 2 แหล่ง ได้แก่ ข้อมูลปฐมภูมิจากการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน และข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารข้อมูลที่รวบรวมไว้แล้ว ขององค์การบริหารส่วนตำบล และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในพื้นที่ศึกษา

(1.2) การสำรวจภาคสนาม การสำรวจข้อมูลในภาคสนามจะใช้แบบสอบถามสัมภาษณ์ประชากรตัวอย่างในพื้นที่ชุมชนเป้าหมาย ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรส่วนใหญ่ที่อาศัยอยู่โดยรอบพื้นที่โครงการ ที่อาจได้รับผลกระทบหรือเป็นกลุ่มประชาชนที่มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) โดยการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน และกลุ่มครัวเรือนในบริเวณพื้นที่ศึกษา ซึ่งคณะผู้ศึกษาได้ให้รายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับโครงการในเบื้องต้นกับผู้นำชุมชน พร้อมทั้งสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน และประสานงานให้ผู้นำชุมชนประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่รับทราบข่าวสารก่อนที่คณะผู้ศึกษาจะทำการสัมภาษณ์กลุ่มครัวเรือนประมาณ 2 สัปดาห์ **(ภาคผนวก ฑ)** สำหรับรายที่ยังไม่ทราบข้อมูลรายละเอียดโครงการจากผู้นำชุมชนผู้สัมภาษณ์ได้อธิบายรายละเอียดโครงการให้ทราบและทำความเข้าใจก่อนการสัมภาษณ์

<u>ขั้นตอนการสำรวจภาคสนาม</u>

(1) การกำหนดกลุ่มประชากรและพื้นที่เป้าหมาย

กลุ่มประชากรเป้าหมาย ได้แก่ ครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในรัศมี 3 กิโลเมตร รอบพื้นที่โครงการ และพื้นที่เกษตรกรรมที่อยู่รอบพื้นที่โครงการ ภายในรัศมี 3 กิโลเมตร ซึ่งเป็นผู้ที่คาดว่าอาจจะได้รับผลกระทบจากการดำเนินโครงการ โดยหมู่บ้านที่ศึกษาทั้งหมดอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี

การกำหนดประชากรเป็นกลุ่มเป้าหมายในการศึกษาครั้งนี้ จะยึดหลักการจำแนกผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) จากโครงการ ตามแนวทางของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (2562) ซึ่งประกอบด้วย ประชาชนกลุ่มที่ได้ประโยชน์ และเสียประโยชน์จากการดำเนินโครงการ นั่นคือ ชุมชนที่เป็นที่ตั้งที่อยู่ใกล้เคียงของโครงการและอยู่ในขอบเขตพื้นที่ศึกษารัศมี 3 กิโลเมตรจากที่ตั้งโครงการ ได้แก่ หมู่ที่ 2 บ้านมหาโพธิ หมู่ที่ 3 บ้านมหาโพธิ (ที่ตั้งโครงการ) หมู่ที่ 5 บ้านกระดานเลื่อน และหมู่ที่ 7 บ้านมหาโพธิ ตำบลมหาโพธิ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี โดยรวมจำนวนกลุ่มประชากรที่กำหนดเป็นเป้าหมายในครั้งนี้ จำนวนทั้งสิ้น 4 หมู่บ้าน 1 ตำบล 1 อำเภอ 1 จังหวัด (**รูปที่ 3.4-11** และ**รูปที่ 3.4-12** และ**ตารางที่ 3.4-18**)

(2) การสุ่มตัวอย่างและการกำหนดขนาดตัวอย่าง

การกำหนดขนาดตัวอย่างและการสุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่สามารถนำไปพิจารณาถึงผลกระทบอันจะเกิดจากกิจกรรมของโครงการ ได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากการดำเนินโครงการได้อย่างถูกต้อง มีรายละเอียดดังนี้

(2.1) ครัวเรือน ในรัศมีห่างจากขอบประทานบัตรไม่เกิน 500 เมตร ขนาดตัวอย่าง คือ จำนวนประชากรทั้งหมด โดยดำเนินการเก็บตัวอย่างแบบสำมโนประชากร (Census) **(รูปที่ 3.4-11)**

(2.2) ครัวเรือน ระยะห่างจากขอบคำขอประทานบัตรมากกว่า 500 เมตร ถึง 3 กิโลเมตร กำหนดขนาดตัวอย่างตามหลักวิชาการทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สมการของ Taro Yamane เมื่อได้ขนาดตัวอย่าง (n) ดำเนินการเก็บตัวอย่างแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

(2.2.1) กลุ่มครัวเรือน ในรัศมีห่างจากขอบคำขอประทานบัตรมากกว่า 500 เมตร ถึง 1.5 กิโลเมตร มีจำนวนตัวอย่างคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 70 ของขนาดตัวอย่าง (n) และกระจายขนาดตัวอย่างตามสัดส่วนของหมู่บ้าน

(2.2.2) กลุ่มครัวเรือน ในรัศมีห่างจากขอบคำขอประทานบัตรมากกว่า 1.5 - 3 กิโลเมตร มีจำนวนตัวอย่างคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 30 ของขนาดตัวอย่าง (n) และกระจายขนาดตัวอย่างตามสัดส่วนของหมู่บ้าน

โดยมีวิธีการสุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 2 วิธี ดังนี้

1) การสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple random sampling)

เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้แต่ละหน่วยมีโอกาสได้รับเลือกเป็นตัวอย่างเท่า ๆ กัน และเป็นการสุ่มจากประชากรหน่วยวิเคราะห์โดยตรง ในการศึกษาครั้งนี้ใช้จำนวนครัวเรือนเป็นหน่วยในการวิเคราะห์ (Unit of Analysis) และในการกำหนดจำนวนตัวอย่างใช้สมการของยามาเน่ (Yamane, 1967 อ้างใน สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2546) ที่ระดับความเชื่อมั่นทางสถิติเท่ากับร้อยละ 95 และค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5

2) การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling)

ทำการเก็บตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ครอบคลุมทุกครัวเรือน โดยสัมภาษณ์หัวหน้าครัวเรือนหรือคู่สมรส โดยกลุ่มนี้เป็นกลุ่มเป้าหมายที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบมากที่สุดจากการดำเนินโครงการ ซึ่งจากการสำรวจภาคสนาม พบว่า ไม่มีครัวเรือนที่ตั้งอยู่ภายในรัศมี 500 เมตรจากพื้นที่โครงการ

ทั้งนี้ จากการศึกษาข้อมูลจำนวนครัวเรือนของตำบลมหาโพธิจากองค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ เมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. 2561 พบว่า หมู่ที่ 2 บ้านมหาโพธิ หมู่ที่ 3 บ้านมหาโพธิ (ที่ตั้งโครงการ) หมู่ที่ 5 บ้านกระดานเลื่อน และหมู่ที่ 7 บ้านมหาโพธิ มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 714 ครัวเรือน และจากการสำรวจภาคสนาม ระหว่างวันที่ 21–23 สิงหาคม พ.ศ. 2562 พบว่า ภายในรัศมีศึกษา 3 กิโลเมตร จากพื้นที่โครงการ มีจำนวนครัวเรือนไม่มากนัก ดังนั้น บริษัทที่ปรึกษาฯ จึงเลือกใช้วิธีการเก็บตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) คือ ได้เก็บตัวอย่างครัวเรือนทั้งหมดที่ปรากฏในรัศมีศึกษา 3 กิโลเมตร ได้แก่ หมู่ที่ 3 บ้านมหาโพธิ จำนวน 4 ครัวเรือน หมู่ที่ 5 บ้านกระดานเลื่อน จำนวน 2 ครัวเรือน และหมู่ที่ 7 บ้านมหาโพธิ จำนวน 1 ครัวเรือน รวมทั้งสิ้น 7 ครัวเรือน **(รูปที่ 3.4-11 ถึงรูปที่ 3.4-14)** ทั้งนี้ หมู่ที่ 2 บ้านมหาโพธิ มีพื้นที่อยู่ในขอบเขต

พื้นที่ศึกษารัศมี 3 กิโลเมตรจากที่ตั้งโครงการ แต่ไม่มีครัวเรือนปรากฏในรัศมีศึกษา 3 กิโลเมตร จากพื้นที่โครงการ จึงไม่ได้ดำเนินการเก็บตัวอย่าง

และ ทำการสำรวจความคิดเห็นผู้ที่เป็นเจ้าของพื้นที่เกษตรกรรมบริเวณใกล้เคียงพื้นที่โครงการ ในพื้นที่ศึกษารัศมี 3 กิโลเมตรจากขอบแปลงคำขอประทานบัตร ซึ่งจากการสำรวจภาคสนาม สามารถสำรวจความคิดเห็นของเจ้าของพื้นที่เกษตรกรรม ได้ทั้งหมด 12 ตัวอย่าง **(รูปที่ 3.4-15)**

ตารางที่ 3.4-18: แสดงจำนวนตัวอย่างของกลุ่มครัวเรือนที่ทำการสอบถามความคิดเห็น

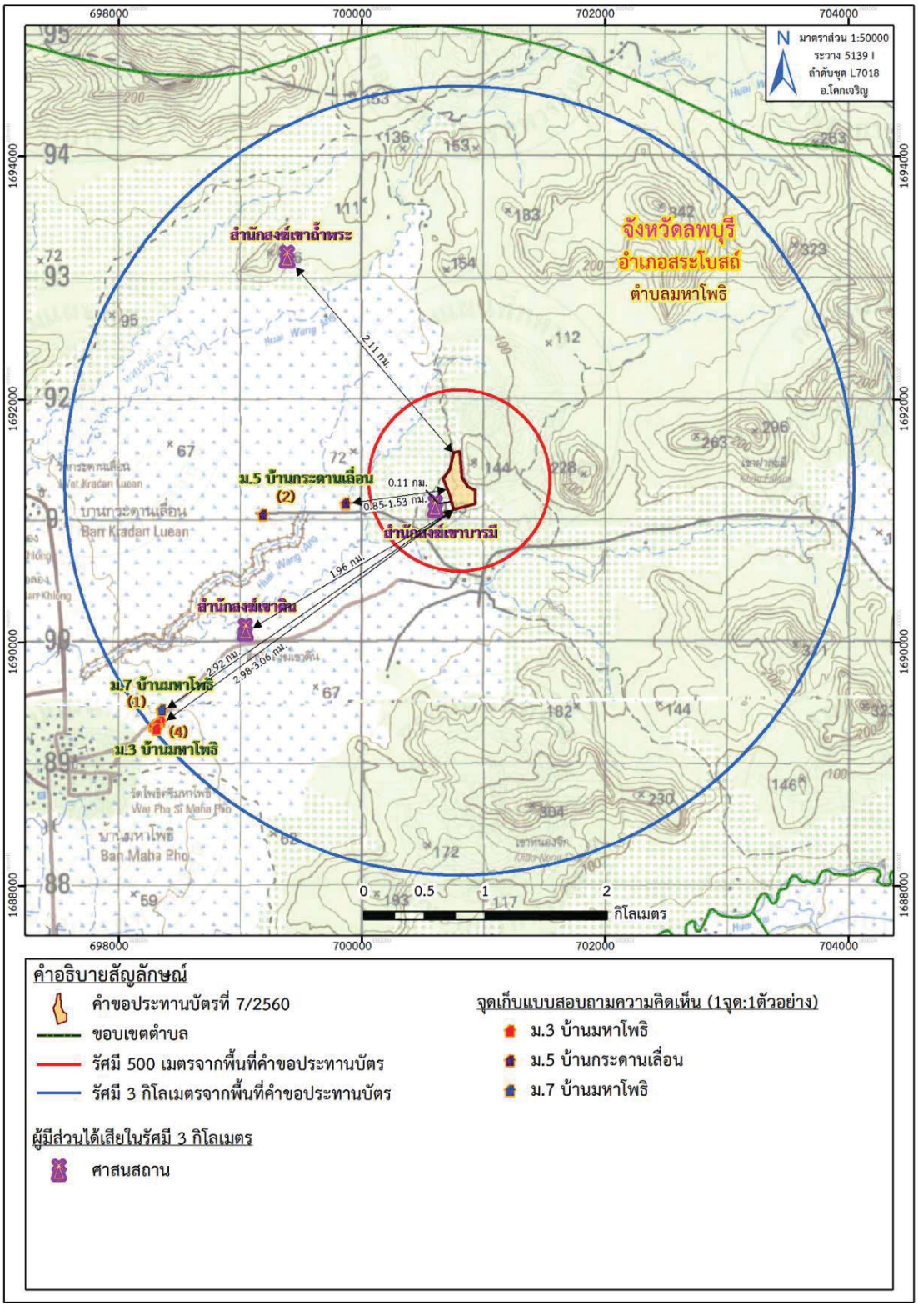
หมู่ที่/ชื่อบ้าน	ตำบล	ระยะห่างจากพื้นที่โครงการ (กม.)	จำนวนครัวเรือนทั้งหมด[1]	จำนวนตัวอย่างที่อยู่ในรัศมี 3 กิโลเมตร	จำนวนตัวอย่างที่สำรวจ[2]
หมู่บ้านที่ตั้งอยู่ในรัศมี 3 กิโลเมตร รอบพื้นที่โครงการ					
หมู่ที่ 2 บ้านมหาโพธิ*	มหาโพธิ	-	178	-	-
หมู่ที่ 3 บ้านมหาโพธิ	มหาโพธิ	2.98-3.06	200	4	4
หมู่ที่ 5 บ้านกระดานเลื่อน	มหาโพธิ	0.85-1.53	148	2	2
หมู่ที่ 7 บ้านมหาโพธิ	มหาโพธิ	2.92	188	1	1
รวมทั้งสิ้น			**714**	**7**	**7**
พื้นที่เกษตรกรรมที่อยู่รอบพื้นที่โครงการ ภายในรัศมี 3 กิโลเมตร			**12 ครัวเรือน**		

ที่มา : บริษัท ทอพ-คลาส คอนซัลแทนท์ จำกัด, 2562

[1] จำนวนครัวเรือนจากองค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ, 2561

[2] จำนวนตัวอย่างที่ทำการสอบถามความคิดเห็นจากการสำรวจภาคสนามเมื่อวันที่ 21–23 สิงหาคม 2562

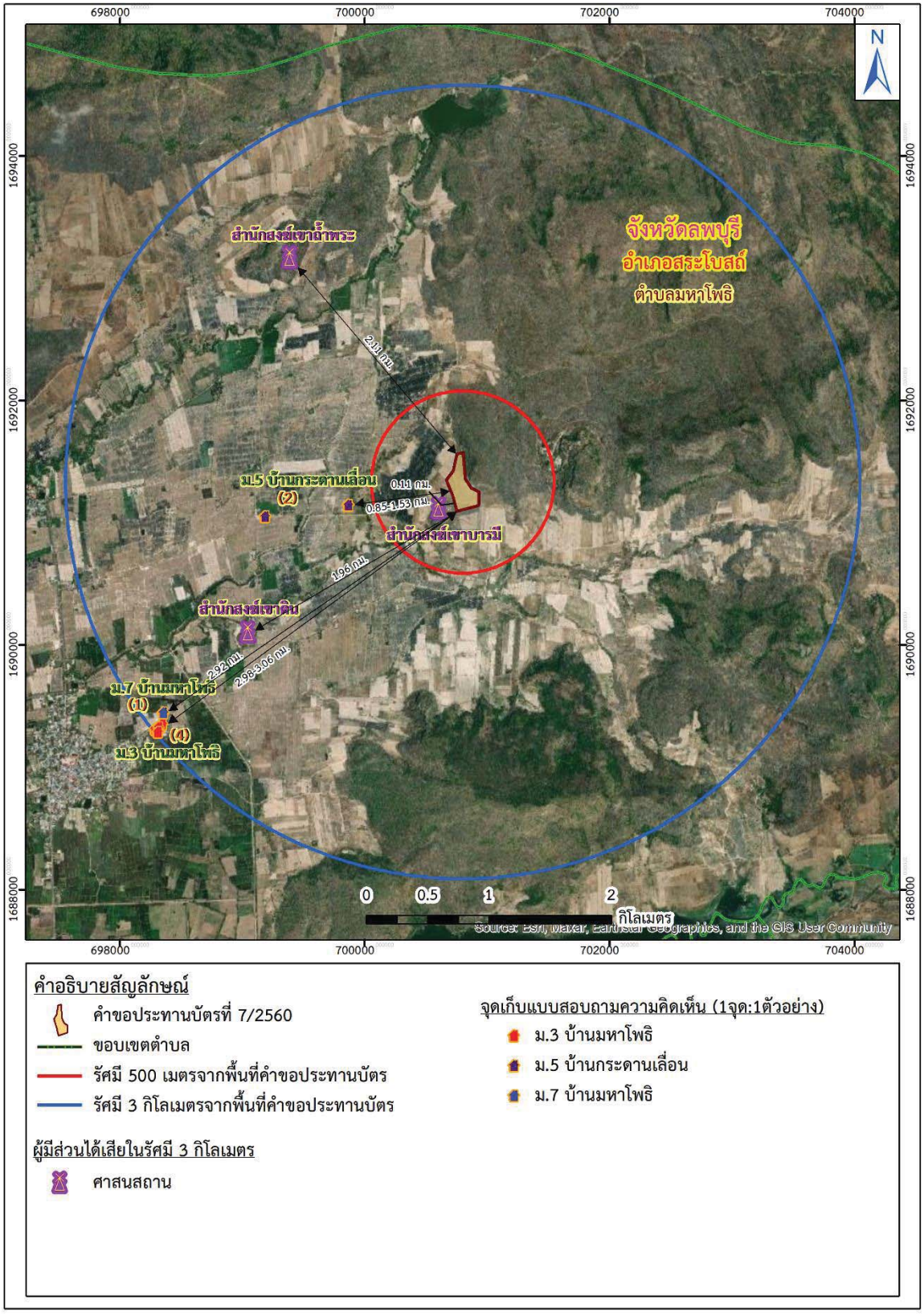
***** เนื่องจากหมู่ที่ 2 บ้านมหาโพธิ มีพื้นที่อยู่ในขอบเขตพื้นที่ศึกษารัศมี 3 กิโลเมตรจากที่ตั้งโครงการ แต่ไม่มีครัวเรือนปรากฏในรัศมีศึกษา 3 กิโลเมตร จากพื้นที่โครงการ จึงไม่ได้ดำเนินการเก็บตัวอย่าง

ที่มา:

แผนที่ภูมิประเทศ มาตราส่วน 1:50,000, ระวาง 5139 I (อำเภอโคกเจริญ), ลำดับชุด L7018, กรมแผนที่ทหาร, 2549
ดัดแปลงโดย บริษัท ทอพ-คลาส คอนซัลแทนท์ จำกัด, 2562

รูปที่ 3.4-11: แสดงตำแหน่งสำรวจสภาพเศรษฐกิจสังคม และความคิดเห็นของประชาชน ในพื้นที่ศึกษารัศมี 3 กิโลเมตร จากพื้นที่โครงการ ระหว่างวันที่ 21–23 สิงหาคม พ.ศ. 2562

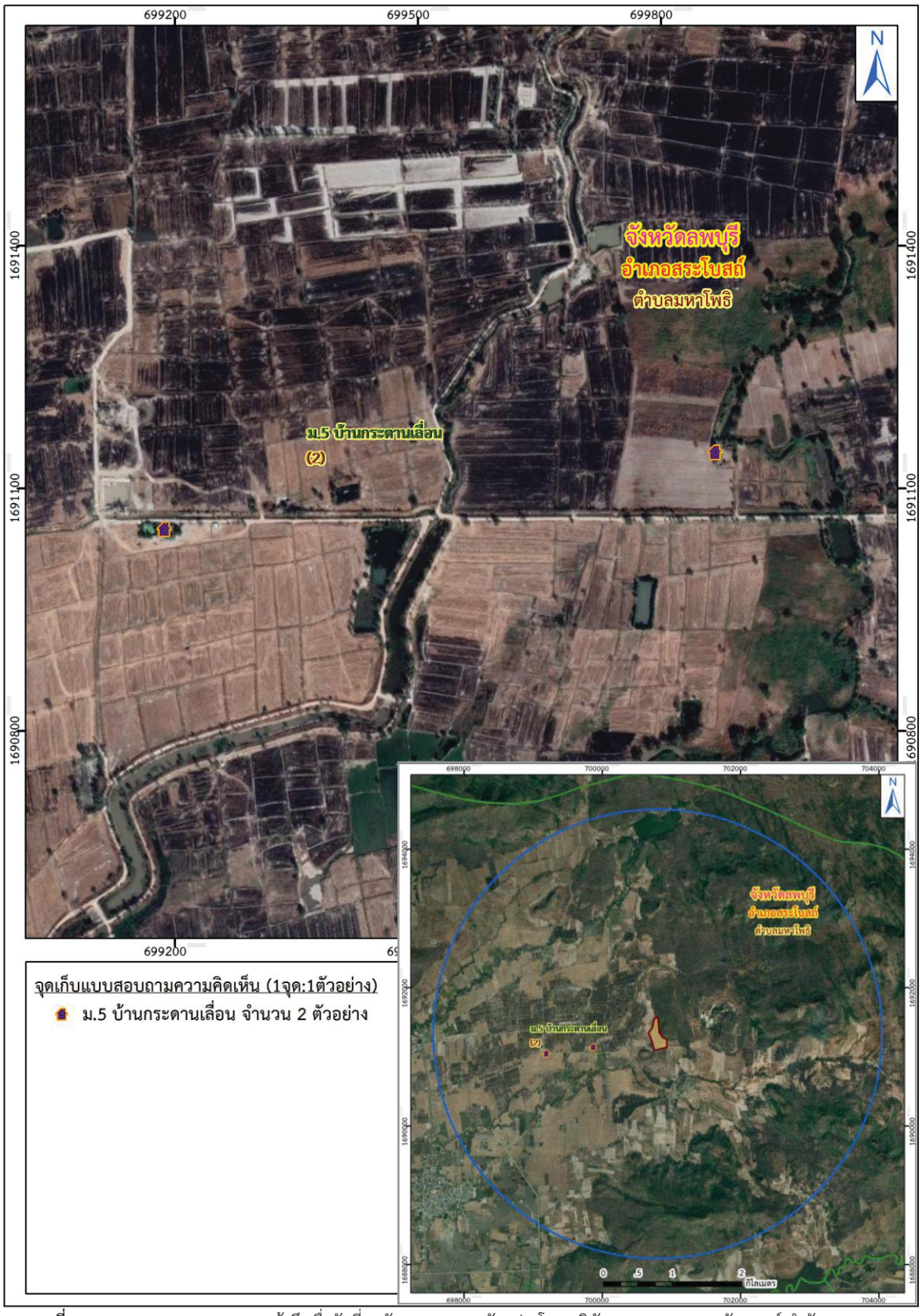
ที่มา: www.google earth.com เข้าถึงเมื่อวันที่ 3 กันยายน 2562 ดัดแปลงโดย บริษัท ทอพ-คลาส คอนซัลแทนท์ จำกัด, 2562

รูปที่ 3.4-11: (ต่อ) แสดงตำแหน่งสำรวจสภาพเศรษฐกิจสังคม และความคิดเห็นของประชาชน ในพื้นที่ศึกษารัศมี 3 กิโลเมตร จากพื้นที่โครงการ ระหว่างวันที่ 21–23 สิงหาคม 2562

ที่มา: www.google earth.com เข้าถึงเมื่อวันที่ 3 กันยายน 2565 ดัดแปลงโดย บริษัท ทอพ-คลาส คอนซัลแทนท์ จำกัด, 2565

รูปที่ 3.4-12: แสดงตำแหน่งหมู่ที่ 3 บ้านมหาโพธิ ในรัศมี 3 กิโลเมตร จากพื้นที่โครงการ ที่สำรวจสภาพเศรษฐกิจสังคมและความคิดเห็นของประชาชน ระหว่างวันที่ 21–23 สิงหาคม 2562

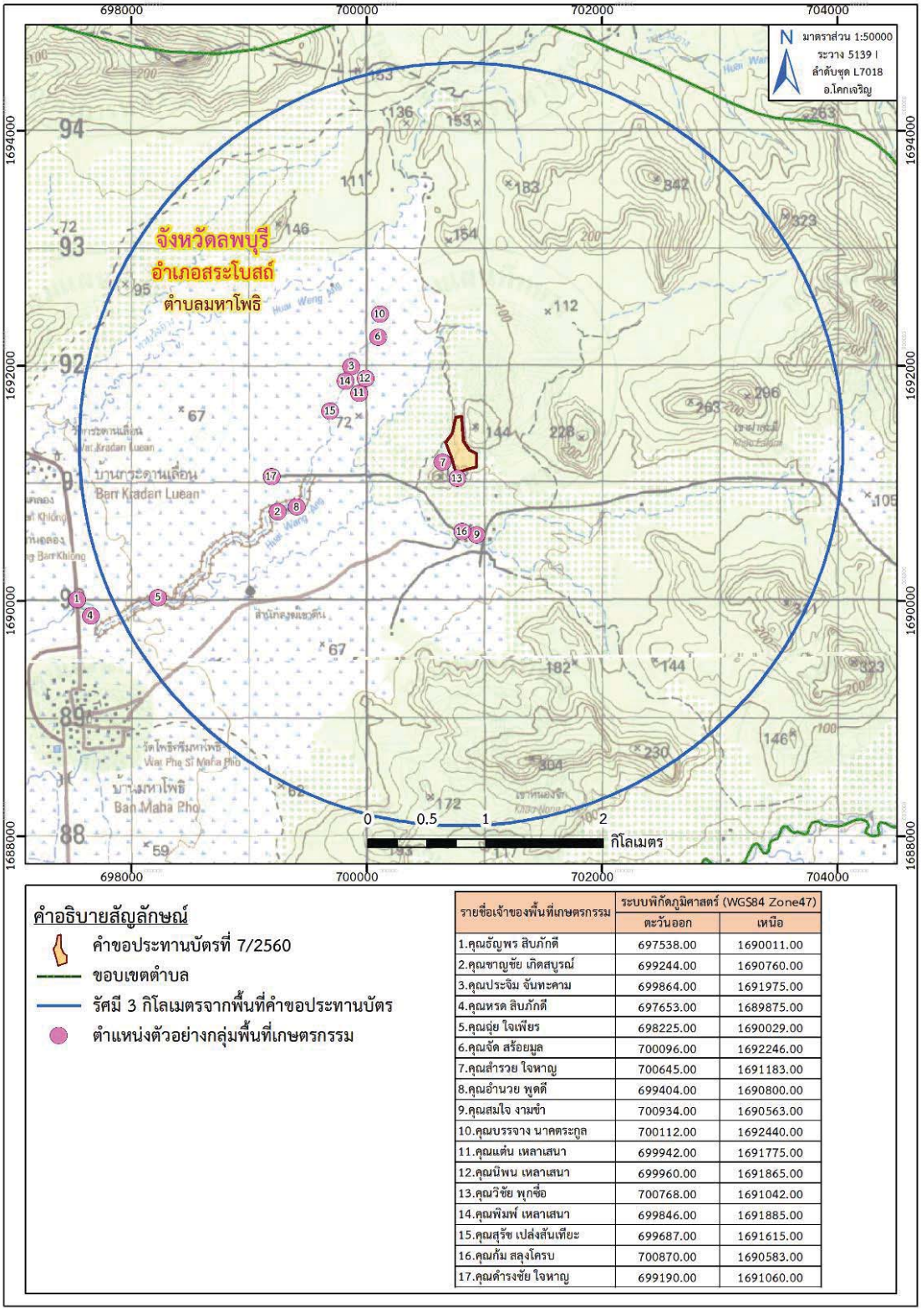
ที่มา: www.google earth.com เข้าถึงเมื่อวันที่ 3 กันยายน 2565 ดัดแปลงโดย บริษัท ทอพ-คลาส คอนซัลแทนท์ จำกัด, 2565

รูปที่ 3.4-13: แสดงตำแหน่งหมู่ที่ 5 บ้านกระดานเลื่อน ในรัศมี 3 กิโลเมตร จากพื้นที่โครงการ ที่สำรวจสภาพเศรษฐกิจสังคมและความคิดเห็นของประชาชน ระหว่างวันที่ 21–23 สิงหาคม 2562

ที่มา: www.google earth.com เข้าถึงเมื่อวันที่ 3 กันยายน 2565 ดัดแปลงโดย บริษัท ทอพ-คลาส คอนซัลแทนท์ จำกัด, 2565

รูปที่ 3.4-14: แสดงตำแหน่งหมู่ที่ 7 บ้านมหาโพธิ ในรัศมี 3 กิโลเมตร จากพื้นที่โครงการ ที่สำรวจสภาพเศรษฐกิจสังคมและความคิดเห็นของประชาชน ระหว่างวันที่ 21–23 สิงหาคม 2562

รายชื่อเจ้าของพื้นที่เกษตรกรรม	ระบบพิกัดภูมิศาสตร์ (WGS84 Zone47)	
	ตะวันออก	เหนือ
1.คุณธัญพร สิบภักดี	697538.00	1690011.00
2.คุณชาญชัย เกิดสบูรณ์	699244.00	1690760.00
3.คุณประจิม จันทะคาม	699864.00	1691975.00
4.คุณหรด สิบภักดี	697653.00	1689875.00
5.คุณฉุย ใจเพียร	698225.00	1690029.00
6.คุณจัด สร้อยมูล	700096.00	1692246.00
7.คุณสำรวย ใจหาญ	700645.00	1691183.00
8.คุณอำนวย พูดดี	699404.00	1690800.00
9.คุณสมใจ งามขำ	700934.00	1690563.00
10.คุณบรรจาง นาคตระกูล	700112.00	1692440.00
11.คุณแต๋น เหลาเสนา	699942.00	1691775.00
12.คุณนิพน เหลาเสนา	699960.00	1691865.00
13.คุณวิชัย พุกซื่อ	700768.00	1691042.00
14.คุณพิมพ์ เหลาเสนา	699846.00	1691885.00
15.คุณสุรัช เปล่งสันเทียะ	699687.00	1691615.00
16.คุณก้ม สลุงโครบ	700870.00	1690583.00
17.คุณดำรงชัย ใจหาญ	699190.00	1691060.00

ที่มา: แผนที่ภูมิประเทศ มาตราส่วน 1:50,000, ลำดับชุด L7018 ระวาง 5139 I (อำเภอโคกเจริญ), กรมแผนที่ทหาร 2547, ดัดแปลงโดย บริษัท ทอพ-คลาส คอนซัลแทนท์ จำกัด, 2566

รูปที่ 3.4-15: รูปแสดงตำแหน่งตัวอย่างกลุ่มพื้นที่เกษตรกรรมที่ทำการสอบถามความคิดเห็นในพื้นที่ศึกษารัศมี 3 กิโลเมตร จากพื้นที่โครงการ ระหว่างวันที่ 21–23 สิงหาคม 2562

(3) การประชาสัมพันธ์การเก็บข้อมูลภาคสนาม

บริษัทที่ปรึกษาฯ ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์การเข้าไปทำการเก็บข้อมูลภาคสนามในการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยจะประชาสัมพันธ์การเก็บข้อมูลภาคสนามในการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นครั้งที่ 1 ซึ่งจัดประชุมในวันที่ 14 สิงหาคม พ.ศ.2562 ทั้งนี้ ในการนำเสนอข้อมูลจะประชาสัมพันธ์ให้กับผู้ที่เข้าร่วมประชุมทราบว่า บริษัทที่ปรึกษาฯ จะดำเนินการเก็บข้อมูลภาคสนามโดยการสัมภาษณ์รายบุคคลในรัศมี 3 กิโลเมตร ในวันที่ 21–23 สิงหาคม พ.ศ. 2562 และยังมีการประชาสัมพันธ์โดยแจ้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ กำนัน และผู้ใหญ่บ้านให้รับทราบการเก็บข้อมูลภาคสนาม เพื่อให้ประชาสัมพันธ์แจ้งข่าวสารให้ประชาชนในกลุ่มเป้าหมายทราบก่อนการเก็บข้อมูลภาคสนาม **(ภาคผนวก ฑ)**

(4) การเก็บข้อมูลภาคสนาม

ในการดำเนินการเก็บข้อมูลภาคสนาม สัมภาษณ์ประชาชนในระดับครัวเรือน โดยกลุ่มเป้าหมายในการสำรวจ ได้แก่ ประชาชนที่เป็นหัวหน้าครัวเรือน หรือคู่สมรส หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการ คณะผู้ศึกษามีความพร้อมในการเก็บข้อมูล และมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

(4.1) การจัดเตรียมแบบสอบถาม ในการสัมภาษณ์รายบุคคล เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการทำเหมืองของโครงการ ทางบริษัทที่ปรึกษาฯ ได้จัดเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์ คือ แบบสอบถามในประเด็น *“สภาพเศรษฐกิจ-สังคม และความคิดเห็นของประชาชน เพื่อประกอบการศึกษาและจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินเพอร์ไลต์ของบริษัท บี แอนด์ พี เพอร์ไลต์ จำกัด คำขอประทานบัตรที่ 7/2560* ซึ่งมีประเด็นคำถามที่ครอบคลุมข้อมูลในประเด็นต่างๆ ดังนี้ **(ภาคผนวก ฑ)**

- ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ สภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ศาสนา อาชีพ รายได้ รายจ่าย และการถือครองที่ดิน เป็นต้น
- สภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจและสังคม
- ข้อมูลด้านสาธารณูปโภค
- ข้อมูลด้านสุขภาพอนามัย
- ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมที่สำคัญในพื้นที่โครงการและใกล้เคียง
- ปัญหาของชุมชน และความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน
- ข้อมูลผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ได้รับในปัจจุบัน
- ความคิดเห็นต่อขอบเขตการศึกษาสภาพสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันและแนวทางการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม (จากเอกสารรายละเอียดโครงการและจากการนำเสนอของเจ้าหน้าที่)
- ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อโครงการ
- ความคิดเห็นต่อร่างมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

(4.2) การดำเนินการสัมภาษณ์ ในการดำเนินการสัมภาษณ์ประชาชนในระดับครัวเรือนเพื่อให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการ มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

- **ขั้นเตรียมการ** ก่อนการเก็บข้อมูลภาคสนามจะมีการประชุมเจ้าหน้าที่เก็บข้อมูลภาคสนาม เพื่อซักซ้อมและทำความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการและแบบสอบถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถชี้แจงให้ผู้ถูกสัมภาษณ์มีความเข้าใจ และสามารถแสดงความคิดเห็นได้ดีขึ้น โดยมีรายละเอียดที่ประชุม ได้แก่

1) รายละเอียดเกี่ยวกับโครงการ ได้แก่ ความเป็นมาของโครงการ ความสำคัญและความจำเป็นของโครงการ วัตถุประสงค์ของโครงการ และพื้นที่ดำเนินโครงการ เป็นต้น

2) ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่คาดว่าจะเกิดจากการดำเนินโครงการ

3) มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ

4) รายละเอียดเกี่ยวกับแบบสอบถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

5) วิธีการสัมภาษณ์กลุ่มครัวเรือน ได้แก่

- กลุ่มตัวอย่างต้องเป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือคู่สมรส
- พนักงานสัมภาษณ์แนะนำตนเองก่อนการสัมภาษณ์
- สร้างบรรยากาศให้รู้สึกเป็นกันเอง
- บอกวัตถุประสงค์ในการมาสัมภาษณ์
- ถ้าต้องใช้เครื่องบันทึกเสียงต้องแจ้งให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ทราบและได้รับอนุญาตจากผู้ถูกสัมภาษณ์ก่อน
- ใช้แบบสอบถามที่เตรียมไว้ ในการสัมภาษณ์
- ฟังอย่างตั้งใจ ใส่ใจ และป้อนคำถามเหมาะสมกับเวลา
- ทำการจดบันทึกข้อมูลให้สมบูรณ์หลังจากการสัมภาษณ์เสร็จสิ้น

- **ขั้นตอนการดำเนินการสัมภาษณ์** ซึ่งการสัมภาษณ์ (Interview) เป็นการพูดคุยอย่างมีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้ได้ข้อมูลตามที่ต้องการ และเป็นวิธีการเก็บข้อมูลที่ผู้ให้ข้อมูลกับผู้รับข้อมูลต้องมีการเผชิญหน้ากัน โต้ตอบซึ่งกันและกัน โดยรูปแบบการสัมภาษณ์ที่ใช้จะมีลักษณะเป็นทางการ (Formal Interview) กล่าวคือ เป็นการสัมภาษณ์ที่มีการเตรียมประเด็นที่ใช้ในการสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้า โดยใช้แนวคำถามสัมภาษณ์ความคิดเห็นของประชาชนต่อโครงการ **(ภาคผนวก ฑ)** พร้อมทั้งส่งทีมงานลงไปสัมภาษณ์ **(รูปที่ 3.4-16)** โดยมีขั้นตอนการให้ข้อมูลและการสัมภาษณ์ ดังนี้

โดยมีขั้นตอนการให้ข้อมูลและการสัมภาษณ์ดังนี้

1) เจ้าหน้าที่สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทำการให้ข้อมูลรายละเอียดโครงการ ซึ่งทางบริษัทที่ปรึกษาฯ ได้จัดทำเป็นแผ่นพับรายละเอียดโครงการอย่างย่อ และมีการอธิบายรายละเอียดโครงการให้กับกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการสัมภาษณ์ทราบก่อนการสัมภาษณ์

2) เจ้าหน้าที่สัมภาษณ์ ทำการสัมภาษณ์ในประเด็นต่างๆ ตามแบบสอบถามที่ทางบริษัทที่ปรึกษาฯ ได้ออกแบบไว้ **(ภาคผนวก ฑ)** ในแต่ละข้อ

3) เจ้าหน้าที่สัมภาษณ์ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นและมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม **(ภาคผนวก ฑ)** ให้กับกลุ่มตัวอย่างได้รับทราบ รวมทั้งกลุ่มตัวอย่างที่มีข้อห่วงกังวลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการทำเหมืองของโครงการ

4) เจ้าหน้าที่สัมภาษณ์ สอบถามความคิดเห็นต่อการขออนุญาตประทานบัตรของโครงการ หากกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการสัมภาษณ์ไม่เห็นด้วย และไม่แสดงความคิดเห็นกับการขออนุญาตประทานบัตร เจ้าหน้าที่จะทำการนำเสนอมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมให้กลุ่มตัวอย่างทราบ และหากกลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับมาตรการฯ หรือการดำเนินโครงการ เจ้าหน้าที่จะทำการบันทึกข้อมูลต่างๆ ลงในแบบสอบถาม เพื่อนำข้อเสนอแนะต่างๆ มารวบรวมอยู่ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้วย

(5) การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากภาคสนามจากการสัมภาษณ์รายบุคคล จะใช้การวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistics Package for Social Science; SPSS) เพื่ออธิบายสภาพเศรษฐกิจและสังคม และความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการ ในระดับครัวเรือน รวมทั้งการแสดงความคิดเห็นต่อโครงการในรูปแบบร้อยละ

ที่มา: บริษัท ทอพ-คลาส คอนซัลแทนท์ จำกัด, 2562

รูปที่ 3.4-16: ภาพถ่ายแสดงการสอบถามความคิดเห็นกลุ่มครัวเรือนในบริเวณพื้นที่ศึกษารัศมี 3 กิโลเมตร รอบพื้นที่โครงการ ระหว่างวันที่ 21 – 23 สิงหาคม พ.ศ. 2562

2) ผลการศึกษา

ผลการสำรวจสภาพสังคม-เศรษฐกิจ และความคิดเห็นของประชาชน (ภาคผนวก ฑ)

ผลจากการสัมภาษณ์รายบุคคลที่ทางบริษัทที่ปรึกษาได้ดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ซึ่งคาดว่าจะได้รับผลกระทบจากการดำเนินโครงการ เมื่อวันที่ 21–23 สิงหาคม พ.ศ. 2562 **(รูปที่ 3.4-11** ถึง **รูปที่ 3.4-15)** กลุ่มตัวอย่างในรัศมี 500 เมตร ถึง 3 กิโลเมตร จำนวน 7 ตัวอย่าง และกลุ่มตัวอย่างบริเวณพื้นที่เกษตรกรรม จำนวน 12 ตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 19 ตัวอย่าง สามารถสรุปผลการสำรวจได้ดังนี้

2.1)กลุ่มครัวเรือนในรัศมี 500 เมตร ถึง 3 กิโลเมตร (จำนวน 7 ตัวอย่าง)

2.1.1) ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

จากผลการสำรวจข้อมูลทั่วไป พบว่า กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 6 คน เป็นเพศหญิง และจำนวน 1 คน เป็นเพศชาย โดยมีอายุอยู่ระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 3 คน รองลงมา มีอายุมากกว่า 60 ปี จำนวน 2 คน มีอายุอยู่ระหว่าง 20-30 ปี จำนวน 1 คน และมีอายุอยู่ระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 1 คน เมื่อสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 6 คน แต่งงานแล้ว และมีจำนวน 1 คน ที่แยกกันอยู่ และกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (จำนวน 7 คน) นับถือศาสนาพุทธ สำหรับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างนั้น จำนวน 4 คน จบการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 1 คน จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 1 คน จบการศึกษาระดับอาชีวศึกษา และจำนวน 1 คน ไม่ได้เรียนหนังสือ โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 6 คน เป็นคนท้องถิ่นนี้มาแต่เดิมหรือย้ายมาจากที่อื่นนานกว่า 20 ปี มีเพียงจำนวน 1 คน ย้ายมาจากที่อื่นๆ เพราะแต่งงาน ส่วนในเรื่องจำนวนสมาชิกที่อาศัยอยู่ร่วมกันในแต่ละครัวเรือน พบว่า จำนวน 3 คน อาศัยอยู่ร่วมกัน น้อยกว่า/เท่ากับ 3 คน จำนวน 3 คน อาศัยอยู่ร่วมกัน 4-6 คน และจำนวน 1 คน อาศัยอยู่ร่วมกัน 7-10 คน

2.1.2) สภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจและสังคม

จากผลการสำรวจสภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจและสังคม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 5 คน ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก (มันสำปะหลัง และนาข้าว) รองลงมาประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 1 คน และจำนวน 1 คน ได้รับเงินจากลูกส่งให้ โดยรายได้จากการประกอบอาชีพของครอบครัวนั้น อยู่ในช่วงต่ำกว่า 3,000 บาท จำนวน 4 คน รองลงมาคือ อยู่ในช่วง 7,001-10,000 บาท จำนวน 2 คน และมีรายได้มากกว่า 20,000 บาท จำนวน 1 คน ทั้งนี้ประชาชนที่ทำการสำรวจตอบว่าในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา มีการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน ได้แก่ สภาพความเป็นอยู่แย่ลงกว่าเดิม (จำนวน 3 คน) เหมือนเดิมไม่เปลี่ยนแปลง (จำนวน 3 คน) และรายได้จากการประกอบอาชีพลดลง (จำนวน 1 คน) ตามลำดับ โดยระบุว่ามีสาเหตุมาจากสภาพอากาศแห้งแล้ง (จำนวน 4 คน) และราคาผลผลิตตกต่ำ (จำนวน 2 คน)

2.1.3) ข้อมูลด้านสาธารณูปโภค

จากผลการสำรวจข้อมูลด้านสาธารณูปโภค พบว่า กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 คน ดื่มน้ำจากน้ำฝน รองลงมา จำนวน 1 คน ซื้อน้ำดื่ม และจำนวน 1 คน ดื่มน้ำจากน้ำประปา โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 6 คน ไม่มีปัญหาเรื่องน้ำดื่ม และอีกจำนวน 1 คน มีปัญหาเรื่องน้ำดื่ม เนื่องจากน้ำดื่มไม่เพียงพอ ส่วนแหล่งน้ำใช้ในครัวเรือนนั้น กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (จำนวน 7 คน) ใช้น้ำประปาหมู่บ้าน โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 6 คน ไม่มีปัญหาเรื่องน้ำใช้ และอีกจำนวน 1 คน มีปัญหาเรื่องน้ำใช่ โดยน้ำขุ่นและมีกลิ่นเหม็น ส่วนแหล่งน้ำที่กลุ่มตัวอย่างที่ทำการเกษตรนำมาใช้เพื่อการเกษตรนั้น กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ประกอบอาชีพ

เกษตรกรรม (จำนวน 5 คน) ใช้น้ำฝน สำหรับการกำจัดขยะนั้น กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 คน กำจัดขยะโดยการใส่ถังขยะรอให้รถมาเก็บ และจำนวน 2 คน กำจัดขยะโดยการเผา นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (จำนวน 7 คน) มีไฟฟ้าใช้ ส่วนในเรื่องการคมนาคมนั้น กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (จำนวน 7 คน) ไม่มีปัญหาด้านการคมนาคม

2.1.4) ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ

จากผลการสำรวจข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด (จำนวน 7 คน) ตอบว่าไม่เคยพบเห็นสัตว์หายากหรือพืชหายากที่ควรอนุรักษ์ในหมู่บ้าน หรือพื้นที่ใกล้เคียงแต่อย่างใด ในบริเวณพื้นที่โครงการและบริเวณใกล้เคียงไม่มีแหล่งโบราณคดี โบราณสถาน แหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ และแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่สวยงาม ไม่มีแหล่งน้ำพุ น้ำผุด น้ำซับ หรือแหล่งน้ำที่มีลักษณะพิเศษแปลกจากสถานที่อื่นๆ และพื้นที่โครงการไม่จัดว่าจัดเป็นเอกลักษณ์ สัญลักษณ์ หรือเป็นที่หวงแหนที่สำคัญของชุมชนในบริเวณนี้แต่อย่างใด

เมื่อถามถึงในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาสภาพสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมหรือไม่ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 6 คน ตอบว่าไม่เปลี่ยนแปลง และอีกจำนวน 1 คน ตอบว่าเปลี่ยนแปลงมาก โดยสาเหตุที่ทำให้เปลี่ยนแปลงไป ระบุว่า อากาศร้อนขึ้น สาเหตุจากธรรมชาติ

2.1.5) ปัญหาของชุมชน และความปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สิน

จากผลการสำรวจเกี่ยวกับปัญหาของชุมชน และความปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สิน พบว่า กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 6 คน รู้สึกว่าภายในชุมชนที่อาศัยอยู่มีความปลอดภัยในชีวิตและร่างกายในระดับมาก และที่เหลืออีกจำนวน 1 คน รู้สึกว่ามีความปลอดภัยปานกลาง

2.1.6) ข้อมูลผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ได้รับในปัจจุบัน

จากผลการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ได้รับในปัจจุบัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 7 คน ไม่ได้รับผลกระทบจากฝุ่นละออง เสียงดังรบกวน แรงสั่นสะเทือน แหล่งน้ำผิวดินตื้นเขิน ขุ่นข้นหรือเน่าเสีย และแหล่งน้ำใต้ดิน ระดับน้ำลดลงหรือคุณภาพเปลี่ยนไป แต่อย่างใด

2.1.7) ความคิดเห็นต่อขอบเขตการศึกษาสภาพสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันและแนวทางการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม

- **ด้านทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ** ได้แก่ ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะภูมิอากาศ คุณภาพอากาศ ระดับเสียง อุทกวิทยาและคุณภาพน้ำผิวดิน อุทกธรณีวิทยาและคุณภาพน้ำใต้ดิน ปฐพีวิทยา การเกิดดินถล่มและหลุมยุบ ธรณีวิทยาและแผ่นดินไหว กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (จำนวน 7 คน) คิดว่าขอบเขตการศึกษาด้านทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางกายภาพมีเพียงพอแล้ว
- **ด้านทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางชีวภาพ** ได้แก่ นิเวศวิทยาทางบก เช่น ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า และนิเวศวิทยาทางน้ำ กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (จำนวน 7 คน) คิดว่าขอบเขตการศึกษาด้านทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางชีวภาพมีเพียงพอแล้ว
- **ด้านคุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์** ได้แก่ การใช้ประโยชน์ที่ดิน การเกษตรกรรม การอุตสาหกรรม การคมนาคม และสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (จำนวน 7 คน) คิดว่าขอบเขตการศึกษาด้านคุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์มีเพียงพอแล้ว

- **ด้านคุณค่าต่อคุณภาพชีวิต** ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจ-สังคม การมีส่วนร่วมของประชาชน การสาธารณสุข อาชีวอนามัยและความปลอดภัย ประวัติศาสตร์ โบราณคดี โบราณสถาน และทัศนียภาพ กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (จำนวน 7 คน) คิดว่าขอบเขตการศึกษาด้านคุณค่าต่อคุณภาพชีวิตมีเพียงพอแล้ว

2.1.8) ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการทำเหมืองแร่ของโครงการ

<u>การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการ</u>

เมื่อสอบถามกลุ่มตัวอย่างว่าเคยได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการขอประทานบัตรของโครงการนี้มาก่อนหรือไม่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (จำนวน 6 คน) เคยได้รับข้อมูลข่าวสารของโครงการ โดยทราบข้อมูลจากอบต./หน่วยงานราชการ (จำนวน 2 คน) รองลงมา ทราบจากผู้ใหญ่บ้าน (จำนวน 1 คน) ทราบจากเพื่อนบ้าน (จำนวน 1 คน) ทราบจากสื่อสิ่งพิมพ์/เสียงตามสาย (จำนวน 1 คน) และทราบจากการเข้าร่วมประชุม (จำนวน 1 คน) และมีจำนวน 1 คน ไม่เคยได้รับข้อมูลข่าวสารของโครงการ เมื่อสอบถามเกี่ยวกับวิธีการทำเหมืองและกิจกรรมต่างๆ ของโครงการนี้ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง (จำนวน 4 ตัวอย่าง) ไม่ทราบเกี่ยวกับวิธีการทำเหมืองและกิจกรรมต่างๆ ของโครงการนี้ ดังนั้น คณะผู้ศึกษาจึงได้อธิบายวิธีการทำเหมืองและกิจกรรมต่างๆ ของโครงการให้รับทราบในครั้งนี้ด้วยแล้ว ทั้งนี้ มีจำนวน 3 คน ทราบเกี่ยวกับวิธีการทำเหมืองและกิจกรรมต่างๆ ของโครงการนี้

<u>ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการทำเหมืองของโครงการในอนาคต</u>

เมื่อสอบถามกลุ่มตัวอย่างถึงประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการทำเหมืองของโครงการต่อไปในอนาคต พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (จำนวน 5 คน) คิดว่าการทำเหมืองจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน ได้แก่ ทำให้เกิดการสร้างงานให้กับประชาชนในท้องถิ่น (จำนวน 3 คน) การสาธารณูปโภคและอุปโภคดีขึ้น (จำนวน 2 คน) และมีงบประมาณในการพัฒนาท้องถิ่นเพิ่มขึ้น (จำนวน 2 คน)

<u>ข้อวิตกกังวลต่อการทำเหมืองของโครงการ</u>

เมื่อสอบถามกลุ่มตัวอย่างถึงข้อวิตกกังวลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการทำเหมืองของโครงการต่อไปในอนาคต พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (จำนวน 7 คน) ไม่มีข้อวิตกกังวลใดๆ

เมื่อให้กลุ่มตัวอย่างเปรียบเทียบผลดีและผลเสียระหว่างการมีหรือไม่มีเหมืองแร่ของโครงการ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 6 คน คิดว่าเหมือนเดิมไม่เปลี่ยนแปลง รองลงมา จำนวน 1 คน คิดว่าผลดีมากกว่าผลเสีย

<u>สรุปความคิดเห็นต่อการทำเหมืองของโครงการ</u>

จากข้อมูลการสำรวจ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 5 คน เห็นด้วยกับการขอประทานบัตรทำเหมืองแร่ของโครงการ โดยให้เหตุผลว่า ทำให้ชุมชนเจริญขึ้น สร้างงานให้คนในชุมชน ไม่มีผลกระทบ ที่ผ่านมาเคยมีเหมืองก็ไม่ได้รับผลกระทบอะไร และถ้าไม่มีผลกระทบกับชาวบ้าน และกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2 คน ไม่แสดงความคิดเห็น โดยให้เหตุผลว่า แล้วแต่เสียงส่วนใหญ่ เนื่องจากไม่ได้รับผลกระทบ และขึ้นอยู่กับเสียงส่วนใหญ่

สำหรับผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการขอประทานบัตรทำเหมืองแร่ของโครงการนั้น ทางคณะผู้ศึกษาได้สอบถามเพิ่มเติม ในกรณีที่หากเจ้าของโครงการมีมาตรการป้องกันและข้อแก้ไขผลกระทบฯ ในด้านต่างๆ แล้วนั้น จะมีความคิดเห็นอย่างไร พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เห็นด้วยในครั้งแรกเปลี่ยนมาเห็นด้วยกับการขอประทานบัตรของโครงการ จำนวน 1 คน โดยให้เหตุผลว่ามีมาตรการป้องกัน

ผลกระทบที่ดี และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่แสดงความคิดเห็นในครั้งแรก (จำนวน 1 คน) ยังคงยืนยันคำตอบเดิม คือ ไม่แสดงความคิดเห็น โดยให้เหตุผลว่า แล้วแต่เสียงส่วนใหญ่ เนื่องจากไม่ได้รับผลกระทบ

โดยมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่อธิบายให้กับผู้รับการสัมภาษณ์ที่ไม่เห็นด้วย และไม่แสดงความคิดเห็น หรือมีข้อกังวลใจ/ข้อห่วงใยที่ได้รับทราบนั้น แสดงดัง**ตารางที่ 3.4-19**

เมื่อสอบถามกลุ่มตัวอย่างถึงความคิดเห็นต่อร่างมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (จำนวน 7 คน) คิดว่า ร่างมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ในแต่ละด้านของโครงการที่นำเสนอนั้น มีความครบถ้วนแล้ว

ดังนั้น สามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 7 คน ที่อยู่ในรัศมี 500 เมตร ถึง 3 กิโลเมตร รอบพื้นที่โครงการ เห็นด้วยกับการดำเนินการทำเหมืองของโครงการ จำนวน 6 คน และยังคงมีผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็น แม้จะมีมาตรการป้องกันและแก้ไขในด้านต่างๆจำนวน 1 คน

2.2)กลุ่มครัวเรือนบริเวณพื้นที่เกษตรกรรม ในรัศมี 3 กิโลเมตร จากพื้นที่โครงการ (จำนวน 12 ตัวอย่าง)

2.2.1) ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

จากผลการสำรวจข้อมูลทั่วไป พบว่า กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 6 คน เป็นเพศหญิง และจำนวน 6 คน เป็นเพศชาย โดยมีอายุอยู่ระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 6 คน รองลงมา มีอายุอยู่ระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 3 คน มีอายุมากกว่า 60 ปี จำนวน 2 คน และมีอายุอยู่ระหว่าง 20-30 ปี จำนวน 1 คน เมื่อสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 12 คน แต่งงานแล้ว และกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (จำนวน 12 คน) นับถือศาสนาพุทธ สำหรับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างนั้น จบการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 9 คน จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 2 คน และจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 1 คน โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 12 คน เป็นคนท้องถิ่นนี้มาแต่เดิมหรือย้ายมาจากที่อื่นนานกว่า 20 ปี ส่วนในเรื่องจำนวนสมาชิกที่อาศัยอยู่ร่วมกันในแต่ละครัวเรือน พบว่า จำนวน 6 คน อาศัยอยู่ร่วมกัน น้อยกว่า/เท่ากับ 3 คน จำนวน 5 คน อาศัยอยู่ร่วมกัน 4-6 คน และจำนวน 1 คน อาศัยอยู่ร่วมกัน 7-10 คน

2.2.2) สภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจและสังคม

จากผลการสำรวจสภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจและสังคม พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (จำนวน 12 คน) ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก (มันสำปะหลัง และนาข้าว) โดยรายได้จากการประกอบอาชีพของครอบครัวนั้น อยู่ในช่วง 7,001-10,000 บาท จำนวน 6 คน รองลงมา คือ อยู่ในช่วง 5,001-7,000 บาท จำนวน 2 คน มีรายได้มากกว่า 20,000 บาท จำนวน 1 คน และอยู่ในช่วงต่ำกว่า 3,000 บาท จำนวน 1 คน ทั้งนี้ประชาชนที่ทำการสำรวจตอบว่าในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา มีการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน ได้แก่ เหมือนเดิมไม่เปลี่ยนแปลง (จำนวน 7 คน) และสภาพความเป็นอยู่แย่ลงกว่าเดิม (จำนวน 5 คน) โดยระบุว่ามีสาเหตุมาจากสภาพอากาศแห้งแล้ง (จำนวน 5 คน) และราคาผลผลิตตกต่ำ (จำนวน 3 คน)

2.2.3) ข้อมูลด้านสาธารณูปโภค

จากผลการสำรวจข้อมูลด้านสาธารณูปโภค พบว่า กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 6 คน ดื่มน้ำจากน้ำฝน รองลงมา จำนวน 4 คน ดื่มน้ำจากน้ำประปา และจำนวน 3 คน ซื้อน้ำดื่ม โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 9 คน ไม่มีปัญหาเรื่องน้ำดื่ม และอีกจำนวน 3 คน มีปัญหาเรื่องน้ำดื่ม โดยน้ำมีฝุ่นละอองและเขม่าอ้อย ส่วนแหล่งน้ำใช้ในครัวเรือนนั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 10 คน ใช้น้ำประปาหมู่บ้าน และจำนวน 2 คน ใช้น้ำบาดาล โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 11 คน ไม่มีปัญหาเรื่องน้ำใช้ และอีกจำนวน 1 คน มีปัญหาเรื่องน้ำใช้ โดยน้ำขุ่นและมีกลิ่นเหม็น ส่วนแหล่งน้ำที่กลุ่มตัวอย่างที่ทำการเกษตรนำมาใช้เพื่อการเกษตรนั้น กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม (จำนวน 12 คน) ใช้น้ำฝน สำหรับการกำจัดขยะนั้น กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 12 คน กำจัดขยะโดยการใส่ถังขยะรอให้รถมาเก็บ และจำนวน 3 คน มีการแยกขยะไปขาย นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (จำนวน 12 คน) มีไฟฟ้าใช้ ส่วนในเรื่องการคมนาคมนั้น กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (จำนวน 12 คน) ไม่มีปัญหาด้านการคมนาคม

2.2.4) ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ

จากผลการสำรวจข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด (จำนวน 12 คน) ตอบว่าไม่เคยพบเห็นสัตว์หายากหรือพืชหายากที่ควรอนุรักษ์ในหมู่บ้าน หรือพื้นที่ใกล้เคียงแต่อย่างใด ในบริเวณพื้นที่โครงการและบริเวณใกล้เคียงไม่มีแหล่งโบราณคดี โบราณสถาน แหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ และแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่สวยงาม ไม่มีแหล่งน้ำพุ น้ำผุด น้ำซับ หรือแหล่งน้ำที่มีลักษณะพิเศษแปลกจากสถานที่อื่นๆ และพื้นที่โครงการไม่จัดว่าจัดเป็นเอกลักษณ์ สัญลักษณ์ หรือเป็นที่หวงแหนที่สำคัญของชุมชนในบริเวณนี้แต่อย่างใด

เมื่อถามถึงในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาสภาพสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมหรือไม่ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 9 คน ตอบว่าไม่เปลี่ยนแปลง จำนวน 1 คน ตอบว่าเปลี่ยนแปลงเล็กน้อย จำนวน 1 คน ตอบว่าเปลี่ยนแปลงปานกลาง และอีกจำนวน 1 คน ตอบว่าเปลี่ยนแปลงมาก โดยสาเหตุที่ทำให้เปลี่ยนแปลงไป ระบุว่า มีการทำเกษตรเพิ่มขึ้น น้ำท่วม อากาศร้อนขึ้น มลพิษและฝุ่นละอองมากขึ้น สาเหตุจากธรรมชาติ

2.2.5) ปัญหาของชุมชน และความปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สิน

จากผลการสำรวจเกี่ยวกับปัญหาของชุมชน และความปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สิน พบว่า กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 6 คน รู้สึกว่าภายในชุมชนที่อาศัยอยู่มีความปลอดภัยในชีวิตและร่างกายในระดับมาก จำนวน 4 คน รู้สึกว่ามีความปลอดภัยปานกลาง และที่เหลืออีกจำนวน 2 คน รู้สึกว่ามีความปลอดภัยน้อย

2.2.6) ข้อมูลผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ได้รับในปัจจุบัน

จากผลการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ได้รับในปัจจุบัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 12 คน ไม่ได้รับผลกระทบจากฝุ่นละออง เสียงดังรบกวน แรงสั่นสะเทือน แหล่งน้ำผิวดินตื้นเขิน ขุ่นข้นหรือเน่าเสีย และแหล่งน้ำใต้ดิน ระดับน้ำลดลงหรือคุณภาพเปลี่ยนไป แต่อย่างใด

2.2.7) ความคิดเห็นต่อขอบเขตการศึกษาสภาพสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันและแนวทางการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม

- **ด้านทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ** ได้แก่ ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะภูมิอากาศ คุณภาพอากาศ ระดับเสียง อุทกวิทยาและคุณภาพน้ำผิวดิน อุทกธรณีวิทยาและคุณภาพน้ำใต้

ดิน ปฐพีวิทยา การเกิดดินถล่มและหลุมยุบ ธรณีวิทยาและแผ่นดินไหว กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (จำนวน 12 คน) คิดว่าขอบเขตการศึกษาด้านทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางกายภาพมีเพียงพอแล้ว

- **ด้านทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางชีวภาพ** ได้แก่ นิเวศวิทยาทางบก เช่น ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า และนิเวศวิทยาทางน้ำ กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (จำนวน 12 คน) คิดว่าขอบเขตการศึกษาด้านทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางชีวภาพมีเพียงพอแล้ว
- **ด้านคุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์** ได้แก่ การใช้ประโยชน์ที่ดิน การเกษตรกรรม การอุตสาหกรรม การคมนาคม และสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (จำนวน 12 คน) คิดว่าขอบเขตการศึกษาด้านคุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์มีเพียงพอแล้ว
- **ด้านคุณค่าต่อคุณภาพชีวิต** ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจ-สังคม การมีส่วนร่วมของประชาชน การสาธารณสุข อาชีวอนามัยและความปลอดภัย ประวัติศาสตร์ โบราณคดี โบราณสถาน และทัศนียภาพ กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (จำนวน 12 คน) คิดว่าขอบเขตการศึกษาด้านคุณค่าต่อคุณภาพชีวิตมีเพียงพอแล้ว

2.2.8) ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการทำเหมืองแร่ของโครงการ

<u>การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการ</u>

เมื่อสอบถามกลุ่มตัวอย่างว่าเคยได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการขอประทานบัตรของโครงการนี้มาก่อนหรือไม่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (จำนวน 11 คน) เคยได้รับข้อมูลข่าวสารของโครงการ โดยทราบข้อมูลจากเจ้าหน้าที่โครงการ (จำนวน 7 คน) รองลงมา ทราบจากผู้ใหญ่บ้าน (จำนวน 3 คน) และทราบจากการเข้าร่วมประชุม (จำนวน 2 คน) และกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1 คน ไม่เคยได้รับข้อมูลข่าวสารของโครงการ เมื่อสอบถามเกี่ยวกับวิธีการทำเหมืองและกิจกรรมต่างๆ ของโครงการนี้ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 7 คน ทราบเกี่ยวกับวิธีการทำเหมืองและกิจกรรมต่างๆ ของโครงการนี้ ทั้งนี้ มีจำนวน 5 คน ไม่ทราบเกี่ยวกับวิธีการทำเหมืองและกิจกรรมต่างๆ ของโครงการนี้ ดังนั้น คณะผู้ศึกษาจึงได้อธิบายวิธีการทำเหมืองและกิจกรรมต่างๆ ของโครงการให้รับทราบในครั้งนี้ด้วยแล้ว

<u>ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการทำเหมืองของโครงการในอนาคต</u>

เมื่อสอบถามกลุ่มตัวอย่างถึงประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการทำเหมืองของโครงการต่อไปในอนาคต พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (จำนวน 9 คน) คิดว่าการทำเหมืองจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน ได้แก่ ทำให้เกิดการสร้างงานให้กับประชาชนในท้องถิ่น (จำนวน 6 คน) มีงบประมาณในการพัฒนาท้องถิ่นเพิ่มขึ้น (จำนวน 5 คน) และทำให้เศรษฐกิจท้องถิ่นดีขึ้น (จำนวน 4 คน) และกลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 คน คิดว่าการทำเหมืองไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน

<u>ข้อวิตกกังวลต่อการทำเหมืองของโครงการ</u>

เมื่อสอบถามกลุ่มตัวอย่างถึงข้อวิตกกังวลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการทำเหมืองของโครงการต่อไปในอนาคต พบว่า กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 6 คน มีความวิตกกังวลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการทำเหมืองของโครงการ โดยกังวลว่าเส้นทางคมนาคมชำรุดเสียหาย จากการขนส่งแร่ (จำนวน 5 คน) และการปลิวกระเด็นของเศษหิน และทำให้เกิดความแห้งแล้ง (จำนวน 1 คน) และกังวลว่าน้ำเสียจากโครงการไหลเข้าไปในหมู่บ้าน (จำนวน 1 คน) ส่วนกลุ่มตัวอย่างอีก จำนวน 6 คน ไม่มีข้อวิตกกังวลใดๆที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการทำเหมืองของโครงการต่อไปในอนาคต

จากข้อวิตกกังวลดังกล่าว กลุ่มตัวอย่างไม่ได้เสนอวิธีการแก้ปัญหาเพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขผลกระทบแต่อย่างใด

เมื่อให้กลุ่มตัวอย่างเปรียบเทียบผลดีและผลเสียระหว่างการมีหรือไม่มีเหมืองแร่ของโครงการ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 7 คน คิดว่าผลดีมากกว่าผลเสีย รองลงมาจำนวน 3 คน คิดว่าเหมือนเดิมไม่เปลี่ยนแปลง และจำนวน 2 คน คิดว่าผลเสียมากกว่าผลดี

<u>สรุปความคิดเห็นต่อการทำเหมืองของโครงการ</u>

จากข้อมูลการสำรวจ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 8 คน เห็นด้วยกับการขอประทานบัตรทำเหมืองแร่ของโครงการ โดยให้เหตุผลว่า มีงบประมาณพัฒนาชุมชน สร้างงานให้คนในชุมชน ชาวบ้านได้รับผลประโยชน์ ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทำให้ชุมชนเจริญขึ้น และมีงบประมาณปรับปรุงเส้นทางคมนาคมให้ดีขึ้น กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2 คน ไม่เห็นด้วยกับการขอประทานบัตรทำเหมืองแร่ของโครงการ โดยให้เหตุผลว่า มีผลเสียมากกว่าผลดี และกังวลเรื่องการคมนาคม และกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2 คน ไม่แสดงความคิดเห็น โดยให้เหตุผลว่า ไม่ใช่คนในพื้นที่ และไม่อยากยุ่งเกี่ยวกับการขอประทานบัตร

สำหรับผู้ที่ไม่เห็นด้วยและไม่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการขอประทานบัตรทำเหมืองแร่ของโครงการนั้น ทางคณะผู้ศึกษาได้สอบถามเพิ่มเติม ในกรณีที่หากเจ้าของโครงการมีมาตรการป้องกันและข้อแก้ไขผลกระทบฯ ตามประเด็นที่ท่านไม่เห็นด้วยหรือมีข้อกังวลใจ/ห่วงใยแล้วนั้น จะมีความคิดเห็นอย่างไร พบว่า ตัวอย่างที่ไม่เห็นด้วยในครั้งแรก (จำนวน 2 คน) ยังคงยืนยันคำตอบเดิม คือ ไม่เห็นด้วย โดยให้เหตุผลว่า กังวลเรื่องการคมนาคมในการเข้าไปทำการเกษตร และไม่คิดว่าจะทำตามมาตรการฯ ได้จริง

โดยมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่อธิบายให้กับผู้รับการสัมภาษณ์ที่ไม่เห็นด้วย และไม่แสดงความคิดเห็น หรือมีข้อกังวลใจ/ข้อห่วงใยที่ได้รับทราบนั้น แสดงดัง**ตารางที่ 3.4-20**

เมื่อสอบถามกลุ่มตัวอย่างถึงความคิดเห็นต่อร่างมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (จำนวน 12 คน) คิดว่า ร่างมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ในแต่ละด้านของโครงการที่นำเสนอนั้น มีความครบถ้วนแล้ว

ดังนั้น สามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างบริเวณพื้นที่เกษตรกรรม ในรัศมี 3 กิโลเมตร จากพื้นที่โครงการ จำนวนทั้งสิ้น 12 คน เห็นด้วยกับการดำเนินการทำเหมืองของโครงการ จำนวน 8 คน และยังคงมีผู้ที่ไม่เห็นด้วย จำนวน 2 คน และไม่แสดงความคิดเห็น จำนวน 2 คนแม้จะมีมาตรการป้องกันและแก้ไขในประเด็นที่ไม่เห็นด้วยและไม่แสดงความคิดเห็น

ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวนทั้งสิ้น 19 คนเห็นด้วยกับการขอประทานบัตรของโครงการ (ทั้งกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เห็นด้วยในตอนแรก และกลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยเมื่อทางโครงการมีมาตรการป้องกันและแก้ไขในประเด็นที่ไม่เห็นด้วยและไม่แสดงความคิดเห็น) จำนวน 14 คน และยังมีผู้ที่ยังคงไม่เห็นด้วย จำนวน 2 คน และไม่แสดงความคิดเห็น จำนวน 3 คน แม้จะมีมาตรการป้องกันและแก้ไขในประเด็นที่ไม่เห็นด้วย

ภายหลังจากการสัมภาษณ์รายบุคคลทั้งในระดับผู้นำชุมชน และระดับครัวเรือนแล้วเสร็จ ทางคณะผู้ศึกษาจะนำข้อเสนอแนะ และข้อวิตกกังวลต่างๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่ได้ไปเสนอมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมต่อไป

ตารางที่ 3.4-19: สรุปความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการขอประทานบัตรเหมืองแร่ของโครงการ

ประเด็นศึกษา	กลุ่มตัวอย่างในรัศมี 500 เมตร ถึง 3 กิโลเมตร				พื้นที่เกษตรกรรม	รวมทั้งหมด
	หมู่ที่ 3 บ้านมหาโพธิ	หมู่ที่ 5 บ้านกระดานเลื่อน	หมู่ที่ 7 บ้านมหาโพธิ	รวม รัศมี 3 กิโลเมตร		
	n=4	n=2	n=1	n=7	n=12	n=19
1. โดยสรุปแล้วท่านเห็นด้วยกับการขอประทานบัตรทำเหมืองแร่ของโครงการในครั้งนี้หรือไม่						
(1) เห็นด้วย	2	2	1	5	8	13
(2) ไม่เห็นด้วย	0	0	0	0	2	2
(3) ไม่แสดงความคิดเห็น	2	0	0	2	2	4
รวม	**4**	**2**	**1**	**7**	**12**	**19**
2. หากเจ้าของโครงการมีมาตรการป้องกัน และข้อแก้ไขผลกระทบฯ ตามประเด็นที่ท่านไม่เห็นด้วยหรือมีข้อกังวลใจ/ห่วงใย ท่านจะมีความคิดเห็นเป็นอย่างไร (เฉพาะผู้ที่ไม่เห็นด้วยและไม่มีความเห็นในข้อ 1.โดยพนักงานที่ทำการสัมภาษณ์ จะต้องอธิบายวิธีป้องกันและแก้ไขผลกระทบตามประเด็นที่ผู้รับการสัมภาษณ์ไม่เห็นด้วยหรือไม่แสดงความคิดเห็นให้รับทราบ)						
(1) เห็นด้วย	1	0	0	1	0	1
(2) ไม่เห็นด้วย	0	0	0	0	2	2
(3) ไม่แสดงความคิดเห็น	1	0	0	1	2	3
รวม	**2**	**0**	**0**	**2**	**4**	**5**
3. สรุปแล้วท่านเห็นด้วยกับการขอประทานบัตรทำเหมืองแร่ของโครงการครั้งนี้หรือไม่ (ผู้ที่แสดงความคิดเห็นในข้อ 1. และ ข้อ 2.)						
(1) เห็นด้วย	3	2	1	6	8	14
(2) ไม่เห็นด้วย	0	0	0	0	2	2
(3) ไม่แสดงความคิดเห็น	1	0	0	1	2	3
รวม	**4**	**2**	**1**	**7**	**12**	**19**

ที่มา: บริษัท ทอพ-คลาส คอนซัลแทนท์ จำกัด, 2562

ตารางที่ 3.4-20: แสดงมาตรการที่คณะผู้ศึกษาเสนอแก่กลุ่มตัวอย่างในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างไม่เห็นด้วย หรือไม่แสดงความคิดเห็น

ข้อวิตกกังวล	มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบ
1. คุณภาพอากาศ	**<u>มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านคุณภาพอากาศ</u>** 1. กำหนดให้มีการฉีดพรมน้ำบริเวณหน้าเหมือง และเส้นทางลำเลียงแร่ภายในพื้นที่โครงการอย่างน้อยวันละ 3 ครั้ง หรือตามที่จำเป็น 2.การขนส่งแร่ออกสู่เส้นทางสาธารณะทุกครั้ง จะต้องใช้ผ้าใบคลุมรถบรรทุกเพื่อป้องกันการฟุ้งกระจายของฝุ่นแร่
2. เสียงดังรบกวน	**<u>มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านเสียง</u>** 1. กำหนดให้มีการทำเหมืองในช่วงเวลา 08.00-17.00 น. และหลีกเลี่ยงการดำเนินกิจกรรมใดๆ ในช่วง เวลา 18.00-06.00 น. ซึ่งเป็นเวลาพักผ่อนของประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณใกล้เคียง
3. การใช้วัตถุระเบิดและการปลิวกระเด็นของเศษหิน	**<u>มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านการใช้วัคถิดและการปลิวกระเด็นของเศษหิน</u>** 1. ควบคุมปริมาณวัตถุระเบิดให้เป็นไปตามแผนผังการระเบิดอย่างเคร่งครัด 2. การจุดระเบิดต้องไม่เกินวันละ 1 ครั้ง และอยู่ในช่วงเวลาประมาณ 16.00-17.00 น. โดยจะต้องแจ้งให้พนักงานของเหมืองทุกคนทราบ และให้มีสัญญาณแจ้งเตือนก่อนทำการจุดระเบิดให้ได้ยินโดยทั่วถึงในรัศมีไม่น้อยกว่า 500 เมตร พร้อมทั้งให้เจ้าหน้าที่ตรวจตราในรัศมี 100 เมตร ทุกครั้งก่อนการระเบิด 3. ให้มีวิศวกรควบคุมการทำเหมือง หรือผู้ชำนาญการที่ผ่านการอบรมด้านการใช้วัตถุระเบิดเพื่อให้การใช้วัตถุระเบิดเป็นไปตามหลักวิชาการ ทำให้การวางแผนการระเบิดในครั้งต่อไปมีความเหมาะสม และก่อให้ผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมในระดับน้อยที่สุด
4. การคมนาคม	**<u>มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านการคมนาคม</u>** 1.จัดทำป้ายสัญญาณเตือน เช่น ป้ายเตือนให้ระวังและชะลอความเร็ว ป้ายสัญลักษณ์เพื่อแจ้งเตือนการควบคุมความเร็วของรถขนส่งแร่ และสัญญาณไฟกระพริบ บริเวณริมเส้นทางขนส่งแร่ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานอยู่เสมอ 2. ให้ทางโครงการมีการอบรม กวดขันและควบคุมพฤติกรรมของพนักงาน ในการขับรถขนส่งแร่ของโครงการ ให้ขับรถด้วยความระมัดระวัง มีมารยาท ในการใช้รถใช้ถนน และปฏิบัติตามกฎจราจรอย่างเคร่งครัด 3. ดูแลเส้นทางขนส่งแร่ ให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ กรณีเกิดผลกระทบ ทางโครงการต้องชดใช้ค่าเสียหายที่เกิดขึ้นอย่างยุติธรรม และซ่อมแซมแก้ไขในทันที

ที่มา: จากการสัมภาษณ์ โดย บริษัท ทอพ-คลาส คอนซัลแทนท์ จำกัด, 2562